

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

4 Δεκεμβρίου 2020

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 242

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4758

Περιστολή του λαθρεμπορίου - Κύρωση του Πρωτοκόλλου για την εξάλειψη του παράνομου εμπορίου καπνού, διατάξεις περί κοινωφελών περιουσιών και σχολαζουσών κληρονομιών, διατάξεις για τα τέλη κυκλοφορίας και τα τέλη ταξινόμησης, κίνητρα για την προσέλκυση φορολογικών κατοίκων και άλλες διατάξεις.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ
ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1: Σκοπός

Άρθρο 2: Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣ-
ΜΟΣ

Άρθρο 3: Σύσταση, οργάνωση και λειτουργία του Συντονιστικού Επιχειρησιακού Κέντρου (Σ.Ε.Κ.) για την αντιμετώπιση του λαθρεμπορίου σε προϊόντα που υπόκεινται σε Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) και Φόρο Κατανάλωσης (Φ.Κ.) - Τροποποίηση του άρθρου 6 του ν. 4410/2016

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΤΑΥΤΟΠΟΙ-
ΗΣΗΣ ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΩΝ ΠΟΤΩΝ

Άρθρο 4: Ηλεκτρονικό Μητρώο Επιτηδευματιών Αλκοολούχων Ποτών - Προσθήκη άρθρου 93Α στον ν. 2960/2001

Άρθρο 5: Ηλεκτρονικό σύστημα για την ταυτοποίηση των αλκοολούχων ποτών - Προσθήκη άρθρου 93Β στον ν. 2960/2001

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄: ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΝΕΡ-
ΓΕΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Άρθρο 6: Μητρώο Δεξαμενών Ενεργειακών Προϊόντων

Άρθρο 7: Σφράγιση εγκαταστάσεων πετρελαιοειδών και δημοσιοποίηση παραβάσεων νοθείας καυσίμων - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 119Α του ν. 2960/2001

Άρθρο 8: Επέκταση συστήματος εισροών-εκροών σε αποθήκες τελωνειακής αποταμίευσης υγραερίων - Τροποποίηση του άρθρου 33 του ν. 2960/2001

Άρθρο 9: Επέκταση συστήματος εισροών-εκροών σε φορολογικές αποθήκες υγραερίων - Τροποποίηση του άρθρου 63 του ν. 2960/2001

Άρθρο 10: Εγκατάσταση ηλεκτρονικού συστήματος γεωγραφικού εντοπισμού (GPS) σε βυτιοφόρα οχήματα και πλωτά εφοδιαστικά μέσα - Τροποποίηση της υποπερ. ββ΄ της παρ. 8 του άρθρου 15 του ν. 3054/2002.

Άρθρο 11: Φορολογική σήμανση υγρών καυσίμων και υγραερίων - Τροποποίηση της παρ. 12 του άρθρου 15 του ν. 3054/2002

Άρθρο 12: Κυρώσεις για βυτιοφόρα οχήματα και πλωτά εφοδιαστικά μέσα διακίνησης πετρελαιοειδών προϊόντων επί παραβάσεων των υποχρεώσεων της παρ. 8α του άρθρου 15 του ν. 3054/2002 - Τροποποίηση του άρθρου 17 και προσθήκη άρθρου 17Α στον ν. 3054/2002

Άρθρο 13: Κυρώσεις για παραβάσεις των διατάξεων περί εγκατάστασης ολοκληρωμένων συστημάτων παρακολούθησης και ηλεκτρονικής αποστολής δεδομένων εισροών-εκροών στις φορολογικές αποθήκες και στις αποθήκες τελωνειακής αποταμίευσης ενεργειακών προϊόντων - Προσθήκη άρθρου 119Γ στον ν. 2960/2001

Άρθρο 14: Διαχείριση και πρόσβαση στα πληροφοριακά συστήματα εισροών-εκροών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄: ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ, ΜΗΤΡΩΑ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΔΕΟΥΣΑΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ ΚΑΠΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Άρθρο 15: Αδειοδότηση δραστηριοτήτων σχετικά με την αγορά και τον εξοπλισμό παραγωγής καπνικών προϊόντων - Τροποποίηση του άρθρου 100Α του ν. 2960/2001

Άρθρο 16: Ενιαίο κεντρικό μητρώο εφοδιαστικής αλυσίδας καπνού και βιομηχανοποιημένων καπνών - Τροποποίηση του άρθρου 100Β του ν. 2960/2001

Άρθρο 17: Υποχρέωση εφαρμογής μέτρων δέουσας επιμέλειας - Τροποποίηση του άρθρου 100Γ του ν. 2960/2001

Άρθρο 18: Πληρωμές εξαρτώμενες από τις κατασχέσεις βιομηχανοποιημένων καπνών - Τροποποίηση του άρθρου 119Β του ν. 2960/2001

Άρθρο 19: Φορολογητέα αξία για τον υπολογισμό του Φ.Π.Α. λεπτοκομμένου καπνού και άλλων καπνών για κάπνισμα - Προσθήκη άρθρου 98Α στον ν. 2960/2001

Άρθρο 20: Κατασχέσεις Καπνικών - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 171 του ν. 2960/2001

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ': ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟΥ

Άρθρο 21: Επιβολή προστίμων για την παρεμπόδιση του τελωνειακού ελέγχου - Προσθήκη παρ. 11 στο άρθρο 147 του ν. 2960/2001

Άρθρο 22: Αυστηροποίηση ποινών λαθρεμπορίας - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 157 του ν. 2960/2001

Άρθρο 23: Καθορισμός κινήτρων και αμοιβών - Μέτρα Προστασίας - Τροποποίηση του άρθρου 158 του ν. 2960/2001

Άρθρο 24: Κυρώσεις για παραβάσεις σχετικά με εμπορεύματα που έχουν τεθεί σε ελεύθερη ζώνη - Προσθήκη παρ. 5, 6, 7, 8, 9, 10 και 11 στο άρθρο 148 και τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 155 του ν. 2960/2001

Άρθρο 25: Εφαρμογή διατάξεων του ν. 2960/2001 από τη Γενική Διεύθυνση του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ': ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 26: Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Άρθρο 27: Μεταβατικές διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Β': ΚΥΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΠΝΟΥ

Άρθρο 28: Κύρωση του πρωτοκόλλου για την εξάλειψη του παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού της Σύμβασης Πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για τον Έλεγχο του Καπνού

Άρθρο 28Α: Διατάξεις εφαρμογής του Πρωτοκόλλου για την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού

ΜΕΡΟΣ Γ': ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ, ΣΧΟΛΑΖΟΥΣΩΝ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ Κ.ΛΠ.

Άρθρο 29: Δικαιούμενοι εγγραφής στο Μητρώο - Ελάχιστη αμοιβή - Τροποποίηση του άρθρου 16 του ν. 4182/2013

Άρθρο 30: Αποποίηση διορισμού - διαγραφή και επανεγγραφή στο Μητρώο - Τροποποίηση του άρθρου 17 του ν. 4182/2013

Άρθρο 31: Αντικατάσταση - Τροποποίηση του άρθρου 19 του ν. 4182/2013

Άρθρο 32: Παραίτηση - Διαγραφή και επανεγγραφή στο Μητρώο - Τροποποίηση του άρθρου 20 του ν. 4182/2013

Άρθρο 33: Διάρκεια αρχικής μίσθωσης - Τροποποίηση του άρθρου 24 του ν. 4182/2013

Άρθρο 34: Δημοσιοποίηση οικονομικών στοιχείων - Τροποποίηση του άρθρου 59 του ν. 4182/2013

Άρθρο 35: Πληροφορίες για περιουσιακά στοιχεία - Τροποποίηση του άρθρου 68 του ν. 4182/2013

Άρθρο 36: Τμηματική καταβολή τιμήματος - Τροποποίηση του άρθρου 58 του π.δ. 715/1979

Άρθρο 37: Καταργούμενες διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΕΛΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΛΟΥΣ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

Άρθρο 38: Υπολογισμός τελών κυκλοφορίας με βάση την ευρωπαϊκή και την παγκόσμια μέθοδο μέτρησης

εκπομπών ρύπων CO₂ - Τροποποίηση του άρθρου 20 του ν. 2948/2001

Άρθρο 39: Υπολογισμός τέλους ταξινόμησης με βάση την ευρωπαϊκή και την παγκόσμια μέθοδο μέτρησης εκπομπών ρύπων CO₂ - Τροποποίηση του άρθρου 121 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΚΙΝΗΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ

Άρθρο 40: Ειδικός τρόπος φορολόγησης εισοδήματος από μισθωτή εργασία και επιχειρηματική δραστηριότητα που προκύπτει στην ημεδαπή, φυσικών προσώπων που μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα - Προσθήκη του άρθρου 5Γ στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013)

ΜΕΡΟΣ Δ': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 41: Προσλήψεις προσωπικού αορίστου χρόνου

Άρθρο 42: Προσλήψεις προσωπικού ορισμένου χρόνου

Άρθρο 43: Επιτροπή Προσλήψεων και Αμοιβών

Άρθρο 44: Προγράμματα εθελουσίας εξόδου προσωπικού

Άρθρο 45: Μεταφορά προσωπικού εντός Ομίλου

Άρθρο 46: Μεταφορά πλεονάζοντος προσωπικού εντός του Ομίλου

Άρθρο 47: Μεταφορά πλεονάζοντος προσωπικού στο Δημόσιο

Άρθρο 48: Πολιτική προμηθειών

Άρθρο 49: Αναλογική εφαρμογή στην θυγατρική εταιρεία της ΕΛΤΑ Α.Ε.

Άρθρο 50: Περί χρηματοδοτήσεως της παροχής καθολικής υπηρεσίας - Τροποποίηση του άρθρου 8 του ν. 4053/2012

Άρθρο 51: Σύσταση και λειτουργία Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Δωρεών (e-Δωρεές)

Άρθρο 52: Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Υγειονομικών Πιστοποιητικών για το Εξαγωγικό Εμπόριο

ΜΕΡΟΣ Ε': ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΚΑΙ ΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Άρθρο 53: Παράταση της δυνατότητας επανένταξης υπό όρους των οφειλετών σε ρυθμίσεις τμηματικής καταβολής για βεβαιωμένες οφειλές - Αντικατάσταση του άρθρου 291 του ν. 4738/2020

Άρθρο 54: Αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο για την επιστροφή του ημίσεος ποσού της μείωσης των μισθωμάτων - Αντικατάσταση του άρθρου 13 του ν. 4690/2020

Άρθρο 55: Αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο για τις ενισχύσεις που αφορούν προμήθεια θερμαντικών σωμάτων από τις επιχειρήσεις εστίασης

Άρθρο 56: Παράταση αναστολής εφαρμογής των υποχρεώσεων των συμβολαιογράφων για τις δηλώσεις μεταβιβάσεων ακινήτων των άρθρων 47, 48 και 49 του ν. 4646/2019 - Αντικατάσταση της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 4652/2020

Άρθρο 57: Απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος για μισθωτή εργασία αλλοδαπών αξιωματικών και πληρωμάτων, φορολογικών κατοίκων αλλοδαπής για διεθνείς πλόδες

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ Ε.Φ.Κ. ΚΑΙ ΤΟΝ Φ.Π.Α.

Άρθρο 58: Προκαταβολή επιστροφής ειδικού φόρου κατανάλωσης σε επαγγελματίες αλιείς, κατοίκους μικρών και απομακρυσμένων νησιών - Τροποποίηση του άρθρου 78 του ν. 2960/2001

Άρθρο 59: Παροχή πίστωσης καταβολής φορολογικών και λοιπών επιβαρύνσεων σε ενεργειακά προϊόντα

Άρθρο 60: Πρόστιμο για περιπτώσεις διαφυγής δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων ποσού έως πενήντα ευρώ - Προσθήκη παρ. 12 στο άρθρο 147 του ν. 2960/2001

Άρθρο 61: Επιβολή Φόρου Κατανάλωσης - Βάση υπολογισμού και συντελεστές φόρου - Βεβαίωση και είσπραξη του φόρου - Αντικατάσταση του άρθρου 53Α του ν. 2960/2001

Άρθρο 62: Επέκταση απαλλαγών από τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης αιθυλικής αλκοόλης - Τροποποίηση του άρθρου 83 του ν. 2960/2001

Άρθρο 63: Σφράγιση βυτιοφόρων μεταφοράς υποκείμενων υγρών καυσίμων προς εξαγωγή - Προσθήκη άρθρου 112Α στον ν. 2960/2001

Άρθρο 64: Μείωση συντελεστή ΦΠΑ για διάφορα παρασκευάσματα - Τροποποίηση παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα Φ.Π.Α.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ

Άρθρο 65: Επιστροφή καταβληθέντος τέλους ταξινόμησης οχημάτων που εξάγονται σε τρίτες χώρες ή αποστέλλονται σε άλλο κράτος - μέλος της Ε.Ε. - Προσθήκη παρ. 11 στο άρθρο 130 του ν. 2960/2001

Άρθρο 66: Ηλεκτρονική δήλωση ακινησίας οχημάτων - Τροποποίηση του άρθρου 22 του ν. 2367/1953

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΡΕΥΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΟΦΕΙΛΩΝ ΤΗΣ ΠΑΡ. 3 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 23 ΤΟΥ Ν. 4009/2011

Άρθρο 67: Εποπτεία Διεύθυνσης Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος - Τροποποίηση του άρθρου 381 του ν. 4512/2018

Άρθρο 68: Ρυθμίσεις σχετικά με τη διαδικασία είσπραξης οφειλών της παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 4009/2011

Άρθρο 69: Μεταβατικές διατάξεις και έναρξη ισχύος ΜΕΡΟΣ ΣΤ': ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Άρθρο 70: Αποφάσεις Επιτροπής Δημοσιονομικού Ελέγχου για δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθεισών δαπανών - Τροποποίηση των περ. α' και β' της παρ. 8 του άρθρου 12 του ν. 4314/2014

Άρθρο 71: Αρμοδιότητες Τριμελών Επιτροπών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 6 ν. 3086/2002

Άρθρο 72: Απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης και τα τέλη κυκλοφορίας ορισμένων κατηγοριών ατόμων με αναπηρία - Τροποποίηση του άρθρου 16 του ν. 1798/1988

Άρθρο 73: Καταβολή μισθωμάτων κυλικίων, καφενείων και κουρείων εντός κτιρίων ιδιοκτησίας του Ελληνικού Δημοσίου και των λοιπών Ν.Π.Δ.Δ.- Τροποποίηση του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012

Άρθρο 74: Ειδική εκκαθάριση δημοσίων επιχειρήσεων - Απαλλαγή από ΕΝ.Φ.Ι.Α. - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4223/2013

Άρθρο 75: Ρύθμιση ζητημάτων ειδικής εκκαθάρισης δημοσίων επιχειρήσεων που τελούν σε τέτοιο καθεστώς - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 3717/2008

Άρθρο 76: Ειδική εκκαθάριση Ελληνικής Βιομηχανίας Οχημάτων Α.Ε., διανομή πλειστηριάσματος - Τροποποίηση της παρ. 24 του άρθρου 14Α του ν. 3429/2005

Άρθρο 77: Ειδική εκκαθάριση δημοσίων επιχειρήσεων, ανάκτηση πιστούμενης από το κράτος δαπάνης εκκαθάρισης - Τροποποίηση της παρ. 25 του άρθρου 14Α του ν. 3429/2005

Άρθρο 78: Σύσταση και λειτουργία του Παρατηρητήριου Ρευστότητας

Άρθρο 79: Αντιμετώπιση στεγαστικών αναγκών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου

ΜΕΡΟΣ Ζ': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Άρθρο 80: Περιορισμοί ως προς την πώληση αγαθών και υπηρεσιών

ΜΕΡΟΣ Η': ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 81: Έναρξη ισχύος.

ΜΕΡΟΣ Α' ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1 Σκοπός

Οι διατάξεις του παρόντος Μέρους αποσκοπούν στον εκσυγχρονισμό του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου, που έως σήμερα αντιμετωπίζει αποσπασματικά το ζήτημα της στρατηγικής και του συντονισμού των εθνικών ελεγκτικών αρχών για την αντιμετώπιση του φαινομένου της λαθρεμπορίας, καθώς και στην εισαγωγή νέων, σύγχρονων εργαλείων για την ενδυνάμωση της επιχειρησιακής δράσης στον κρίσιμο τομέα της καταπολέμησης του λαθρεμπορίου καυσίμων, αλκοολούχων, καπνικών και λοιπών προϊόντων στη Χώρα μας.

Άρθρο 2 Αντικείμενο

Με το παρόν Μέρος εισάγονται βελτιώσεις στο ισχύον κανονιστικό πλαίσιο για την περιστολή του λαθρεμπορίου μέσω τροποποιήσεων σε υφιστάμενες διατάξεις, αλλά και νέων ρυθμίσεων αναφορικά με τον έλεγχο και την παρακολούθηση προϊόντων ειδικού φόρου κατανάλωσης, φόρου κατανάλωσης και λοιπών ειδών. Ειδικότερα:

α) Ενισχύεται το επίπεδο συντονισμού των αρμόδιων δικτυικών αρχών, στη διάθεση των οποίων τίθενται νέα ηλεκτρονικά μητρώα και εργαλεία.

β) Συμπληρώνεται και αυστηροποιείται το ισχύον κυρωτικό πλαίσιο για παραβάσεις λαθρεμπορίας, νοθείας καυσίμων και υποχρεώσεων σχετικά με το σύστημα εισροών εκρών καυσίμων, αλλά και την εγκατάσταση GPS σε χερσαία και πλωτά μέσα μεταφοράς καυσίμων.

γ) Διευκολύνεται το έργο των ελεγκτικών αρχών, απλουστεύονται οι διαδικασίες καταστροφής καπνικών και συντομεύονται οι σχετικές προθεσμίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Άρθρο 3

Σύσταση, οργάνωση και λειτουργία του Συντονιστικού Επιχειρησιακού Κέντρου (Σ.Ε.Κ.) για την αντιμετώπιση του λαθρεμπορίου σε προϊόντα που υπόκεινται σε Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) και Φόρο Κατανάλωσης (Φ.Κ.) - Τροποποίηση του άρθρου 6 του ν. 4410/2016

Το άρθρο 6 του ν. 4410/2016 (Α' 141) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 6

Συντονιστικό Επιχειρησιακό Κέντρο (Σ.Ε.Κ.) για την αντιμετώπιση του λαθρεμπορίου σε προϊόντα που υπόκεινται σε Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) και Φόρο Κατανάλωσης (Φ.Κ.)

1. Στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), συστήνεται διυπηρεσιακό όργανο, με τίτλο "Συντονιστικό Επιχειρησιακό Κέντρο (Σ.Ε.Κ.)", το οποίο λειτουργεί ως συντονιστικό κέντρο μεταξύ των υπηρεσιών για την αντιμετώπιση του λαθρεμπορίου προϊόντων που υπόκεινται σε Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) και Φόρο Κατανάλωσης (Φ.Κ.).

2. Το Σ.Ε.Κ. είναι δυνατόν να εποπτεύεται από Κυβερνητική Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού και Επιχειρησιακής Εποπτείας για την Περιστολή του Λαθρεμπορίου, η οποία συστήνεται σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

3. Όργανο διοίκησης του Σ.Ε.Κ. είναι το Συμβούλιο Διοίκησης,

4. α) Το Συμβούλιο Διοίκησης του Σ.Ε.Κ. αποτελείται από:

αα) έναν (1) υπάλληλο της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ε.Φ.Κ. της Α.Α.Δ.Ε., ως Πρόεδρο,

αβ) έναν (1) ανώτερο αξιωματικό της Ελληνικής Αστυνομίας, ως Αντιπρόεδρο,

αγ) έναν (1) υπάλληλο της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.) της Γενικής Γραμματείας Φορολογικής Πολιτικής και Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών, ως Γραμματέα,

αδ) έναν (1) υπάλληλο της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων της Α.Α.Δ.Ε.,

αε) ένα (1) στέλεχος του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής,

αστ) έναν (1) υπάλληλο της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας,

αζ) έναν (1) υπάλληλο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ως μέλη.

Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος, ο Γραμματέας και τα μέλη του Συμβουλίου επιλέγονται από την Κυβερνητική Επιτροπή της παρ. 2. Για την ως άνω επιλογή, προτεί-

νονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες ή αρχές προέλευσης τρεις (3) υποψήφιοι για κάθε θέση, οι οποίοι διαθέτουν πενταετή τουλάχιστον εμπειρία σε έναν από τους ακόλουθους τομείς: στην έρευνα, στον έλεγχο, στη δίωξη, στον σχεδιασμό στρατηγικών και επιχειρησιακών σχεδίων, στην ανάλυση και ανταλλαγή πληροφοριών, στη διυπηρεσιακή συνεργασία, στη χρήση και διαχείριση πληροφοριακών συστημάτων, στη συμμετοχή σε χημικές εργαστηριακές αναλύσεις και στην κατάρτιση ή την παρακολούθηση της νομοθεσίας και των διαδικασιών που διέπουν τα προϊόντα που υπόκεινται σε Ε.Φ.Κ. και Φ.Κ.

β) Το έργο του Συμβουλίου συνεπικουρούν είκοσι (20) υπάλληλοι που προέρχονται από τις υπηρεσίες που αναφέρονται στην περ. α', καθώς και από τις λοιπές υπηρεσίες του δημόσιου τομέα, οι οποίοι διαθέτουν τριετή τουλάχιστον εμπειρία σε έναν από τους τομείς του τελευταίου εδαφίου της περ. α'.

γ) Τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης και οι υπάλληλοι που συνεπικουρούν αυτό, πλην αυτών που προέρχονται από την Εθνική Αρχή Διαφάνειας, αποσπώνται, κατά περίπτωση, στη Διεύθυνση Στρατηγικής Τελωνειακών Ελέγχων και Παραβάσεων της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ε.Φ.Κ. της Α.Α.Δ.Ε. Η απόσπαση διενεργείται, με κοινή απόφαση του αρμόδιου για τον διορισμό οργάνου του φορέα προέλευσης και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., η οποία εκδίδεται κατά παρέκκλιση του ν. 4440/2016 (Α' 224) και κάθε αντίθετη γενικής ή ειδικής διάταξης αναφορικά με αποσπάσεις, χωρίς να απαιτείται προηγούμενη γνώμη των οικείων Υπηρεσιακών Συμβουλίων. Ειδικώς η απόσπαση των υπαλλήλων της περ. β' διενεργείται κατόπιν σχετικής εισήγησης του Συμβουλίου Διοίκησης. Η θητεία των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης και των υπαλλήλων της περ. β' που αποσπώνται κατά τα ανωτέρω, διαρκεί για τρία (3) έτη με δυνατότητα άπαξ ανανέωσης για μια ακόμα τριετία. Με όμοια πράξη μπορεί να διακόπτεται η εν λόγω απόσπαση.

δ) Για τους σκοπούς του παρόντος, το μέλος του Συμβουλίου, καθώς και οι υπάλληλοι της περ. β', που προέρχονται από την Εθνική Αρχή Διαφάνειας και έχουν αποσπασθεί από άλλους φορείς σε αυτήν, θεωρούνται υπάλληλοι της και διατίθενται με κοινή απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. και του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας με αποκλειστική απασχόληση στο Σ.Ε.Κ. για την υλοποίηση του έργου του, χωρίς να επηρεάζεται η απόσπασή τους στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας. Με όμοια πράξη μπορεί να διακόπτεται η εν λόγω αποκλειστική απασχόληση στο Σ.Ε.Κ.

ε) Η υπηρεσία στο Σ.Ε.Κ. θεωρείται για κάθε συνέπεια, ως κανονική υπηρεσία στο σώμα ασφαλείας ή στην υπηρεσία από την οποία προέρχεται το αποσπώμενο προσωπικό. Η θέση του Προέδρου του Συμβουλίου Διοίκησης του Σ.Ε.Κ. λογίζεται, κατά παρέκκλιση του ν. 3528/2007 (Α' 26), ως θέση Προϊσταμένου Διεύθυνσης, με όλες τις έννομες συνέπειες της θέσης αυτής.

στ) Η γραμματειακή υποστήριξη του Σ.Ε.Κ. παρέχεται από την Α.Α.Δ.Ε., η οποία διαθέτει για τον σκοπό αυτόν δύο (2) υπαλλήλους, οι οποίοι δεν προσμετρώνται στον αριθμό των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης και των υπαλλήλων της περ. β'.

5. Το Σ.Ε.Κ έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Αποτελεί εθνική μονάδα πληροφοριών για την υποδοχή, επεξεργασία και διαβίβασή τους, από και προς τις αρμόδιες υπηρεσίες που εμπλέκονται στην έρευνα, τον έλεγχο και τη δίωξη του λαθρεμπορίου. Αν αρμόδια υπηρεσία διαθέτει πληροφορίες για δράση εγκληματικής οργάνωσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 187 Π.Κ., υποχρεούται να τις διαβιβάσει στο Σ.Ε.Κ. για τον συντονισμό της σχετικής επιχείρησης, εφόσον για την ασφάλεια της διεξαγωγής της επιχείρησης απαιτείται η εμπλοκή περισσότερων αρμοδίων Υπηρεσιών που δεν θα παρακλύσουν ή δυσχεράνουν τον έλεγχο καθ' οιονδήποτε τρόπο. Ως εθνική μονάδα πληροφοριών για τα προϊόντα που υπόκεινται σε Ε.Φ.Κ. και Φ.Κ., λαμβάνει, επεξεργάζεται και διαβιβάζει εμπιστευτικές πληροφορίες, από και προς άλλα κράτη.

β) Εκπονεί, εισηγείται προς έγκριση στην Επιτροπή της παρ. 2 και συντονίζει στρατηγικά σχέδια και επιχειρησιακά σχέδια κοινών διυπηρεσιακών ή διακρατικών δράσεων, εφόσον οι τελευταίες πραγματοποιούνται εντός της ελληνικής Επικράτειας ή και εκτός αυτής, στον βαθμό που υπάρχει συμφωνία του αρμόδιου κράτους ή των αρμόδιων κρατών.

γ) Αναλαμβάνει επιχειρησιακή δράση στην έρευνα, τον έλεγχο και τη δίωξη κατά του λαθρεμπορίου προϊόντων υποκείμενων σε Ε.Φ.Κ. και Φ.Κ. με ίδιες δυνάμεις ή με τη συνεργασία άλλων δικωτικών υπηρεσιών, όταν αυτό ζητείται από τις εν λόγω υπηρεσίες ή από το ίδιο το Σ.Ε.Κ. Αν κρίνεται αναγκαία η κοινή επιχειρησιακή δράση, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Διοίκησης δύναται να ορίσει επισπεύδουσα υπηρεσία που αναλαμβάνει τον συντονισμό των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών.

δ) Διαβιβάζει τις καταγγελλόμενες - διερευνώμενες ή διαπιστωθείσες υποθέσεις λαθρεμπορίας στις κατά λόγο αρμοδιότητας εμπλεκόμενες υπηρεσίες. Εφόσον κρίνεται σκόπιμο, μπορεί το ίδιο να προβαίνει σε κάθε εξέταση ή έρευνα και να ενεργεί όλες τις ανακριτικές πράξεις προς διαπίστωση των αδικημάτων λαθρεμπορίας, δασμοφοροδιαφυγής και κάθε άλλης παράβασης, διά των υπαλλήλων που έχουν τα καθήκοντα και τις εξουσίες προανακριτικών υπαλλήλων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (Κ.Π.Δ., ν. 4620/2019, Α' 96).

ε) Αναπτύσσει τη συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων αρχών, μέσω τακτικών συναντήσεων και συνδράμει τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες σε θέματα έρευνας, ελέγχου, δίωξης και προανάκρισης, καθώς και διάθεσης μέσων ελέγχου.

στ) Παρακολουθεί όλες τις κατασχέσεις αλκοολούχων, καπνικών και ενεργειακών προϊόντων, καθώς και καφέ, υγρών αναπλήρωσης ηλεκτρονικού τσιγάρου, ηλεκτρικά θερμαινόμενου προϊόντος καπνού, για τις οποίες συλλέγει στοιχεία από τις εμπλεκόμενες ελεγκτικές αρχές, προβαίνει σε στατιστική ανάλυση των στοιχείων αυτών σε συνδυασμό με την ανάλυση πληροφοριών που περιέρχονται υπόψη του και των αποτελεσμάτων των κοινών δράσεων έρευνας και ελέγχου και εξάγει τις σχετικές τάσεις, μελετά και αξιοποιεί τα αποτελέσματα της στατιστικής ανάλυσης για την εκπλήρωση του έργου του.

Για τον σκοπό αυτόν, δημιουργείται και λειτουργεί στο Σ.Ε.Κ. ηλεκτρονική εφαρμογή καταχώρισης κατασχέσεων προϊόντων υποκείμενων σε Ε.Φ.Κ. και Φ.Κ. Οι δικωτικές αρχές καταχωρίζουν υποχρεωτικά στην ηλεκτρονική εφαρμογή καταχώρισης κατασχέσεων προϊόντων υποκείμενων σε Ε.Φ.Κ. και Φ.Κ. του Σ.Ε.Κ. στοιχεία για τις κατασχέσεις που πραγματοποιούν στα προϊόντα αυτά. Τα αποτελέσματα της στατιστικής ανάλυσης γνωστοποιούνται στην Επιτροπή της παρ. 2 και στις δικωτικές υπηρεσίες που συμμετέχουν στο Σ.Ε.Κ.

ζ) Εισηγείται διά του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., στη διοικητική δομή της οποίας εντάσσεται, προς την Επιτροπή της παρ. 2, την προώθηση νομοθετικών πρωτοβουλιών για διάθεση του απαιτούμενου προσωπικού, υλικοτεχνικών υποδομών, μέσων ελέγχου και μεταφοράς, για πρόσβαση σε πληροφορικά συστήματα και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την αποτελεσματική άσκηση του έργου του.

η) Παρέχει τεχνική συνδρομή και συμβουλευτικό έργο στους αρμόδιους φορείς κατά την ανάληψη νομοθετικών πρωτοβουλιών επί θεμάτων που σχετίζονται με την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου, είτε πρόκειται για εθνική ή ενωσιακή νομοθεσία είτε για διεθνείς συνθήκες.

θ) Αναπτύσσει και αξιοποιεί, προς εκπλήρωση των σκοπών του, συνεργασίες με διεθνείς και εθνικούς οργανισμούς και ιδιωτικούς φορείς, με αναγνωρισμένους εκπροσώπους ενώσεων συλλόγων, επιχειρήσεων και παραγωγών της Χώρας, επιστημονικές οργανώσεις, ιδιώτες επιστήμονες και εξειδικευμένους συμβούλους.

6. Για την εξυπηρέτηση του σκοπού και την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, τα μέλη του Συμβουλίου και το προσωπικό του Σ.Ε.Κ.:

α) Αποκτούν πρόσβαση σε όλα τα απαραίτητα πληροφοριακά συστήματα των εμπλεκόμενων υπηρεσιών για κάθε σύστημα χωριστά. Η διάταξη αυτή υπερισχύει κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης περί φορολογικού ή άλλου απορρήτου.

β) Μετέχουν σε σεμινάρια, ημερίδες, ομάδες εργασίας στο εσωτερικό και το εξωτερικό στο πλαίσιο διεθνών οργανισμών με αντικείμενο την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου των προϊόντων Ε.Φ.Κ. και Φ.Κ.,

7. α) Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. συγκροτείται το Συμβούλιο Διοίκησης του Σ.Ε.Κ., κατόπιν της επιλογής των μελών του από την Επιτροπή της παρ. 2.

β) Κάθε θέμα σχετικό με την οργάνωση, τη δομή, τη λειτουργία και τις υποδομές του Σ.Ε.Κ. καθορίζεται με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΩΝ ΠΟΤΩΝ

Άρθρο 4 Ηλεκτρονικό Μητρώο Επιτηδευματιών Αλκοολούχων Ποτών - Προσθήκη άρθρου 93Α στον ν. 2960/2001

Στον ν. 2960/2001 (Α' 265) προστίθεται άρθρο 93Α ως εξής:

«Άρθρο 93Α
Ηλεκτρονικό Μητρώο Επιτηδευματιών
Αλκοολούχων Ποτών

1. Στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) δημιουργείται ηλεκτρονικό μητρώο επιτηδευματιών, στο οποίο καταχωρίζονται και τηρούνται τα στοιχεία των φυσικών ή νομικών προσώπων, τα οποία στο πλαίσιο της επαγγελματικής τους δραστηριότητας, παράγουν, εισάγουν, παραλαμβάνουν από άλλα κράτη - μέλη της Ε.Ε., μεταποιούν, διαθέτουν ή αποκτούν μέσω χονδρικής πώλησης στο εσωτερικό της Χώρας έτοιμα προς κατανάλωση αλκοολούχα ποτά του άρθρου 79. Η εγγραφή στο μητρώο είναι υποχρεωτική και γίνεται με ευθύνη των ανωτέρω προσώπων, τα οποία υποχρεούνται στην επικαιροποίηση των καταχωρισθέντων στοιχείων, σε κάθε περίπτωση μεταβολής τους. Με την καταχώριση, στο μητρώο αποδίδεται μοναδικός Αριθμός Επιτηδευματία Αλκοολούχων Ποτών. Οι διατάξεις του παρόντος δεν εφαρμόζονται για τα πρόσωπα της παρ. 5 του άρθρου 5 του ν. 2969/2001 (Α' 281).

2. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται οι επιμέρους κατηγορίες αλκοολούχων ποτών, για τις οποίες όταν ασκείται επιτήδευμα της παρ. 1, είναι υποχρεωτική η εγγραφή στο μητρώο, τα ειδικότερα στοιχεία που καταχωρίζονται σε αυτό, ο χρόνος καταχώρισης, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.»

Άρθρο 5
Ηλεκτρονικό σύστημα για
την ταυτοποίηση των αλκοολούχων ποτών -
Προσθήκη άρθρου 93B στον ν. 2960/2001

Στον ν. 2960/2001 (Α' 265) προστίθεται άρθρο 93B ως εξής:

«Άρθρο 93B
Ηλεκτρονικό Σύστημα
Ταυτοποίησης Αλκοολούχων Ποτών

1. Για την παρακολούθηση έτοιμων προς κατανάλωση αλκοολούχων ποτών του άρθρου 79 καθιερώνεται στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) ηλεκτρονικό σύστημα ταυτοποίησης με βάση την ένδειξη παρτίδας. Στο ανωτέρω σύστημα καταχωρίζονται στοιχεία σχετικά με την παραλαβή, την παραγωγή, τη μεταποίηση και τις χονδρικές πωλήσεις έτοιμων προς κατανάλωση αλκοολούχων προϊόντων τα οποία παράγονται, εισάγονται, παραλαμβάνονται από άλλα κράτη - μέλη της Ε.Ε. ή διακινούνται στο εσωτερικό της Χώρας. Υπόχρεα για την ενημέρωση του Συστήματος Ταυτοποίησης είναι τα πρόσωπα, τα οποία, στο πλαίσιο της επαγγελματικής τους δραστηριότητας, διενεργούν τις πράξεις του προηγούμενου εδαφίου και τα οποία οφείλουν να έχουν λάβει τον μοναδικό Αριθμό Επιτηδευματία Αλκοολούχων Ποτών του άρθρου 93Α.

2. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται οι συναλλαγές της εφοδιαστικής αλυσίδας, οι επιμέρους κατηγορίες έτοιμων προς κατανάλωση αλκοολούχων ποτών και τα ειδικότερα στοιχεία που καταχωρίζονται υποχρεω-

τικά στο ηλεκτρονικό μητρώο, ο χρόνος καταχώρισης, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος. Με όμοια απόφαση είναι δυνατόν να προβλεφθεί η ταυτοποίηση μέσω ηλεκτρονικού μητρώου και σε άλλα στάδια της εφοδιαστικής αλυσίδας έτοιμων προς κατανάλωση αλκοολούχων ποτών.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ
ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Άρθρο 6
Μητρώο Δεξαμενών Ενεργειακών Προϊόντων

1. Στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) δημιουργείται ηλεκτρονικό μητρώο, στο οποίο καταχωρίζονται υποχρεωτικά οι δεξαμενές αποθήκευσης και διακίνησης ενεργειακών προϊόντων που αναφέρονται στον πίνακα της παρ. 1 του άρθρου 73 του ν. 2960/2001 (Α' 265), τα οποία τελούν υπό καθεστώς αναστολής των δασμολογικών και φορολογικών επιβαρύνσεων, καθώς και ενεργειακών προϊόντων της ίδιας παραγράφου, για τα οποία έχει καταβληθεί το σύνολο των ανωτέρω επιβαρύνσεων. Εξαιρούνται της υποχρέωσης αυτής οι δεξαμενές ενεργειακών προϊόντων τελικών καταναλωτών που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της περ. α' της παρ. 7 του άρθρου 31 του ν. 3784/2009 (Α' 137), καθώς και των εγκαταστάσεων αποθήκευσης και διακίνησης καυσίμων των ενόπλων δυνάμεων και των σωματίων ασφαλείας της υποπερ. ιειε' της ίδιας ως άνω διάταξης.

2. Για κάθε παράβαση του παρόντος άρθρου και των κανονιστικών διατάξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 26, επιβάλλεται στον υπόχρεο της εγγραφής στο μητρώο διοικητικό πρόστιμο από πεντακόσια (500) έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ. Το ύψος του προστίμου προσδιορίζεται λαμβάνοντας υπόψη το είδος των παραβάσεων και τη βαρύτητά τους.

Άρθρο 7
Σφράγιση εγκαταστάσεων πετρελαιοειδών
και δημοσιοποίηση παραβάσεων νοθείας
καυσίμων - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 119Α
του ν. 2960/2001

Στο άρθρο 119Α του ν. 2960/2001 (Α' 265) προστίθεται παρ. 4, ως εξής:

«4. Όταν από εξέταση των Υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης του Γενικού Χημείου του Κράτους (Γ.Χ.Κ.) δείγματος καυσίμων που διενεργείται για ελεγχόμενη από τις τελωνειακές υπηρεσίες της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) εγκατάσταση κατόχου άδειας εμπορίας ή λιανικής εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων των άρθρων 6 και 7 του ν. 3054/2002 (Α' 230), με βάση την έκθεση ανάλυσης του κατ' έφεση δείγματος ή τη σχετική απόφαση του Ανώτατου Χημικού Συμβουλίου, στην περίπτωση που υπάρχει διαφορά μεταξύ της ανάλυσης του πρώτου και του κατ' έφεση δείγματος, προκύπτει ότι ο ελεγχόμενος κάτοχος της άδειας κατέχει, διακινεί και εμπορεύεται νοθευμένα καύσιμα, σφραγίζεται προσωρινά η εγκατάσταση, όπου διαπιστώνεται η παράβαση, για χρονικό διάστημα από δέκα (10) έως ενενήντα (90) ημέρες, ανάλογα με τη σοβαρότητά της.

Το ληφθέν δείγμα καυσίμου αποστέλλεται άμεσα από την ελέγχουσα τελωνειακή υπηρεσία στη χημική υπηρεσία, που θα διενεργήσει την ανάλυση, η οποία οφείλει να ολοκληρώσει τις σχετικές διαδικασίες έως και την έκδοση της σχετικής έκθεσης ανάλυσης του κατ' έφεση δείγματος το αργότερο εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την παραλαβή του δείγματος. Η απόφαση του Ανώτατου Χημικού Συμβουλίου, στην περίπτωση που υπάρχει διαφορά μεταξύ της ανάλυσης του πρώτου και του κατ' έφεση δείγματος, εκδίδεται εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ημέρα που αυτό επιλαμβάνεται της διαφοράς.

Όταν συντρέχει λαθρεμπορία, τα μέτρα της παρούσας επιβάλλονται ανεξάρτητα από τις λοιπές ποινικές και διοικητικές κυρώσεις σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 2.

Στην περίπτωση μη κανονικών δειγμάτων, πέραν της επιβολής των μέτρων της παρούσας, ενημερώνεται το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την τυχόν επιβολή λοιπών κυρώσεων του ν. 3054/2002 για μη τήρηση της ποιότητας και του τύπου των καυσίμων, πλην της κύρωσης της σφράγισης που έχει ήδη επιβληθεί στο πλαίσιο της παρούσας.

Για την εφαρμογή της παρούσας, ως καύσιμα νοούνται τα ενεργειακά προϊόντα της παρ. 1 του άρθρου 73.

Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται η διαδικασία, ο τρόπος και τα όργανα επιβολής της σφράγισης και αποσφράγισης των εγκαταστάσεων κατόχου άδειας εμπορίας ή λιανικής εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων, στις οποίες διαπιστώνονται οι παραβάσεις της παρούσας και δύνανται να ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη δημοσιοποίηση των στοιχείων των παραβατών, των παραβάσεων και κυρώσεων, καθώς και ο τρόπος, ο χρόνος και το μέσο δημοσιοποίησης, τηρουμένου του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119) και του ν. 4624/2019 (Α' 137) και κάθε άλλο σχετικό θέμα.».

Άρθρο 8

Επέκταση συστήματος εισροών-εκροών σε αποθήκες τελωνειακής αποταμίευσης υγραερίων - Τροποποίηση του άρθρου 33 του ν. 2960/2001

Η παρ. 5 του άρθρου 33 του ν. 2960/2001 (Α' 265) αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Ειδικά για τις αποθήκες τελωνειακής αποταμίευσης, στις οποίες κατέχονται ενεργειακά προϊόντα της παρ. 1 του άρθρου 73, εγκαθίστανται ολοκληρωμένα συστήματα παρακολούθησης και ηλεκτρονικής αποστολής δεδομένων εισροών-εκροών. Με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), καθορίζονται οι διαδικασίες και οι προδια-

γραφές εγκατάστασης και ελέγχου των ολοκληρωμένων συστημάτων παρακολούθησης και ηλεκτρονικής αποστολής δεδομένων εισροών-εκροών για τις αποθήκες αποταμίευσης ενεργειακών προϊόντων του παρόντος, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.».

Άρθρο 9

Επέκταση συστήματος εισροών-εκροών σε φορολογικές αποθήκες υγραερίων - Τροποποίηση του άρθρου 63 του ν. 2960/2001

Η παρ. 3 του άρθρου 63 του ν. 2960/2001 (Α' 265) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι τελωνειακές αρχές ασκούν εποπτεία και έλεγχο κατά τρόπο διαρκή ή περιοδικό στις φορολογικές αποθήκες, σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 2.

Για τα βιομηχανοποιημένα καπνά οι όροι και προϋποθέσεις για την εποπτεία και τον έλεγχο των φορολογικών αποθηκών με διαρκή παρουσία υπαλλήλων των αρμόδιων τελωνειακών αρχών καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Για τις φορολογικές αποθήκες ενεργειακών προϊόντων της παρ. 1 του άρθρου 73 εγκαθίστανται ολοκληρωμένα συστήματα παρακολούθησης και ηλεκτρονικής αποστολής δεδομένων εισροών-εκροών.

Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), καθορίζονται οι διαδικασίες και οι προδιαγραφές εγκατάστασης και ελέγχου των ολοκληρωμένων συστημάτων παρακολούθησης και ηλεκτρονικής αποστολής δεδομένων εισροών-εκροών για τις φορολογικές αποθήκες ενεργειακών προϊόντων του παρόντος, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.».

Άρθρο 10

Εγκατάσταση ηλεκτρονικού συστήματος γεωγραφικού εντοπισμού (GPS) σε βυτιοφόρα οχήματα και πλωτά εφοδιαστικά μέσα - Τροποποίηση της υποπερ. ββ' της παρ. 8α του άρθρου 15 του ν. 3054/2002

Η υποπερ. ββ' της παρ. 8α του άρθρου 15 του ν. 3054/2002 (Α' 230) αντικαθίσταται και η παρ. 8α διαμορφώνεται ως εξής:

«8.α) Δεν επιτρέπεται η διακίνηση πετρελαιοειδών προϊόντων από κατόχους άδειας εμπορίας, λιανικής εμπορίας και διάθεσης βιοκαυσίμων, με μεταφορικά μέσα, βυτιοφόρα Φορτηγό Ιδιωτικής Χρήσης (Φ.Ι.Δ.) ή Φορτηγά Δημόσιας Χρήσης (Φ.Δ.Χ.) ή πλωτά εφοδιαστικά, όπως δεξαμενόπλοια και σλέπια, ιδιόκτητα ή μισθωμένα, τα οποία δεν φέρουν:

αα) σε εμφανές σημείο, κατά περίπτωση, το εμπορικό σήμα του κατόχου άδειας εμπορίας, άδειας λιανικής εμπορίας ή συνεταιρισμού ή κοινοπραξίας αυτών, ή άδειας διάθεσης βιοκαυσίμων, ή το εμπορικό σήμα του μεταφορέα με τον οποίο έχουν συνάψει σύμβαση μεταφοράς, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 5Α, τις παρ. 5γ και 8 του άρθρου 6 και την παρ. 2 του άρθρου 7, καθώς και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, και

ββ) ηλεκτρονικό σύστημα γεωγραφικού εντοπισμού (GPS). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, καθορίζονται οι προδιαγραφές, η διαδικασία και οι όροι εγκατάστασης του συστήματος, το ακριβές χρονοδιάγραμμα εφαρμογής, οι συγκεκριμένες κατηγορίες βυτιοφόρων Φ.Ι.Χ. και Φ.Δ.Χ. και πλωτών εφοδιαστικών μέσων που υπάγονται στην ανωτέρω υποπερίπτωση, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι προδιαγραφές, η διαδικασία και κάθε άλλο σχετικό θέμα με την υλοποίηση του συστήματος, με το οποίο αντλούνται και αξιοποιούνται οι πληροφορίες από το ηλεκτρονικό σύστημα γεωγραφικού προσδιορισμού (GPS) των μεταφορικών μέσων.».

Άρθρο 11

Φορολογική σήμανση υγρών καυσίμων και υγραερίων - Τροποποίηση της παρ. 12 του άρθρου 15 του ν. 3054/2002

Η παρ. 12 του άρθρου 15 του ν. 3054/2002 (Α' 230) αντικαθίσταται ως εξής:

«12. Τα υγρά καύσιμα και τα υγραέρια που διατίθενται στην κατανάλωση ή διακινούνται ή αποθηκεύονται εντός της ελληνικής Επικράτειας, σημαίνονται με κατάλληλα μόρια, τα οποία χρησιμοποιούνται ως δείκτες φορολογικής σήμανσης, εφεξής "ιχνηθέτες".

Η έλλειψη φορολογικής σήμανσης ή η παραβίαση της κατάλληλης φορολογικής σήμανσης των υγρών καυσίμων και των υγραερίων, σύμφωνα με τα ανωτέρω οριζόμενα, συνιστά τελωνειακή παράβαση της παρ. 1 του άρθρου 119 Α του ν. 2960/2001 (Α' 265), με την επιφύλαξη των περί λαθρεμπορίας διατάξεων της παρ. 2 του ίδιου άρθρου, έστω και αν διαθέτουν τα προβλεπόμενα παραστατικά, και επιπροσθέτως συνεπάγεται την απαγόρευση διάθεσής τους στην εσωτερική αγορά από τη διαπίστωση της τέλεσης της παράβασης.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) καθορίζονται τα συγκεκριμένα είδη που υπάγονται στη ρύθμιση της παρούσας και διευκρινίζονται τεχνικά ζητήματα για την εφαρμογή της ανά είδος υγρών καυσίμων και υγραερίων και τις διαδικασίες των κυρώσεων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.».

Άρθρο 12

Κυρώσεις για βυτιοφόρα οχήματα και πλωτά εφοδιαστικά μέσα διακίνησης πετρελαιοειδών προϊόντων επί παραβάσεων των υποχρεώσεων της παρ. 8α του άρθρου 15 του ν. 3054/2002 - Τροποποίηση του άρθρου 17 και προσθήκη άρθρου 17Α στον ν. 3054/2002

Στον ν. 3054/2002 (Α' 230) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Η παρ. 1 του άρθρου 17 τροποποιείται και διαμορφώνεται ως εξής:

«1.α. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, για κάθε παράβαση των διατάξεων του νόμου αυτού και των κατ' εξουσιοδότησή του εκδιδόμενων κανονιστικών αποφάσεων, επιβάλλεται πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ. Για το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου λαμβάνονται υπόψη ως κριτήρια, ιδίως, η βαρύτητα της παράβασης, οι συνέπειες που προκύπτουν από αυτήν, ο βαθμός υπαιτιότητας και η τυχόν υποτροπή του παραβάτη. Για την αξιολόγηση της παραβατικής συμπεριφοράς ως υποτροπής, λαμβάνονται υπόψη οι ισχύουσες εγγραφές στο Βιβλίο Κυρώσεων. Σε υποτροπή βρίσκεται όποιος μέσα σε τρία (3) χρόνια από την έκδοση της απόφασης, με την οποία επιβάλλεται σε αυτόν πρόστιμο ή άλλη κύρωση για κάποια από τις ανωτέρω παραβάσεις, τελεί νέα παράβαση.

β. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορούν να κατηγοριοποιούνται οι ανωτέρω παραβάσεις και να καθορίζονται η διαδικασία επιβολής και τα όρια του προστίμου κάθε κατηγορίας ή και κάθε επί μέρους παράβασης εντός των ορίων του πρώτου εδαφίου της παρούσας, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Με όμοια απόφαση μπορούν να αναπροσαρμόζονται τα όρια αυτά.

γ. Για την ίδια παράβαση επιβάλλεται πρόστιμο μόνο από ένα προς τούτο αρμόδιο όργανο κατ' εφαρμογή των διατάξεων της ισχύουσας νομοθεσίας αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Τυχόν επιβολή δεύτερου προστίμου για την ίδια παράβαση δεν παράγει οποιαδήποτε έννομη συνέπεια. Η επιβολή του προστίμου δεν αποκλείει την επιβολή άλλων διοικητικών κυρώσεων που τυχόν προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις.

δ. Ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σε κάθε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του παρόντος, μπορεί, λαμβάνοντας υπόψη τις συνέπειές της για το ευρύτερο καταναλωτικό κοινό, να δημοσιοποιεί διά του τύπου ή με άλλο πρόσφορο τρόπο τις κυρώσεις που επιβάλλονται κατά την παρ. 1.

ε. Σε περίπτωση παράβασης της υποπερ. αα' της παρ. 8α του άρθρου 15 τα μεταφορικά μέσα κατάσχονται άμεσα. Στους ιδιοκτήτες των ανωτέρω μεταφορικών μέσων επιβάλλεται πρόστιμο επτά χιλιάδων (7.000) ευρώ ανά παράβαση και αφαιρείται η άδεια κυκλοφορίας του μεταφορικού μέσου για διάστημα έξι (6) μηνών. Σε κάθε περίπτωση υποτροπής εντός μιας τριετίας για την ίδια παράβαση, όπως αυτή προκύπτει από τις ισχύουσες εγγραφές στο Βιβλίο Κυρώσεων, το πρόστιμο τριπλασιάζεται. Η επιβολή του προστίμου δεν αποκλείει την επιβολή άλλων διοικητικών ή ποινικών κυρώσεων που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις.

Επιπλέον, αφαιρείται το ναυτικό φυλλάδιο του πλοιάρχου ή ανακαλείται η άδεια άσκησης επαγγέλματος του οδικού μεταφορέα αντίστοιχα για διάστημα έξι (6) μηνών.

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού καθορίζονται ειδικότερα θέματα και λεπτομέρειες για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου.».

2. Μετά από το άρθρο 17 του ν. 3054/2002 προστίθεται το άρθρο 17Α ως εξής:

«Άρθρο 17Α

Διοικητικές κυρώσεις για παραβάσεις των διατάξεων περί εγκατάστασης ηλεκτρονικού συστήματος γεωγραφικού εντοπισμού (GPS) σε βυτιοφόρα οχήματα και πλωτά εφοδιαστικά μέσα

1. Για κάθε παράβαση της υποπερ. ββ' της παρ. 8α του άρθρου 15 επιβάλλεται στους κατά περίπτωση υπόχρεους διοικητικό πρόστιμο από χίλια (1.000) έως διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ. Το ύψος του προστίμου προσδιορίζεται, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως, το είδος του μεταφορικού μέσου, το είδος και τη βαρύτητα της παράβασης, καθώς και την υποτροπή. Ως υποτροπή ορίζεται η εκ νέου τέλεση της ίδιας παράβασης εντός τριών (3) ετών από την έκδοση απόφασης επιβολής προστίμου.

Ειδικότερα:

α) Σε περίπτωση διακίνησης πετρελαιοειδών προϊόντων με βυτιοφόρα οχήματα και πλωτά εφοδιαστικά μέσα που δεν φέρουν ηλεκτρονικό σύστημα γεωγραφικού εντοπισμού (GPS), επιβάλλεται πρόστιμο από είκοσι πέντε χιλιάδες (25.000) έως διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ για κάθε μεταφορικό μέσο.

β) Σε περίπτωση μη πλήρωσης των όρων και προδιαγραφών της εγκατάστασης και λειτουργίας των ηλεκτρονικών συστημάτων γεωγραφικού εντοπισμού (GPS) και της ηλεκτρονικής μετάδοσης δεδομένων επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) έως διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ.

2. Για την πληρωμή των προστίμων της παρ. 1 ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον με το νομικό πρόσωπο και τα φυσικά πρόσωπα, που, κατά τον χρόνο διάπραξης της παράβασης, είχαν μία από τις ιδιότητες που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 67 του ν. 4174/2013 (Α' 170), καθώς και όσοι φέρουν εν τοις πράγμασι τις ιδιότητες αυτές.

3. Εφόσον το διοικητικό πρόστιμο της παρ. 1 είναι ίσο ή μεγαλύτερο του ποσού των εικοσιπέντε χιλιάδων (25.000) ευρώ, επιβάλλεται σωρευτικά, ανάλογα με το ύψος του και προσωρινή αφαίρεση της άδειας κυκλοφορίας του βυτιοφόρου οχήματος ή της άδειας λειτουργίας του πλωτού εφοδιαστικού μέσου, για χρονικό διάστημα από έναν (1) μήνα έως ένα (1) έτος. Σε περίπτωση υποτροπής, το μέτρο του προηγούμενου εδαφίου επιβάλλεται σωρευτικά με τα διοικητικά πρόστιμα της παρ. 1, ανεξαρτήτως του ύψους του ποσού του προστίμου.

4. Κατά της απόφασης επιβολής προστίμου δύναται να ασκηθεί προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Δικαστηρίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (Κ.Δ.Δ., ν. 2717/1999, Α' 97). Με την άσκηση της προσφυγής αναστέλλεται η καταβολή ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του διοικητικού προστίμου, υπό την προϋπόθεση ότι έχει καταβληθεί ή έχει υπαχθεί σε ρύθμιση βάσει νομοθετικής διάταξης το υπόλοιπο πενήντα τοις εκατό (50%). Η αναστολή αίρεται αυτοδικαίως στην περίπτωση μη τήρησης της ως

άνω ρύθμισης. Το ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) του προστίμου που δεν αναστέλλεται σε περίπτωση άσκησης προσφυγής, μπορεί να ανασταλεί με δικαστική απόφαση επί αιτήσεως αναστολής κατά τα άρθρα 200 έως 205 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, εξειδικεύονται οι παραβάσεις για τις οποίες επιβάλλονται οι κυρώσεις του παρόντος και δύναται να ορίζεται το ύψος των διοικητικών προστίμων για κάθε παράβαση μέσα στα όρια που προβλέπονται στην παρ. 1 και σύμφωνα με τα κριτήρια της ίδιας παραγράφου. Με όμοια απόφαση καθορίζονται η διαδικασία και τα όργανα επιβολής των προστίμων, καθώς και η διαδικασία είσπραξής τους και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος. Με όμοια απόφαση δύναται να ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη δημοσιοποίηση των στοιχείων των παραβατών και των κατά περίπτωση παραβάσεων και προστίμων, ο τρόπος, ο χρόνος και το μέσο δημοσιοποίησης, η αποστολή των στοιχείων αυτών στο Συντονιστικό Επιχειρησιακό Κέντρο (Σ.Ε.Κ.) του άρθρου 6 του ν. 4410/2016 (Α' 141), καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα, τηρουμένων των διατάξεων του Κανονισμού (Ε.Ε.) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και του ν. 4624/2019 (Α' 137).».

Άρθρο 13

Κυρώσεις για παραβάσεις των διατάξεων περί εγκατάστασης ολοκληρωμένων συστημάτων παρακολούθησης και ηλεκτρονικής αποστολής δεδομένων εισροών-εκροών στις φορολογικές αποθήκες και στις αποθήκες τελωνειακής αποταμίευσης ενεργειακών προϊόντων - Προσθήκη άρθρου 119Γ στον ν. 2960/2001

Μετά το άρθρο 119Β του ν. 2960/2001 (Α' 265) προστίθεται άρθρο 119Γ, ως εξής:

«Άρθρο 119Γ

Κυρώσεις για παραβάσεις των διατάξεων περί εγκατάστασης ολοκληρωμένων συστημάτων παρακολούθησης και ηλεκτρονικής αποστολής δεδομένων εισροών-εκροών στις φορολογικές αποθήκες και στις αποθήκες τελωνειακής αποταμίευσης ενεργειακών προϊόντων

1. Αρμόδιες υπηρεσίες για τον έλεγχο εφαρμογής των διατάξεων που αφορούν στα ολοκληρωμένα συστήματα παρακολούθησης και ηλεκτρονικής αποστολής δεδομένων εισροών-εκροών των φορολογικών αποθηκών και των αποθηκών τελωνειακής αποταμίευσης ενεργειακών προϊόντων της παρ. 1 του άρθρου 73 είναι τα τελωνεία ελέγχου των ανωτέρω αποθηκών, σύμφωνα με τα ορι-

ζόμενα στην απόφαση του Υπουργού Οικονομικών της παρ. 2 του άρθρου 63 και στην υπό στοιχεία ΔΘΟΤΚΔ 1026126 ΕΞ 2017 απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (Β' 810), αντίστοιχα, καθώς και οι τελωνειακές ελεγκτικές αρχές της Α.Α.Δ.Ε., σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπό στοιχεία Δ/ΟΡΓ/Α/1125859/ΕΞ2020 απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (Β' 4738). Αν κρίνεται αναγκαίο, ζητείται η συνδρομή των λοιπών υπηρεσιών της Α.Α.Δ.Ε. στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, όπως αυτές καθορίζονται από την ίδια απόφαση, καθώς και των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο π.δ. 147/2017 (Α' 192),

2. α. Για κάθε παράβαση του πρώτου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 33 και του τρίτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 63 και των υπουργικών αποφάσεων, που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή τους και κατ' εξουσιοδότηση του παρόντος, επιβάλλεται στους κατά περίπτωση υπόχρεους διοικητικό πρόστιμο από χίλια (1.000) ευρώ έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ, επιφυλασσομένης της υποπερ. Δδ' και επιβάλλεται κατά περίπτωση ανάκληση της άδειας της φορολογικής αποθήκης ή της αποθήκης τελωνειακής αποταμίευσης. Το ύψος του προστίμου προσδιορίζεται λαμβάνοντας υπόψη το είδος και τη βαρύτητα της παράβασης καθώς και την υποτροπή.

Ειδικότερα:

αα) Σε περίπτωση μη εγκατάστασης ολοκληρωμένου συστήματος παρακολούθησης και ηλεκτρονικής αποστολής δεδομένων εισροών-εκροών επιβάλλεται στον φορέα της άδειας λειτουργίας της εγκατάστασης της φορολογικής αποθήκης ή στον διαχειριστή της αποθήκης τελωνειακής αποταμίευσης πρόστιμο από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ και ανακαλείται η άδεια λειτουργίας της φορολογικής αποθήκης ή της αποθήκης τελωνειακής αποταμίευσης.

αβ) Σε περίπτωση μη πλήρωσης των όρων, προϋποθέσεων και προδιαγραφών της εγκατάστασης και λειτουργίας των συστημάτων παρακολούθησης και ηλεκτρονικής αποστολής δεδομένων εισροών-εκροών, επιβάλλεται στον φορέα της άδειας λειτουργίας της εγκατάστασης της φορολογικής αποθήκης ή στον διαχειριστή της αποθήκης τελωνειακής αποταμίευσης πρόστιμο από χίλια (1.000) ευρώ έως τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ. Εφόσον διαπιστωθεί συνυπαιτιότητα καθ' οιονδήποτε τρόπο από πλευράς του εγκαταστάτη του συστήματος στη διάπραξη των ανωτέρω παραβάσεων, επιβάλλεται και σε αυτόν αυτοτελώς το ανωτέρω διοικητικό πρόστιμο.

αγ) Σε περίπτωση διαπίστωσης των παραβάσεων της παρ. 3, επιβάλλεται πρόστιμο από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ έως τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ.

αδ) Σε περίπτωση υποτροπής, το πρόστιμο των υποπερ. αα', αβ' και αγ' διπλασιάζεται. Ως υποτροπή ορίζεται η εντός τριών (3) ετών από την έκδοση απόφασης επιβολής προστίμου εκ νέου τέλεση της ίδιας παράβασης.

β. Υπόχρεοι για την καταβολή των επιβαλλόμενων, με το παρόν, προστίμων είναι: α) τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία υπέχουν αυτοτελή ευθύνη, με μόνη την ιδιο-

τητά τους ως φορείς των αδειών λειτουργίας των φορολογικών αποθηκών ή ως διαχειριστές των αποθηκών τελωνειακής αποταμίευσης, καθώς και όσοι ενήργησαν ως αυτουργοί ή ως συναυτουργοί κατά την τέλεση της παράβασης ή θεωρούνται ως τέτοιοι, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 153, με επιμερισμό, στην περίπτωση αυτή, του επιβληθέντος ποσού, εις έκαστο εξ αυτών, ανάλογα με τον βαθμό συνυπευθυνότητάς του και β) τα νομικά πρόσωπα, τα οποία είτε υπέχουν αυτοτελή ευθύνη με μόνη την ιδιότητά τους ως φορείς των αδειών λειτουργίας των φορολογικών αποθηκών ή ως διαχειριστές των αποθηκών τελωνειακής αποταμίευσης είτε κηρύσσονται αστικά συνυπεύθυνα και καθίστανται εις ολόκληρον υπόχρεα για την καταβολή του συνόλου του επιβληθέντος προστίμου, σε περίπτωση που οι νόμιμοι εκπρόσωποι αυτών υπέχουν ευθύνη διάπραξης της παράβασης ως φυσικά πρόσωπα και θεωρούνται αυτουργοί ή συναυτουργοί, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 153.

γ. Κατά της απόφασης επιβολής των προστίμων ο έχων έννομο συμφέρον, μπορεί να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2717/1999 «Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας» (Α' 97). Με την άσκηση της προσφυγής, αναστέλλεται η καταβολή ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του διοικητικού προστίμου, υπό την προϋπόθεση ότι έχει καταβληθεί ή έχει υπαχθεί σε ρύθμιση βάσει νομοθετικής διάταξης το υπόλοιπο πενήντα τοις εκατό (50%). Η αναστολή αίρεται αυτοδικαίως στην περίπτωση μη τήρησης της ως άνω ρύθμισης. Το ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) του προστίμου, που δεν αναστέλλεται σε περίπτωση άσκησης προσφυγής, μπορεί να ανασταλεί με δικαστική απόφαση επί αιτήσεως αναστολής κατά τα άρθρα 200 έως 205 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας,

3. α) Ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι (6) μηνών επιβάλλεται σε όποιον προμηθεύει ή εγκαθιστά μετρητικά συστήματα και τον συνοδευτικό εξοπλισμό τους, τα οποία προορίζονται για εφαρμογές του συστήματος παρακολούθησης και ηλεκτρονικής αποστολής δεδομένων εισροών-εκροών και συνοδεύονται από πλαστά ή παραποιημένα πιστοποιητικά.

β) Ποινή κάθειρξης επιβάλλεται, σε όποιον:

αα) Επεμβαίνει χωρίς εξουσιοδότηση, τροποποιεί ή αλλοιώνει με οποιονδήποτε τρόπο και μορφή μέρη ή παραγόμενα στοιχεία του συστήματος, τα οποία φυλάσσονται στον χώρο της εγκατάστασης ή αποστέλλονται στην κεντρική βάση δεδομένων της Α.Α.Δ.Ε.

ββ) Παραδίδει, προμηθεύει, εφοδιάζει, πωλεί, αποθηκεύει ή διακινεί ενεργειακά προϊόντα μέσω δεξαμενών, αγωγών, αντλιών ή μετρητών, που δεν συνδέονται με το εγκατεστημένο σύστημα παρακολούθησης και ηλεκτρονικής αποστολής δεδομένων εισροών-εκροών.

4. Οι κυρώσεις του παρόντος επιβάλλονται με την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας των ολοκληρωμένων συστημάτων παρακολούθησης και ηλεκτρονικής αποστολής δεδομένων εισροών-εκροών στις φορολογικές αποθήκες και αποθήκες τελωνειακής αποταμίευσης, σύμφωνα με την κοινή υπουργική απόφαση του δεύτερου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 33 και του

τέταρτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 63, με εξαίρεση την κύρωση της υποπερ. αα' της παρ. 2α, η οποία εφαρμόζεται από την έκδοση της απόφασης του πρώτου εδαφίου της παρ. 5.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. εξειδικεύονται οι παραβάσεις του παρόντος και ορίζεται το ύψος των διοικητικών προστίμων για κάθε παράβαση εντός των ορίων της περ. (α) της παρ. 2, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με όμοια απόφαση δύνανται να ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη δημοσιοποίηση των στοιχείων των παραβατών, των παραβάσεων και κυρώσεων, ο τρόπος, ο χρόνος και το μέσο δημοσιοποίησης, η αποστολή των στοιχείων αυτών στο Συντονιστικό Επιχειρησιακό Κέντρο (Σ.Ε.Κ.) του άρθρου 6 του ν. 4410/2016 (Α' 141), καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα, τηρουμένων των διατάξεων του Κανονισμού (Ε.Ε.) 679/2016 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και του ν. 4624/2019.».

Άρθρο 14

Διαχείριση και πρόσβαση στα πληροφοριακά συστήματα εισροών-εκροών

Η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) καθίσταται αποκλειστικά αρμόδια για την ανάπτυξη και διαχείριση του λογισμικού εφαρμογών των πληροφοριακών συστημάτων εισροών-εκροών και των συστημάτων εντοπισμού γεωγραφικής θέσης μεταφορικών μέσων (GPS), καθώς και για τη διαχείριση των δεδομένων αυτών. Υφιστάμενα πληροφοριακά συστήματα εισροών-εκροών και εντοπισμού γεωγραφικής θέσης μεταφορικών μέσων (GPS) που έχουν σχεδιαστεί ή λειτουργούν σε άλλες υπηρεσίες του Δημοσίου περιέρχονται και λειτουργούν εφεξής στην Α.Α.Δ.Ε., η οποία υπεισέρχεται και σε δικαιώματα και υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβατικά κείμενα και αφορούν στα συστήματα αυτά. Πρόσβαση στα ανωτέρω πληροφοριακά συστήματα έχουν, πέραν των υπηρεσιών της Α.Α.Δ.Ε., οι υπηρεσίες της παρ. 9α του άρθρου 31 του ν. 3784/2009 (Α' 137), για σκοπούς ελέγχου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' **ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ, ΜΗΤΡΩΑ ΚΑΙ** **ΜΕΤΡΑ ΔΕΟΥΣΑΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ ΚΑΠΝΙΚΩΝ** **ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ**

Άρθρο 15

Αδειοδότηση δραστηριοτήτων σχετικά με την αγορά και τον εξοπλισμό παραγωγής καπνικών προϊόντων - Τροποποίηση του άρθρου 100Α του ν. 2960/2001

Η παρ. 5 του άρθρου 100Α του ν. 2960/2001 (Α' 265) αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Για τη διενέργεια των ακόλουθων δραστηριοτήτων, απαιτείται άδεια, η οποία εκδίδεται από τις Τελωνειακές Περιφέρειες της Α.Α.Δ.Ε., κατόπιν αίτησης του ενδιαφερομένου φυσικού ή νομικού προσώπου:

α) την αποστολή σε άλλο κράτος - μέλος, την παραλαβή από άλλο κράτος - μέλος, καθώς και για την εισαγωγή, εξαγωγή, μεταποίηση, κατοχή, διαμεσολάβηση και χονδρική εμπορία καπνού και τσιγαρόχαρτου για την παραγωγή βιομηχανοποιημένων καπνών,

β) την εισαγωγή βιομηχανοποιημένων καπνών,

γ) την κατασκευή, αποστολή, παραλαβή, εισαγωγή, εξαγωγή, κατοχή, διαμεσολάβηση και χονδρική εμπορία εξοπλισμού παραγωγής βιομηχανοποιημένων καπνών.

Από την ως άνω υποχρέωση λήψης άδειας εξαιρούνται οι καπνοκαλλιεργητές, καθώς και οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών μεταφοράς.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση, την τροποποίηση, την ανάκληση και τον χρόνο ισχύος της άδειας της παρούσας, την αδειοδότηση δραστηριοτήτων που σχετίζονται με άλλες κρίσιμες πρώτες ύλες για την παραγωγή βιομηχανοποιημένων καπνών, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.».

Άρθρο 16

Ενιαίο κεντρικό μητρώο εφοδιαστικής αλυσίδας καπνού και βιομηχανοποιημένων καπνών - Τροποποίηση του άρθρου 100Β του ν. 2960/2001

Το άρθρο 100Β του ν. 2960/2001 (Α' 265) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 100Β

Ενιαίο κεντρικό μητρώο εφοδιαστικής αλυσίδας καπνού και βιομηχανοποιημένων καπνών

1. Για τους σκοπούς του παρόντος ως "εφοδιαστική αλυσίδα", νοείται η αποστολή σε άλλο κράτος - μέλος, παραλαβή από άλλο κράτος - μέλος, εισαγωγή, εξαγωγή, μεταποίηση, διαμεσολάβηση, κατοχή και χονδρική εμπορία καπνού και τσιγαρόχαρτου για την παραγωγή βιομηχανοποιημένων καπνών, η παραγωγή, αποθήκευση, μεταποίηση, αποστολή, παραλαβή, εισαγωγή, εξαγωγή, βιομηχανοποιημένων καπνών, η κατασκευή, εισαγωγή, εξαγωγή, αποστολή, παραλαβή, κατοχή, διαμεσολάβηση και χονδρική εμπορία του εξοπλισμού παραγωγής αυτών, καθώς και οι λοιπές δραστηριότητες στο πλαίσιο της εμπορίας καπνού και βιομηχανοποιημένων καπνών, με την εξαίρεση των καπνοκαλλιεργητών, καθώς και των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών μεταφοράς.

2. Στο Πληροφορικό Σύστημα Τελωνειακών Ηλεκτρονικών υπηρεσιών ICISnet δημιουργείται μητρώο υπό την ονομασία "Ενιαίο Κεντρικό Μητρώο Εφοδιαστικής Αλυσίδας καπνού και βιομηχανοποιημένων καπνών" (Ε.Κ.Μ.Ε.Α.), για την παρακολούθηση της εφοδιαστικής αλυσίδας της παρ. 1.

3. Στο Ε.Κ.Μ.Ε.Α. καταχωρίζονται, τηρούνται και παρακολουθούνται όλες οι άδειες ή εγκρίσεις, οι οποίες χορηγούνται από τις τελωνειακές αρχές και τις αρχές της παρ. 14 του άρθρου 17 του ν. 3982/2011 (Α' 143) σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα και εν γένει σε νομικές οντότητες, τα οποία δραστηριοποιούνται στην εφοδιαστική αλυσίδα καπνού και βιομηχανοποιημένων καπνών,

κάθε άλλη δήλωση ή γνωστοποίηση ή κοινοποίηση που υποβάλλεται στις αρχές της παρ. 14 του άρθρου 17 του ν. 3982/2011 αντί της άδειας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου νόμου, του ν. 4302/2014 (Α' 225) και του ν. 4442/2016 (Α' 230), καθώς και οι συμβάσεις μελλοντικής πώλησης ακατέργαστου καπνού του ν. 4015/2011 (Α' 210), οι οποίες κατατίθενται στον ΟΠΕΚΕΠΕ, σύμφωνα με τη υπ' αρ. 238/19130/11-2-2014 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 380). Τα πρόσωπα που δραστηριοποιούνται στην εφοδιαστική αλυσίδα καπνού και βιομηχανοποιημένων καπνών, στα οποία δεν χορηγείται άδεια ή έγκριση ή δεν υποχρεούνται σε υποβολή δήλωσης ή γνωστοποίησης ή κοινοποίησης, αντί άδειας, στις αρμόδιες Αρχές, υποβάλλουν δήλωση καταχώρισης στο Ε.Κ.Μ.Ε.Α. Με την καταχώριση στο Ε.Κ.Μ.Ε.Α. των αδειών, εγκρίσεων ή γνωστοποιήσεων, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο και την υποβολή των δηλώσεων σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο, αποδίδεται σε καθένα από τα πρόσωπα που δραστηριοποιούνται στην εφοδιαστική αλυσίδα καπνού και βιομηχανοποιημένων καπνών μοναδικός Αριθμός Μητρώου Διακινητή Καπνικών Προϊόντων (Α.Μ.ΔΙ.ΚΑ.Π.).

4. Ο Α.Μ.ΔΙ.ΚΑ.Π. του αποστολέα και του παραλήπτη αναγράφεται υποχρεωτικά σε κάθε διακίνηση στο εσωτερικό της Χώρας μέχρι το τελικό σημείο λιανικής πώλησης στα τιμολόγια ή τα παραστατικά στοιχεία διακίνησης των άρθρων 5 και 9 του ν. 4308/2014 (Α' 251).

5. Το Ε.Κ.Μ.Ε.Α. διαλειτουργεί και διασυνδέεται με το πληροφοριακό σύστημα του μητρώου ιχνηλασιμότητας καπνικών προϊόντων του άρθρου 106Α, κατά τους όρους του άρθρου 84 του ν. 4727/2020 (Α' 184).

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται οι αρμόδιες Αρχές για τη διαχείριση, την ενημέρωση και την παρακολούθηση της ορθής λειτουργίας του Ε.Κ.Μ.Ε.Α., τα ζητήματα της ανταλλαγής πληροφοριών και διασταύρωσης στοιχείων για τον έλεγχο της εφοδιαστικής αλυσίδας καπνού και βιομηχανοποιημένων καπνών, τσιγαρόχαρτου και λοιπών κρίσιμων υλών για την παραγωγή βιομηχανοποιημένων καπνών, τηρουμένων των διατάξεων του Κανονισμού (Ε.Ε.) 2016/679 και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και του ν. 4624/2019 (Α' 137), καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται και ο τύπος και το περιεχόμενο της ειδικής δήλωσης καταχώρισης στο Ε.Κ.Μ.Ε.Α. της παρ. 3.».

Άρθρο 17

Υποχρέωση εφαρμογής μέτρων δέουσας επιμέλειας - Τροποποίηση του άρθρου 100Γ του ν. 2960/2001

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 100Γ του ν. 2960/2001 (Α' 265) μετά από τις λέξεις «οι επιχειρήσεις χονδρικής πώλησης» προστίθενται οι λέξεις «βιομηχανοποιημένων καπνών», στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 οι λέξεις «κάθε μήνα» αντικαθίστανται από τις λέξεις

«κάθε εξάμηνο» και μετά από τη φράση «να παρέχουν» προστίθεται η λέξη «άμεσα» και στο δεύτερο εδάφιο της οι λέξεις «από τον μήνα διενέργειας της συναλλαγής» αντικαθίστανται από τη φράση «από τον μήνα κατά τον οποίο συμπληρώνεται ένα εξάμηνο από την ημερομηνία της συναλλαγής», και το άρθρο 100Γ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 100Γ Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, οι παρακάτω όροι χρησιμοποιούνται με την εξής σημασία: α) ως «πελάτες» νοούνται τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ημεδαπά ή αλλοδαπά, που προμηθεύονται βιομηχανοποιημένα καπνά από τις αδειοδοτημένες καπνοβιομηχανίες, τα αδειοδοτημένα επαγγελματικά εργαστήρια παραγωγής προϊόντων καπνού από τους εισαγωγείς από τρίτες χώρες και τους παραλήπτες από άλλα κράτη - μέλη με σκοπό τη μεταπώλησή τους, β) ως «προμηθευτές» νοούνται τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ημεδαπά ή αλλοδαπά, τα οποία, ενεργώντας στο πλαίσιο της εμπορικής ή επαγγελματικής τους ιδιότητας παρέχουν συμβατικώς στις αδειοδοτημένες καπνοβιομηχανίες ή στα αδειοδοτημένα επαγγελματικά εργαστήρια παραγωγής προϊόντων καπνού πρώτες ύλες, καθώς και πάσης φύσεως υλικά και υπηρεσίες.

2. Οι αδειοδοτημένες καπνοβιομηχανίες, οι επιχειρήσεις πρώτης μεταποίησης καπνού, τα αδειοδοτημένα επαγγελματικά εργαστήρια παραγωγής βιομηχανοποιημένων καπνών και οι επιχειρήσεις χονδρικής πώλησης βιομηχανοποιημένων καπνών έχουν την υποχρέωση να εφαρμόζουν μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τους πελάτες και τους προμηθευτές τους. Μέτρα δέουσας επιμέλειας έχουν την υποχρέωση να εφαρμόζουν και οι εισαγωγείς από τρίτες χώρες και οι παραλήπτες βιομηχανοποιημένων καπνών από άλλα κράτη - μέλη της Ε.Ε. ως προς τους πελάτες τους. Οι καλλιεργητές καπνού εξαιρούνται απολύτως από την εφαρμογή των μέτρων δέουσας επιμέλειας.

3. Τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τους πελάτες και τους προμηθευτές περιλαμβάνουν τουλάχιστον: α) την εξακρίβωση και την επαλήθευση της ταυτότητας των πελατών και των προμηθευτών βάσει εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών από αξιόπιστη και ανεξάρτητη πηγή, β) την τήρηση και καταγραφή αρχείων με όλες τις σχετικές συναλλαγές, γ) την άσκηση συνεχούς εποπτείας της εμπορικής δραστηριότητας στα πλαίσια της εφοδιαστικής αλυσίδας καπνού και βιομηχανοποιημένων καπνών, με ενδελεχή εξέταση των συναλλαγών που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια αυτής, ώστε να είναι δυνατός ο εντοπισμός ασυνήθιστων ή ύποπτων συναλλαγών.

4. Τα πρόσωπα της παρ. 2 υποχρεούνται να αποστέλλουν κάθε εξάμηνο στο Συντονιστικό Επιχειρησιακό Κέντρο (Σ.Ε.Κ.) για την αντιμετώπιση του λαθρεμπορίου προϊόντων Ε.Φ.Κ. & Φ.Κ., που συστήνεται με το άρθρο 6 του ν. 4410/2016 (Α' 141), ηλεκτρονική κατάσταση με τις συναλλαγές των προμηθευτών και πελατών τους, καθώς και να παρέχουν άμεσα πληροφορίες για ασυνήθιστες ή

ύποπτες συναλλαγές. Οι ηλεκτρονικές καταστάσεις υποβάλλονται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα, από τον μήνα κατά τον οποίο συμπληρώνεται ένα εξάμηνο από την ημερομηνία της συναλλαγής.

5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ή με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος.».

Άρθρο 18
Πληρωμές εξαρτώμενες από
τις κατασχέσεις βιομηχανοποιημένων
καπνών - Τροποποίηση του άρθρου 119B
του ν. 2960/2001

α) Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 119B του ν. 2960/2001 (Α' 265) οι λέξεις «εντός μηνός» αντικαθίσταται από τις λέξεις «εντός δύο μηνών», στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 η φράση «που κοινοποιείται στην επιχείρηση από υπάλληλο της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής, συντασσομένου αποδεικτικού επίδοσης» αντικαθίσταται από τη φράση «που κοινοποιείται ηλεκτρονικά στην επιχείρηση σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 4174/2013 (Α' 170)» και οι λέξεις «τριάντα (30)» αντικαθίστανται με τις λέξεις «είκοσι (20)», η παρ. 3 αντικαθίσταται, στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 η φράση «γνωστοποίηση της κατάσχεσης» αντικαθίσταται από τη φράση «διενέργεια της δειγματοληψίας, προστίθενται οι παρ. 5Α και 9 και το άρθρο 119B διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 119B
Πληρωμές εξαρτώμενες
από τις κατασχέσεις
βιομηχανοποιημένων καπνών

1. Οι επιχειρήσεις καπνικών προϊόντων και συγκεκριμένα οι αδειοδοτημένες καπνοβιομηχανίες, τα αδειοδοτημένα επαγγελματικά εργαστήρια, οι εισαγωγείς βιομηχανοποιημένων καπνών από τρίτη χώρα και οι παραλήπτες βιομηχανοποιημένων καπνών από άλλο κράτος - μέλος κοινοποιούν κατάλογο των εμπορικών τους σημάτων ή των σημάτων για τα οποία διαθέτουν άδεια χρήσης προς την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), καθώς και τα στοιχεία γνησιότητας. Η πρώτη υποβολή του καταλόγου αυτού γίνεται εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Για κάθε ημέρα καθυστέρησης στην υποβολή του καταλόγου των εμπορικών σημάτων επιβάλλεται πρόστιμο εκατό (100) ευρώ με ανώτατο όριο τις πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ με καταλογιστική πράξη του Προϊσταμένου του Τελωνείου, στην τοπική αρμοδιότητα του οποίου βρίσκεται η έδρα της επιχείρησης καπνικών προϊόντων ή το υποκατάστημα, αν η έδρα της επιχείρησης δεν βρίσκεται στην Ελληνική Επικράτεια. Ο κατάλογος αυτός επανυποβάλλεται επικαιροποιημένος από όλους τους ανωτέρω εντός δύο (2) μηνών από την προσθήκη ή διαγραφή εμπορικού σήματος.

2. Σε περίπτωση επιβολής κατάσχεσης πενήντα χιλιάδων (50.000) και άνω τεμαχίων βιομηχανοποιημένων καπνών, που φέρουν τα εμπορικά σήματα οποιασδήποτε επιχείρησης καπνικών προϊόντων από τις μνημονευό-

μενες στην παρ. 1, η οποία διενεργήθηκε από οποιαδήποτε τελωνειακή αρχή ή από τη Γενική Διεύθυνση του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.) του Υπουργείου Οικονομικών ή από τις αστυνομικές ή λιμενικές αρχές, η Α.Α.Δ.Ε., εντός είκοσι (20) εργάσιμων ημερών από την επιβολή της κατάσχεσης, προβαίνει σε γνωστοποίηση της κατάσχεσης στην επιχείρηση, με επιστολή της, που κοινοποιείται ηλεκτρονικά στην επιχείρηση σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 4174/2013, η οποία περιλαμβάνει:

(α) την ημερομηνία, ώρα και τόπο της κατάσχεσης,

(β) τη μάρκα των κατασχεθέντων βιομηχανοποιημένων καπνών, όπως αναφέρεται στη συσκευασία, και, εφόσον υπάρχει, οποιαδήποτε ένδειξη ως προς την προοριζόμενη αγορά λιανικής πώλησης,

(γ) οποιοσδήποτε ενδείξεις ταυτότητας εμφανίζονται στα κιβώτια ή στις παλέτες ή στις κούτες ή στα πακέτα των κατασχεθέντων βιομηχανοποιημένων καπνών,

(δ) την ποσότητα των κατασχεθέντων βιομηχανοποιημένων καπνών.

Για τους σκοπούς του παρόντος, ένα (1) γραμμάριο λεπτοκομμένου καπνού για στριφτά τσιγάρα θα θεωρείται ως αντίστοιχο ενός τεμαχίου τσιγάρου.

3. Επί της αναφερόμενης στην παρ. 2 κατασχεθείσας ποσότητας, διενεργείται δειγματοληψία ως εξής:

α) η Τελωνειακή Αρχή που προέβη στην κατάσχεση, λαμβάνει, κατά τον χρόνο της κατάσχεσης, τέσσερα (4) όμοια δείγματα βιομηχανοποιημένων καπνών για εργαστηριακή εξέταση, δύο (2) από τα οποία αποστέλλει στην επιχείρηση καπνικών και τα άλλα δύο (2) στην αρμόδια Χημική Υπηρεσία Σερρών, για εξέταση,

β) αν η κατάσχεση διενεργήθηκε από άλλη Υπηρεσία με αρμοδιότητα για τη δίωξη του λαθρεμπορίου, η Υπηρεσία αυτή προβαίνει, κατόπιν υπόδειξης της Τελωνειακής Αρχής στη χωρική αρμοδιότητα της οποίας πραγματοποιήθηκε η κατάσχεση, στην οποία αποστέλλει την έκθεση κατάσχεσης, στη δειγματοληψία σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περ. α' και παραδίδει τα δείγματα αυτά στην ίδια Τελωνειακή Αρχή. Αμέσως μετά από την παραλαβή των δειγμάτων η αρμόδια Τελωνειακή Αρχή αποστέλλει τα δύο (2) δείγματα στην επιχείρηση καπνικών και τα άλλα δύο (2) στην αρμόδια Χημική Υπηρεσία Σερρών, για εξέταση,

γ) κατόπιν σχετικού αιτήματος της επιχείρησης καπνικών που υποβάλλεται στην Τελωνειακή Αρχή των περ. α' και β', εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη γνωστοποίηση της κατάσχεσης στην επιχείρηση, η επιχείρηση καπνικών μπορεί να επιθεωρήσει το σύνολο των κατασχεθέντων προϊόντων.

Με το ίδιο αίτημα μπορεί να ζητηθεί εκ νέου δειγματοληψία της κατασχεθείσας ποσότητας, παρουσία εκπροσώπου της, η οποία διενεργείται από μικτά κλιμάκια που αποτελούνται από υπαλλήλους της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης και της Γενικής Διεύθυνσης του Γενικού Χημείου του Κράτους της Α.Α.Δ.Ε. και λαμβάνονται τέσσερα (4) όμοια δείγματα, δύο (2) για την επιχείρηση και δύο (2) για εξέταση από την αρμόδια χημική υπηρεσία της Α.Α.Δ.Ε.

4. Εάν τα κατασχεθέντα βιομηχανοποιημένα καπνά είναι λαθραία βιομηχανοποιημένα καπνά της επιχείρησης, αυτή υποχρεούται εντός τριάντα (30) ημερών από την κατά τα ανωτέρω διενέργεια της δειγματοληψίας, σε απάντηση, η οποία αποσκοπεί στην ενημέρωση της Τελωνειακής Αρχής και δεν αποτελεί προϋπόθεση για την επιβολή των πληρωμών. Αν η εταιρεία έχει αιτηθεί τη δειγματοληψία της περ. γ' της παρ. 3, η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου εκκινεί από τη διενέργειά της. Η απάντηση περιλαμβάνει όσο το δυνατόν περισσότερα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της η επιχείρηση σχετικά με τα ακόλουθα:

- (α) τον τόπο κατασκευής των κατασχεθέντων βιομηχανοποιημένων καπνών,
- (β) την ημερομηνία κατασκευής των κατασχεθέντων βιομηχανοποιημένων καπνών,
- (γ) τη χώρα προορισμού των κατασχεθέντων βιομηχανοποιημένων καπνών και την προοριζόμενη αγορά λιανικής πώλησης,
- (δ) οποιαδήποτε ενδιάμεση αποθήκευση και αποστολή,
- (ε) την ταυτότητα του πρώτου αγοραστή των κατασχεθέντων βιομηχανοποιημένων καπνών,
- (στ) την ταυτότητα οποιουδήποτε γνωστού μεταγενέστερου αγοραστή των κατασχεθέντων βιομηχανοποιημένων καπνών,
- (ζ) τα τιμολόγια που εκδόθηκαν προς τον πρώτο αγοραστή σχετικά με τα κατασχεθέντα βιομηχανοποιημένα καπνά και

(η) τα αρχεία πληρωμών από τον πρώτο αγοραστή για οποιαδήποτε κατασχεθέντα βιομηχανοποιημένα καπνά.

Η επιχείρηση μπορεί μέσα στην ίδια προθεσμία να προσκομίσει οποιοδήποτε άλλο στοιχείο και να παράσχει οποιαδήποτε πληροφορία ή διευκρίνιση.

5. Σε βάρος της επιχείρησης καπνικών προϊόντων επιβάλλεται αμελλητί, με καταλογιστική πράξη του Προϊσταμένου του Τελωνείου, στην τοπική αρμοδιότητα του οποίου ανήκει η έδρα της επιχείρησης καπνικών προϊόντων ή το υποκατάστημα, σε περίπτωση που η έδρα της επιχείρησης δεν βρίσκεται στην Ελληνική Επικράτεια, η υποχρεωτική πληρωμή προς το Ελληνικό Δημόσιο:

(α) Ποσού που ισούται με το 100% των φόρων και δασμών που θα βεβαιώνονταν εάν τα λαθραία βιομηχανοποιημένα καπνά της επιχείρησης καπνικών προϊόντων είχαν διατεθεί νόμιμα προς ανάλωση στο έδαφος της Ελληνικής Δημοκρατίας.

(β) Εάν τα γνήσια βιομηχανοποιημένα καπνά της επιχείρησης που έχουν κατασχεθεί εντός ενός (1) ημερολογιακού έτους στην Ελληνική Επικράτεια ανέρχονται σε συνολικό αριθμό που υπερβαίνει τα είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) τεμάχια, η επιχείρηση προβαίνει σε συμπληρωματική πληρωμή ποσού ίσου με το 200% του ποσού των φόρων και δασμών επί του συνόλου των ποσοτήτων που έχουν κατασχεθεί εντός του έτους αυτού, οι οποίοι θα βεβαιώνονταν εάν τα βιομηχανοποιημένα καπνά της επιχείρησης είχαν διατεθεί νόμιμα προς λιανική πώληση στο έδαφος της Ελληνικής Δημοκρατίας. Εφόσον η ποσότητα των κατασχεμένων βιομηχανοποιημένων καπνών ανέρχεται σε συνολικό αριθμό που υπερβαίνει τα σαράντα εκατομμύρια (40.000.000) τεμάχια, η επιχείρηση θα προβαίνει σε συμπληρωμα-

τική πληρωμή ποσού ίσου με το 400% του ποσού των φόρων και δασμών επί του συνόλου των ποσοτήτων που έχουν κατασχεθεί εντός του έτους αυτού, οι οποίοι θα βεβαιώνονταν εάν τα βιομηχανοποιημένα καπνά της επιχείρησης είχαν διατεθεί νόμιμα προς λιανική πώληση στο έδαφος της Ελληνικής Δημοκρατίας. Το ποσό της περίπτωσης αυτής διατίθεται για τη χρηματοδότηση των προσαθειών καταπολέμησης της λαθραίας διακίνησης καπνικών προϊόντων.

Εφόσον η επιχείρηση καπνικών προϊόντων είναι νομικό πρόσωπο, η πληρωμή επιβάλλεται στο νομικό πρόσωπο. Το δικαίωμα του Προϊσταμένου του Τελωνείου προς έκδοση της καταλογιστικής πράξης υπόκειται σε πενταετή παραγραφή, αρχόμενη από το τέλος του έτους εντός του οποίου επιβλήθηκε η κατάσχεση. Κατά τα λοιπά, ως προς την τηρητέα διοικητική διαδικασία και την άσκηση δικαστικής προσφυγής, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 142 παρ. 4, 150 παρ. 4 και 152 παρ. 3, 5, 6 και 7 του παρόντος Κώδικα.

Στην ανωτέρω περ. β', αν πρόκειται για βιομηχανοποιημένα καπνά επιχειρήσεων καπνικών προϊόντων της παρ. 1, που έχουν συνάψει Συμφωνίες Συνεργασίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση για την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου, στις οποίες προβλέπονται πληρωμές εξαρτώμενες από τις κατασχέσεις γνήσιων βιομηχανοποιημένων καπνών τους και για όσο χρονικό διάστημα ισχύουν οι συμφωνίες, για την επιβολή της υποχρεωτικής πληρωμής εφαρμόζονται αναλογικά τα οριζόμενα στην παρ. 5Α.

5.Α. Σε περιπτώσεις επιχειρήσεων καπνικών προϊόντων της παρ. 1, οι οποίες έχουν συνάψει Συμφωνίες Συνεργασίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση για την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου, στις οποίες προβλέπονται πληρωμές εξαρτώμενες από τις κατασχέσεις γνήσιων βιομηχανοποιημένων καπνών τους και για όσο χρονικό διάστημα ισχύουν οι Συμφωνίες, η υποχρεωτική πληρωμή της παρ. 5 επιβάλλεται ως εξής:

α) Εάν στο πλαίσιο των Συμφωνιών Συνεργασίας έχει καταβληθεί πληρωμή για τη συγκεκριμένη κατάσχεση από την επιχείρηση προς την Ευρωπαϊκή Ένωση και το ποσό της πληρωμής που αναλογεί στην Ελλάδα υπολείπεται του ποσού της πληρωμής που οφείλει να καταβληθεί κατά την παρ. 5, επιβάλλεται το ποσό που προκύπτει κατόπιν αφαίρεσης του ποσού που αναλογεί στην Ελλάδα και έχει καταβληθεί προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Εάν το ποσό της πληρωμής που έχει καταβληθεί προς την Ευρωπαϊκή Ένωση και αναλογεί στην Ελλάδα υπερβαίνει το οφειλόμενο ποσό κατά την παρ. 5, δεν εκδίδεται καταλογιστική πράξη σε βάρος της επιχείρησης.

β) Εάν η έκδοση της καταλογιστικής πράξης κατά την παρ. 5 προηγηθεί της καταβολής πληρωμής προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, τότε η καταλογιστική πράξη τροποποιείται και το επιβαλλόμενο ποσό πληρωμής μειώνεται κατά το ποσό της πληρωμής προς την Ευρωπαϊκή Ένωση που αναλογεί στην Ελλάδα. Εάν το ποσό αυτό υπερβαίνει το ποσό που επιβλήθηκε δυνάμει της καταλογιστικής πράξης, η καταλογιστική πράξη ανακαλείται.

Στις ανωτέρω περιπτώσεις, η καταβολή της πληρωμής προς την Ευρωπαϊκή Ένωση και το ποσό αυτής που αναλογεί στην Ελλάδα αποδεικνύονται με επίσημο έγγραφο

της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο οφείλει να προσκομίσει η επιχείρηση στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή.

6. Οι προϋποθέσεις του καταλογισμού δεν συντρέχουν, αν τα λαθραία βιομηχανοποιημένα καπνά εκλάπησαν από τρίτους ή διέφυγαν της κατοχής της επιχείρησης από λόγους ανωτέρας βίας. Σε περίπτωση κλοπής, η επιχείρηση οφείλει να αποδείξει ότι κατέβαλε κάθε δυνατή προσπάθεια για την αποτροπή της και να προσκομίσει τουλάχιστον αντίγραφο της μήνυσης που υπέβαλε για το αδίκημα της κλοπής, πριν από την κατάσχεση της παρ. 2, καθώς και αντίγραφο της καταχώρησης του περιστατικού της κλοπής στο βιβλίο συμβάντων της αρμόδιας αστυνομικής αρχής. Σε περίπτωση λόγου ανώτερης βίας, η επιχείρηση υποχρεούται να προσκομίσει, τουλάχιστον, βεβαίωση της αρμόδιας για την αντιμετώπισή του δημόσιας αρχής, ότι συνέβη το περιστατικό και η απώλεια των βιομηχανοποιημένων καπνών. Εάν μεταγενέστερα με αμετάκλητη ποινική απόφαση ή αμετάκλητο βούλευμα αποδειχθεί ότι δεν έλαβε χώρα η ανωτέρω κλοπή, αναβιώνει η υποχρέωση της επιχείρησης να καταβάλει τα καταλογισθέντα ποσά για τα λαθραία βιομηχανοποιημένα καπνά της που είχαν κατασχεθεί. Κατά το χρονικό διάστημα από τη διάπραξη της παράβασης μέχρι να καταστεί αμετάκλητη η ποινική απόφαση ή το βούλευμα, αναστέλλεται η παραγραφή του δικαιώματος του Δημοσίου να εκδώσει την καταλογιστική πράξη.

7. Τα ποσά που καταλογίζονται κατά τα ανωτέρω δεν έχουν το χαρακτήρα του διοικητικού προστίμου ή της ποινικής κύρωσης αλλά επιβάλλονται ως αποζημίωση οφειλόμενη στο πλαίσιο αντικειμενικής ευθύνης έναντι του Ελληνικού Δημοσίου για το γεγονός της εκτροπής των βιομηχανοποιημένων καπνών της επιχείρησης στο παράνομο εμπόριο, ανεξάρτητα από υπαιτιότητα επιχείρησης, ακόμη και εάν η επιχείρηση είχε συμμορφωθεί από κάθε άποψη προς τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από τις ισχύουσες τελωνειακές διατάξεις.

Η καταβολή των ανωτέρω πληρωμών ουδόλως εμποδίζει την κατά τις κείμενες διατάξεις έρευνα και τον κολασμό τυχόν λαθρεμπορικών παραβάσεων που έλαβαν χώρα σε σχέση με την ποσότητα βιομηχανοποιημένων καπνών που κατασχέθηκαν.

8. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται τα ειδικότερα θέματα της διαδικασίας της δειγματοληψίας, της διαδικασίας της χημικής εξέτασης των δειγμάτων, της οριστικοποίησης των αποτελεσμάτων της χημικής εξέτασης και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

9. Τα κατασχεθέντα βιομηχανοποιημένα καπνά της παρ. 2 καταστρέφονται σύμφωνα με όσα ορίζονται στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 171.».

Άρθρο 19

Φορολογητέα αξία για τον υπολογισμό του Φ.Π.Α. λεπτοκομμένου καπνού και άλλων καπνών για κάπνισμα - Προσθήκη άρθρου 98Α στον ν. 2960/2001

Μετά το άρθρο 98 του ν. 2960/2001 (Α' 265) προστίθεται άρθρο 98Α ως εξής:

«Άρθρο 98Α

Λεπτοκομμένος καπνός και άλλα καπνά προοριζόμενα για κάπνισμα - Φορολογητέα αξία για τον υπολογισμό του Φ.Π.Α.

Στις περιπτώσεις παράδοσης, ενδοκοινοτικής απόκτησης ή εισαγωγής από τρίτες χώρες, προϊόντων λεπτοκομμένου καπνού που προορίζονται για την κατασκευή χειροποίητων (στριφτών) τσιγάρων και άλλων καπνών που προορίζονται για κάπνισμα, όπως αυτά ορίζονται στα άρθρα 94 και 95 και τα οποία:

α) αποτελούν αντικείμενο λαθρεμπορίας ή

β) κατέχονται από ιδιώτες και εισάγονται από τρίτες χώρες αποκλειστικά για ατομική χρήση του προσώπου που τα κατέχει, σε ποσότητα μεγαλύτερη από εκείνη που επιτρέπεται ατελώς σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 98 και η οποία δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των πεντακοσίων (500) γραμμαρίων μικτού βάρους ή

γ) παραλαμβάνονται στο εσωτερικό της χώρας με ταχυδρομικά δέματα, σε ποσότητα μεγαλύτερη από εκείνη που επιτρέπεται ατελώς, εφόσον προβλέπεται από την παρ. 1 του άρθρου 98, και όχι πάνω από πεντακόσια (500) γραμμάρια μικτού βάρους και προορίζονται αποκλειστικά για ατομική χρήση ή

δ) παράγονται κατόπιν ειδικής παραγγελίας και δεν προορίζονται για εμπορία ή

ε) διατίθενται δωρεάν για σκοπούς έρευνας αγοράς, ο Φ.Π.Α. υπολογίζεται με βάση τη μέση, κατ'έτος, σταθμισμένη τιμή λιανικής πώλησης σύμφωνα με τα στοιχεία φορολογίας του προηγούμενου έτους που είναι γνωστά κατά την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους. Ως μέση σταθμισμένη τιμή λιανικής πώλησης νοείται το πηλίκο της συνολικής φορολογητέας αξίας του κατά περίπτωση είδους προς τη συνολική ποσότητα του είδους αυτού σε χιλιόγραμμα καθαρού βάρους που τέθηκε σε ανάλωση το προηγούμενο έτος. Η μέση σταθμισμένη τιμή λιανικής πώλησης κάθε έτους καθορίζεται με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., η οποία εκδίδεται εντός του Ιανουαρίου κάθε έτους και εφαρμόζεται για όλο το έτος.».

Άρθρο 20

Κατασχέσεις καπνικών - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 171 του ν. 2960/2001

Η παρ. 4 του άρθρου 171 του ν. 2960/2001 (Α' 265) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Βιομηχανοποιημένα καπνά, που κατάσχονται, ως αντικείμενο λαθρεμπορίας, καταστρέφονται ως εξής:

α) Όσα αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 119B, το αργότερο εντός τεσσάρων (4) μηνών από την κατάσχεση, με την προϋπόθεση ότι έχουν διενεργηθεί και ολοκληρωθεί δειγματοληψίες που προβλέπονται στην παρ. 3 του ίδιου άρθρου και σε κάθε περίπτωση αμέσως μετά από τη γνωστοποίηση των Εκθέσεων Εξέτασης Δειγμάτων της Γενικής Διεύθυνσης του Γενικού Χημείου του Κράτους στην Τελωνειακή Αρχή που διενήργησε την κατάσχεση ή στη χωρική αρμοδιότητα της οποίας διενεργήθηκε η κατάσχεση από άλλη ελεγκτική αρχή και στην εταιρεία καπνικών, για τις περιπτώσεις που υποβάλλεται αίτημα σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 119B.

β) Τα λοιπά προϊόντα, πλην όσων αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 119B, και ποσότητες μικρότερες των 50.000 τεμαχίων για προϊόντα που φέρουν τα εμπορικά σήματα οποιασδήποτε επιχείρησης καπνικών προϊόντων από τις μνημονευόμενες στην παρ. 1 του ίδιου άρθρου, όταν παρέρχονται άπρακτες οι προθεσμίες που ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 167.

γ) Η καταστροφή διενεργείται ενώπιον τριμελούς επιτροπής, η οποία συγκροτείται με σχετική απόφαση του Προϊστάμενου της αρμόδιας τελωνειακής αρχής. Για κατασχέσεις έως χιλία (1.000) τεμάχια τσιγάρων ή έως πέντε (5) χιλιόγραμμα καθαρού βάρους για τα λοιπά βιομηχανοποιημένα καπνά του άρθρου 94, η επιτροπή καταστροφής αποτελείται από τον προϊστάμενο της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής και τον προϊστάμενο του δικαστικού τμήματος ή τους νόμιμους αναπληρωτές τους και έναν (1) υπάλληλο με ελεγκτικά καθήκοντα της ίδιας Τελωνειακής Αρχής. Για κατασχέσεις οι οποίες υπερβαίνουν τις ποσότητες του προηγούμενου εδαφίου, η επιτροπή καταστροφής αποτελείται από έναν υπάλληλο της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής, ως πρόεδρο, έναν υπάλληλο της κατά τόπο αρμόδιας αστυνομικής ή λιμενικής αρχής και έναν (1) υπάλληλο της πλησιέστερης ομοίως Δ.Ο.Υ., ως μέλη. Ως αναπληρωτής του υπαλλήλου της Δ.Ο.Υ., δύναται να ορίζεται και υπάλληλος του Δήμου, στον οποίο εδρεύει η αρμόδια Τελωνειακή Αρχή. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής ορίζονται με τους αναπληρωτές τους, κατόπιν εισήγησης των υπηρεσιών προέλευσής τους. Είναι δυνατή η μαζική καταστροφή κατασχεθέντων βιομηχανοποιημένων καπνών από την Επιτροπή του τρίτου εδαφίου, εφόσον αυτά προέρχονται από μεμονωμένες κατασχέσεις οι οποίες υπερβαίνουν τα χιλία (1.000) τεμάχια τσιγάρων ή τα πέντε (5) χιλιόγραμμα καθαρού βάρους για τα λοιπά βιομηχανοποιημένα καπνά του άρθρου 94.

Για την καταστροφή συντάσσεται σχετικό πρωτόκολλο.

δ) Ομοίως καταστρέφονται μετά από την τήρηση της διαδικασίας της περ. γ' τα ανωτέρω προϊόντα σε περίπτωση δήμευσής τους από δικαστήριο.

ε) Η καταστροφή σύμφωνα με τις περ. α', β' δεν κωλύει τη διερεύνηση και την τιμώρηση τυχόν διοικητικών παραβάσεων και ποινικών αδικημάτων.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟΥ

Άρθρο 21 Επιβολή προστίμων για την παρεμπόδιση του τελωνειακού ελέγχου - Προσθήκη παρ. 11 στο άρθρο 147 του ν. 2960/2001

Στο άρθρο 147 του ν. 2960/2001 (Α' 265) προστίθεται παρ. 11 ως εξής:

«11. Αν, στο πλαίσιο διενέργειας ελέγχου για τη διαπίστωση της τήρησης ή μη των εθνικών και ενωσιακών διατάξεων της τελωνειακής νομοθεσίας, ο ελεγχόμενος δεν συνεργαστεί με την τελωνειακή αρχή ή δεν προσκομίσει τα ζητούμενα στοιχεία και αρχεία ή δεν επιτρέψει στην τελωνειακή αρχή την είσοδο σε οποιοδήποτε χώρο της επαγγελματικής του εγκατάστασης ή του μεταφο-

ρικού του μέσου, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ σε βάρος του. Για την εφαρμογή της παρούσας, ως μη συνεργασία νοείται η μη ανταπόκριση σε αίτημα της τελωνειακής αρχής για παροχή πληροφοριών ή στοιχείων σε χρόνο που ορίζεται από την τελωνειακή αρχή, ο οποίος δεν δύναται να υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες, ούτε να υπολείπεται των πέντε (5) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης.».

Άρθρο 22 Αυστηροποίηση ποινών λαθρεμπορίας - Τροποποίηση του άρθρου 157 του ν. 2960/2001

1. Στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 157 του ν. 2690/2001 (Α' 265), οι λέξεις «τουλάχιστον ενός (1) έτους» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δύο τουλάχιστον (2) ετών», στην περ. γ' μετά από τις λέξεις «Με κάθειρξη» προστίθενται οι λέξεις «δέκα τουλάχιστον (10) ετών» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η κατά το άρθρο 155 του παρόντος λαθρεμπορία τιμωρείται με:

α) Φυλάκιση έξι (6) τουλάχιστον μηνών. Εάν όμως το αντικείμενο της λαθρεμπορίας δεν έχει σημαντική αξία και προορίζεται για ατομική χρήση ή ανάλωση του υπαίτιου, το ελάχιστο όριο της ποινής μειώνεται στο ένα έκτο.

β) Φυλάκιση δύο (2) τουλάχιστον ετών εάν:

βα) διαπράχθηκε καθ' υποτροπήν,

ββ) διαπράχθηκε ενόπλως ή υπό τριών ή περισσοτέρων μαζί,

βγ) οι δασμοί, οι φόροι και οι λοιπές επιβαρύνσεις που στερήθηκε το Δημόσιο ή η Ευρωπαϊκή Ένωση ανέρχονται στο ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) τουλάχιστον ευρώ και άνω,

βδ) ο υπαίτιος μεταχειρίστηκε ιδιαίτερα τεχνάσματα.

γ) Κάθειρξη, δέκα (10) τουλάχιστον ετών, εάν οι δασμοί, φόροι και οι λοιπές επιβαρύνσεις που στερήθηκε το Δημόσιο ή η Ευρωπαϊκή Ένωση υπερβαίνουν το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ.».

Άρθρο 23 Καθορισμός κινήτρων και αμοιβών - Μέτρα προστασίας - Τροποποίηση του άρθρου 158 του ν. 2960/2001

Η παρ. 4 του άρθρου 158 του ν. 2960/2001 (Α' 265) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η οποία εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., καθορίζονται:

α) οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης αμοιβών σε όσους παρέχουν πληροφορίες, οι οποίοι συμβάλλουν:

αα) στη διευκόλυνση της έρευνας για τη διαπίστωση και καταστολή λαθρεμπορικών πράξεων των άρθρων 155 και επόμενα ή

αβ) στην κατάσχεση λαθραίων ειδών και εμπορευμάτων,

β) οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης αμοιβών στους υπαλλήλους της Α.Α.Δ.Ε., οι οποίες χορηγούνται για την επίτευξη εξαιρετικών επιδόσεων, πέραν των συνήθων καθηκόντων τους, που συμβάλλουν:

βα) στη διευκόλυνση της έρευνας για τη διαπίστωση και καταστολή σημαντικών υποθέσεων λαθρεμπορικών πράξεων των άρθρων 155 και επόμενα ή

ββ) στην κατάσχεση λαθραίων ειδών και εμπορευμάτων, και

γ) το ύψος και το είδος των αμοιβών που δίδονται ως αντάλλαγμα στα πρόσωπα των περ. α' και β', οι οποίες μπορεί να είναι υλικές, χρηματικές ή άλλες. Οι χρηματικές αμοιβές που καταβάλλονται είναι κατ' αποκοπή ποσά ή και ποσοστιαίες, έως είκοσι τοις εκατό (20%) επί των εισπραχθέντων πολλαπλών τελών ή του εκπλειστηριασματος των κατασχθέντων λαθραίων ειδών. Με όμοια απόφαση καθορίζονται τα μέτρα προστασίας για τα πρόσωπα των προηγούμενων περιπτώσεων.».

Άρθρο 24

Κυρώσεις για παραβάσεις σχετικά με εμπορεύματα που έχουν τεθεί σε ελεύθερη ζώνη - Προσθήκη των παρ. 5, 6, 7, 8, 9, 10 και 11 στο άρθρο 148 και τροποποίηση του άρθρου 155 του ν. 2960/2001

1. Στο άρθρο 148 του ν. 2960/2001 (Α' 265) προστίθεται οι παρ. 5 έως και 11, ως εξής:

«5. Με την επιφύλαξη των παρ. 6, 7, 8, 9, 10 και 11 οπότε επιβάλλονται τα πρόστιμα που προβλέπονται από τις διατάξεις αυτές, για τη μη τήρηση των διαδικασιών του ειδικού καθεστώτος ελευθέρων ζωνών, όπως αυτές ορίζονται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 952/2013, τον Κανονισμό (ΕΕ) 2446/2015 και τον Κανονισμό (ΕΕ) 2447/2015, το άρθρο 33, το άρθρο 39 και την απόφαση της παρ. 2 αυτού, επιβάλλεται στον φορέα διαχείρισης ή στην εγκατεστημένη επιχείρηση, κατά περίπτωση, πρόστιμο από εκατό (100) μέχρι πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ για κάθε παράβαση, ανάλογα με τη βαρύτητά της.

6. Στον φορέα διαχείρισης ή την εγκατεστημένη επιχείρηση που συντάσσει Βεβαίωση Τελωνειακού Χαρακτήρα με την οποία μη ενωσιακά εμπορεύματα, τα οποία εισέρχονται έμμεσα στην ελεύθερη ζώνη, δηλώνονται, είτε με έντυπο είτε μέσω ηλεκτρονικής εφαρμογής, ως ενωσιακά, επιβάλλεται πρόστιμο από δύο (2.000) έως πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ, ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράβασης.

7. Όταν κατά τον έλεγχο στις αποθήκες του φορέα διαχείρισης ή εγκατεστημένης επιχείρησης στην ελεύθερη ζώνη ανακαλύπτονται διαφορές κατά ένα ποσοστό μεγαλύτερο ή μικρότερο, οι οποίες υπερβαίνουν κατά δύο τοις εκατό (2%) την, σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 39, οριζόμενη φύρα ή μεταβολές του είδους ή της ποιότητας των εμπορευμάτων που τελούν υπό το καθεστώς της ελεύθερης ζώνης επιβάλλεται στον φορέα διαχείρισης ή στην εγκατεστημένη επιχείρηση, κατά περίπτωση, πρόστιμο ίσο με το διπλάσιο των δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων για τα εμπορεύματα που λείπουν ή για αυτά στα οποία βρέθηκαν διαφορές στο είδος ή στην ποιότητά τους.

8. Εάν οι διαφορές στην ποιότητα, στην ποσότητα ή στο είδος υπερβαίνουν το δέκα τοις εκατό (10%), εκτός της πληρωμής του, κατά την παρ. 7 προστίμου, ο φορέας διαχείρισης ή η εγκατεστημένη επιχείρηση, κατά

περίπτωση, υποχρεούται να καταβάλλει αμέσως τους δασμούς, τους φόρους και τις λοιπές επιβαρύνσεις για όλα τα εμπορεύματα που αφορούν στον ίδιο Αριθμό Καταχώρισης Λογιστικής Αποθήκης (Α.Κ.Λ.Α.).

9. Εάν, κατά τον έλεγχο στις αποθήκες του φορέα διαχείρισης ή εγκατεστημένης επιχείρησης στην ελεύθερη ζώνη, προκύπτει έλλειμμα στα δοχεία ή τα δέματα που έχουν καταχωρισθεί στη λογιστική αποθήκη, επιβάλλεται στον φορέα διαχείρισης ή στην εγκατεστημένη επιχείρηση, κατά περίπτωση, πρόστιμο ίσο με το διπλάσιο των οφειλόμενων δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων για τα εμπορεύματα που λείπουν. Εάν το βάρος κάθε δοχείου ή δέματος που λείπει, δεν είναι γνωστό, αυτό υπολογίζεται βάσει του μέσου βάρους των ομοειδών δοχείων ή δεμάτων, που έχουν καταχωρισθεί με τον ίδιο Αριθμό Καταχώρισης Λογιστικής Αποθήκης (Α.Κ.Λ.Α.). Η εφαρμογή των προηγούμενων εδαφίων δεν αποκλείει τη δίωξη για λαθρεμπορία σύμφωνα με την περ. ιδ' της παρ. 2 του άρθρου 155.

10. Εάν μέσα στις αποθήκες του φορέα διαχείρισης ή εγκατεστημένης επιχείρησης στην ελεύθερη ζώνη, βρίσκονται εμπορεύματα τα οποία τελούν υπό το ειδικό καθεστώς της ελεύθερης ζώνης και δεν έχουν καταχωρισθεί στη λογιστική αποθήκη, επιβάλλεται στον φορέα διαχείρισης ή την εγκατεστημένη επιχείρηση, κατά περίπτωση, πρόστιμο ίσο με το διπλάσιο των οφειλόμενων δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων.

11. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, δύναται να ειδικεύονται οι παραβάσεις της παρ. 5 και να ρυθμίζεται το ύψος των προστίμων για κάθε παράβαση μέσα στα όρια που προβλέπονται στο παρόν.».

2. Στην παρ. 2 του άρθρου 155 του ν. 2960/2001 προστίθεται περ. ιδ' και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Ως λαθρεμπορία θεωρείται:

α) η διάθεση στην κατανάλωση, χωρίς έγγραφη άδεια της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής και πληρωμή του εισαγωγικού δασμού, φόρου και λοιπών επιβαρύνσεων, εμπορευμάτων, τα οποία έχουν εισαχθεί δυνάμει νόμου ή σύμβασης, ατελώς ή με μειωμένες επιβαρύνσεις για ορισμένες ειδικές χρήσεις ή η χρησιμοποίηση αυτών των εμπορευμάτων σε άλλες χρήσεις εκτός των ορισμένων ειδικών τοιούτων,

β) η εξαγωγή ή η εισαγωγή εμπορευμάτων των οποίων, κατά νόμο ή με απόφαση της αρμόδιας Αρχής, είναι απαγορευμένη η εξαγωγή ή η εισαγωγή, εκτός εάν με έγγραφη άδεια επιτράπηκε αυτή κατ' εξαίρεση της απαγόρευσης από την αρμόδια Αρχή,

γ) κάθε έλλειψη εμπορευμάτων από αποθήκες αποταμίευσης, με σκοπό να στερήσει το Δημόσιο από τους εισπρακτέους δασμούς, φόρους και λοιπές επιβαρύνσεις επί των ελλειπόντων, εκτός αν το σύνολο των ως άνω δασμοφορολογικών και λοιπών επιβαρύνσεων που αναλογούν στα ελλείποντα εμπορεύματα δεν υπερβαίνει τα χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ και καταβληθούν τα οφειλόμενα μέσα σε σαράντα οκτώ (48) ώρες, από την ανακάλυψη και βεβαίωση του ελλείμματος, οπότε χαρακτηρίζεται η πράξη ως απλή τελωνειακή παράβαση και εφαρμόζεται η παρ. 3 του άρθρου 148 του παρόντος,

δ) η ύπαρξη εμπορευμάτων σε πλοία ανεξαρτήτως χωρητικότητας τα οποία παραπλέουν στην ακτή και κατευθύνονται σε ελληνικό λιμάνι χωρίς να αναφέρονται στο δηλωτικό του πλοίου,

ε) η ύπαρξη εμπορευμάτων, έστω και αναγεγραμμένων στο δηλωτικό, σε πλοίο, πλοiάριο ή πλωτό μέσο ανεξαρτήτως χωρητικότητας, το οποίο έχει προσορμίσει χωρίς ανώτερη βία σε λιμάνι ή όρμο του Κράτους, στο οποίο δεν επιτρέπεται η προσέγγιση,

στ) η κατά την ώρα της αναχώρησης από το πλοίο έλλειψη εμπορευμάτων, που φορτώθηκαν για το εξωτερικό ή για άλλο λιμάνι του Κράτους με παραστατικό διαμετακόμισης,

ζ) η αγορά, πώληση και κατοχή εμπορευμάτων που έχουν εισαχθεί ή τεθεί στην κατανάλωση κατά τρόπο που συνιστά το αδίκημα της λαθρεμπορίας,

η) η με οποιονδήποτε τρόπο αφαίρεση του αριθμού πλαισίου από αυτοκίνητο ή παραποίηση αυτού και η με οποιονδήποτε τρόπο τοποθέτησή του, ενσωμάτωσή του σε άλλο αυτοκίνητο, για το οποίο δεν έχουν καταβληθεί οι οφειλόμενοι δασμοί και λοιποί φόροι. Ως αυτουργοί του αδικήματος δiώκονται τόσο οι τεχνικοί και οι άλλοι εκτελούντες τις σχετικές εργασίες, όσο και ο ιδιοκτήτης ή εκμεταλλεύομενος το αυτοκίνητο στο οποίο μεταφέρεται ο ως άνω αριθμός,

θ) η υποτιμολόγηση ή υπερτιμολόγηση εισαγόμενων ή εξαγόμενων εμπορευμάτων, εφόσον συνεπάγεται απώλεια δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων,

ι) η παράνομη εισαγωγή ή μεταφορά ειδών και δειγμάτων άγριας πανίδας και χλωρίδας που κινδυνεύουν με εξαφάνιση, και προστατεύονται από Κοινοτικές ή Διεθνείς Συμβάσεις, τιμωρείται με τις διατάξεις περί λαθρεμπορίας, εκτός της περίπτωσης λαθραίας εισαγωγής αγρίων ζώων ζώνων, η οποία τιμωρείται με πρόστιμο τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ. Το πρόστιμο επιβάλλεται ανεξαρτήτως των κυρώσεων που τυχόν προβλέπονται από άλλες διατάξεις.

Τα άγρια ζώα επαναπροωθούνται σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς στο φυσικό τους περιβάλλον,

ια) η με οποιονδήποτε τρόπο διάθεση στην κατανάλωση εμπορευμάτων που τελούν υπό καθεστώς κοινοτικής διαμετακόμισης,

ιβ) η χωρίς άδεια εξαγωγή ειδών πολιτιστικής κληρονομιάς. Ως βάση επιβολής του πολλαπλού τέλους θα λαμβάνεται η αξία των ειδών αυτών, όπως αυτή θα προσδιορίζεται από την αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού ή άλλης αρμόδιας Αρχής,

ιγ) η χρήση πλαστού ή νοθευμένου πιστοποιητικού ταξινόμησης, καθώς και κάθε άλλη ενέργεια ή τέχνασμα με σκοπό τη μη καταβολή του τέλους ταξινόμησης παντός οχήματος,

ιδ) κάθε έλλειψη από την ελεύθερη ζώνη εμπορευμάτων, τα οποία τελούν υπό το ειδικό καθεστώς της ελεύθερης ζώνης, με σκοπό να στερήσει την Ευρωπαϊκή Ένωση ή το Δημόσιο από τους εισπρακτέους δασμούς, φόρους και λοιπές επιβαρύνσεις επί των ελλειπόντων, εκτός αν το σύνολο των ως άνω δασμοφορολογικών και λοιπών επιβαρύνσεων που αναλογούν στα ελλείπο-

ντα εμπορεύματα δεν υπερβαίνει τα χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ και καταβληθούν τα οφειλόμενα μέσα σε σαράντα οκτώ (48) ώρες, από τη βεβαίωση του ελλείμματος, οπότε η πράξη χαρακτηρίζεται ως απλή τελωνειακή παράβαση και εφαρμόζεται η παρ. 9 του άρθρου 148.».

Άρθρο 25

Εφαρμογή διατάξεων του ν. 2960/2001 από τη Γενική Διεύθυνση του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος

1. Η παρ. 4 του άρθρου 119Α του ν. 2960/2001 (Α' 265) εφαρμόζεται και για ελέγχους σε εγκαταστάσεις κατόχων άδειας εμπορίας και λιανικής εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων, οι οποίοι διενεργούνται από τη Γενική Διεύθυνση του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.) στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της για τη δίωξη του λαθρεμπορίου σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 30 του ν. 3296/2004 (Α' 253) και το π.δ. 142/2017 (Α' 181). Στην περίπτωση αυτή, η σφράγιση διενεργείται σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στην απόφαση του τελευταίου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 119Α του ν. 2960/2001.

2. Η παρ. 11 του άρθρου 147 του ν. 2960/2001 εφαρμόζεται και για ελέγχους τήρησης της τελωνειακής νομοθεσίας, οι οποίοι διενεργούνται από τη Γενική Διεύθυνση Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.) στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της για τη δίωξη του λαθρεμπορίου σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 30 του ν. 3296/2004 και το π.δ. 142/2017. Στην περίπτωση αυτή, το πρόστιμο του πρώτου εδαφίου επιβάλλεται από τον προϊστάμενο της τελωνειακής αρχής στη χωρική αρμοδιότητα της οποίας εδρεύει η ελεγχόμενη από το Σ.Δ.Ο.Ε. εγκατάσταση, κατόπιν διαβίβασης του σχετικού φακέλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 26

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εσωτερικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, καθορίζονται ειδικότερα το πεδίο εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 6, οι όροι και προϋποθέσεις, οι υπόχρεοι, τα στοιχεία που καταχωρίζονται και η διαδικασία της ηλεκτρονικής απογραφής, το ακριβές χρονοδιάγραμμα εφαρμογής, η πρόσβαση των υπηρεσιών στα δεδομένα του μητρώου, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εσωτερικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, εξειδικεύονται οι παραβάσεις της παρ. 2 του άρθρου 6, η διαδικασία και τα όργανα

επιβολής των κυρώσεων και προβλέπονται τα κριτήρια για τον ακριβή καθορισμό του ύψους των διοικητικών προστίμων για κάθε παράβαση, εντός των ορίων που προβλέπονται στην παρ. 2 του ίδιου άρθρου καθώς και η διαδικασία είσπραξης των διοικητικών προστίμων και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

3. Στο άρθρο 178 του ν. 2960/2001 (Α' 265) προστίθεται η παρ. 8 ως εξής:

«8. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται οι διαδικασίες, οι όροι και οι προϋποθέσεις έκδοσης άδειας λειτουργίας των πλωτών μέσων ως μέσων αποθήκευσης, διακίνησης και εφοδιασμού, κατά περίπτωση, ενεργειακών προϊόντων καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.».

Άρθρο 27 **Μεταβατικές διατάξεις**

1. Η τρέχουσα θητεία του Προέδρου και των μελών του Σ.Ε.Κ. παρατείνεται έως τη συγκρότηση του Συμβουλίου Διοίκησης του Συντονιστικού Επιχειρησιακού Κέντρου (Σ.Ε.Κ.) του άρθρου 6 του ν. 4410/2016 (Α' 141) και πάντως όχι πέραν της 31ης.3.2021. Η θητεία του προσωπικού που συνεπικουρεί το έργο του Σ.Ε.Κ. και υπηρετεί σε αυτό κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, παρατείνεται έως και την 31η.3.2021.

2. Οι κανονιστικές πράξεις, οι οποίες έχουν εκδοθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος δυνάμει της

παρ. 12 του άρθρου 15 του ν. 3054/2002 (Α' 230) για την υποχρεωτική σήμανση υγρών καυσίμων εξακολουθούν να ισχύουν.

3. Η παρ. 5Α του άρθρου 119B του ν. 2960/2001 (Α' 265), όπως η προστέθηκε με το άρθρο 18 του παρόντος, καταλαμβάνει και περιπτώσεις κατασχεθέντων κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος γνήσιων λαθραίων βιομηχανοποιημένων καπνών για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί καταλογιστική πράξη από τον Προϊστάμενο της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής.

ΜΕΡΟΣ Β' **ΚΥΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ** **ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ** **ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΠΝΟΥ**

Άρθρο 28 **Κύρωση του πρωτοκόλλου για την** **εξάλειψη του παράνομου εμπορίου προϊόντων** **καπνού της Σύμβασης Πλαίσιο του Παγκόσμιου** **Οργανισμού Υγείας για τον Έλεγχο του Καπνού**

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που προβλέπει η παρ. 1 του άρθρου 28 του Συντάγματος, το Πρωτόκολλο για την εξάλειψη του παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού της Σύμβασης Πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για τον Έλεγχο του Καπνού, το οποίο υπογράφηκε από την Ελλάδα στις 9 Ιουλίου 2013, το κείμενο του οποίου σε πρωτότυπο στην αγγλική και σε μετάφραση στην ελληνική, έχει ως εξής:

PROTOCOL TO ELIMINATE ILLICIT TRADE **IN TOBACCO PRODUCTS** **Preamble**

The Parties to this Protocol,
Considering that on 21 May 2003, the Fifty-sixth World Health Assembly adopted by consensus the WHO Framework Convention on Tobacco Control, which came into force on 27 February 2005;

Recognizing that the WHO Framework Convention on Tobacco Control is one of the United Nations' most rapidly ratified treaties and a fundamental tool for attaining the objectives of the World Health Organization;

Recalling the Preamble to the Constitution of the World Health Organization, which states that the enjoyment of the highest attainable standard of health as a fundamental right of every human being without distinction of race, religion, political belief, economic or social condition;

Determined also to give priority to their right to protect public health;

Deeply concerned that the illicit trade in tobacco products is contributing to the spread of the tobacco epidemic, which is a global problem with serious consequences for public health that calls for effective, appropriate and comprehensive domestic and international responses;

Recognizing further that illicit trade in tobacco products undermines price and tax measures designed to strengthen tobacco control and thereby increases the accessibility and affordability of tobacco products;

Seriously concerned by the adverse effects that the increase in accessibility and affordability of illicitly traded tobacco products has on public health and the well-being, in particular of young people, the poor and other vulnerable groups;

Seriously concerned about the disproportionate econom-

ic and social implications of illicit trade in tobacco products on developing countries and countries with economies in transition;

Aware of the need to develop scientific, technical and institutional capacity to plan and implement appropriate national, regional and international measures to eliminate all forms of illicit trade in tobacco products;

Acknowledging that access to resources and relevant technologies is of great importance for enhancing the ability of Parties, particularly in developing countries and countries with economies in transition, to eliminate all forms of illicit trade in tobacco products;

Acknowledging also that, although free zones are established to facilitate legal trade, they have been used to facilitate the globalization of illicit trade in tobacco products, both in relation to the illicit transit of smuggled products and in the manufacture of illicit tobacco products;

Recognizing also that illicit trade in tobacco products undermines the economies of Parties and adversely affects their stability and security;

Also aware that illicit trade in tobacco products generates financial profits that are used to fund transnational criminal activity, which interferes with government objectives;

Recognizing that the illicit trade in tobacco products undermines health objectives, imposes additional strain on health systems and causes losses of revenue to the economies of the Parties;

Mindful of Article 5.3 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control in which Parties agree that in setting and implementing their public health policies with respect to tobacco control, Parties shall act to protect these policies from commercial and other vested interests of the tobacco industry in accordance with national law;

Emphasizing the need to be alert to any efforts by the tobacco industry to undermine or subvert strategies to combat illicit trade in tobacco products and the need to be informed of activities of the tobacco industry that have a negative impact on strategies to combat illicit trade in tobacco products;

Mindful of Article 6.2 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control, which encourages Parties to prohibit or restrict, as appropriate, sales to and/or importation by international travellers of tax- and duty-free tobacco products;

Recognizing in addition that tobacco and tobacco products in international transit and transshipment find a channel for illicit trade;

Taking into account that effective action to prevent and combat illicit trade in tobacco products requires a comprehensive international approach to, and close cooperation on, all aspects of illicit trade, including, as appropriate, illicit trade in tobacco, tobacco products and manufacturing equipment;

Recalling and emphasizing the importance of other relevant international agreements such as the United Nations Convention against Transnational Organized Crime, the United Nations Convention against Corruption and the United Nations Convention against Illicit Traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances and the obligation that Parties to these Conventions have to apply, as appropriate, the relevant provisions of these Conventions to illicit trade in tobacco, tobacco products and manufacturing equipment and encouraging those Parties that have not yet

become Parties to these agreements to consider doing so;

Recognizing the need to build enhanced cooperation between the Convention Secretariat of the WHO Framework Convention on Tobacco Control and the United Nations Office on Drugs and Crime, the World Customs Organization and other bodies, as appropriate;

Recalling Article 15 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control, in which Parties recognize, inter alia, that the elimination of all forms of illicit trade in tobacco products, including smuggling and illicit manufacturing, is an essential component of tobacco control;

Considering that this Protocol does not seek to address issues concerning intellectual property rights; and

Convinced that supplementing the WHO Framework Convention on Tobacco Control by a comprehensive protocol will be a powerful, effective means to counter illicit trade in tobacco products and its grave consequences,

Hereby agree as follows:

PART I: INTRODUCTION

Article 1 Use of terms

1. "Brokering" means acting as an agent for others, as in negotiating contracts, purchases, or sales in return for a fee or commission.

2. "Cigarette" means a roll of cut tobacco for smoking, enclosed in cigarette paper. This excludes specific regional products such as bidis, ang hoon, or other similar products which can be wrapped in paper or leaves. For the purpose of Article 8, "cigarette" also includes fine cut "roll your own" tobacco for the purposes of making a cigarette.

3. "Confiscation", which includes forfeiture where applicable, means the permanent deprivation of property by order of a court or other competent authority.

4. "Controlled delivery" means the technique of allowing illicit or suspect consignments to pass out of, through or into the territory of one or more States, with the knowledge and under the supervision of their competent authorities, with a view to the investigation of an offence and the identification of persons involved in the commission of the offence.

5. "Free zone" means a part of the territory of a Party where any goods introduced are generally regarded, in so far as import duties and taxes are concerned, as being outside the Customs territory.

6. "Illicit trade" means any practice or conduct prohibited by law and which relates to production, shipment, receipt, possession, distribution, sale or purchase, including any practice or conduct intended to facilitate such activity.

7. "Licence" means permission from a competent authority following submission of the requisite application or other documentation to the competent authority.

8. (a) "Manufacturing equipment" means machinery which is designed, or adapted, to be used solely for the manufacture of tobacco products and is integral to the manufacturing process. (1)

(b) "Any part thereof" in the context of manufacturing equipment means any identifiable part which is unique to manufacturing equipment used in the manufacture of tobacco products.

9. "Party" means, unless the context indicates otherwise, a Party to this Protocol.

10. "Personal data" means any information relating to an identified or identifiable natural person.

11. "Regional economic integration organization" means an organization that is composed of several sovereign states, and to which its Member States have transferred competence over a range of matters, including the authority to make decisions binding on its Member States in respect of those matters. (2)

12. The "supply chain" covers the manufacture of tobacco products and manufacturing equipment; and import or export of tobacco products and manufacturing equipment; and may be extended, where relevant, to one or more of the following activities when so decided by a Party:

- (a) retailing of tobacco products;
- (b) growing of tobacco, except for traditional small-scale growers, farmers and producers;
- (c) transporting commercial quantities of tobacco products or manufacturing equipment; and
- (d) wholesaling, brokering, warehousing or distribution of tobacco and tobacco products or manufacturing equipment.

13. "Tobacco products" means products entirely or partly made of the leaf tobacco as raw material, which are manufactured to be used for smoking, sucking, chewing or snuffing.

14. "Tracking and tracing" means systematic monitoring and re-creation by competent authorities or any other person acting on their behalf of the route or movement taken by items through the supply chain, as outlined in Article 8.

Article 2

Relationship between this Protocol and other agreements and legal instruments

1. The provisions of the WHO Framework Convention on Tobacco Control that apply to its protocols shall apply to this Protocol.

2. Parties that have entered into the types of agreements mentioned in Article 2 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control shall communicate such agreements to the Meeting of the Parties through the Convention Secretariat.

3. Nothing in this Protocol shall affect the rights and obligations of any Party pursuant to any other international convention, treaty or international agreement in force for that Party that it deems to be more conducive to the achievement of the elimination of illicit trade in tobacco products.

4. Nothing in this Protocol shall affect other rights, obligations and responsibilities of Parties under international law, including the United Nations Convention against Transnational Organized Crime.

Article 3 **Objective**

The objective of this Protocol is to eliminate all forms of illicit trade in tobacco products, in accordance with the terms of Article 15 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control.

PART II: GENERAL OBLIGATIONS

Article 4

General obligations

1. In addition to the provisions of Article 5 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control, Parties shall:

(a) adopt and implement effective measures to control or regulate the supply chain of goods covered by this Protocol in order to prevent, deter, detect, investigate and prosecute illicit trade in such goods and shall cooperate with one another to this end;

(b) take any necessary measures in accordance with their national law to increase the effectiveness of their competent authorities and services, including customs and police responsible for preventing, deterring, detecting, investigating, prosecuting and eliminating all forms of illicit trade in goods covered by this Protocol;

(c) adopt effective measures for facilitating or obtaining technical assistance and financial support, capacity building and international cooperation in order to achieve the objectives of this Protocol and ensure the availability to, and secure exchange with, the competent authorities of information to be exchanged under this Protocol;

(d) cooperate closely with one another, consistent with their respective domestic legal and administrative systems, in order to enhance the effectiveness of law enforcement action to combat the unlawful conduct including criminal offences established in accordance with Article 14 of this Protocol;

(e) cooperate and communicate, as appropriate, with relevant regional and international intergovernmental organizations in the secure(3) exchange of information covered by this Protocol in order to promote the effective implementation of this Protocol; and

(f) within the means and resources at their disposal, cooperate to raise financial resources for the effective implementation of this Protocol through bilateral and multilateral funding mechanisms.

2. In implementing their obligations under this Protocol, Parties shall ensure the maximum possible transparency with respect to any interactions they may have with the tobacco industry.

Article 5

Protection of personal data

Parties shall protect personal data of individuals regardless of nationality or residence, subject to national law, taking into consideration international standards regarding the protection of personal data, when implementing this Protocol.

PART III: SUPPLY CHAIN CONTROL

Article 6

Licence, equivalent approval or control system

1. To achieve the objectives of the WHO Framework Convention on Tobacco Control and with a view to eliminating illicit trade in tobacco products and manufacturing e-

quipment, each Party shall prohibit the conduct of any of the following activities by any natural or legal person except pursuant to a licence or equivalent approval (hereafter "licence") granted, or control system implemented, by a competent authority in accordance with national law:

(a) manufacture of tobacco products and manufacturing equipment; and

(b) import or export of tobacco products and manufacturing equipment.

2. Each Party shall endeavour to license, to the extent considered appropriate, and when the following activities are not prohibited by national law, any natural or legal person engaged in:

(a) retailing of tobacco products;

(b) growing of tobacco, except for traditional small-scale growers, farmers and producers;

(c) transporting commercial quantities of tobacco products or manufacturing equipment; and

(d) wholesaling, brokering, warehousing or distribution of tobacco and tobacco products or manufacturing equipment.

3. With a view to ensuring an effective licensing system, each Party shall:

(a) establish or designate a competent authority or authorities to issue, renew, suspend, revoke and/or cancel licences, subject to the provisions of this Protocol, and in accordance with its national law, to conduct the activities specified in paragraph 1;

(b) require that each application for a licence contains all the requisite information about the applicant, which should include, where applicable:

(i) where the applicant is a natural person, information regarding his or her identity, including full name, trade name, business registration number (if any), applicable tax registration numbers (if any) and any other information to allow identification to take place;

(ii) when the applicant is a legal person, information regarding its identity, including full legal name, trade name, business registration number, date and place of incorporation, location of corporate headquarters and principal place of business, applicable tax registration numbers, copies of articles of incorporation or equivalent documents, its corporate affiliates, names of its directors and of any designated legal representatives, including any other information to allow identification to take place;

(iii) precise business location of the manufacturing unit(s), warehouse location and production capacity of the business run by the applicant;

(iv) details of the tobacco products and manufacturing equipment covered by the application, such as product description, name, registered trade mark if any, design, brand, model or make and serial number of the manufacturing equipment;

(v) description of where manufacturing equipment will be installed and used;

(vi) documentation or a declaration regarding any criminal records;

(vii) complete identification of the bank accounts intended to be used in the relevant transactions and other relevant payment details; and

(viii) a description of the intended use and intended market of sale of the tobacco products, with particular attention to ensuring that tobacco product production or supply is

commensurate with reasonably anticipated demand;

(c) monitor and collect, where applicable, any licence fees that may be levied and consider using them in effective administration and enforcement of the licensing system or for public health or any other related activity in accordance with national law;

(d) take appropriate measures to prevent, detect and investigate any irregular or fraudulent practices in the operation of the licensing system;

(e) undertake measures such as periodic review, renewal, inspection or audit of licences where appropriate;

(f) establish, where appropriate, a time frame for expiration of licences and subsequent requisite reapplication or updating of application information;

(g) oblige any licensed natural or legal person to inform the competent authority in advance of any change of location of their business or any significant change in information relevant to the activities as licensed;

(h) oblige any licensed natural or legal person to inform the competent authority, for appropriate action, of any acquisition or disposal of manufacturing equipment; and

(i) ensure that the destruction of any such manufacturing equipment or any part thereof, shall take place under the supervision of the competent authority.

4. Each Party shall ensure that no licence shall be assigned and/or transferred without receipt from the proposed licensee of the appropriate information contained in paragraph 3, and without prior approval from the competent authority.

5. Five years following the entry into force of this Protocol, the Meeting of the Parties shall ensure at its next session that evidence-based research is conducted to ascertain whether any key inputs exist that are essential to the manufacture of tobacco products, are identifiable and can be subject to an effective control mechanism. On the basis of such research, the Meeting of the Parties shall consider appropriate action.

Article 7 Due diligence

1. Each Party shall require, consistent with its national law and the objectives of the WHO Framework Convention on Tobacco Control, that all natural and legal persons engaged in the supply chain of tobacco, tobacco products and manufacturing equipment:

(a) conduct due diligence before the commencement of and during the course of, a business relationship;

(b) monitor the sales to their customers to ensure that the quantities are commensurate with the demand for such products within the intended market of sale or use; and

(c) report to the competent authorities any evidence that the customer is engaged in activities in contravention of its obligations arising from this Protocol.

2. Due diligence pursuant to paragraph 1 shall, as appropriate, consistent with its national law and the objectives of the WHO Framework Convention on Tobacco Control, include, inter alia, requirements for customer identification, such as obtaining and updating information relating to the following:

(a) establishing that the natural or legal person holds a licence in accordance with Article 6;

(b) when the customer is a natural person, information regarding his or her identity, including full name, trade

name, business registration number (if any), applicable tax registration numbers (if any) and verification of his or her official identification;

(c) when the customer is a legal person, information regarding its identity, including full name, trade name, business registration number, date and place of incorporation, location of corporate headquarters and principal place of business, applicable tax registration numbers, copies of articles of incorporation or equivalent documents, its corporate affiliates, names of its directors and any designated legal representatives, including the representatives' names and verification of their official identification;

(d) a description of the intended use and intended market of sale of tobacco, tobacco products or manufacturing equipment; and

(e) a description of the location where manufacturing equipment will be installed and used.

3. Due diligence pursuant to paragraph 1 may include requirements for customer identification, such as obtaining and updating information relating to the following:

(a) documentation or a declaration regarding any criminal records; and

(b) identification of the bank accounts intended to be used in transactions.

4. Each Party shall, on the basis of the information reported in paragraph 1(c), take all necessary measures to ensure compliance with the obligations arising from this Protocol, which may include the designation of a customer within the jurisdiction of the Party to become a blocked customer as defined by national law.

Article 8 Tracking and tracing

1. For the purposes of further securing the supply chain and to assist in the investigation of illicit trade in tobacco products, the Parties agree to establish within five years of entry into force of this Protocol a global tracking and tracing regime, comprising national and/or regional tracking and tracing systems and a global information sharing focal point located at the Convention Secretariat of the WHO Framework Convention on Tobacco Control and accessible to all Parties, enabling Parties to make enquiries and receive relevant information.

2. Each Party shall establish, in accordance with this Article, a tracking and tracing system, controlled by the Party for all tobacco products that are manufactured in or imported onto its territory taking into account their own national or regional specific needs and available best practice.

3. With a view to enabling effective tracking and tracing, each Party shall require that unique, secure and non-removable identification markings (hereafter called unique identification markings), such as codes or stamps, are affixed to or form part of all unit packets and packages and any outside packaging of cigarettes within a period of five years and other tobacco products within a period of ten years of entry into force of this Protocol for that Party.

4.1 Each Party shall, for purposes of paragraph 3, as part of the global tracking and tracing regime, require that the following information be available, either directly or accessible by means of a link, to assist Parties in determining the origin of tobacco products, the point of diversion where applicable, and to monitor and control the movement of tobacco products and their legal status:

(a) date and location of manufacture;

(b) manufacturing facility;

(c) machine used to manufacture tobacco products; (d) production shift or time of manufacture;

(e) the name, invoice, order number and payment records of the first customer who is not affiliated with the manufacturer;

(f) the intended market of retail sale; (g) product description;

(h) any warehousing and shipping;

(i) the identity of any known subsequent purchaser; and

(j) the intended shipment route, the shipment date, shipment destination, point of departure and consignee.

4.2 The information in subparagraphs (a), (b), (g) and where available (f), shall form part of the unique identification markings.

4.3 Where the information in subparagraph (f) is not available at the time of marking, Parties shall require the inclusion of such information in accordance with Article 15.2(a) of the WHO Framework Convention on Tobacco Control.

5. Each Party shall require, within the time limits specified in this Article, that the information set out in paragraph 4 is recorded, at the time of production, or at the time of first shipment by any manufacturer or at the time of import onto its territory.

6. Each Party shall ensure that the information recorded under paragraph 5 is accessible by that Party by means of a link with the unique identification markings required under paragraphs 3 and 4.

7. Each Party shall ensure that the information recorded in accordance with paragraph 5, as well as the unique identification markings rendering such information accessible in accordance with paragraph 6 shall be included in a format established or authorized by the Party and its competent authorities.

8. Each Party shall ensure that the information recorded under paragraph 5 is accessible to the global information sharing focal point on request, subject to paragraph 9, through a standard electronic secure interface with its national and/or regional central point. The global information sharing focal point shall compile a list of the competent authorities of Parties and make the list available to all Parties.

9. Each Party or the competent authority shall:

(a) have access to the information outlined in paragraph 4 in a timely manner by making a query to the global information sharing focal point;

(b) request such information only where it is necessary for the purpose of detection or investigation of illicit trade in tobacco products;

(c) not unreasonably withhold information;

(d) answer the information requests in relation to paragraph 4, in accordance with its national law; and

(e) protect and treat as confidential, as mutually agreed, any information that is exchanged.

10. Each Party shall require the further development and expansion of the scope of the applicable tracking and tracing system up to the point that all duties, relevant taxes, and where appropriate, other obligations have been discharged at the point of manufacture, import or release from customs or excise control.

11. Parties shall cooperate with each other and with competent international organizations, as mutually agreed, in sharing and developing best practices for tracking and

tracing systems including:

(a) facilitation of the development, transfer and acquisition of improved tracking and tracing technology, including knowledge, skills, capacity and expertise;

(b) support for training and capacity-building programmes for Parties that express such a need; and

(c) further development of the technology to mark and scan unit packets and packages of tobacco products to make accessible the information listed in paragraph 4.

12. Obligations assigned to a Party shall not be performed by or delegated to the tobacco industry.

13. Each Party shall ensure that its competent authorities, in participating in the tracking and tracing regime, interact with the tobacco industry and those representing the interests of the tobacco industry only to the extent strictly necessary in the implementation of this Article.

14. Each Party may require the tobacco industry to bear any costs associated with that Party's obligations under this Article.

Article 9 Record-keeping

1. Each Party shall require, as appropriate, that all natural and legal persons engaged in the supply chain of tobacco, tobacco products and manufacturing equipment maintain complete and accurate records of all relevant transactions. Such records must allow for the full accountability of materials used in the production of their tobacco products.

2. Each Party shall, as appropriate, require persons licensed in accordance with Article 6 to provide, on request, the following information to the competent authorities:

(a) general information on market volumes, trends, forecasts and other relevant information;

and

(b) the quantities of tobacco products and manufacturing equipment in the licensee's possession, custody or control kept in stock, in tax and customs warehouses under the regime of transit or transshipment or duty suspension as of the date of the request.

3. With respect to tobacco products and manufacturing equipment sold or manufactured on the territory of the Party for export, or subject to duty-suspended movement in transit or transshipment on the territory of the Party, each Party shall, as appropriate, require that persons licensed in accordance with Article 6, provide, on request, to the competent authorities in the country of departure (electronically, where the infrastructure exists) at the time of departure from their control with the following information:

(a) the date of shipment from the last point of physical control of the products;

(b) the details concerning the products shipped (including brand, amount, warehouse);

(c) the intended shipping routes and destination;

(d) the identity of the natural or legal person(s) to whom the products are being shipped; (e) the mode of transportation, including the identity of the transporter;

(f) the expected date of arrival of the shipment at the intended shipping destination; and

(g) intended market of retail sale or use.

4. If feasible, each Party shall require that retailers and tobacco growers, except for traditional growers working on a non-commercial basis, maintain complete and accurate records of all relevant transactions in which they engage, in

accordance with its national law.

5. For the purposes of implementing paragraph 1, each Party shall adopt effective legislative, executive, administrative or other measures to require that all records are:

(a) maintained for a period of at least four years;

(b) made available to the competent authorities; and

(c) maintained in a format, as required by the competent authorities.

6. Each Party shall, as appropriate and subject to national law, establish a system for sharing details contained in all records kept in accordance with this Article with other Parties.

7. Parties shall endeavour to cooperate, with each other and with competent international organizations, in progressively sharing and developing improved systems for record-keeping.

Article 10 Security and preventive measures

1. Each Party shall, where appropriate, consistent with its national law and the objectives of the WHO Framework Convention on Tobacco Control, require that all natural and legal persons subject to Article 6 take the necessary measures to prevent the diversion of tobacco products into illicit trade channels, including, inter alia:

(a) reporting to the competent authorities:

(i) the cross-border transfer of cash in amounts stipulated in national law or of cross-border payments in kind; and

(ii) all "suspicious transactions"; and

(b) supplying tobacco products or manufacturing equipment only in amounts commensurate with the demand for such products within the intended market of retail sale or use.

2. Each Party shall, where appropriate, consistent with its national law and the objectives of the WHO Framework Convention on Tobacco Control, require that payments for transactions carried out by natural or legal persons subject to Article 6 be allowed only in the currency and in the same amount as the invoice, and only through legal modes of payment from financial institutions located on the territory of the intended market and shall not be operated through any other alternative remittance system.

3. A Party may require that payments carried out by natural or legal persons subject to Article 6 for materials used for the manufacture of tobacco products in its jurisdiction be allowed only in the currency and in the same amount as the invoice, and only through legal modes of payment from financial institutions located on the territory of the intended market and shall not be operated through any other alternative remittance system.

4. Each Party shall ensure that any contravention of the requirements of this Article is subject to appropriate criminal, civil or administrative procedures and effective, proportionate and dissuasive sanctions including, as appropriate, suspension or cancellation of a licence.

Article 11 Sale by Internet, telecommunication or any other evolving technology

1. Each Party shall require that all legal and natural persons engaged in any transaction with regard to tobacco products through Internet-, telecommunication- or any oth-

er evolving technology-based modes of sale comply with all relevant obligations covered by this Protocol.

2. Each Party shall consider banning retail sales of tobacco product through Internet-, telecommunication- or any other evolving technology-based modes of sale.

Article 12 **Free zones and international transit**

1. Each Party shall, within three years of the entry into force of this Protocol for that Party, implement effective controls on all manufacturing of, and transactions in, tobacco and tobacco products, in free zones, by use of all relevant measures as provided in this Protocol.

2. In addition, the intermingling of tobacco products with non-tobacco products in a single container or any other such similar transportation unit at the time of removal from free zones shall be prohibited.

3. Each Party shall, in accordance with national law, adopt and apply control and verification measures to the international transit or transshipment, within its territory, of tobacco products and manufacturing equipment in conformity with the provisions of this Protocol in order to prevent illicit trade in such products.

Article 13 **Duty free sales**

1. Each Party shall implement effective measures to subject any duty free sales to all relevant provisions of this Protocol, taking into consideration Article 6 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control.

2. No later than five years following the entry into force of this Protocol, the Meeting of the Parties shall ensure at its next session that evidence-based research is conducted to ascertain the extent of illicit trade in tobacco products related to duty free sales of such products. On the basis of such research, the Meeting of the Parties shall consider appropriate further action.

PART IV: OFFENCES

Article 14 **Unlawful conduct including criminal offences**

1. Each Party shall adopt, subject to the basic principles of its domestic law, such legislative and other measures as may be necessary to establish all of the following conduct as unlawful under its domestic law:

(a) manufacturing, wholesaling, brokering, selling, transporting, distributing, storing, shipping, importing or exporting tobacco, tobacco products or manufacturing equipment contrary to the provisions of this Protocol;

(b) (i) manufacturing, wholesaling, brokering, selling, transporting, distributing, storing, shipping, importing or exporting tobacco, tobacco products or manufacturing equipment without the payment of applicable duties, taxes and other levies or without bearing applicable fiscal stamps, unique identification markings, or any other required markings or labels;

(ii) any other acts of smuggling or attempted smuggling of tobacco, tobacco products or manufacturing equipment not covered by paragraph (b)(i);

(c) (i) any other form of illicit manufacture of tobacco, to-

bacco products or manufacturing equipment, or tobacco packaging bearing false fiscal stamps, unique identification markings, or any other required markings or labels;

(ii) wholesaling, brokering, selling, transporting, distributing, storing, shipping, importing or exporting of illicitly manufactured tobacco, illicit tobacco products, products bearing false fiscal stamps and/or other required markings or labels, or illicit manufacturing equipment;

(d) mixing of tobacco products with non-tobacco products during progression through the supply chain, for the purpose of concealing or disguising tobacco products;

(e) intermingling of tobacco products with non-tobacco products in contravention of Article 12.2 of this Protocol;

(f) using Internet-, telecommunication- or any other evolving technology-based modes of sale of tobacco products in contravention of this Protocol;

(g) obtaining, by a person licensed in accordance with Article 6, tobacco, tobacco products or manufacturing equipment from a person who should be, but is not, licensed in accordance with Article 6;

(h) obstructing any public officer or an authorized officer in the performance of duties relating to the prevention, deterrence, detection, investigation or elimination of illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment;

(i) (i) making any material statement that is false, misleading or incomplete, or failing to provide any required information to any public officer or an authorized officer in the performance of duties relating to the prevention, deterrence, detection, investigation or elimination of illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment and when not contrary to the right against self-incrimination;

(ii) mis-declaring on official forms the description, quantity or value of tobacco, tobacco products or manufacturing equipment or any other information specified in the protocol to:

(a) evade the payment of applicable duties, taxes and other levies, or

(b) prejudice any control measures for the prevention, deterrence, detection, investigation or elimination of illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment;

(iii) failing to create or maintain records covered by this Protocol or maintaining false records; and

(j) laundering of proceeds of unlawful conduct established as a criminal offence under paragraph 2.

2. Each Party shall, subject to the basic principles of its domestic law, determine which of the unlawful conduct set out in paragraph 1 or any other conduct related to illicit trade in tobacco, tobacco products and manufacturing equipment contrary to the provisions of this Protocol shall be criminal offences and adopt legislative and other measures as may be necessary to give effect to such determination.

3. Each Party shall notify the Secretariat of this Protocol which of the unlawful conduct set out in paragraphs 1 and 2 that the Party has determined to be a criminal offence in accordance with paragraph 2, and shall furnish to the Secretariat copies of its laws, or a description thereof, that give effect to paragraph 2, and of any subsequent changes to such laws.

4. In order to enhance international cooperation in combatting the criminal offences related to illicit trade in tobacco, tobacco products and manufacturing equipment, Par-

ties are encouraged to review their national laws regarding money laundering, mutual legal assistance and extradition, having regard to relevant international conventions to which they are Parties, to ensure that they are effective in the enforcement of the provisions of this Protocol.

Article 15 **Liability of legal persons**

1. Each Party shall adopt such measures as may be necessary, consistent with its legal principles, to establish the liability of legal persons for the unlawful conduct including criminal offences established in accordance with Article 14 of this Protocol.

2. Subject to the legal principles of each Party, the liability of legal persons may be criminal, civil or administrative.

3. Such liability shall be without prejudice to the liability of the natural persons who have engaged in the unlawful conduct or committed the criminal offences established in accordance with national laws and regulations and Article 14 of this Protocol.

Article 16 **Prosecutions and sanctions**

1. Each Party shall adopt such measures as may be necessary, in accordance with national law, to ensure that natural and legal persons held liable for the unlawful conduct including criminal offences established in accordance with Article 14 are subjected to effective, proportionate and dissuasive criminal or non-criminal sanctions, including monetary sanctions.

2. Each Party shall endeavour to ensure that any discretionary legal powers under its domestic law relating to the prosecution of persons for the unlawful conduct, including criminal offences established in accordance with Article 14, are exercised to maximize the effectiveness of law enforcement measures in respect of such unlawful conduct including criminal offences, and with due regard to the need to deter the commission of such unlawful conduct including offences.

3. Nothing contained in this Protocol shall affect the principle that the description of the unlawful conduct including criminal offences established in accordance with this Protocol and of the applicable legal defences or other legal principles controlling the lawfulness of conduct is reserved to the domestic law of a Party and that such unlawful conduct including criminal offences shall be prosecuted and sanctioned in accordance with that law.

Article 17 **Seizure payments**

Parties should, in accordance with their domestic law, consider adopting such legislative and other measures as may be necessary to authorize competent authorities to levy an amount proportionate to lost taxes and duties from the producer, manufacturer, distributor, importer or exporter of seized tobacco, tobacco products and/or manufacturing equipment.

Article 18 **Disposal or destruction**

All confiscated tobacco, tobacco products and manufacturing equipment shall be destroyed, using environmentally friendly methods to the greatest extent possible, or disposed of in accordance with national law.

Article 19 **Special investigative techniques**

1. If permitted by the basic principles of its domestic legal system, each Party shall, within its possibilities and under the conditions prescribed by its domestic law, take the necessary measures to allow for the appropriate use of controlled delivery and, where it deems it appropriate, for the use of other special investigative techniques, such as electronic or other forms of surveillance and undercover operations, by its competent authorities on its territory for the purpose of effectively combating illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment.

2. For the purpose of investigating the criminal offences established in accordance with Article 14, Parties are encouraged to conclude, when necessary, appropriate bilateral or multilateral agreements or arrangements for using the techniques referred to in paragraph 1 in the context of cooperation at the international level.

3. In the absence of an agreement or arrangement as set forth in paragraph 2, decisions to use such special investigative techniques at the international level shall be made on a case-by-case basis and may, when necessary, take into consideration financial arrangements and understandings with respect to the exercise of jurisdiction by the Parties concerned.

4. Parties recognize the importance of, and need for, international cooperation and assistance in this area and shall cooperate, with each other and with international organizations, in developing capacity to achieve the goals of this Article.

PART V: INTERNATIONAL COOPERATION

Article 20 **General information sharing**

1. Parties shall, for the purpose of achieving the objectives of this Protocol, report, as part of the WHO Framework Convention on Tobacco Control reporting instrument relevant information, subject to domestic law, and where appropriate, inter alia, on matters such as:

(a) in aggregate form, details of seizures of tobacco, tobacco products or manufacturing equipment, quantity, value of seizures, product descriptions, dates and places of manufacture; and taxes evaded;

(b) import, export, transit, tax-paid and duty-free sales and quantity or value of production of tobacco, tobacco products or manufacturing equipment;

(c) trends, concealment methods and modi operandi used in illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment; and

(d) any other relevant information, as agreed by the Parties.

2. Parties shall cooperate with each other and with competent international organizations to build the capacity of Parties to collect and exchange information.

3. Parties shall deem the said information to be confidential and for the use of Parties only, unless otherwise stated by the transmitting Party.

Article 21 **Enforcement information sharing**

1. Parties shall, subject to domestic law or any applicable international treaties, where appropriate, exchange, on their own initiative or on the request of a Party that provides due justification that such information is necessary for the purpose of detection or investigation of illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment, the following information:

(a) records of licensing for the natural and legal persons concerned;

(b) information for identification, monitoring and prosecution of natural or legal persons involved in illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment;

(c) records of investigations and prosecutions;

(d) records of payment for import, export or duty-free sales of tobacco, tobacco products or manufacturing equipment; and

(e) details of seizures of tobacco, tobacco products or manufacturing equipment (including case reference information where appropriate, quantity, value of seizure, product description, entities involved, date and place of manufacture) and modi operandi (including means of transport, concealment, routing and detection).

2. Information received from Parties under this Article shall be used exclusively to meet the objectives of this Protocol. Parties may specify that such information may not be passed on without the agreement of the Party which provided the information.

Article 22 **Information sharing: confidentiality and protection of information**

1. Each Party shall designate the competent national authorities to which data referred to in Articles 20, 21 and 24 are supplied and notify Parties of such designation through the Convention Secretariat.

2. The exchange of information under this Protocol shall be subject to domestic law regarding confidentiality and privacy. Parties shall protect, as mutually agreed, any confidential information that is exchanged.

Article 23 **Assistance and cooperation: training, technical assistance and cooperation in scientific, technical and technological matters**

1. Parties shall cooperate, with each other and/or through competent international and regional organizations in providing training, technical assistance and cooperation in scientific, technical and technological matters, in order to achieve the objectives of this Protocol, as mutually agreed. Such assistance may include the transfer of expertise or appropriate technology in the areas of information gathering, law enforcement, tracking and tracing, information

management, protection of personal data, interdiction, electronic surveillance, forensic analysis, mutual legal assistance and extradition.

2. Parties may, as appropriate, enter into bilateral, multilateral or any other agreements or arrangements in order to promote training, technical assistance and cooperation in scientific, technical and technological matters taking into account the needs of developing-country Parties and Parties with economies in transition.

3. Parties shall cooperate, as appropriate, to develop and research the possibilities of identifying the exact geographical origin of seized tobacco and tobacco products.

Article 24 **Assistance and cooperation: investigation and prosecution of offences**

1. Parties shall, in accordance with their domestic law, take all necessary measures, where appropriate, to strengthen cooperation by multilateral, regional or bilateral arrangements for the prevention, detection, investigation, prosecution and punishment of natural or legal persons engaged in illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment.

2. Each Party shall ensure that administrative, regulatory, law enforcement and other authorities dedicated to combating illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment (including, where permitted under domestic law, judicial authorities) cooperate and exchange relevant information at national and international levels within the conditions prescribed by its domestic law.

Article 25 **Protection of sovereignty**

1. Parties shall carry out their obligations under this Protocol in a manner consistent with the principles of sovereign equality and territorial integrity of States and that of non-intervention in the domestic affairs of other States.

2. Nothing in this Protocol entitles a Party to undertake in the territory of another State the exercise of jurisdiction and performance of functions that are reserved exclusively for the authorities of that other State by its domestic law.

Article 26 **Jurisdiction**

1. Each Party shall adopt such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the criminal offences established in accordance with Article 14 when:

(a) the offence is committed in the territory of that Party; or

(b) the offence is committed on board a vessel that is flying the flag of that Party or an aircraft that is registered under the laws of that Party at the time that the offence is committed.

2. Subject to Article 25, a Party may also establish its jurisdiction over any such criminal offence when:

(a) the offence is committed against that Party;

(b) the offence is committed by a national of that Party or a stateless person who has his or her habitual residence on its territory; or

(c) the offence is one of those established in accordance with Article 14 and is committed outside its territory with a

view to the commission of an offence established in accordance with Article 14 within its territory.

3. For the purposes of Article 30, each Party shall adopt such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the criminal offences established in accordance with Article 14 when the alleged offender is present on its territory and it does not extradite such person solely on the ground that he or she is one of its nationals.

4. Each Party may also adopt such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the criminal offences established in accordance with Article 14 when the alleged offender is present on its territory and it does not extradite him or her.

5. If a Party exercising its jurisdiction under paragraph 1 or 2 has been notified, or has otherwise learnt, that one or more other Parties are conducting an investigation, prosecution or judicial proceeding in respect of the same conduct, the competent authorities of those Parties shall, as appropriate, consult one another with a view to coordinating their actions.

6. Without prejudice to norms of general international law, this Protocol does not exclude the exercise of any criminal jurisdiction established by a Party in accordance with its domestic law.

Article 27

Law enforcement cooperation

1. Each Party shall adopt, consistent with their respective domestic legal and administrative systems, effective measures to:

(a) enhance and, where necessary, establish channels of communication between the competent authorities, agencies and services in order to facilitate the secure and rapid exchange of information concerning all aspects of the criminal offences established in accordance with Article 14;

(b) ensure effective cooperation among the competent authorities, agencies, customs, police and other law enforcement agencies;

(c) cooperate with other Parties in conducting enquiries in specific cases with respect to criminal offences established in accordance with Article 14 concerning:

(i) the identity, whereabouts and activities of persons suspected of involvement in such offences or the location of other persons concerned;

(ii) the movement of proceeds of crime or property derived from the commission of such offences; and

(iii) the movement of property, equipment or other instrumentalities used or intended for use in the commission of such offences;

(d) provide, when appropriate, necessary items or quantities of substances for analytical or investigative purposes;

(e) facilitate effective coordination among its competent authorities, agencies and services and promote the exchange of personnel and other experts, including, subject to bilateral agreements or arrangements between the Parties concerned, the posting of liaison officers;

(f) exchange relevant information with other Parties on specific means and methods used by natural or legal persons in committing such offences, including, where applicable, routes and conveyances and the use of false identities, altered or false documents or other means of concealing their activities; and

(g) exchange relevant information and coordinate admin-

istrative and other measures taken as appropriate for the purpose of early identification of the criminal offences established in accordance with Article 14.

2. With a view to giving effect to this Protocol, Parties shall consider entering into bilateral or multilateral agreements or arrangements on direct cooperation between their law enforcement agencies and, where such agreements or arrangements already exist, amending them accordingly. In the absence of such agreements or arrangements between the Parties concerned, the Parties may consider this Protocol as the basis for mutual law enforcement cooperation in respect of the offences covered by this Protocol. Whenever appropriate, Parties shall make full use of agreements or arrangements, including international or regional organizations, to enhance the cooperation between their law enforcement agencies.

3. Parties shall endeavour to cooperate within their means to respond to transnational illicit trade of tobacco products committed through the use of modern technology.

Article 28

Mutual administrative assistance

Consistent with their respective domestic legal and administrative systems, Parties shall provide each other, either on request or on their own initiative, with information to ensure proper application of customs and other relevant law in the prevention, detection, investigation, prosecution and combating of illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment. The Parties shall deem the said information to be confidential and for restricted use, unless otherwise stated by the transmitting Party. Such information may include:

(a) new customs and other enforcement techniques of demonstrated effectiveness;

(b) new trends, means or methods of engaging in illicit trade in tobacco, tobacco products and manufacturing equipment;

(c) goods known to be the subject of illicit trade in tobacco, tobacco products and manufacturing equipment as well as details of description, packaging, transport and storage and methods used in respect of those goods;

(d) natural or legal persons known to have committed or to be a party to an offence established in accordance with Article 14; and

(e) any other data that would assist designated agencies in risk assessment for control and other enforcement purposes.

Article 29

Mutual legal assistance

1. Parties shall afford one another the widest measure of mutual legal assistance in investigations, prosecutions and judicial proceedings in relation to criminal offences established in accordance with Article 14 of this Protocol.

2. Mutual legal assistance shall be afforded to the fullest extent possible under relevant laws, treaties, agreements and arrangements of the requested Party with respect to investigations, prosecutions and judicial proceedings in relation to the offences for which legal persons may be held liable in accordance with Article 15 of this Protocol in the requesting Party.

3. Mutual legal assistance to be afforded in accordance

with this Article may be requested for any of the following purposes:

- (a) taking evidence or statements from persons;
- (b) effecting service of judicial documents;
- (c) executing searches and seizures, and freezing;
- (d) examining objects and sites;
- (e) providing information, evidentiary items and expert evaluations;
- (f) providing originals or certified copies of relevant documents and records, including government, bank, financial, corporate or business records;
- (g) identifying or tracing proceeds of crime, property, instrumentalities or other things for evidentiary purposes;
- (h) facilitating the voluntary appearance of persons in the requesting Party; and
- (i) any other type of assistance that is not contrary to the domestic law of the requested Party.

4. This Article shall not affect the obligations under any other treaty, bilateral or multilateral, which governs or will govern, in whole or in part, mutual legal assistance.

5. Paragraphs 6 to 24 shall, on the basis of reciprocity, apply to requests made pursuant to this Article if the Parties in question are not bound by a treaty or intergovernmental agreement of mutual legal assistance. If the Parties are bound by such a treaty or intergovernmental agreement, the corresponding provisions of that treaty or intergovernmental agreement shall apply unless the Parties agree to apply paragraphs 6 to 24 in lieu thereof. Parties are strongly encouraged to apply these paragraphs if they facilitate cooperation.

6. Parties shall designate a central authority that shall have the responsibility and power to receive requests for mutual legal assistance and either to execute them or to transmit them to their respective competent authorities for execution. When a Party has a special region or territory with a separate system of mutual legal assistance, it may designate a distinct central authority that shall have the same function for that region or territory. Central authorities shall ensure the speedy and proper execution or transmission of the requests received. Where the central authority transmits the request to a competent authority for execution, it shall encourage the speedy and proper execution of the request by the competent authority. Each Party shall notify the Head of the Convention Secretariat at the time of accession, acceptance, approval, formal confirmation or ratification of this Protocol of the central authority designated for this purpose. Transmission of requests for mutual legal assistance and any communication related thereto shall be effected between the central authorities designated by the Parties. This requirement shall be without prejudice to the right of a Party to require that such requests and communications be addressed to it through the diplomatic channel and, in urgent circumstances, where the Parties agree, through appropriate international organizations, if possible.

7. Requests shall be made in writing or, where possible, by any means capable of producing a written record, in a language acceptable to the requested Party under conditions allowing the Party to establish authenticity. The language or languages acceptable to each Party shall be notified to the Head of the Convention Secretariat at the time of accession, acceptance, approval, formal confirmation or ratification of this Protocol. In urgent circumstances, and where agreed by the Parties, requests may be made orally,

but shall be confirmed in writing forthwith.

8. A request for mutual legal assistance shall contain:

- (a) the identity of the authority making the request;
- (b) the subject matter and nature of the investigation, prosecution or judicial proceeding to which the request relates, and the name and the functions of the authority conducting such investigation, prosecution or judicial proceeding;
- (c) a summary of the relevant facts, except in respect of requests for the purpose of service of judicial documents;
- (d) a description of the assistance sought and details of any particular procedure that the requesting Party wishes to be followed;
- (e) where possible, the identity, location and nationality of any person concerned;
- (f) the purpose for which the evidence, information or action is sought; and
- (g) the provisions of the domestic law relevant to the criminal offence and the punishment therefore.

9. The requested Party may request additional information when it appears necessary for the execution of the request in accordance with its domestic law or when it can facilitate such execution.

10. A request shall be executed in accordance with the domestic law of the requested Party and, to the extent not contrary to the domestic law of the requested Party and where possible, in accordance with the procedures specified in the request.

11. The requesting Party shall not transmit or use information or evidence furnished by the requested Party for investigations, prosecutions or judicial proceedings other than those stated in the request without the prior consent of the requested Party. Nothing in this paragraph shall prevent the requesting Party from disclosing in its proceedings information or evidence that is exculpatory to an accused person. In the latter case, the requesting Party shall notify the requested Party prior to the disclosure and, if so requested, consult with the requested Party. If, in an exceptional case, advance notice is not possible, the requesting Party shall inform the requested Party of the disclosure without delay.

12. The requesting Party may require that the requested Party keep confidential the fact and substance of the request, except to the extent necessary to execute the request. If the requested Party cannot comply with the requirement of confidentiality, it shall promptly inform the requesting Party.

13. Wherever possible and consistent with fundamental principles of domestic law, when an individual is in the territory of a Party and has to be heard as a witness or expert by the judicial authorities of another Party, the first Party may, at the request of the other, permit the hearing to take place by video conference if it is not possible or desirable for the individual in question to appear in person in the territory of the requesting Party. Parties may agree that the hearing shall be conducted by a judicial authority of the requesting Party and attended by a judicial authority of the requested Party.

14. Mutual legal assistance may be refused:

- (a) if the request is not made in conformity with this Article;
- (b) if the requested Party considers that execution of the request is likely to prejudice its sovereignty, security, ordre public or other essential interests;

(c) if the authorities of the requested Party would be prohibited by its domestic law from carrying out the action requested with regard to any similar offence, had it been subject to investigation, prosecution or judicial proceedings under their own jurisdiction;

(d) where the request involves a crime where the maximum penalty in the requested Party is less than two years of imprisonment or other forms of deprivation of liberty or, if, in the judgment of the requested Party, the provision of the assistance would impose a burden on its resources that is disproportionate to the seriousness of the crime; or

(e) if it would be contrary to the legal system of the requested Party relating to mutual legal assistance for the request to be granted.

15. Reasons shall be given for any refusal of mutual legal assistance.

16. A Party shall not decline to render mutual legal assistance under this Article on the ground of bank secrecy.

17. Parties may not refuse a request for mutual legal assistance on the sole ground that the offence is also considered to involve fiscal matters.

18. Parties may decline to render mutual legal assistance pursuant to this Article on the ground of absence of dual criminality. However, the requested Party may, when it deems appropriate, provide assistance, to the extent it decides at its discretion, irrespective of whether the conduct would constitute an offence under the domestic law of the requested Party.

19. The requested Party shall execute the request for mutual legal assistance as soon as possible and shall take as full account as possible of any deadlines suggested by the requesting Party and for which reasons are given, preferably in the request. The requested Party shall respond to reasonable requests by the requesting Party regarding progress in its handling of the request. The requesting Party shall promptly inform the requested Party when the assistance sought is no longer required.

20. Mutual legal assistance may be postponed by the requested Party on the ground that it interferes with an ongoing investigation, prosecution or judicial proceeding.

21. Before refusing a request pursuant to paragraph 14 or postponing its execution pursuant to paragraph 20, the requested Party shall consult with the requesting Party to consider whether assistance may be granted subject to such terms and conditions as it deems necessary. If the requesting Party accepts assistance subject to those conditions, it shall comply with the conditions.

22. The ordinary costs of executing a request shall be borne by the requested Party, unless otherwise agreed by the Parties concerned. If expenses of a substantial or extraordinary nature are or will be required to fulfil the request, the Parties shall consult to determine the terms and conditions under which the request will be executed as well as the manner in which the costs shall be borne.

23. In the event of a request, the requested Party:

(a) shall provide to the requesting Party copies of government records, documents or information in its possession that under its domestic law are available to the general public; and

(b) may, at its discretion, provide to the requesting Party in whole, in part or subject to such conditions as it deems appropriate, copies of any government records, documents or information in its possession that under its domestic law are not available to the general public.

24. Parties shall consider, as may be necessary, the possibility of concluding bilateral or multilateral agreements or arrangements that would serve the purposes of, give practical effect to, or enhance the provisions of this Article.

Article 30 Extradition

1. This Article shall apply to the criminal offences established in accordance with Article 14 of this Protocol when:

(a) the person who is the subject of the request for extradition is located in the territory of the requested Party;

(b) the criminal offence for which extradition is sought is punishable under the domestic law of both the requesting Party and the requested Party; and

(c) the offence is punishable by a maximum period of imprisonment or other forms of deprivation of liberty of at least four years or by a more severe penalty or such lesser period as agreed by the Parties concerned pursuant to bilateral and multilateral treaties or other international agreements.

2. Each of the criminal offences to which this Article applies shall be deemed to be included as an extraditable offence in any extradition treaty existing between Parties. The Parties undertake to include such offences as extraditable offences in every extradition treaty to be concluded between them.

3. If a Party that makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another Party with which it has no extradition treaty, it may consider this Protocol as the legal basis for extradition in respect of any criminal offence to which this Article applies.

4. Parties that do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognize the criminal offences to which this Article applies as extraditable offences between themselves.

5. Extradition shall be subject to the conditions provided for by the domestic law of the requested Party or by applicable extradition treaties, including, inter alia, conditions in relation to the minimum penalty requirement for extradition and the grounds upon which the requested Party may refuse extradition.

6. Parties shall, subject to their domestic law, endeavour to expedite extradition procedures and to simplify evidentiary requirements relating thereto in respect of any criminal offences to which this Article applies.

7. A Party in whose territory an alleged offender is present, if it does not extradite such person in respect of a criminal offence to which this Article applies solely on the ground that he or she is one of its nationals, shall, at the request of the Party seeking extradition, be obliged to submit the case without undue delay to its competent authorities for the purpose of prosecution. Those authorities shall take their decision and conduct their proceedings in the same manner as in the case of any other offence of a similar nature under the domestic law of that Party. The Parties concerned shall cooperate with each other, in particular on procedural and evidentiary aspects, to ensure the efficiency of such prosecution.

8. Whenever a Party is permitted under its domestic law to extradite or otherwise surrender one of its nationals only upon the condition that the person will be returned to that Party to serve the sentence imposed as a result of the trial or proceedings for which the extradition or surrender of the

person was sought and that Party and the Party seeking the extradition of the person agree with this option and other terms that they may deem appropriate, such conditional extradition or surrender shall be sufficient to discharge the obligation set forth in paragraph 7.

9. If extradition, sought for purposes of enforcing a sentence, is refused because the person sought is a national of the requested Party, the requested Party shall, if its domestic law so permits and in conformity with the requirements of such law, upon application of the requesting Party, consider the enforcement of the sentence that has been imposed under the domestic law of the requesting Party or the remainder thereof.

10. Any person regarding whom proceedings are being carried out in connection with any of the criminal offences to which this Article applies shall be guaranteed fair treatment at all stages of the proceedings, including enjoyment of all the rights and guarantees provided by the domestic law of the Party in the territory of which that person is present.

11. Nothing in this Protocol shall be interpreted as imposing an obligation to extradite if the requested Party has substantial grounds for believing that the request has been made for the purpose of prosecuting or punishing a person on account of that person's sex, race, religion, nationality, ethnic origin or political opinions or that compliance with the request would cause prejudice to that person's position for any one of these reasons.

12. Parties may not refuse a request for extradition on the sole ground that the offence is also considered to involve fiscal matters.

13. Before refusing extradition, the requested Party shall, where appropriate, consult with the requesting Party to provide it with ample opportunity to present its opinions and to provide information relevant to its allegation.

14. Parties shall seek to conclude bilateral and multilateral agreements or arrangements to carry out or to enhance the effectiveness of extradition. Where Parties are bound by an existing treaty or intergovernmental arrangement the corresponding provisions of that treaty or intergovernmental arrangement shall apply unless the Parties agree to apply paragraph 1 to 13 in lieu thereof.

Article 31 **Measures to ensure extradition**

1. Subject to its domestic law and its extradition treaties, the requested Party may, upon being satisfied that the circumstances so warrant and are urgent and at the request of the requesting Party, take a person whose extradition is sought and who is present in its territory into custody or take other appropriate measures to ensure his or her presence at extradition proceedings.

2. Measures taken in accordance with paragraph 1 shall be notified, in conformity with national law, as appropriate and without delay, to the requesting Party.

3. Any person regarding whom the measures in accordance with paragraph 1 are being taken, shall be entitled to:

- (a) communicate without delay with the nearest appropriate representative of the State of which that person is a national or, if that person is a stateless person, the State in the territory of which that person habitually resides; and
- (b) be visited by a representative of that State.

PART VI: REPORTING

Article 32 **Reporting and exchange of information**

1. Each Party shall submit to the Meeting of the Parties, through the Convention Secretariat, periodic reports on its implementation of this Protocol.

2. The format and content of such reports shall be determined by the Meeting of the Parties. These reports shall form part of the regular WHO Framework Convention on Tobacco Control reporting instrument.

3. The content of the periodic reports referred to in paragraph 1, shall be determined having regard, inter alia, to the following:

- (a) information on legislative, executive, administrative or other measures taken to implement this Protocol;
- (b) information, as appropriate, on any constraints or barriers encountered in the implementation of this Protocol and on the measures taken to overcome those barriers;
- (c) information, as appropriate, on financial and technical assistance provided, received, or requested for activities related to the elimination of illicit trade in tobacco products; and
- (d) the information specified in Article 20.

In those cases when relevant data are already being collected as part of the Conference of the Parties reporting mechanism, the Meeting of the Parties shall not duplicate these efforts.

4. The Meeting of the Parties, pursuant to Articles 33 and 36, shall consider arrangements to assist developing-country Parties and Parties with economies in transition, at their request, in meeting their obligations under this Article.

5. The reporting of information under those Articles shall be subject to national law regarding confidentiality and privacy. Parties shall protect, as mutually agreed, any confidential information that is reported or exchanged.

PART VII: INSTITUTIONAL ARRANGEMENTS AND FINANCIAL RESOURCES

Article 33 **Meeting of the Parties**

1. A Meeting of the Parties is hereby established. The first session of the Meeting of the Parties shall be convened by the Convention Secretariat immediately before or immediately after the next regular session of the Conference of the Parties following the entry into force of this Protocol.

2. Thereafter, regular sessions of the Meeting of the Parties shall be convened by the Convention Secretariat, immediately before or immediately after regular sessions of the Conference of the Parties.

3. Extraordinary sessions of the Meeting of the Parties shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Meeting or at the written request of any Party, provided that, within six months of the request being communicated to them by the Convention Secretariat, it is supported by at least one third of the Parties.

4. The Rules of Procedure and the Financial Rules of the Conference of the Parties to the WHO Framework Convention on Tobacco Control shall apply, mutatis mutandis, to the Meeting of the Parties unless the Meeting of the Par-

ties decides otherwise.

5. The Meeting of the Parties shall keep under regular review the implementation of the Protocol and take the decisions necessary to promote its effective implementation.

6. The Meeting of the Parties shall decide on the scale and mechanism of the voluntary assessed contributions from the Parties to the Protocol for the operation of this Protocol as well as other possible resources for its implementation.

7. At each ordinary session, the Meeting of the Parties shall by consensus adopt a budget and workplan for the financial period until the next ordinary session, which shall be distinct from the WHO Framework Convention on Tobacco Control budget and workplan.

Article 34 **Secretariat**

1. The Convention Secretariat shall be the Secretariat of this Protocol.

2. The functions of the Convention Secretariat with regard to its role as the secretariat of this Protocol shall be to:

(a) make arrangements for sessions of the Meeting of the Parties and any subsidiary bodies as well as working groups and other bodies established by the Meeting of the Parties and provide them with services as required;

(b) receive, analyse, transmit and provide feedback to Parties concerned as needed and to the Meeting of the Parties on reports received by it pursuant to this Protocol and facilitate the exchange of information among Parties;

(c) provide support to the Parties, particularly developing country Parties and Parties with economies in transition, on request, in the compilation, communication, and exchange of information required in accordance with the provisions of this Protocol, and assistance in the identification of available resources to facilitate implementation of the obligations under this Protocol;

(d) prepare reports on its activities under this Protocol under the guidance of and for submission to the Meeting of the Parties;

(e) ensure, under the guidance of the Meeting of the Parties, the necessary coordination with the competent international and regional intergovernmental organizations and other bodies;

(f) enter, under the guidance of the Meeting of the Parties, into such administrative or contractual arrangements as may be required for the effective discharge of its functions as secretariat to this Protocol;

(g) receive and review applications by intergovernmental and nongovernmental organizations wishing to be accredited as observers to the Meeting of the Parties, while ensuring that they are not affiliated with the tobacco industry, and present the reviewed applications to the Meeting of the Parties for its consideration; and

(h) perform other secretariat functions specified by this Protocol and such other functions as may be determined by the Meeting of the Parties.

Article 35 **Relations between the Meeting of the Parties** **and intergovernmental organizations**

In order to provide technical and financial cooperation for achieving the objective of this Protocol, the Meetings of the

Parties may request the cooperation of competent international and regional intergovernmental organizations, including financial and development institutions.

Article 36 **Financial resources**

1. Parties recognize the important role that financial resources play in achieving the objective of this Protocol, and acknowledge the importance of Article 26 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control in achieving the objectives of the Convention.

2. Each Party shall provide financial support in respect of its national activities intended to achieve the objective of this Protocol, in accordance with its national plans, priorities and programmes.

3. Parties shall promote, as appropriate, the utilization of bilateral, regional, subregional and other multilateral channels to provide funding for strengthening the capacity of developing-country Parties and Parties with economies in transition in order to meet the objectives of this Protocol.

4. Without prejudice to Article 18, Parties are encouraged, subject to national laws and policies and where appropriate, to use any confiscated proceeds of crime deriving from the illicit trade in tobacco, tobacco products and manufacturing equipment to achieve the objectives set out in this Protocol.

5. Parties represented in relevant regional and international intergovernmental organizations and financial and development institutions shall encourage these entities to provide financial assistance for developing-country Parties and for Parties with economies in transition to assist them in meeting their obligations under this Protocol, without limiting the rights of participation within these organizations.

6. Parties agree that:

(a) to assist Parties in meeting their obligations under this Protocol, all relevant potential and existing resources available for activities related to the objective of this Protocol should be mobilized and utilized for the benefit of all Parties, especially developing-country Parties and Parties with economies in transition; and

(b) the Convention Secretariat shall advise developing-country Parties and Parties with economies in transition, upon request, on available sources of funding to facilitate implementation of their obligations under this Protocol.

7. Parties may require the tobacco industry to bear any costs associated with a Party's obligations to achieve the objectives of this Protocol, in compliance with Article 5.3 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control.

8. Parties shall endeavour, subject to their domestic law, to achieve self-financing of the implementation of the Protocol including through the levying of taxes and other forms of charges on tobacco products.

PART VIII: SETTLEMENT OF DISPUTES

Article 37 **Settlement of disputes**

The settlement of disputes between Parties concerning the interpretation or application of this Protocol is governed by Article 27 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control.

PART IX: DEVELOPMENT OF THE PROTOCOL**Article 38
Amendments to this Protocol**

1. Any Party may propose amendments to this Protocol.
2. Amendments to this Protocol shall be considered and adopted by the Meeting of the Parties. The text of any proposed amendment to this Protocol shall be communicated to the Parties by the Convention Secretariat at least six months before the session at which it is proposed for adoption. The Convention Secretariat shall also communicate proposed amendments to the signatories of this Protocol and, for information, to the Depositary.
3. The Parties shall make every effort to reach agreement by consensus on any proposed amendment to this Protocol. If all efforts at consensus have been exhausted and no agreement reached, the amendment shall as a last resort be adopted by a three-quarters majority vote of the Parties present and voting at the session. For purposes of this Article, "Parties present and voting" means Parties present and casting an affirmative or negative vote. Any adopted amendment shall be communicated by the Convention Secretariat to the Depositary, who shall circulate it to all Parties for acceptance.
4. Instruments of acceptance in respect of an amendment shall be deposited with the Depositary. An amendment adopted in accordance with paragraph 3 shall enter into force for those Parties having accepted it on the 90th day after the date of receipt by the Depositary of an instrument of acceptance by at least two thirds of the Parties.
5. The amendment shall enter into force for any other Party on the 90th day after the date on which that Party deposits with the Depositary its instrument of acceptance of the said amendment.

**Article 39
Adoption and amendment of annexes to this Protocol**

1. Any Party may make proposals for an annex to this Protocol and may propose amendments to annexes to this Protocol.
2. Annexes shall be restricted to lists, forms and any other descriptive material relating to procedural, scientific, technical or administrative matters.
3. Annexes to this Protocol and amendments thereto shall be proposed, adopted and enter into force in accordance with the procedure set forth in Article 38.

PART X: FINAL PROVISIONS**Article 40
Reservations**

No reservations may be made to this Protocol.

**Article 41
Withdrawal**

1. At any time after two years from the date on which this Protocol has entered into force for a Party, that Party may withdraw from the Protocol by giving written notification to the Depositary.

2. Any such withdrawal shall take effect upon expiry of one year from the date of receipt by the Depositary of the notification of withdrawal or on such later date as may be specified in the notification of withdrawal.

3. Any Party that withdraws from the WHO Framework Convention on Tobacco Control shall also be considered as having withdrawn from this Protocol, with effect as of the date of its withdrawal from the WHO Framework Convention on Tobacco Control.

**Article 42
Right to vote**

1. Each Party to this Protocol shall have one vote, except as provided for in paragraph 2.
2. Regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their Member States that are Parties to the Protocol. Such an organization shall not exercise its right to vote if any of its Member States exercises its right, and vice versa.

**Article 43
Signature**

The Protocol shall be open for signature by all Parties to the WHO Framework Convention on Tobacco Control at World Health Organization Headquarters in Geneva from 10 to 11 January 2013, and thereafter at United Nations Headquarters in New York until 9 January 2014.

**Article 44
Ratification, acceptance, approval, formal confirmation or accession**

1. This Protocol shall be subject to ratification, acceptance, approval or accession by States and to formal confirmation or accession by regional economic integration organizations that are Party to the WHO Framework Convention on Tobacco Control. It shall be open for accession from the day after the date on which the Protocol is closed for signature. Instruments of ratification, acceptance, approval, formal confirmation or accession shall be deposited with the Depositary.
2. Any regional economic integration organization that becomes a Party without any of its Member States being a Party shall be bound by all the obligations under this Protocol. In the case of organizations one or more of whose Member States is a Party, the organization and its Member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under this Protocol. In such cases, the organization and the Member States shall not be entitled to exercise rights under this Protocol concurrently.
3. Regional economic integration organizations shall, in their instruments relating to formal confirmation or in their instruments of accession, declare the extent of their competence with respect to the matters governed by this Protocol. These organizations shall also inform the Depositary, who shall in turn inform the Parties, of any substantial modification to the extent of their competence.

Article 45
Entry into force

1. This Protocol shall enter into force on the 90th day following the date of deposit of the 40th instrument of ratification, acceptance, approval, formal confirmation or accession with the Depositary.

2. For each Party to the WHO Framework Convention on Tobacco Control that ratifies, accepts, approves or formally confirms this Protocol or accedes thereto after the conditions set out in paragraph 1 for entry into force have been fulfilled, this Protocol shall enter into force on the ninetieth day following the date of deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval, accession or formal confirmation.

3. For the purposes of this Article, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by States Members of that organization.

Article 46
Depositary

The Secretary-General of the United Nations shall be the Depositary of this Protocol.

Article 47
Authentic texts

The original of this Protocol, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

-----
(1) Parties may include reference to the Harmonized Commodity Description and Coding System of the World Customs Organization for this purpose, wherever applicable.

(2) Where appropriate, national or domestic will refer equally to regional economic integration organizations.

(3) A secure exchange of information between two parties is resistant to interception and tampering (falsification). In other words, the information exchanged between the two parties cannot be read or modified by a third party.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ
για την εξάλειψη του παράνομου
εμπορίου προϊόντων καπνού

ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι, στις 21 Μαΐου 2003, η Πεντηκοστή Έκτη Παγκόσμια Συνέλευση Υγείας εξέδωσε ομόφωνα τη σύμβαση - πλαίσιο της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού, η οποία άρχισε να ισχύει στις 27 Φεβρουαρίου 2005,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η σύμβαση - πλαίσιο της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού συγκαταλέγεται στις συμβάσεις των Ηνωμένων Εθνών που επικυρώθηκαν με τη μεγαλύτερη ταχύτητα και αποτελεί βασικό μέσο για την επίτευξη των στόχων της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι, το προοίμιο του Καταστατικού της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας αναφέρει ότι

η απόλαυση των υψηλότερων δυνατών προτύπων υγείας αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα του κάθε ανθρώπου χωρίς διάκριση λόγω φυλής, θρησκείας, πολιτικών πεποιθήσεων, οικονομικής ή κοινωνικής κατάστασης,

ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΑ να δώσουν προτεραιότητα στο δικαίωμά τους για την προστασία της δημόσιας υγείας,

ΑΝΗΣΥΧΩΝΤΑΣ ΕΝΤΟΝΑ, διότι το παράνομο εμπόριο προϊόντων καπνού συμβάλλει στην εξάπλωση της επιδημίας του καπνού, που αποτελεί παγκόσμιο πρόβλημα με σοβαρές συνέπειες για τη δημόσια υγεία και το οποίο απαιτεί την αποτελεσματική, σωστή και συνολική εσωτερική και διεθνή αντιμετώπιση,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ΕΠΙΣΗΣ, ότι, το παράνομο εμπόριο προϊόντων καπνού υπονομεύει τα τιμολογιακά και φορολογικά μέτρα που αποσκοπούν στην ενίσχυση του ελέγχου του καπνού και, ως εκ τούτου, αυξάνει τη δυνατότητα πρόσβασης στα προϊόντα καπνού και την οικονομική προσιτότητά τους,

ΑΝΗΣΥΧΩΝΤΑΣ ΣΟΒΑΡΑ για τις δυσμενείς επιπτώσεις από την αύξηση της προσβασιμότητας και οικονομικής προσιτότητας των παρανόμως διακινούμενων προϊόντων καπνού στη δημόσια υγεία και την ευεξία, ιδίως των νέων, των πτωχών και άλλων ευάλωτων ομάδων,

ΑΝΗΣΥΧΩΝΤΑΣ ΣΟΒΑΡΑ για τις δυσανάλογα μεγάλες οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις του παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού στις αναπτυσσόμενες χώρες και τις χώρες με οικονομία σε μεταβατικό στάδιο,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΕΠΙΓΝΩΣΗ ότι, είναι αναγκαίο να αναπτυχθεί η επιστημονική, τεχνική και θεσμική ικανότητα για τον προγραμματισμό και την εφαρμογή των κατάλληλων εθνικών, περιφερειακών και διεθνών μέτρων για την εξάλειψη όλων των μορφών παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι, η πρόσβαση σε πόρους και συναφείς τεχνολογίες έχει μεγάλη σημασία για την αναβάθμιση της ικανότητας των μερών, ιδίως στις αναπτυσσόμενες χώρες και σε χώρες με οικονομία σε μεταβατικό στάδιο, να εξαλείψουν όλες τις μορφές παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ΕΠΙΣΗΣ, ότι, μολοντί έχουν αναπτυχθεί ελεύθερες ζώνες για τη διευκόλυνση του νόμιμου εμπορίου, αυτές χρησιμοποιούνται για να διευκολυνθεί η παγκοσμιοποίηση του παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού, όσον αφορά τόσο την παράνομη διαμετακόμιση προϊόντων λαθρεμπορίου, όσο και την κατασκευή παράνομων προϊόντων καπνού,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ΕΠΙΣΗΣ, ότι, το παράνομο εμπόριο προϊόντων καπνού υπονομεύει τις οικονομίες των μερών και επηρεάζει δυσμενώς τη σταθερότητα και ασφάλειά τους,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΕΠΙΣΗΣ ΕΠΙΓΝΩΣΗ ότι, το παράνομο εμπόριο προϊόντων καπνού αποφέρει οικονομικά κέρδη που χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση διεθνικών εγκληματικών δραστηριοτήτων, πράγμα που παρεμποδίζει κυβερνητικούς στόχους,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι το παράνομο εμπόριο προϊόντων καπνού υπονομεύει τους στόχους για την υγεία, επιβάλλει πρόσθετα βάρη στα συστήματα υγείας και προκαλεί απώλεια εσόδων για τις οικονομίες των μερών,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την παρ. 3 του άρθρου 5, της σύμβασης - πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού, με την οποία τα μέρη συμφωνούν ότι, κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή των πολιτικών τους για τη δημόσια υγεία σε σχέση με τον έλεγχο του καπνού, τα μέρη λαμβάνουν μέτρα για την προστασία αυτών των πολιτικών από εμπορικά και άλλα συμφέροντα της καπνοβιομηχανίας, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο,

ΔΙΝΟΝΤΑΣ ΕΜΦΑΣΗ στην ανάγκη ότι πρέπει να υπάρχει εγρήγορση όσον αφορά κάθε προσπάθεια της καπνοβιομηχανίας να υπονομεύσει ή να καταστρατηγήσει τις στρατηγικές για την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού και την ανάγκη να ενημερώνονται για τις δραστηριότητες της καπνοβιομηχανίας που έχουν αρνητικό αντίκτυπο στις στρατηγικές για την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την παρ. 2 του άρθρου 6 της σύμβασης - πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού, που ενθαρρύνει τα μέρη να απαγορεύουν ή να περιορίζουν, κατά περίπτωση, τις πωλήσεις και/ή την εισαγωγή από διεθνείς ταξιδιώτες αφορολόγητων και αδασολόγητων προϊόντων καπνού,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ επιπλέον, ότι, ο καπνός και τα προϊόντα καπνού κατά τη διεθνή διαμετακόμιση και μεταφόρτωση αποκτούν δίοδο παράνομου εμπορίου,

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι η αποτελεσματική δράση για την πρόληψη και καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου των προϊόντων καπνού απαιτεί μια συνολική διεθνή προσέγγιση και στενή συνεργασία για όλες τις πτυχές του παράνομου εμπορίου, που περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, το παράνομο εμπόριο καπνού, προϊόντων καπνού και εξοπλισμού κατασκευής,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ΚΑΙ ΔΙΝΟΝΤΑΣ ΕΜΦΑΣΗ στη σημασία άλλων συναφών διεθνών συμφωνιών, όπως της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση του διεθνικού οργανωμένου εγκλήματος, της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση της διαφθοράς και της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών φαρμάκων και ψυχοτρόπων ουσιών, και την υποχρέωση των μερών αυτών των συμβάσεων να εφαρμόζουν, κατά περίπτωση, τις διατάξεις αυτών των συμβάσεων σχετικά με το παράνομο εμπόριο καπνού, προϊόντων καπνού και εξοπλισμού κατασκευής και ΕΝΘΑΡΡΥΝΟΝΤΑΣ τα μέρη που δεν έχουν καταστεί ακόμη μέρη σε αυτές τις συμφωνίες να εξετάσουν το ενδεχόμενο να το πράξουν,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ την ανάγκη οικοδόμησης αυξημένης συνεργασίας μεταξύ της Γραμματείας της σύμβασης - πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού και του γραφείου των Ηνωμένων Εθνών για τον έλεγχο των ναρκωτικών και την πρόληψη του εγκλήματος, του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων και άλλων φορέων, κατά περίπτωση,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ το άρθρο 15 της σύμβασης - πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού, με το οποίο τα μέρη αναγνωρίζουν, μεταξύ άλλων, ότι η εξάλειψη όλων των μορφών παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού, συμπεριλαμβανομένων του λαθρεμπορίου και

της παράνομης κατασκευής, αποτελεί βασικό συστατικό του ελέγχου του καπνού,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι σκοπός του παρόντος πρωτοκόλλου δεν είναι να διευθετήσει θέματα σχετικά με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και

ΠΕΠΕΙΣΜΕΝΑ ότι η συμπλήρωση της σύμβασης - πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού με ένα περιεκτικό πρωτόκολλο θα αποτελέσει ισχυρό και αποτελεσματικό μέσο για την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού και των σοβαρών συνεπειών του,

ΣΥΜΦΩΝΟΥΝ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

ΜΕΡΟΣ Ι ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Άρθρο 1 Χρήση όρων

1. «Μεσιτεία»: η δραστηριότητα διαμεσολάβησης για λογαριασμό άλλων, όπως η διαπραγμάτευση συμβάσεων, οι αγορές ή οι πωλήσεις έναντι αμοιβής ή προμήθειας.

2. «Τσιγάρο»: κύλινδρος κομμένου καπνού για κάπνισμα, τυλιγμένου σε τσιγαρόχαρτο. Εξαιρούνται ειδικά περιφερειακά προϊόντα όπως τα bidis και hoon ή άλλα ομοειδή προϊόντα που μπορούν να τυλιχτούν σε χαρτί ή σε φύλλα. Για τους σκοπούς του άρθρου 8, ο όρος «τσιγάρο» περιλαμβάνει επίσης λεπτοκομμένο καπνό για την κατασκευή στριφτών τσιγάρων για ατομική χρήση.

3. «Κατάσχεση», η οποία περιλαμβάνει την έκπτωση δικαιώματος: κατά περίπτωση, η μόνιμη αποστέρηση περιουσιακών στοιχείων μέσω διαταγής δικαστηρίου ή άλλης αρμόδιας αρχής.

4. «Ελεγχόμενη παράδοση»: η τεχνική που επιτρέπει την έξοδο ή τη διέλευση παράνομων ή ύποπτων αποστολών από το έδαφος ενός ή περισσότερων κρατών ή την είσοδο σε αυτό, σε γνώση και υπό την επίβλεψη των αρμόδιων Αρχών τους, με σκοπό τη διερεύνηση μιας αξιόποινης πράξης και τον εντοπισμό των προσώπων που εμπλέκονται στη διάπραξη της.

5. «Ελεύθερη ζώνη»: τμήμα του εδάφους ενός μέρους στο οποίο κάθε εισερχόμενο εμπόρευμα θεωρείται γενικά, ως προς τους εισαγωγικούς δασμούς και τους φόρους, ότι βρίσκεται εκτός του τελωνειακού εδάφους.

6. «Παράνομο εμπόριο»: κάθε πρακτική ή συμπεριφορά που απαγορεύεται από τον νόμο και συνδέεται με την παραγωγή, αποστολή, παραλαβή, κατοχή, διανομή, πώληση ή αγορά, συμπεριλαμβανομένης κάθε πρακτικής ή συμπεριφοράς που αποσκοπεί στη διευκόλυνση μιας τέτοιας δραστηριότητας.

7. «Άδεια»: άδεια από αρμόδια Αρχή μετά την υποβολή της απαιτούμενης αίτησης ή άλλων εγγράφων στην αρμόδια Αρχή,

8. α) «Εξοπλισμός κατασκευής»: μηχανές που είναι σχεδιασμένες ή προσαρμοσμένες ώστε να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την κατασκευή προϊόντων καπνού και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της διαδικασίας κατασκευής (1).

β) «Κάθε μέρος του εξοπλισμού»: όσον αφορά τον εξοπλισμό κατασκευής, σημαίνει κάθε προσδιορισμό

μέρος που ανήκει αποκλειστικά σε εξοπλισμό κατασκευής προϊόντων καπνού.

9. «Μέρος»: συμβαλλόμενο μέρος του παρόντος πρωτοκόλλου, εάν δεν εννοείται κάτι διαφορετικό από τα συμφραζόμενα.

10. «Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα»: κάθε πληροφορία που αναφέρεται σε φυσικό πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί.

11. «Περιφερειακός οργανισμός οικονομικής ολοκλήρωσης»: οργανισμός που απαρτίζεται από κυρίαρχα κράτη, στον οποίο τα κράτη - μέλη του έχουν μεταβιβάσει αρμοδιότητες για ένα φάσμα θεμάτων, συμπεριλαμβανομένης της εξουσίας να λαμβάνει αποφάσεις που δεσμεύουν τα κράτη - μέλη του όσον αφορά τα εν λόγω θέματα (2).

12. Η «αλυσίδα εφοδιασμού» καλύπτει την κατασκευή προϊόντων καπνού και τον μηχανισμό κατασκευής και την εισαγωγή ή εξαγωγή προϊόντων καπνού και εξοπλισμού κατασκευής και μπορεί να επεκταθεί, κατά περίπτωση, σε μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες δραστηριότητες, εάν το αποφασίσει ένα μέρος:

- α) τη λιανική πώληση προϊόντων καπνού,
- β) την καλλιέργεια καπνού, εξαιρουμένων των παραδοσιακών καλλιεργητών, γεωργών και παραγωγών μικρής κλίμακας,
- γ) τη μεταφορά εμπορικών ποσοτήτων προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής και
- δ) τη χονδρική πώληση, τη μεσιτεία, την αποθήκευση ή τη διανομή καπνού και προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής.

13. «Προϊόντα καπνού»: προϊόντα εξ ολοκλήρου ή εν μέρει κατασκευασμένα από φύλλα καπνού ως πρώτη ύλη, που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν για κάπνισμα, αναρρόφηση, μάσηση ή εισπνοή.

14. «Εντοπισμός και παρακολούθηση»: συστηματική παρακολούθηση και ανασύσταση εκ μέρους των αρμόδιων Αρχών ή κάθε άλλου προσώπου που ενεργεί για λογαριασμό τους της διαδρομής ή της διακίνησης των εμπορευμάτων μέσω της αλυσίδας εφοδιασμού, όπως περιγράφεται στο άρθρο 8.

Άρθρο 2

Σχέση μεταξύ του παρόντος πρωτοκόλλου και άλλων συμφωνιών και νομικών πράξεων

1. Οι διατάξεις της συμφωνίας - πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού οι οποίες εφαρμόζονται στα πρωτόκολλά του εφαρμόζονται και στο παρόν πρωτόκολλο.

2. Τα μέρη που έχουν συνάψει συμφωνίες των τύπων που αναφέρονται στο άρθρο 2 της σύμβασης - πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού κοινοποιούν τις εν λόγω συμφωνίες στη σύνοδο των μερών μέσω της Γραμματείας της σύμβασης.

3. Καμία διάταξη του παρόντος πρωτοκόλλου δεν επηρεάζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις κανενός μέρους κατ' εφαρμογή οποιασδήποτε άλλης διεθνούς σύμβασης, συνθήκης ή συμφωνίας που είναι σε ισχύ για το εν λόγω μέρος, η οποία θεωρείται ότι συμβάλλει περισσότερο στην επίτευξη του στόχου της εξάλειψης του παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού.

4. Καμία διάταξη του παρόντος πρωτοκόλλου δεν επηρεάζει άλλα δικαιώματα, υποχρεώσεις και ευθύνες των μερών βάσει του διεθνούς δικαίου, περιλαμβανομένης της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά του διεθνικού οργανωμένου εγκλήματος.

Άρθρο 3

Στόχος

Στόχος του παρόντος πρωτοκόλλου είναι η εξάλειψη όλων των μορφών παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 15 της σύμβασης - πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού.

ΜΕΡΟΣ II

ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Άρθρο 4

Γενικές υποχρεώσεις

1. Παράλληλα με τις διατάξεις του άρθρου 5 της σύμβασης - πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού, τα μέρη:

α) εγκρίνουν και εφαρμόζουν αποτελεσματικά μέτρα για τον έλεγχο ή τη ρύθμιση της αλυσίδας εφοδιασμού εμπορευμάτων καλυπτόμενων από το παρόν πρωτόκολλο, με στόχο την πρόληψη, την αποτροπή, τον εντοπισμό, τη διερεύνηση και τη δίωξη του παράνομου εμπορίου τέτοιων εμπορευμάτων και συνεργάζονται γι' αυτόν τον σκοπό,

β) λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο για να καταστούν οι αρμόδιες Αρχές και Υπηρεσίες τους περισσότερο αποτελεσματικές, συμπεριλαμβανομένων των τελωνειακών και των αστυνομικών Αρχών που είναι υπεύθυνες για την πρόληψη, την αποτροπή, την ανίχνευση, τη διερεύνηση, τη δίωξη και την εξάλειψη όλων των μορφών παράνομου εμπορίου εμπορευμάτων που καλύπτονται από το παρόν πρωτόκολλο,

γ) λαμβάνουν αποτελεσματικά μέτρα για τη διευκόλυνση ή την εξασφάλιση τεχνικής βοήθειας και οικονομικής στήριξης, ανάπτυξης ικανοτήτων και διεθνούς συνεργασίας για την επίτευξη των στόχων του παρόντος πρωτοκόλλου και διασφαλίζουν τη διάθεση στις αρμόδιες Αρχές και την ασφαλή ανταλλαγή με αυτές των πληροφοριών που θα ανταλλάσσονται βάσει του παρόντος πρωτοκόλλου,

δ) συνεργάζονται στενά μεταξύ τους, σύμφωνα με τα αντίστοιχα εθνικά νομικά και διοικητικά συστήματά τους, με σκοπό την αποτελεσματικότερη επιβολή του νόμου για την καταπολέμηση της παράνομης συμπεριφοράς, περιλαμβανομένων των ποινικών αδικημάτων που ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 14 του παρόντος πρωτοκόλλου,

ε) συνεργάζονται και επικοινωνούν, κατά περίπτωση, με τους σχετικούς περιφερειακούς και διεθνείς διακυβερνητικούς οργανισμούς για την ασφαλή (3) ανταλλαγή πληροφοριών που καλύπτεται από το παρόν πρωτόκολλο, με στόχο την προώθηση της αποτελεσματικής εφαρμογής του παρόντος πρωτοκόλλου, και

στ) με τα μέσα και τους πόρους που διαθέτουν, συνεργάζονται για να αυξηθούν οι χρηματοδοτικοί πόροι

για την αποτελεσματική εφαρμογή του παρόντος πρωτοκόλλου μέσω διμερών και πολυμερών μηχανισμών χρηματοδότησης.

2. Κατά την τήρηση των υποχρεώσεων τους που απορρέουν από το παρόν πρωτόκολλο, τα μέρη διασφαλίζουν τη μεγαλύτερη δυνατή διαφάνεια όσον αφορά κάθε ενδεχόμενη αλληλεπίδραση με την καπνοβιομηχανία.

Άρθρο 5

Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Κατά την εφαρμογή του παρόντος πρωτοκόλλου, τα μέρη προστατεύουν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα φυσικών προσώπων ανεξάρτητα από την εθνικότητα ή τον τόπο κατοικίας, κατά το εθνικό δίκαιο, λαμβάνοντας υπόψη τα διεθνή πρότυπα όσον αφορά την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΑΛΥΣΙΔΑΣ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ

Άρθρο 6

Άδεια, ισοδύναμη έγκριση ή σύστημα ελέγχου

1. Για την επίτευξη των στόχων της συμφωνίας - πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού και για την εξάλειψη του παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού και εξοπλισμού κατασκευής, κάθε μέρος απαγορεύει την άσκηση οποιασδήποτε από τις ακόλουθες δραστηριότητες από κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, εκτός εάν έχει χορηγηθεί άδεια ή ισοδύναμη έγκριση (στο εξής «άδεια») ή εάν έχει εφαρμοστεί σύστημα ελέγχου από αρμόδια Αρχή σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο:

α) κατασκευής προϊόντων καπνού και εξοπλισμού κατασκευής και

β) εισαγωγής ή εξαγωγής προϊόντων καπνού και εξοπλισμού κατασκευής.

2. Κάθε μέρος καταβάλλει προσπάθεια να χορηγεί άδεια, όταν κρίνεται σκόπιμο, και εφόσον οι ακόλουθες δραστηριότητες δεν απαγορεύονται από το εθνικό δίκαιο, σε κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασχολείται με:

α) τη λιανική πώληση προϊόντων καπνού,

β) την καλλιέργεια καπνού, εξαιρουμένων των παραδοσιακών καλλιεργητών, γεωργών και παραγωγών μικρής κλίμακας,

γ) τη μεταφορά εμπορικών ποσοτήτων προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής και

δ) τη χονδρική πώληση, τη μεσιτεία, την αποθήκευση ή τη διανομή καπνού και προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής.

3. Για να διασφαλίσει αποτελεσματικό σύστημα αδειοδότησης, κάθε μέρος:

α) συγκροτεί ή ορίζει μία ή περισσότερες αρμόδιες Αρχές για την έκδοση, την ανανέωση, την αναστολή, την ανάκληση και/ή την ακύρωση αδειών, με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος πρωτοκόλλου και σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία του, για την άσκηση των δραστηριοτήτων που ορίζονται στην παρ. 1,

β) απαιτεί κάθε αίτηση αδειοδότησης να περιέχει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με τον αιτούντα, οι οποίες θα πρέπει να περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση:

i) όταν ο αιτών είναι φυσικό πρόσωπο, στοιχεία σχετικά με την ταυτότητά του, που περιλαμβάνουν πλήρες όνομα, εμπορική επωνυμία, αριθμό μητρώου (εάν υπάρχει), ισχύοντες αριθμούς φορολογικού μητρώου (εάν υπάρχουν) και κάθε άλλη πληροφορία που επιτρέπει την ταυτοποίησή του,

ii) όταν ο αιτών είναι νομικό πρόσωπο, στοιχεία σχετικά με την ταυτότητά του, συμπεριλαμβανομένων της πλήρους νομικής ονομασίας, της εμπορικής επωνυμίας, του αριθμού μητρώου της επιχείρησης, της ημερομηνίας και του τόπου σύστασης, του τόπου εγκατάστασης της έδρας και του κύριου τόπου επιχειρηματικής δραστηριότητας, ισχύοντες αριθμούς φορολογικού μητρώου, αντίγραφο καταστατικού του ή ισοδύναμο έγγραφο, τις θυγατρικές εταιρείες του, τα ονόματα των διευθυντών του και όλων των εξουσιοδοτημένων νομικών εκπροσώπων του, συμπεριλαμβανομένης κάθε άλλης πληροφορίας που επιτρέπει την ταυτοποίησή του,

iii) την ακριβή γεωγραφική θέση της μεταποιητικής μονάδας ή των μεταποιητικών μονάδων, τη θέση της αποθήκης και την παραγωγική ικανότητα της επιχείρησης του αιτούντος,

iv) τα καλυπτόμενα από την αίτηση λεπτομερή στοιχεία των προϊόντων καπνού και του εξοπλισμού κατασκευής, όπως η περιγραφή του προϊόντος, η ονομασία, το καταχωρισμένο εμπορικό σήμα, εάν υπάρχει, το σχέδιο, το εμπορικό σήμα, το υπόδειγμα ή ο τύπος και ο αριθμός σειράς του εξοπλισμού κατασκευής,

v) την περιγραφή του τόπου όπου θα εγκατασταθεί και θα χρησιμοποιείται ο εξοπλισμός κατασκευής,

vi) έγγραφο ή δήλωση σχετικά με ποινικό μητρώο,

vii) πλήρη ταυτοποίηση των τραπεζικών λογαριασμών που προορίζονται να χρησιμοποιούνται στις σχετικές συναλλαγές και άλλα στοιχεία πληρωμών και

viii) περιγραφή της προβλεπόμενης χρήσης και αγοράς για την πώληση των προϊόντων καπνού, με ιδιαίτερη έμφαση στη διασφάλιση ότι η παραγωγή ή προμήθεια των προϊόντων καπνού είναι ανάλογη με την ευλόγως αναμενόμενη ζήτηση,

γ) παρακολουθεί και εισπράττει, κατά περίπτωση, τα τέλη αδειών που μπορεί να εισπράττονται και εξετάζει τη δυνατότητα να χρησιμοποιηθούν για την αποτελεσματική διαχείριση και την εφαρμογή του συστήματος αδειοδότησης ή στον τομέα της δημόσιας υγείας ή για κάθε άλλη συναφή δραστηριότητα σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο,

δ) λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη, την ανίχνευση και τη διερεύνηση τυχόν παράνομων ή δόλιων πρακτικών στη λειτουργία του συστήματος αδειοδότησης,

ε) λαμβάνει μέτρα όπως η περιοδική επανεξέταση, η ανανέωση, η επιθεώρηση ή ο έλεγχος των αδειών, κατά περίπτωση,

στ) θεσπίζει, εάν είναι αναγκαίο, χρονικό πλαίσιο για τη λήξη των αδειών και τη συνακόλουθη αναγκαία νέα αίτηση ή την ενημέρωση των στοιχείων της αίτησης,

ζ) υποχρεώνει κάθε εξουσιοδοτημένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο να ενημερώνει εκ των προτέρων την αρμόδια Αρχή για τυχόν αλλαγή του τόπου δραστηριότητάς του

ή για κάθε σημαντική μεταβολή των στοιχείων σχετικά με τις δραστηριότητες για τις οποίες έχει λάβει άδεια,

η) υποχρεώνει κάθε εξουσιοδοτημένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο να ενημερώνει εκ των προτέρων την αρμόδια Αρχή, ώστε να προβεί στην κατάλληλη ενέργεια, για τυχόν απόκτηση ή απομάκρυνση εξοπλισμού κατασκευής, και

θ) διασφαλίζει ότι η καταστροφή κάθε εξοπλισμού κατασκευής ή μέρους του πραγματοποιείται υπό την επίβλεψη της αρμόδιας Αρχής.

4. Κάθε μέρος διασφαλίζει ότι δεν χορηγείται ούτε μεταβιβάζεται καμία άδεια χωρίς να λάβει ο προτεινόμενος δικαιούχος τις αναγκαίες πληροφορίες που περιέχονται στην παρ. 3 και χωρίς την προηγούμενη έγκριση της αρμόδιας Αρχής.

5. Πέντε (5) έτη μετά την έναρξη της ισχύος του παρόντος πρωτοκόλλου, η σύνοδος των μερών διασφαλίζει τη διενέργεια τεκμηριωμένης έρευνας κατά την επόμενη σύνοδό της για να εξακριβωθεί αν υπάρχουν βασικές εισροές που έχουν καθοριστική σημασία για την κατασκευή των προϊόντων καπνού και που μπορούν να ταυτοποιηθούν και να υποβληθούν σε αποτελεσματικό μηχανισμό ελέγχου. Βάσει αυτής της έρευνας, η σύνοδος των μερών εξετάζει τη λήψη των αναγκαίων μέτρων.

Άρθρο 7

Δέουσα επιμέλεια

1. Κάθε μέρος απαιτεί, σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο και τους στόχους της σύμβασης - πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού, από όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που εμπλέκονται στην αλυσίδα εφοδιασμού καπνού, προϊόντων καπνού και εξοπλισμού κατασκευής:

α) να επιδεικνύουν τη δέουσα επιμέλεια πριν από την έναρξη και κατά τη διάρκεια μιας επιχειρηματικής σχέσης,

β) να παρακολουθούν τις πωλήσεις στους πελάτες τους, ώστε να διασφαλίζουν ότι οι ποσότητες είναι ανάλογες με τη ζήτηση για τέτοια προϊόντα στην προβλεπόμενη αγορά πώλησης ή χρήσης, και

γ) να αναφέρουν στις αρμόδιες Αρχές κάθε αποδεικτικό στοιχείο ότι ο πελάτης εμπλέκεται σε δραστηριότητες κατά παράβαση των υποχρεώσεών του που απορρέουν από το παρόν πρωτόκολλο.

2. Η δέουσα επιμέλεια, κατά περίπτωση, κατ'εφαρμογή της παρ. 1 και σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο και τους στόχους της σύμβασης - πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού, περιλαμβάνει μεταξύ άλλων, απαιτήσεις για την ταυτοποίηση πελατών, όπως η λήψη και επικαιροποίηση στοιχείων σε σχέση με τα ακόλουθα:

α) τη διαπίστωση ότι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο κατέχει άδεια σύμφωνα με το άρθρο 6,

β) όταν ο πελάτης είναι φυσικό πρόσωπο, στοιχεία σχετικά με την ταυτότητά του, περιλαμβανομένων του πλήρους ονόματος, της εμπορικής επωνυμίας, του αριθμού μητρώου (εάν υπάρχει) και των ισχυόντων αριθμών φορολογικού μητρώου (εάν υπάρχουν), και την επαλήθευση της επίσημης ταυτοποίησής του,

γ) όταν ο πελάτης είναι νομικό πρόσωπο, στοιχεία σχετικά με την ταυτότητά του, περιλαμβανομένων της πλή-

ρους νομικής ονομασίας, της εμπορικής επωνυμίας, του αριθμού μητρώου της επιχείρησης, της ημερομηνίας και του τόπου σύστασης, του τόπου εγκατάστασης της έδρας και του κύριου τόπου επιχειρηματικής δραστηριότητας και των ισχυόντων αριθμών φορολογικού μητρώου, αντίγραφα καταστατικού ή ισοδύναμα έγγραφα, τις θυγατρικές εταιρείες του, τα ονόματα των διευθυντών του και τυχόν εξουσιοδοτημένων νομικών εκπροσώπων του, περιλαμβανομένων των ονομάτων των εκπροσώπων και της επαλήθευσης της επίσημης ταυτοποίησής τους,

δ) την περιγραφή της προβλεπόμενης χρήσης εσωτερικής αγοράς για την πώληση καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής και

ε) την περιγραφή του τόπου όπου θα εγκατασταθεί και θα χρησιμοποιείται ο εξοπλισμός κατασκευής.

3. Η δέουσα επιμέλεια κατ'εφαρμογή της παρ. 1 μπορεί να περιλαμβάνει απαιτήσεις για την ταυτοποίηση του πελάτη, όπως η απόκτηση και επικαιροποίηση στοιχείων που αφορούν τα ακόλουθα:

α) έγγραφα ή δήλωση σε σχέση με ποινικό μητρώο και

β) ταυτοποίηση των τραπεζικών λογαριασμών που θα χρησιμοποιούνται σε συναλλαγές.

4. Κάθε μέρος λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα, βάσει των στοιχείων που αναφέρονται στην παρ. 1, στοιχείο γ), για να διασφαλίσει την τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από το παρόν πρωτόκολλο, οι οποίες μπορεί να περιλαμβάνουν τον ορισμό ενός πελάτη εντός της δικαιοδοσίας του μέρους να καταστεί δεσμευμένος πελάτης, όπως ορίζεται από το εθνικό δίκαιο.

Άρθρο 8

Εντοπισμός και παρακολούθηση

1. Για την πρόσθετη διασφάλιση της αλυσίδας εφοδιασμού και για να διευκολυνθεί η διερεύνηση παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού, τα μέρη συμφωνούν να θεσπίσουν, σε διάστημα πέντε ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος πρωτοκόλλου, ένα παγκόσμιο σύστημα εντοπισμού και παρακολούθησης που περιλαμβάνει τα εθνικά και/ή περιφερειακά συστήματα εντοπισμού και παρακολούθησης και ένα κεντρικό σημείο ανταλλαγής συνολικών πληροφοριών που βρίσκεται στη Γραμματεία της σύμβασης - πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού, στο οποίο έχουν πρόσβαση όλα τα μέρη, παρέχοντας στα μέρη τη δυνατότητα να υποβάλλουν ερωτήσεις και να λαμβάνουν τις κατάλληλες πληροφορίες.

2. Κάθε μέρος θεσπίζει, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, σύστημα εντοπισμού και παρακολούθησης υποκείμενο στον έλεγχο του μέρους για όλα τα προϊόντα καπνού που κατασκευάζονται ή εισάγονται στο έδαφός του, λαμβάνοντας υπόψη τις δικές του εθνικές ή περιφερειακές ειδικές ανάγκες και τη διαθέσιμη βέλτιστη πρακτική.

3. Για να καταστεί δυνατή η δημιουργία ενός αποτελεσματικού συστήματος εντοπισμού και παρακολούθησης, κάθε μέρος απαιτεί να τοποθετείται επάνω ή να ενσωματώνεται σε όλες τις μονάδες συσκευασίας και εξωτερικές συσκευασίες τσιγάρων αποκλειστική, ασφαλής αναγνωριστική σήμανση που δεν είναι δυνατό να αφαιρεθεί (εφεξής «αποκλειστική αναγνωριστική σήμανση»), όπως κωδικοί ή σφραγίδες, εντός διαστήματος πέντε

ετών και, σε άλλα προϊόντα καπνού, εντός περιόδου δέκα ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος πρωτοκόλλου για το εν λόγω μέρος.

4.1 Κάθε μέρος, για τους σκοπούς της παρ. 3, στο πλαίσιο του γενικού καθεστώτος παρακολούθησης και εντοπισμού, απαιτεί να είναι διαθέσιμες οι ακόλουθες πληροφορίες, είτε απευθείας είτε μέσω ενός συνδέσμου, για την παροχή συνδρομής στα μέρη προκειμένου να εντοπίζουν την προέλευση των προϊόντων καπνού και το σημείο εκτροπής, κατά περίπτωση, και για την παρακολούθηση και τον έλεγχο της διακίνησης των προϊόντων καπνού και το νομικό τους καθεστώς:

- α) η ημερομηνία και ο τόπος κατασκευής,
- β) η μονάδα κατασκευής,
- γ) η μηχανή που χρησιμοποιείται για την κατασκευή προϊόντων καπνού,
- δ) η βάρδια παραγωγής ή ο χρόνος κατασκευής,
- ε) η ονομασία, το τιμολόγιο, ο αριθμός παραγγελίας και τα αρχεία πληρωμών του πρώτου πελάτη που δεν είναι συνδεδεμένος με τον κατασκευαστή,
- στ) η προβλεπόμενη αγορά λιανικής πώλησης,
- ζ) η περιγραφή του προϊόντος,
- η) κάθε αποθήκευση και αποστολή,
- θ) η ταυτότητα κάθε γνωστού επόμενου αγοραστή και
- ι) η προβλεπόμενη διαδρομή της αποστολής, η ημερομηνία αποστολής, ο προορισμός του φορτίου, το σημείο εκκίνησης και ο παραλήπτης.

4.2. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στα στοιχεία α), β), ζ) και, εφόσον είναι διαθέσιμες, στο στοιχείο στ) αποτελούν μέρος της αποκλειστικής αναγνωριστικής σήμανσης.

4.3. Όταν οι πληροφορίες του στοιχείου στ) δεν είναι διαθέσιμες τη στιγμή της σήμανσης, τα μέρη απαιτούν να εισάγονται αυτές οι πληροφορίες σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 15 στοιχείο α) της σύμβασης - πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού.

5. Κάθε μέρος απαιτεί, εντός των προθεσμιών που ορίζονται στο παρόν άρθρο, την καταγραφή των πληροφοριών που καθορίζονται στην παρ. 4, κατά τον χρόνο της παραγωγής ή τον χρόνο της πρώτης αποστολής από κάθε κατασκευαστή ή κατά τον χρόνο εισαγωγής στο έδαφός του.

6. Κάθε μέρος διασφαλίζει ότι έχει πρόσβαση στις πληροφορίες που καταγράφονται βάσει της παρ. 5 μέσω συνδέσμου με τις αποκλειστικές αναγνωριστικές σημάσεις που απαιτούνται βάσει των παρ. 3 και 4.

7. Κάθε μέρος διασφαλίζει ότι τα στοιχεία που καταγράφονται σύμφωνα με την παρ. 5, καθώς και οι αποκλειστικές αναγνωριστικές σημάσεις που καθιστούν αυτά τα στοιχεία προσβάσιμα σύμφωνα με την παρ. 6, περιλαμβάνονται σε μορφότυπο που καθορίζεται ή επιτρέπεται από το μέρος και τις αρμόδιες Αρχές του.

8. Κάθε μέρος εγγυάται ότι τα στοιχεία που καταγράφονται βάσει της παρ. 5 είναι προσβάσιμα στο εστιακό σημείο παγκόσμιας ανταλλαγής πληροφοριών μετά από αίτηση, με την επιφύλαξη της παρ. 9, μέσω ηλεκτρονικά ασφαλούς τυποποιημένης διεπαφής με το εθνικό και/ή περιφερειακό κεντρικό σημείο του. Το εστιακό σημείο παγκόσμιας ανταλλαγής πληροφοριών καταρτίζει κα-

τάλογο των αρμόδιων Αρχών των μερών και θέτει τον κατάλογο στη διάθεση όλων των μερών.

9. Κάθε μέρος ή αρμόδια Αρχή:

- α) έχει έγκαιρη πρόσβαση στις πληροφορίες που προσδιορίζονται στην παρ. 4, υποβάλλοντας αίτημα στο εστιακό σημείο παγκόσμιας ανταλλαγής πληροφοριών,
- β) ζητεί αυτές τις πληροφορίες μόνο όταν αυτό είναι απαραίτητο για τον σκοπό της εξακρίβωσης ή διερεύνησης παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού,
- γ) δεν αποκρύπτει σκόπιμα πληροφορίες,
- δ) απαντά στις αιτήσεις πληροφοριών σε σχέση με την παρ. 4, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του, και
- ε) προστατεύει και χειρίζεται ως εμπιστευτικές, κατόπιν αμοιβαίας συμφωνίας, τις πληροφορίες που ανταλλάσσονται.

10. Κάθε μέρος απαιτεί την περαιτέρω ανάπτυξη και επέκταση του πεδίου εφαρμογής του συστήματος εντοπισμού και παρακολούθησης που βρίσκεται σε ισχύ μέχρι να καταβληθούν όλοι οι δασμοί και οι σχετικοί φόροι και, κατά περίπτωση, μέχρι να εκπληρωθούν οι άλλες υποχρεώσεις στο σημείο κατασκευής, εισαγωγής ή παραλαβής από το τελωνείο ή την άσκηση ελέγχου ειδικού φόρου κατανάλωσης.

11. Τα μέρη συνεργάζονται μεταξύ τους και με τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς, βάσει αμοιβαίας συμφωνίας, για την ανταλλαγή και ανάπτυξη βέλτιστων πρακτικών για τα συστήματα εντοπισμού και παρακολούθησης, συμπεριλαμβανομένων:

- α) της διευκόλυνσης της ανάπτυξης, της μεταβίβασης και της απόκτησης βελτιωμένων τεχνολογιών παρακολούθησης και εντοπισμού, περιλαμβανομένων των γνώσεων, δεξιοτήτων, ικανοτήτων και πείρας,
- β) της στήριξης προγραμμάτων κατάρτισης και δημιουργίας ικανοτήτων για τα μέρη που δηλώνουν παρόμοια ανάγκη και
- γ) της περαιτέρω ανάπτυξης της τεχνολογίας για τη σήμανση και σάρωση μονάδων συσκευασίας και συσκευασίων προϊόντων καπνού, για να παρέχεται πρόσβαση στις πληροφορίες που απεικονίζονται στην παρ. 4.

12. Οι υποχρεώσεις που ανατίθενται σε ένα μέρος δεν υλοποιούνται από την καπνοβιομηχανία ούτε ανατίθενται σε αυτήν.

13. Κάθε μέρος διασφαλίζει ότι οι αρμόδιες Αρχές του, κατά τη συμμετοχή στο καθεστώς εντοπισμού και παρακολούθησης, έχουν επαφές με την καπνοβιομηχανία και με εκπροσώπους των συμφερόντων της καπνοβιομηχανίας μόνο όταν αυτό είναι απολύτως αναγκαίο για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

14. Κάθε μέρος μπορεί να ζητήσει από την καπνοβιομηχανία να επιβαρυνθεί με έξοδα που σχετίζονται με τις υποχρεώσεις του εν λόγω μέρους βάσει του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 9

Τήρηση αρχείων

1. Κάθε μέρος απαιτεί, κατά περίπτωση, από όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που εμπλέκονται στην αλυσίδα εφοδιασμού καπνού, προϊόντων καπνού και εξοπλισμού κατασκευής να τηρούν πλήρη και ακριβή αρχεία όλων

των σχετικών συναλλαγών. Τα εν λόγω αρχεία πρέπει να επιτρέπουν την πλήρη λογοδοσία για τα υλικά που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή των οικείων προϊόντων καπνού.

2. Κάθε μέρος απαιτεί, κατά περίπτωση, από τα πρόσωπα που κατέχουν άδεια σύμφωνα με το άρθρο 6 να παρέχουν στις αρμόδιες Αρχές, μετά από αίτηση, τα ακόλουθα στοιχεία:

α) γενικές πληροφορίες σχετικά με τις ποσότητες της αγοράς, τις τάσεις και τις προβλέψεις και άλλες σχετικές πληροφορίες και

β) τις ποσότητες των προϊόντων καπνού και τον εξοπλισμό κατασκευής που έχει ο δικαιούχος στην κατοχή του, υπό την επίβλεψη ή τον έλεγχό του, ως απόθεμα, σε φορολογικές και τελωνειακές αποθήκες υπό καθεστώς διαμετακόμισης ή μεταφόρτωσης ή αναστολής δασμού από την ημερομηνία της αίτησης.

3. Όσον αφορά τα προϊόντα καπνού και τον εξοπλισμό κατασκευής που πωλούνται ή κατασκευάζονται προς εξαγωγή στο έδαφος του μέρους ή υπόκεινται σε διακίνηση με αναστολή δασμού υπό καθεστώς διαμετακόμισης ή μεταφόρτωσης στο έδαφος του μέρους, κάθε μέρος απαιτεί, κατά περίπτωση, από τα πρόσωπα που κατέχουν άδεια σύμφωνα με το άρθρο 6, να παρέχουν, κατόπιν αιτήματος, στις αρμόδιες Αρχές της χώρας αναχώρησης, (με ηλεκτρονικά μέσα, όταν υπάρχει η υποδομή) κατά τον χρόνο εξόδου από τον έλεγχό τους τις ακόλουθα πληροφορίες:

α) την ημερομηνία αποστολής από το τελευταίο σημείο φυσικού ελέγχου των προϊόντων,

β) τα λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τα προϊόντα που διατίθενται στην αγορά (μεταξύ άλλων σήματα, ποσό, αποθήκη),

γ) τις προγραμματιζόμενες διαδρομές αποστολής και τον προορισμό,

δ) την ταυτότητα του φυσικού ή νομικού προσώπου ή προσώπων στα οποία αποστέλλονται τα προϊόντα,

ε) τον τρόπο μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένης της ταυτότητας του μεταφορέα,

στ) την αναμενόμενη ημερομηνία άφιξης της αποστολής στον προγραμματισμένο προορισμό και

ζ) την προβλεπόμενη αγορά λιανικής πώλησης ή χρήσης.

4. Εφόσον είναι εφικτό, κάθε μέρος απαιτεί οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης και οι καλλιεργητές καπνού, με εξαίρεση τους παραδοσιακούς καλλιεργητές που εργάζονται σε μη εμπορική βάση, να τηρούν πλήρη και ακριβή αρχεία με όλες τις σχετικές συναλλαγές στις οποίες εμπλέκονται, σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο.

5. Για τους σκοπούς εφαρμογής της παρ. 1, κάθε μέρος λαμβάνει αποτελεσματικά νομοθετικά, εκτελεστικά, διοικητικά ή άλλα μέτρα ώστε να απαιτείται ότι όλα τα αρχεία:

α) διατηρούνται για περίοδο τουλάχιστον τεσσάρων (4) ετών,

β) τίθενται στη διάθεση των αρμόδιων Αρχών και

γ) διατηρούνται σε μορφότυπο που απαιτούν οι αρμόδιες Αρχές.

6. Κάθε μέρος θεσπίζει, κατά περίπτωση και με την επιφύλαξη του εθνικού δικαίου, σύστημα ανταλλαγής

με τα άλλα μέρη πληροφοριών που περιέχονται σε όλα τα τηρούμενα αρχεία σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

7. Τα μέρη προσπαθούν να συνεργάζονται μεταξύ τους και με τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς μέσω σταδιακής ανταλλαγής και ανάπτυξης βελτιωμένων συστημάτων τήρησης αρχείων.

Άρθρο 10

Μέτρα ασφάλειας και πρόληψης

1. Κάθε μέρος, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο και τους στόχους της σύμβασης - πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού, απαιτεί από όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που υπόκεινται στο άρθρο 6 να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη της εκτροπής προϊόντων καπνού σε δίκτυα παράνομου εμπορίου, τα οποία περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:

α) την αναφορά στις αρμόδιες Αρχές:

i) της διασυνοριακής μεταφοράς μετρητών σε ποσά που ορίζει το εθνικό δίκαιο ή των διασυνοριακών πληρωμών σε είδος και

ii) όλων των «υπόπτων συναλλαγών» και

β) την προμήθεια προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής μόνο για ποσά ανάλογα με τη ζήτηση για τα εν λόγω προϊόντα στην προβλεπόμενη αγορά λιανικής πώλησης ή χρήσης.

2. Κάθε μέρος, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο και τους στόχους της σύμβασης - πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού, απαιτεί οι πληρωμές για συναλλαγές που πραγματοποιούνται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα υποκείμενα στο άρθρο 6 να επιτρέπονται μόνο στο νόμισμα και στο ίδιο ποσό με αυτό που αναγράφεται στο τιμολόγιο και μόνο με νόμιμους τρόπους πληρωμής από χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς που βρίσκονται στο έδαφος της αγοράς προορισμού και δεν πραγματοποιούνται με κανένα άλλο εναλλακτικό σύστημα εμβασμάτων.

3. Μέρος μπορεί να ζητήσει οι πληρωμές που πραγματοποιούνται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα υποκείμενα στο άρθρο 6, όσον αφορά υλικά τα οποία χρησιμοποιούνται για την κατασκευή προϊόντων καπνού που υπάρχουν στη δικαιοδοσία του, να επιτρέπονται μόνο στο νόμισμα και στο ίδιο ποσό με αυτό του τιμολογίου και μόνο με νόμιμους τρόπους πληρωμής από χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς που βρίσκονται στο έδαφος της αγοράς προορισμού και δεν πραγματοποιούνται με κανένα άλλο εναλλακτικό σύστημα εμβασμάτων.

4. Κάθε μέρος διασφαλίζει ότι κάθε παράβαση των διατάξεων του παρόντος άρθρου υπόκειται στις αναγκαίες ποινικές, αστικές ή διοικητικές διαδικασίες και σε αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις που περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, την αναστολή ή την ακύρωση άδειας.

Άρθρο 11

Πώληση μέσω Διαδικτύου, τηλεπικοινωνιών ή κάθε άλλης εξελισσόμενης τεχνολογίας

1. Κάθε μέρος απαιτεί όλα τα νομικά και φυσικά πρόσωπα που εμπλέκονται σε οποιαδήποτε συναλλαγή σχετιζόμενη με προϊόντα καπνού μέσω Διαδικτύου,

τηλεπικοινωνιών ή άλλης εξελισσόμενης τεχνολογίας να τηρούν όλες τις σχετικές υποχρεώσεις που καλύπτονται από το παρόν πρωτόκολλο.

2. Κάθε μέρος εξετάζει το ενδεχόμενο απαγόρευσης λιανικών πωλήσεων προϊόντων καπνού μέσω Διαδικτύου, τηλεπικοινωνιών ή κάθε άλλου τρόπου πώλησης βασιζόμενου σε εξελισσόμενη τεχνολογία.

Άρθρο 12

Ελεύθερες ζώνες και διεθνής διαμετακόμιση

1. Κάθε μέρος εφαρμόζει, εντός τριών ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος πρωτοκόλλου για το εν λόγω μέρος, αποτελεσματικούς ελέγχους σε όλες τις δραστηριότητες κατασκευής και τις συναλλαγές σε καπνό και προϊόντα καπνού σε ελεύθερες ζώνες, κάνοντας χρήση όλων των συναφών μέτρων που προβλέπονται στο παρόν πρωτόκολλο.

2. Επιπλέον, απαγορεύεται η ανάμειξη προϊόντων καπνού με μη καπνικά προϊόντα στο ίδιο εμπορευματοκιβώτιο ή σε κάθε άλλη παρόμοια μονάδα μεταφοράς κατά την απομάκρυνση από ελεύθερες ζώνες.

3. Κάθε μέρος, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιό του, θεσπίζει και εφαρμόζει μέτρα ελέγχου και επαλήθευσης στη διεθνή διαμετακόμιση ή μεταφόρτωση, εντός του εδάφους του, προϊόντων καπνού και εξοπλισμού κατασκευής, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος πρωτοκόλλου, με σκοπό την αποτροπή του παράνομου εμπορίου αυτών των προϊόντων.

Άρθρο 13

Πωλήσεις χωρίς δασμούς

1. Κάθε μέρος εφαρμόζει αποτελεσματικά μέτρα για την υπαγωγή των πωλήσεων αδασολόγητων προϊόντων σε όλες τις σχετικές διατάξεις του παρόντος πρωτοκόλλου, λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 6 της σύμβασης - πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού.

2. Το αργότερο πέντε έτη μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος πρωτοκόλλου, η σύνοδος των μερών διασφαλίζει στην επόμενη συνεδρίασή της τη διενέργεια τεκμηριωμένης έρευνας για να διαπιστωθεί η έκταση του παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού που συνδέεται με τις πωλήσεις παρόμοιων προϊόντων χωρίς δασμούς. Βάσει αυτής της έρευνας, η σύνοδος των μερών εξετάζει την ανάληψη της αναγκαίας περαιτέρω δράσης.

ΜΕΡΟΣ IV

ΑΞΙΟΠΟΙΝΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Άρθρο 14

Παράνομη συμπεριφορά συμπεριλαμβανομένων ποινικών αδικημάτων

1. Κάθε μέρος θεσπίζει, με την επιφύλαξη των βασικών αρχών του εθνικού δικαίου του, νομοθετικά και άλλα μέτρα που είναι αναγκαία για να χαρακτηριστούν όλες οι ακόλουθες συμπεριφορές παράνομες βάσει του εθνικού δικαίου του:

α) η παραγωγή, η χονδρική πώληση, η μεσιτεία, η πώληση, η μεταφορά, η διανομή, η αποθήκευση, η αποστολή, η εισαγωγή ή η εξαγωγή καπνού, προϊόντων καπνού

ή εξοπλισμού κατασκευής κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος πρωτοκόλλου,

β) i) η παραγωγή, η χονδρική πώληση, η μεσιτεία, η πώληση, η μεταφορά, η διανομή, η αποθήκευση, η αποστολή, η εισαγωγή ή η εξαγωγή καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής χωρίς την καταβολή των οφειλόμενων δασμών, φόρων και άλλων τελών ή εάν δεν υπάρχουν τα παράβολα ή οι αποκλειστικές αναγνωριστικές σημάσεις που ισχύουν ή κάθε άλλη απαιτούμενη επισήμανση ή ετικέτα,

ii) οποιοσδήποτε άλλες πράξεις λαθρεμπορίου ή απόπειρας λαθρεμπορίου καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής που δεν καλύπτονται από το στοιχείο β) σημείο i),

γ) i) κάθε άλλη μορφή παράνομης κατασκευής καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής ή συσκευασίας καπνού που φέρει πλαστά παράβολα ή αποκλειστικές αναγνωριστικές σημάσεις ή κάθε άλλη πλαστή απαιτούμενη επισήμανση ή ετικέτα,

ii) η χονδρική πώληση, η μεσιτεία, η πώληση, η μεταφορά, η διανομή, η αποθήκευση, η αποστολή, η εισαγωγή ή η εξαγωγή παράνομα κατασκευασμένου καπνού, παράνομων προϊόντων καπνού, προϊόντων που φέρουν πλαστά παράβολα και/ή άλλες απαιτούμενες σημάσεις ή ετικέτες ή παράνομου εξοπλισμού κατασκευής,

δ) η ανάμειξη προϊόντων καπνού με μη καπνικά προϊόντα κατά τη διάθεση μέσω της αλυσίδας εφοδιασμού, με σκοπό την απόκρυψη ή συγκάλυψη προϊόντων καπνού,

ε) η ανάμειξη προϊόντων καπνού με μη καπνικά προϊόντα κατά παράβαση της παρ. 2 του άρθρου 12 του παρόντος πρωτοκόλλου,

στ) η χρησιμοποίηση του Διαδικτύου, των τηλεπικοινωνιών ή κάθε άλλου μέσου πώλησης προϊόντων καπνού βάσει εξελισσόμενης τεχνολογίας, κατά παράβαση του παρόντος πρωτοκόλλου,

ζ) η απόκτηση, από πρόσωπο που έχει λάβει άδεια σύμφωνα με το άρθρο 6, καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής εκ προσώπου που θα έπρεπε να διαθέτει αλλά δεν διαθέτει άδεια σύμφωνα με το άρθρο 6,

η) η παρεμπόδιση οποιουδήποτε δημόσιου λειτουργού ή εξουσιοδοτημένου υπαλλήλου κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του που σχετίζονται με την πρόληψη, την αποτροπή, τον εντοπισμό, τη διερεύνηση ή την εξάλειψη του παράνομου εμπορίου καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής,

θ) i) κάθε εσφαλμένη, παραπλανητική ή ατελής δήλωση επί της ουσίας ή η μη παροχή οποιωνδήποτε ζητούμενων πληροφοριών σε οποιονδήποτε δημόσιο λειτουργό ή εξουσιοδοτημένο υπάλληλο κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του που σχετίζονται με την πρόληψη, την αποτροπή, την ανίχνευση, τη διερεύνηση ή την εξάλειψη του παράνομου εμπορίου καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής και εφόσον δεν παραβιάζεται το δικαίωμα της μη αυτοενοχοποίησης,

ii) η παραπλανητική δήλωση σε επίσημα έντυπα της περιγραφής, της ποσότητας ή της αξίας του καπνού, των προϊόντων καπνού ή του εξοπλισμού κατασκευής ή κάθε άλλης πληροφορίας που ορίζεται στο πρωτόκολλο με σκοπό:

α) την αποφυγή της πληρωμής των οφειλόμενων δα-
σμών, φόρων και άλλων εισφορών ή

β) την παρεμπόδιση της λήψης οποιωνδήποτε μέτρων
ελέγχου για την πρόληψη, την αποτροπή, την ανίχνευση,
τη διερεύνηση ή την εξάλειψη του παράνομου εμπορίου
καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής,

iii) η μη δημιουργία ή η μη τήρηση αρχείων που καλύ-
πτονται από το παρόν πρωτόκολλο ή η τήρηση ψευδών
αρχείων και

ι) η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομη δραστη-
ριότητα που χαρακτηρίζεται ως ποινικό αδίκημα βάσει
της παρ. 2.

2. Κάθε μέρος, με την επιφύλαξη των βασικών αρ-
χών του εθνικού δικαίου του, καθορίζει ποιες από τις
παράνομες συμπεριφορές που ορίζονται στην παρ. 1 ή
κάθε άλλη συμπεριφορά που συνδέεται με το παράνομο
εμπόριο καπνού, προϊόντων καπνού και εξοπλισμού κα-
τασκευής, κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος
πρωτοκόλλου, συνιστούν ποινικά αδικήματα και θεσπίζει
νομοθετικά και άλλα μέτρα τα οποία κρίνει αναγκαία
ώστε ο χαρακτηρισμός αυτός να παράγει αποτελέσματα.

3. Κάθε μέρος κοινοποιεί στη Γραμματεία του παρόν-
τος πρωτοκόλλου την παράνομη συμπεριφορά που
ορίζεται στις παρ. 1 και 2 την οποία το μέρος έχει χαρα-
κτηρίσει ποινικό αδίκημα, σύμφωνα με την παρ. 2, και
υποβάλλει στη Γραμματεία αντίγραφα των νόμων του
ή την περιγραφή τους που εφαρμόζουν την παρ. 2 και
κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση αυτών των νόμων.

4. Για την ενθάρρυνση της διεθνούς συνεργασίας κατά
την καταπολέμηση των ποινικών αδικημάτων που συν-
δέονται με το παράνομο εμπόριο καπνού, προϊόντων
καπνού και εξοπλισμού κατασκευής, τα μέρη ενθαρρύν-
ονται να επανεξετάζουν τους εθνικούς νόμους τους
που αφορούν τη νομιμοποίηση εσόδων, την αμοιβαία
νομική συνδρομή και την έκδοση προσώπων, έχοντας
υπόψη τις συναφείς διεθνείς συμβάσεις των οποίων είναι
μέρη, ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματική επιβολή
των διατάξεων του παρόντος πρωτοκόλλου.

Άρθρο 15

Ευθύνη νομικών προσώπων

1. Κάθε μέρος θεσπίζει τα αναγκαία μέτρα, σύμφωνα
με τις αρχές δικαίου του, για να στοιχειοθετήσει την ευ-
θύνη νομικών προσώπων για παράνομη συμπεριφορά
και ποινικά αδικήματα που καθορίζονται σύμφωνα με
το άρθρο 14 του παρόντος πρωτοκόλλου.

2. Με την επιφύλαξη των αρχών δικαίου του κάθε
μέρους, η ευθύνη νομικών προσώπων μπορεί να είναι
ποινική, αστική ή διοικητική.

3. Η εν λόγω ευθύνη υπόκειται στην επιφύλαξη της
ευθύνης των φυσικών προσώπων που εμπλέκονται σε
παράνομη συμπεριφορά ή διαπράττουν ποινικά αδική-
ματα που καθορίζονται σύμφωνα με τους εθνικούς νό-
μους και κανονισμούς και με το άρθρο 14 του παρόντος
πρωτοκόλλου.

Άρθρο 16

Άσκηση διώξεων και επιβολή κυρώσεων

1. Κάθε μέρος θεσπίζει τα μέτρα που κρίνει αναγκαία,
σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο, για να διασφαλίσει ότι
τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που κρίνονται υπεύθυνα

για την παράνομη συμπεριφορά, περιλαμβανομένων
των ποινικών αδικημάτων που καθορίζονται σύμφωνα
με το άρθρο 14, υπόκεινται σε αποτελεσματικές, αναλο-
γικές και αποτρεπτικές ποινικές ή μη ποινικές κυρώσεις,
περιλαμβανομένων των χρηματικών ποινών.

2. Κάθε μέρος προσπαθεί να διασφαλίσει ότι όλες
οι διακριτικές νομικές εξουσίες βάσει του εθνικού δικαί-
ου του σε σχέση με τη δίωξη προσώπων για παράνομη
συμπεριφορά, περιλαμβανομένων των ποινικών αδι-
κημάτων που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 14,
ασκούνται με σκοπό να αυξηθεί κατά το μέγιστο η απο-
τελεσματικότητα των μέτρων επιβολής του νόμου σε
σχέση με παρόμοια παράνομη συμπεριφορά, περιλαμ-
βανομένων των ποινικών αδικημάτων, και λαμβάνοντας
δεόντως υπόψη την ανάγκη να αποτραπεί η διάπραξη
παρόμοιων αξιόποινων πράξεων, περιλαμβανομένων
των ποινικών αδικημάτων.

3. Καμία διάταξη του παρόντος πρωτοκόλλου δεν θίγει
την αρχή ότι η περιγραφή της παράνομης συμπεριφο-
ράς, συμπεριλαμβανομένων των ποινικών αδικημάτων
που καθορίζονται σύμφωνα με το παρόν πρωτόκολλο
και των εφαρμοστέων νομικών μέσων ή άλλων αρχών
δικαίου για τον έλεγχο της νομιμότητας της συμπεριφο-
ράς, ορίζεται στο εσωτερικό δίκαιο των μερών και ότι
η άσκηση δίωξης και η επιβολή ποινών για μια τέτοια
παράνομη συμπεριφορά, περιλαμβανομένων των ποι-
νικών αδικημάτων, είναι σύμφωνη με το εν λόγω δίκαιο.

Άρθρο 17

Κατάσχεση πληρωμών

Τα μέρη οφείλουν, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο,
να εξετάσουν το ενδεχόμενο θέσπισης εκείνων των νο-
μοθετικών και άλλων μέτρων που ενδεχομένως κρίνουν
αναγκαία για να εξουσιοδοτήσουν τις αρμόδιες Αρχές να
εισπράττουν ποσό ανάλογο με διαφυγόντες φόρους και
δασμούς από τον παραγωγό, τον κατασκευαστή, τον δια-
νομέα, τον εισαγωγέα ή τον εξαγωγέα κατασχεμένου κα-
πνού, προϊόντων καπνού και/ή εξοπλισμού κατασκευής.

Άρθρο 18

Διάθεση ή καταστροφή

Όλα τα κατασχεμένα καπνά, τα προϊόντα καπνού και
ο εξοπλισμός κατασκευής καταστρέφονται με τη χρήση
φιλικών προς το περιβάλλον μεθόδων, κατά τον μεγαλύ-
τερο δυνατό βαθμό, ή διατίθενται σύμφωνα με το εθνικό
δίκαιο.

Άρθρο 19

Ειδικές τεχνικές έρευνας

1. Εάν το επιτρέπουν οι βασικές αρχές του εθνικού
νομικού συστήματός του, κάθε μέρος λαμβάνει τα ανα-
γκαία μέτρα, εντός των δυνατοτήτων του και σύμφωνα
με τους όρους που ορίζει το εθνικό του δίκαιο, για να
επιτρέψει την κατάλληλη χρήση ελεγχόμενης παράδο-
σης και, όταν το κρίνει αναγκαίο, τη χρήση άλλων ειδικών
τεχνικών έρευνας, όπως η ηλεκτρονική ή άλλες μορφές
εποπτείας και μυστικών ενεργειών, από τις αρμόδιες
Αρχές του στο έδαφός του με σκοπό την αποτελεσμα-
τική καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου καπνού,
προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής.

2. Για τον σκοπό της διερεύνησης των ποινικών αδικημάτων που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 14, τα μέρη ενθαρρύνονται να συνάπτουν, όταν είναι αναγκαίο, τις κατάλληλες διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες ή διακανονισμούς για τη χρησιμοποίηση των τεχνικών που αναφέρονται στην παρ. 1 στο πλαίσιο της διεθνούς συνεργασίας.

3. Εάν δεν υπάρχουν συμφωνίες ή διακανονισμοί, όπως ορίζει η παρ. 2, οι αποφάσεις για τη χρήση παρόμοιων ειδικών τεχνικών έρευνας σε διεθνές επίπεδο λαμβάνονται κατά περίπτωση και μπορούν, όταν είναι απαραίτητο, να λαμβάνουν υπόψη χρηματοοικονομικές ρυθμίσεις και μνημόνια κατανόησης σε σχέση με την άσκηση δικαιοδοσίας από τα εμπλεκόμενα μέρη.

4. Τα μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία και την αναγκαιότητα της διεθνούς συνεργασίας και συνδρομής σε αυτόν τον τομέα και συνεργάζονται μεταξύ τους και με διεθνείς οργανισμούς για την ανάπτυξη ικανοτήτων για την επίτευξη των στόχων του παρόντος άρθρου.

ΜΕΡΟΣ V ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 20

Γενική ανταλλαγή πληροφοριών

1. Για την επίτευξη των στόχων του παρόντος πρωτοκόλλου, τα μέρη αναφέρουν, βάσει του μέσου υποβολής εκθέσεων της σύμβασης - πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού, σχετικές πληροφορίες, με την επιφύλαξη του εθνικού δικαίου και κατά περίπτωση, μεταξύ άλλων για θέματα όπως:

α) σε συγκεντρωτική μορφή, στοιχεία σχετικά με τις κατασχέσεις καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής, την ποσότητα, την αξία των κατασχεμένων προϊόντων, περιγραφές προϊόντων, ημερομηνίες και τόπους κατασκευής και διαφυγόντες φόρους,

β) η εισαγωγή, η εξαγωγή, η διαμετακόμιση, οι πωλήσεις με καταβολή φόρου και χωρίς φόρο και η ποσότητα ή η αξία της παραγωγής καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής,

γ) οι τάσεις, οι μέθοδοι απόκρυψης και οι τρόποι δράσης κατά το παράνομο εμπόριο καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής και

δ) κάθε άλλη σχετική πληροφορία, όπως συμφωνείται από τα μέρη.

2. Τα μέρη συνεργάζονται μεταξύ τους και με τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς με στόχο τη δημιουργία ικανοτήτων για τη συλλογή και ανταλλαγή πληροφοριών.

3. Τα μέρη θεωρούν ότι οι εν λόγω πληροφορίες είναι εμπιστευτικές και προορίζονται αποκλειστικά για χρήση από τα μέρη, εκτός εάν το μέρος που τις διαβιβάζει ορίζει διαφορετικά.

Άρθρο 21

Ανταλλαγή πληροφοριών για την επιβολή του νόμου

1. Τα μέρη ανταλλάσσουν, με την επιφύλαξη του εθνικού δικαίου ή των εφαρμοστέων διεθνών συνθηκών, κατά περίπτωση, με δική τους πρωτοβουλία ή μετά από αίτημα μέρους το οποίο παρέχει τη δέουσα αιτιολόγηση

ότι οι εν λόγω πληροφορίες είναι αναγκαίες για την ανίχνευση ή τη διερεύνηση παράνομου εμπορίου καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής, τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) τα αρχεία των αδειών για τα εμπλεκόμενα φυσικά ή νομικά πρόσωπα,

β) πληροφορίες για τον εντοπισμό, την παρακολούθηση και τη δίωξη φυσικών ή νομικών προσώπων που εμπλέκονται σε παράνομο εμπόριο καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής,

γ) μητρώα ερευνών και διώξεων,

δ) αρχεία πληρωμών για εισαγωγή, εξαγωγή ή αφορολόγητες πωλήσεις καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού παρασκευής και

ε) αναλυτικά στοιχεία για τις κατασχέσεις καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής (συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων αναφοράς της υπόθεσης κατά περίπτωση, της ποσότητας, της αξίας των κατασχεμένων, της περιγραφής του προϊόντος, των εμπλεκόμενων οντοτήτων, της ημερομηνίας και του τόπου κατασκευής) και τις μεθόδους δράσης (συμπεριλαμβανομένων των μέσων μεταφοράς, της απόκρυψης, των δρομολογίων και του εντοπισμού).

2. Οι πληροφορίες που λαμβάνουν τα μέρη βάσει του παρόντος άρθρου χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την επίτευξη των στόχων του παρόντος πρωτοκόλλου. Τα μέρη μπορούν να προσδιορίσουν ότι οι πληροφορίες αυτές δεν είναι δυνατό να κοινοποιηθούν χωρίς τη συμφωνία του μέρους που παρέσχε την πληροφορία.

Άρθρο 22

Ανταλλαγή πληροφοριών: εμπιστευτικότητα και προστασία των πληροφοριών

1. Κάθε μέρος ορίζει τις αρμόδιες εθνικές αρχές στις οποίες παρέχονται τα δεδομένα που αναφέρονται στα άρθρα 20, 21 και 24 και κοινοποιεί στα μέρη τις εν λόγω αρχές μέσω της Γραμματείας της σύμβασης.

2. Η ανταλλαγή πληροφοριών βάσει του παρόντος πρωτοκόλλου διέπεται από το εθνικό δίκαιο σχετικά με την εμπιστευτικότητα και την ιδιωτική ζωή. Τα μέρη προστατεύουν, βάσει αμοιβαίας συμφωνίας, τυχόν εμπιστευτικές πληροφορίες που ανταλλάσσονται.

Άρθρο 23

Συνδρομή και συνεργασία: κατάρτιση, τεχνική βοήθεια και συνεργασία σε επιστημονικά, τεχνικά και τεχνολογικά θέματα

1. Τα μέρη συνεργάζονται μεταξύ τους και/ή μέσω αρμόδιων διεθνών και περιφερειακών οργανισμών για την παροχή κατάρτισης και τεχνικής βοήθειας και τη συνεργασία σε επιστημονικά, τεχνικά και τεχνολογικά θέματα, για να επιτύχουν τους στόχους του παρόντος πρωτοκόλλου, βάσει αμοιβαίας συμφωνίας. Η συνδρομή αυτή μπορεί να περιλαμβάνει τη μεταφορά εμπειρογνομosύνης ή της κατάλληλης τεχνολογίας στους τομείς της συλλογής πληροφοριών, της επιβολής του νόμου, του εντοπισμού και της παρακολούθησης, της διαχείρισης πληροφοριών, της προστασίας δεδομένων προσωπικού

χαρακτήρα, της απαγόρευσης, της ηλεκτρονικής επιτήρησης, της εγκληματολογικής ανάλυσης, της αμοιβαίας νομικής συνδρομής και της έκδοσης.

2. Τα μέρη δύνανται, κατά περίπτωση, να συνάπτουν διμερείς, πολυμερείς ή κάθε είδους άλλες συμφωνίες ή διακανονισμούς με στόχο την προώθηση της κατάρτισης, της τεχνικής βοήθειας και της συνεργασίας σε επιστημονικά, τεχνικά και τεχνολογικά θέματα, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες μερών που αποτελούν αναπτυσσόμενες χώρες και μερών με οικονομίες σε μεταβατικό στάδιο.

3. Τα μέρη συνεργάζονται, κατά περίπτωση, για την ανάπτυξη και αναζήτηση δυνατοτήτων προσδιορισμού της ακριβούς γεωγραφικής προέλευσης κατασχεμένων καπνών και προϊόντων καπνού.

Άρθρο 24

Συνδρομή και συνεργασία:

έρευνα και δίωξη αξιόποινων πράξεων

1. Τα μέρη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο, κατά περίπτωση, για να ενισχύσουν τη συνεργασία μέσω πολυμερών, περιφερειακών ή διμερών ρυθμίσεων για την πρόληψη, τον εντοπισμό, τη διερεύνηση, τη δίωξη και την τιμωρία φυσικών ή νομικών προσώπων που εμπλέκονται στο παράνομο εμπόριο καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής.

2. Κάθε μέρος εγγυάται ότι οι διοικητικές, ρυθμιστικές, διωκτικές και άλλες αρχές που έχουν οριστεί για την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής (περιλαμβανομένων των δικαστικών αρχών, εφόσον το επιτρέπει το εθνικό δίκαιο) συνεργάζονται και ανταλλάσσουν συναφείς πληροφορίες σε εθνικό και διεθνές επίπεδο με τους όρους που ορίζει το εθνικό τους δίκαιο.

Άρθρο 25

Προστασία της κυριαρχίας

1. Τα μέρη εκτελούν τις υποχρεώσεις τους βάσει του παρόντος πρωτοκόλλου κατά τρόπο συνεπή με τις αρχές της ίσης κυριαρχίας και εδαφικής ακεραιότητας των κρατών και της μη παρέμβασης στις εσωτερικές υποθέσεις άλλων κρατών.

2. Καμία διάταξη του παρόντος πρωτοκόλλου δεν παρέχει σε ένα μέρος το δικαίωμα να ασκήσει στο έδαφος άλλου κράτους δικαιοδοσία ούτε καθήκοντα που ανήκουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα των Αρχών του εν λόγω άλλου κράτους βάσει του εθνικού δικαίου του.

Άρθρο 26

Δικαιοδοσία

1. Κάθε μέρος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να θεμελιώσει τη δικαιοδοσία του σε ποινικά αδικήματα που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 14, όταν:

α) το αδίκημα διαπράττεται στο έδαφος του εν λόγω μέρους ή

β) το αδίκημα διαπράττεται επάνω σε σκάφος το οποίο φέρει σημαία του εν λόγω μέρους ή σε αεροσκάφος που είναι ταξινομημένο, κατά τον χρόνο διάπραξης του αδικήματος, κατά το δίκαιο του εν λόγω μέρους.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 25, ένα μέρος μπορεί επίσης να θεμελιώσει τη δικαιοδοσία του για κάθε τέτοιο ποινικό αδίκημα όταν:

α) το αδίκημα διαπράττεται σε βάρος του εν λόγω μέρους,

β) το αδίκημα διαπράττεται από υπήκοο του εν λόγω μέρους ή από άπατρι ο οποίος έχει τη συνήθη διαμονή του στο έδαφος του ή

γ) το αδίκημα περιλαμβάνεται σε εκείνα που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 14 και διαπράττεται εκτός του εδάφους του, με σκοπό την τέλεση αδικήματος που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 14 εντός της Επικράτειάς του.

3. Για τους σκοπούς του άρθρου 30, κάθε μέρος θεσπίζει τα μέτρα τα οποία κρίνονται αναγκαία για να θεμελιώσει τη δικαιοδοσία του σε ποινικά αδικήματα που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 14, όταν ο εικαζόμενος αυτουργός είναι παρών στο έδαφος του και δεν εκδίδει το εν λόγω πρόσωπο για τον αποκλειστικό λόγο ότι είναι υπήκοός του.

4. Κάθε μέρος μπορεί επίσης να θεσπίζει τα μέτρα που κρίνει αναγκαία για να θεμελιώσει τη δικαιοδοσία του σε ποινικά αδικήματα που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 14, όταν ο εικαζόμενος αυτουργός βρίσκεται στο έδαφος του και δεν τον εκδίδει.

5. Σε περίπτωση κοινοποίησης σε μέρος το οποίο ασκεί τη δικαιοδοσία του βάσει της παρ. 1 ή 2 ή ενήμερωσης του με άλλον τρόπο, ότι ένα ή περισσότερα άλλα μέρη διενεργούν έρευνα, ασκούν δίωξη ή διεξάγουν δικαστική διαδικασία για το ίδιο αδίκημα, οι αρμόδιες Αρχές των εν λόγω μερών πραγματοποιούν μεταξύ τους διαβουλεύσεις, κατά περίπτωση, για να συντονίσουν τις ενέργειές τους.

6. Με την επιφύλαξη των κανόνων του γενικού διεθνούς δικαίου, το παρόν πρωτόκολλο δεν αποκλείει την άσκηση τυχόν ποινικής δικαιοδοσίας την οποία θεμελιώνει ένα μέρος σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο.

Άρθρο 27

Συνεργασία για την επιβολή του νόμου

1. Κάθε μέρος θεσπίζει, σύμφωνα με τα αντίστοιχα εσωτερικά νομικά και διοικητικά του συστήματα, αποτελεσματικά μέτρα για:

α) την ενίσχυση και, όποτε είναι αναγκαίο, τη θέσπιση διαύλων επικοινωνίας μεταξύ των αρμόδιων Αρχών, οργανισμών και υπηρεσιών για να διευκολυνθεί η ασφαλής και ταχεία ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με όλες τις πτυχές των ποινικών αδικημάτων τα οποία καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 14,

β) τη διασφάλιση της αποτελεσματικής συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων Αρχών, των οργανισμών, των τελωνείων, της αστυνομίας και άλλων υπηρεσιών επιβολής του νόμου,

γ) τη συνεργασία με άλλα μέρη στη διεξαγωγή ερευνών σε συγκεκριμένες περιπτώσεις που αφορούν ποινικά αδικήματα τα οποία καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 14, όσον αφορά:

ι) την ταυτότητα, τις κινήσεις και τις δραστηριότητες προσώπων ύποπτων για συμμετοχή στην τέλεση παρόμοιων αξιόποινων πράξεων ή το σημείο όπου βρίσκονται άλλα ενδιαφερόμενα πρόσωπα,

ii) τη διακίνηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα ή περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν με τη διάπραξη τέτοιων αξιόποινων πράξεων και

iii) Τη διακίνηση περιουσιακών στοιχείων, εξοπλισμού ή άλλων εργαλείων που χρησιμοποιούνται ή προορίζονται να χρησιμοποιηθούν για διάπραξη τέτοιων αδικημάτων,

δ) την παροχή, κατά περίπτωση, των αναγκαίων στοιχείων ή ποσοτήτων των ουσιών για τη διενέργεια αναλύσεων ή ερευνών,

ε) τη διευκόλυνση του αποτελεσματικού συντονισμού μεταξύ των αρμόδιων Αρχών, οργανισμών και υπηρεσιών και την προώθηση της ανταλλαγής προσωπικού και εμπειρογνομώνων, συμπεριλαμβανομένης, με την επιφύλαξη διμερών συμφωνιών ή ρυθμίσεων μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών, και της απόσπασης αξιωματικών - συνδέσμων,

στ) την ανταλλαγή σχετικών πληροφοριών με άλλα μέρη για ειδικά μέσα και μεθόδους που χρησιμοποιούν φυσικά ή νομικά πρόσωπα κατά τη διάπραξη τέτοιων αδικημάτων, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των διαδρομών και των μεταφορικών οχημάτων και της χρήσης πλαστών ταυτοτήτων, παραποιημένων ή πλαστών εγγράφων ή άλλων μέσων απόκρυψης των δραστηριοτήτων τους, και

ζ) την ανταλλαγή σχετικών πληροφοριών και τον συντονισμό των διοικητικών και άλλων μέτρων που κρίνονται κατάλληλα για τον έγκαιρο εντοπισμό των ποινικών αδικημάτων που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 14.

2. Ενόψει της εφαρμογής του παρόντος πρωτοκόλλου, τα μέρη εξετάζουν τη δυνατότητα σύναψης διμερών ή πολυμερών συμφωνιών ή ρυθμίσεων άμεσης συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών τους επιβολής του νόμου ή της ανάλογης τροποποίησή τους, όταν υφίστανται ήδη παρόμοιες συμφωνίες ή ρυθμίσεις. Εάν δεν υπάρχουν παρόμοιες συμφωνίες ή ρυθμίσεις μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών, τα μέρη μπορούν να θεωρήσουν το παρόν πρωτόκολλο ως βάση της συνεργασίας για την αμοιβαία επιβολή του νόμου σε σχέση με τις αξιόποινες πράξεις που καλύπτονται από το παρόν πρωτόκολλο. Όποτε κρίνεται σκόπιμο, τα μέρη κάνουν πλήρη χρήση συμφωνιών ή ρυθμίσεων, περιλαμβανομένων διεθνών ή περιφερειακών οργανισμών, για την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών επιβολής του νόμου.

3. Τα μέρη καταβάλλουν προσπάθεια να συνεργάζονται, με τα μέσα που έχουν στη διάθεσή τους, για να αντιμετωπίσουν το διεθνικό παράνομο εμπόριο προϊόντων καπνού που διαπράττεται με τη χρήση σύγχρονης τεχνολογίας.

Άρθρο 28

Αμοιβαία διοικητική συνδρομή

Συνεπώς προς τα αντίστοιχα εθνικά νομικά και διοικητικά τους συστήματα, τα μέρη παρέχουν μεταξύ τους,

είτε κατόπιν αιτήματος είτε με δική τους πρωτοβουλία, πληροφορίες για τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής της τελωνειακής και άλλης συναφούς νομοθεσίας, με σκοπό την πρόληψη, τον εντοπισμό, τη διερεύνηση, τη δίωξη και την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου καπνού, προϊόντων καπνού ή εξοπλισμού κατασκευής. Τα μέρη θεωρούν τις πληροφορίες αυτές εμπιστευτικές και ότι προορίζονται για περιορισμένη χρήση, εκτός εάν το μέρος που τις κοινοποιεί ορίζει διαφορετικά. Οι εν λόγω πληροφορίες μπορεί να περιλαμβάνουν:

α) νέες τεχνικές επιβολής της τελωνειακής νομοθεσίας και άλλων νομοθεσιών αποδεδειγμένης αποτελεσματικότητας,

β) νέες τάσεις, μέσα και μεθόδους εμπλοκής σε παράνομο εμπόριο καπνού, προϊόντων καπνού και εξοπλισμού κατασκευής,

γ) εμπορεύματα που είναι γνωστό ότι αποτελούν αντικείμενο παράνομου εμπορίου καπνού, προϊόντων καπνού και εξοπλισμού κατασκευής, καθώς και λεπτομερή στοιχεία για την περιγραφή, τη συσκευασία, τη μεταφορά και την αποθήκευση και τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται σε σχέση με τα εν λόγω εμπορεύματα,

δ) φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία είναι γνωστό ότι έχουν διαπράξει ή εμπλέκονται σε αξιόποινη πράξη που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 14 και

ε) κάθε άλλο δεδομένο που θα μπορούσε να βοηθήσει τους ορισμένους οργανισμούς στην εκτίμηση κινδύνου για τη διενέργεια ελέγχου και άλλους σκοπούς επιβολής της εφαρμογής.

Άρθρο 29

Αμοιβαία νομική συνδρομή

1. Τα μέρη παρέχουν μεταξύ τους τη μεγαλύτερη δυνατή αμοιβαία νομική συνδρομή κατά τη διερεύνηση, την άσκηση δίωξεων και τη διεξαγωγή δικαστικών διαδικασιών σε σχέση με ποινικά αδικήματα που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 14 του παρόντος πρωτοκόλλου.

2. Η αμοιβαία νομική συνδρομή παρέχεται στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό σύμφωνα με τους σχετικούς νόμους, τις συνθήκες, τις συμφωνίες και τις ρυθμίσεις από το μέρος που είναι ο αποδέκτης αίτησης σε σχέση με τη διερεύνηση, την άσκηση δίωξεων και διεξαγωγή δικαστικών διαδικασιών όσον αφορά τα αδικήματα για τα οποία μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνα νομικά πρόσωπα στο μέρος που υποβάλλει την αίτηση, σύμφωνα με το άρθρο 15 του παρόντος πρωτοκόλλου.

3. Η αμοιβαία νομική συνδρομή που παρέχεται σύμφωνα με το παρόν άρθρο μπορεί να ζητείται για οποιονδήποτε από τους ακόλουθους σκοπούς:

α) τη διεξαγωγή αποδείξεων ή τη λήψη μαρτυρικών καταθέσεων,

β) την επίδοση δικογράφων,

γ) την εκτέλεση ενταλμάτων έρευνας και κατάσχεσης και τη δέσμευση,

δ) την εξέταση αντικειμένων και χώρων,

ε) την παροχή πληροφοριών, αποδεικτικών στοιχείων και εμπειρογνωμοσύνης,

στ) την παροχή πρωτότυπων ή επικυρωμένων αντιγράφων σχετικών εγγράφων και αρχείων, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων, τραπεζικών, χρηματοοικονομικών, εταιρικών ή επαγγελματικών αρχείων.

ζ) Τον εντοπισμό ή την παρακολούθηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, περιουσιακών στοιχείων, εργαλείων ή άλλων μέσων για τη διεξαγωγή αποδείξεων, η) τη διευκόλυνση της εκούσιας εμφάνισης προσώπων στο μέρος που υποβάλλει την αίτηση και

θ) την παροχή κάθε άλλης συνδρομής που δεν αντίκειται στο εθνικό δίκαιο του μέρους στο οποίο απευθύνεται η αίτηση.

4. Το παρόν άρθρο δεν θίγει τις υποχρεώσεις βάσει καμίας άλλης διμερούς ή πολυμερούς συνθήκης, η οποία διέπει ή θα διέπει, συνολικά ή εν μέρει, την αμοιβαία νομική συνδρομή.

5. Οι παρ. 6 έως 24 εφαρμόζονται, βάσει της αρχής της αμοιβαιότητας, σε αιτήσεις που υποβάλλονται κατ'εφαρμογή του παρόντος άρθρου, εάν τα εν λόγω μέρη δεν δεσμεύονται από συνθήκη ή διακυβερνητική συμφωνία αμοιβαίας νομικής συνδρομής. Εάν τα μέρη δεσμεύονται από παρόμοια συνθήκη ή διακυβερνητική συμφωνία, εφαρμόζονται οι αντίστοιχες διατάξεις της εν λόγω συνθήκης ή διακυβερνητικής συμφωνίας, εκτός εάν τα μέρη συμφωνήσουν να εφαρμόσουν αντ' αυτών τις παρ. 6 έως 24. Ενθαρρύνονται έντονα τα μέρη να εφαρμόσουν αυτές τις παραγράφους, εάν διευκολύνουν τη συνεργασία.

6. Τα μέρη ορίζουν μια κεντρική Αρχή που έχει την αρμοδιότητα και την εξουσία να λαμβάνει αιτήσεις αμοιβαίας νομικής συνδρομής και είτε να τις εκτελεί ή ίδια είτε να τις διαβιβάζει για εκτέλεση στις αντίστοιχες αρμόδιες Αρχές. Όταν ένα μέρος έχει ειδική περιοχή ή έδαφος με χωριστό σύστημα αμοιβαίας νομικής συνδρομής, μπορεί να ορίσει μια χωριστή κεντρική Αρχή που θα ασκεί την ίδια λειτουργία για την εν λόγω περιοχή ή το έδαφος. Οι κεντρικές αρχές διασφαλίζουν την ταχεία και ορθή εκτέλεση ή τη διαβίβαση των αιτήσεων που λαμβάνουν. Όταν η κεντρική Αρχή διαβιβάζει την αίτηση προς εκτέλεση σε αρμόδια Αρχή, ενθαρρύνει την ταχεία και ορθή εκτέλεση της αίτησης από την αρμόδια Αρχή. Κάθε μέρος γνωστοποιεί την κεντρική Αρχή που ορίζεται γι' αυτόν τον σκοπό στον Προϊστάμενο της Γραμματείας της σύμβασης κατά την προσχώρηση, την αποδοχή, την έγκριση, την τυπική επιβεβαίωση ή επικύρωση του παρόντος πρωτοκόλλου. Η διαβίβαση αιτήσεων αμοιβαίας νομικής συνδρομής και κάθε σχετικής ανακοίνωσης πραγματοποιείται μεταξύ των κεντρικών αρχών που ορίζονται από τα μέρη. Η απαίτηση αυτή ισχύει με την επιφύλαξη του δικαιώματος ενός μέρους να ζητεί να απευθύνονται σε αυτό οι εν λόγω αιτήσεις και ανακοινώσεις διά της διπλωματικής οδού και, σε επείγουσες περιστάσεις, εάν συμφωνούν τα μέρη, μέσω των κατάλληλων διεθνών οργανισμών, όταν αυτό είναι εφικτό.

7. Οι αιτήσεις υποβάλλονται εγγράφως ή, όταν είναι δυνατόν, με κάθε μέσο που παράγει γραπτό αποτύπωμα, σε γλώσσα αποδεκτή από το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση, με τους όρους που επιτρέπουν στο μέρος να διαπιστώσει την αυθεντικότητα του εγγράφου. Η γλώσσα ή οι γλώσσες που είναι αποδεκτές

από το κάθε μέρος κοινοποιούνται στον Προϊστάμενο της Γραμματείας της σύμβασης κατά την προσχώρηση, αποδοχή, έγκριση, τυπική επιβεβαίωση ή επικύρωση του παρόντος πρωτοκόλλου. Σε επείγουσες περιστάσεις και όταν υπάρχει συμφωνία μεταξύ των μερών, οι αιτήσεις μπορεί να υποβάλλονται προφορικά, αλλά στη συνέχεια πρέπει να επιβεβαιώνονται εγγράφως.

8. Μια αίτηση αμοιβαίας νομικής συνδρομής περιέχει:

α) τα στοιχεία της αιτούσας Αρχής,

β) το αντικείμενο και τη φύση της έρευνας, δίωξης ή δικαστικής διαδικασίας την οποία αφορά η αίτηση, καθώς και το όνομα και τα καθήκοντα της Αρχής η οποία διεξάγει την εν λόγω έρευνα, δίωξη ή δικαστική διαδικασία,

γ) περιληψη των σχετικών πραγματικών περιστατικών, εκτός από τις αιτήσεις με σκοπό την επίδοση δικογράφων,

δ) περιγραφή της αιτούμενης συνδρομής και στοιχεία τυχόν ειδικής διαδικασίας που επιθυμεί να ακολουθηθεί το αιτούν μέρος,

ε) αν είναι δυνατό, την ταυτότητα, τον τόπο και την εθνικότητα κάθε εμπλεκόμενου,

στ) τον σκοπό για τον οποίο ζητούνται τα αποδεικτικά στοιχεία, οι πληροφορίες ή η δράση και

ζ) τις διατάξεις του εθνικού δικαίου σχετικά με το ποινικό αδίκημα και την ποινή που αυτό επισύρει.

9. Το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση μπορεί να ζητήσει πρόσθετες πληροφορίες, όταν αυτό φαίνεται αναγκαίο για την εκτέλεση της αίτησης, σύμφωνα με το εσωτερικό του δίκαιο, ή όταν μπορεί να διευκολύνει την εκτέλεση.

10. Η αίτηση εκτελείται σύμφωνα με το εσωτερικό δίκαιο του μέρους στο οποίο απευθύνεται, εφόσον δεν αντιβαίνει το εθνικό δίκαιο του μέρους στο οποίο απευθύνεται και, εάν είναι δυνατόν, σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται στην αίτηση.

11. Το αιτούν μέρος δεν κοινοποιεί ούτε χρησιμοποιεί πληροφορίες ή αποδεικτικά στοιχεία που του παρέχει το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση για τη διενέργεια ερευνών, την άσκηση δίωξεων ή τη διεξαγωγή δικαστικών διαδικασιών, εκτός από εκείνες που αναφέρονται στην αίτηση, χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεση του μέρους στο οποίο απευθύνεται η αίτηση. Καμία διάταξη της παρούσας παρ. δεν εμποδίζει το αιτούν μέρος να αποκαλύψει στο πλαίσιο των διαδικασιών του πληροφορίες ή αποδεικτικά στοιχεία απαλλακτικά για έναν κατηγορούμενο. Σε αυτή την περίπτωση, το αιτούν μέρος γνωστοποιεί στο μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση πριν τη δημοσιοποίηση και, εάν ζητηθεί, συμβουλευτεί το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση. Εάν, σε έκτακτες περιστάσεις, δεν είναι δυνατή η εκ των προτέρων ειδοποίηση, το αιτούν μέρος ενημερώνει άμεσα το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση σχετικά με τη δημοσιοποίηση.

12. Το αιτούν μέρος μπορεί να ζητήσει από το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση να μη γνωστοποιήσει το γεγονός και το αντικείμενο της αίτησης, παρά μόνο στον βαθμό που είναι αναγκαίο για την εκτέλεση της αίτησης. Εάν το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση δεν μπορεί να τηρήσει την απαίτηση της εμπιστευτικότητας, ενημερώνει άμεσα το αιτούν μέρος.

13. Εφόσον είναι δυνατό και σύμφωνο με τις θεμελιώδεις αρχές του εθνικού δικαίου, όταν ένα φυσικό πρόσωπο βρίσκεται στο έδαφος ενός μέρους και πρέπει να καταθέσει ως μάρτυρας ή εμπειρογνώμονας στις δικαστικές αρχές άλλου μέρους, το πρώτο μέρος μπορεί, κατόπιν αιτήσεως του άλλου, να επιτρέψει τη διεξαγωγή της κατάθεσης με βιντεοδιάσκεψη, όταν δεν είναι εφικτό ή εάν το εν λόγω φυσικό πρόσωπο δεν επιθυμεί να εμφανιστεί αυτοπροσώπως στο έδαφος του αιτούντος μέρους. Τα μέρη μπορούν να συμφωνήσουν να ληφθεί η κατάθεση από δικαστική Αρχή του αιτούντος μέρους με την παρουσία δικαστικού λειτουργού του μέρους στο οποίο απευθύνεται η αίτηση.

14. Η αίτηση αμοιβαίας νομικής συνδρομής μπορεί να απορριφθεί:

α) εάν η αίτηση δεν υποβληθεί σύμφωνα με το παρόν άρθρο,

β) εάν το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση θεωρεί ότι η εκτέλεση της αίτησης μπορεί να θίξει την κυριαρχία, την ασφάλεια, τη δημόσια τάξη ή άλλα ζωτικά του συμφέροντα,

γ) εάν το εθνικό δίκαιο του απαγορεύει στις αρχές του μέρους στο οποίο απευθύνεται η αίτηση να εκτελέσουν τη ζητούμενη ενέργεια για τυχόν παρόμοια αξιόποινη πράξη, σε περίπτωση που αυτή υποβαλλόταν σε έρευνα, δίωξη ή δικαστική διαδικασία υπό τη δική τους δικαιοδοσία,

δ) όταν η αίτηση αφορά αξιόποινη πράξη για την οποία η ανώτατη ποινή στο μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση είναι κατώτερη από δύο έτη φυλάκισης ή άλλες ποινές στερητικές της ελευθερίας ή όταν, κατά την κρίση του μέρους στο οποίο απευθύνεται η αίτηση, η παροχή της συνδρομής θα συνεπαγόταν δυσανάλογα μεγάλη επιβάρυνση για τους πόρους του σε σχέση με τη σοβαρότητα της αξιόποινης πράξης ή

ε) εάν θα ήταν αντίθετη με το νομικό σύστημα του μέρους στο οποίο απευθύνεται η αίτηση η εκτέλεση της αίτησης για παροχή αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής.

15. Κάθε άρνηση παροχής αμοιβαίας νομικής συνδρομής αιτιολογείται.

16. Κανένα μέρος δεν μπορεί να αρνηθεί την παροχή αμοιβαίας νομικής συνδρομής βάσει του παρόντος άρθρου με τη δικαιολογία του τραπεζικού απορρήτου.

17. Τα μέρη δεν μπορούν να αρνηθούν αίτηση αμοιβαίας νομικής συνδρομής για τον αποκλειστικό λόγο ότι η αξιόποινη πράξη θεωρείται ότι αφορά και φορολογικά θέματα.

18. Τα μέρη μπορούν να αρνηθούν την παροχή αμοιβαίας νομικής συνδρομής βάσει του παρόντος άρθρου λόγω απουσίας διττού αξιοποίνου. Εντούτοις, το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση μπορεί, εάν το κρίνει σκόπιμο, να παρέχει συνδρομή, στην έκταση που αποφασίζει και κατά τη διακριτική ευχέρειά του, ανεξάρτητα αν η πράξη θα συνιστούσε αδίκημα βάσει του εθνικού δικαίου του μέρους στο οποίο απευθύνεται η αίτηση.

19. Το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση εκτελεί το συντομότερο δυνατό την αίτηση αμοιβαίας νομικής συνδρομής και λαμβάνει υπόψη όσο το δυνατόν

περισσότερο ενδεχόμενες προθεσμίες που προτείνει το αιτούν μέρος και για τις οποίες παρέχονται εξηγήσεις, κατά προτίμηση στην αίτηση. Το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση απαντά σε εύλογα αιτήματα του αιτούντος μέρους σχετικά με την πρόοδο του χειρισμού της αίτησής του. Το αιτούν μέρος ενημερώνει άμεσα το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση όταν δεν απαιτείται πλέον η ζητηθείσα συνδρομή.

20. Το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση μπορεί να αναβάλει την παροχή αμοιβαίας νομικής συνδρομής για τον λόγο ότι αυτή παρεμβάλλεται σε έρευνα, δίωξη ή δικαστική διαδικασία που βρίσκεται σε εξέλιξη.

21. Πριν απορρίψει μια αίτηση κατ' εφαρμογή της παρ. 14 ή αναβάλει την εκτέλεσή της κατ' εφαρμογή της παρ. 20, το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση διαβουλεύεται με το αιτούν μέρος για να εξετάσουν αν η συνδρομή μπορεί να παρασχεθεί με την επιφύλαξη όρων και προϋποθέσεων που κρίνονται αναγκαία. Εάν το αιτούν μέρος αποδεχθεί τη συνδρομή βάσει αυτών των όρων, συμμορφώνεται με τους όρους.

22. Το σύνθετος κόστος εκτέλεσης μιας αίτησης βαρύνει το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση, εκτός εάν τα ενδιαφερόμενα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά. Σε περίπτωση που, για την εκτέλεση της αίτησης, απαιτούνται ή πρόκειται να απαιτηθούν σημαντικές ή έκτακτες δαπάνες, τα μέρη διενεργούν διαβουλεύσεις για να καθορίσουν τους όρους και τις προϋποθέσεις βάσει των οποίων θα εκτελεστεί η αίτηση, καθώς και τον τρόπο κάλυψης των εξόδων.

23. Σε περίπτωση αιτήσεως, το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση:

α) χορηγεί στο αιτούν μέρος αντίγραφα δημόσιων αρχείων, εγγράφων ή δεδομένων που έχει στην κατοχή του τα οποία, σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο, είναι διαθέσιμα στο ευρύ κοινό και

β) μπορεί, κατά τη διακριτική του ευχέρεια, να χορηγήσει στο αιτούν μέρος το σύνολο ή μέρος των αντιγράφων δημόσιων αρχείων, εγγράφων ή δεδομένων που έχει στην κατοχή του τα οποία, σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο, δεν είναι διαθέσιμα στο ευρύ κοινό ή να τα χορηγήσει υπό τους όρους που θεωρεί αναγκαίους.

24. Τα μέρη εξετάζουν, εφόσον είναι αναγκαίο, τη δυνατότητα σύναψης διμερών ή πολυμερών συμφωνιών ή ρυθμίσεων που θα εξυπηρετούσαν τους σκοπούς ή θα έθետαν σε εφαρμογή ή θα ενίσχυαν τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 30

Έκδοση

1. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται στα ποινικά αδικήματα που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 14 του παρόντος πρωτοκόλλου, όταν:

α) το πρόσωπο για το οποίο υποβάλλεται αίτηση έκδοσης βρίσκεται στο έδαφος του μέρους στο οποίο απευθύνεται η αίτηση,

β) το ποινικό αδίκημα για το οποίο ζητείται έκδοση τιμωρείται βάσει του εθνικού δικαίου τόσο του αιτούντος μέρους όσο και του μέρους στο οποίο απευθύνεται η αίτηση και

γ) η αξιόποινη πράξη επισύρει ανώτατη ποινή φυλάκισης ή άλλες στερητικές της ελευθερίας ποινές τουλάχιστον τεσσάρων ετών ή σοβαρότερη ποινή ή μικρότερη ποινή που αποτελεί αντικείμενο συμφωνίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών κατ'εφαρμογή διμερών και πολυμερών συνθηκών ή άλλων διεθνών συμφωνιών.

2. Κάθε ποινικό αδίκημα στο οποίο εφαρμόζεται το παρόν άρθρο θεωρείται ότι περιλαμβάνεται ως αδίκημα υποκείμενο σε έκδοση σε κάθε συμφωνία έκδοσης μεταξύ των μερών. Τα μέρη δεσμεύονται να περιλαμβάνουν αυτά τα αδικήματα ως αδικήματα υποκείμενα σε έκδοση σε κάθε συμφωνία έκδοσης που πρόκειται να συνάψουν μεταξύ τους.

3. Εάν ένα μέρος το οποίο θέτει ως προϋπόθεση για την έκδοση προσώπου την ύπαρξη συμφωνίας λάβει αίτηση έκδοσης από άλλο μέρος με το οποίο δεν έχει συνάψει συμφωνία έκδοσης, μπορεί να θεωρήσει το παρόν πρωτόκολλο ως τη νομική βάση για την έκδοση όσον αφορά κάθε ποινικό αδίκημα στο οποίο εφαρμόζεται το παρόν άρθρο.

4. Τα μέρη τα οποία δεν θέτουν ως προϋπόθεση για έκδοση την ύπαρξη συμφωνίας αναγνωρίζουν τα ποινικά αδικήματα στα οποία εφαρμόζεται το παρόν άρθρο ως αδικήματα υποκείμενα σε έκδοση μεταξύ τους.

5. Η έκδοση υπόκειται στους όρους που ορίζει το εθνικό δίκαιο του αποδέκτη της αίτησης ή στις εφαρμοστέες συμφωνίες έκδοσης που περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, όρους σχετικά με την απαίτηση ελάχιστης ποινής για την έκδοση και τους λόγους για τους οποίους ο αποδέκτης της αίτησης μπορεί να αρνηθεί την έκδοση.

6. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του εθνικού τους δικαίου, τα μέρη καταβάλλουν κάθε προσπάθεια να επισπεύδουν τις διαδικασίες έκδοσης και να απλουστεύουν τις απαιτήσεις ως προς τα αποδεικτικά στοιχεία για ποινικά αδικήματα στα οποία εφαρμόζεται το παρόν άρθρο.

7. Ένα μέρος στο έδαφος του οποίου είναι παρών εικαζόμενος αυτουργός, εάν δεν εκδώσει το εν λόγω πρόσωπο για ποινικό αδίκημα στο οποίο εφαρμόζεται το παρόν άρθρο για τον αποκλειστικό λόγο ότι το εν λόγω πρόσωπο είναι υπήκοός του, έχει υποχρέωση, εάν το ζητήσει το μέρος που επιδιώκει την έκδοση, να παραπέμψει την υπόθεση χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση στις αρμόδιες Αρχές του για την άσκηση δίωξης. Οι εν λόγω αρχές εκδίδουν την απόφασή τους και διεξάγουν τις διαδικασίες τους κατά τον ίδιο τρόπο όπως και για κάθε άλλο αδίκημα παρόμοιας φύσης βάσει του εθνικού δικαίου του εν λόγω μέρους. Τα εμπλεκόμενα μέρη συνεργάζονται μεταξύ τους, ιδίως για διαδικαστικά θέματα και για τη διεξαγωγή των αποδείξεων, για να διασφαλίσουν την αποτελεσματικότητα αυτής της δίωξης.

8. Όταν επιτρέπεται σε ένα μέρος βάσει του εθνικού δικαίου του να εκδώσει ή να παραδώσει με άλλον τρόπο έναν υπήκοό του μόνο υπό την προϋπόθεση ότι το πρόσωπο θα επιστραφεί στο εν λόγω μέρος για να εκτίσει την ποινή που του επιβάλλεται ως αποτέλεσμα της δίκης ή των διαδικασιών για τα οποία ζητήθηκε η έκδοση ή η παράδοση του προσώπου και το εν λόγω μέρος και το μέρος που ζητεί την έκδοση του προσώπου συμφωνούν με αυτήν την επιλογή και με άλλους όρους που

κρίνουν ενδεχομένως απαραίτητους, η εν λόγω υπό όρους έκδοση ή παράδοση είναι επαρκής για την τήρηση της υποχρέωσης που ορίζεται στην παρ. 7.

9. Εάν η έκδοση, που ζητείται για τους σκοπούς της επιβολής ποινής, απορριφθεί για τον λόγο ότι το καταζητούμενο πρόσωπο είναι υπήκοος του μέρους στο οποίο απευθύνεται η αίτηση, το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση, εάν το επιτρέπει το εθνικό του δίκαιο και σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω δικαίου, κατόπιν αιτήσεως του αιτούντος μέρους, εξετάζει τη δυνατότητα έκτισης της ποινής που επιβλήθηκε βάσει του εθνικού δικαίου του αιτούντος μέρους ή την εκτέλεση της υπόλοιπης ποινής.

10. Κάθε πρόσωπο σε βάρος του οποίου διεξάγονται διαδικασίες σε σχέση με ποινικό αδίκημα στο οποίο εφαρμόζεται το παρόν άρθρο απολαμβάνει εγγυημένη δίκαιη μεταχείριση σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, με όλα τα δικαιώματα και τις εγγυήσεις που παρέχει το εθνικό δίκαιο του μέρους στο έδαφος του οποίου βρίσκεται το εν λόγω πρόσωπο.

11. Καμία διάταξη του παρόντος πρωτοκόλλου δεν ερμηνεύεται κατά τρόπο που να επιβάλλει υποχρέωση έκδοσης, εάν το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση έχει βάσιμους λόγους να πιστεύει ότι η αίτηση υποβάλλεται με σκοπό τη δίωξη ή την τιμωρία ενός προσώπου λόγω φύλου, φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, εθνοτικής προέλευσης ή πολιτικών πεποιθήσεων ή ότι η ικανοποίηση της αίτησης θα μπορούσε να προκαλέσει ζημία στο εν λόγω πρόσωπο για οποιονδήποτε από τους λόγους αυτούς.

12. Τα μέρη δεν μπορούν να αρνηθούν αίτηση έκδοσης για τον αποκλειστικό λόγο ότι το αδίκημα θεωρείται ότι ενέχει και φορολογικές πτυχές.

13. Πριν αρνηθεί την έκδοση, το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση διαβουλεύεται, κατά περίπτωση, με το αιτούν μέρος για να του παράσχει ευρεία δυνατότητα να καταθέσει τη γνώμη του και πληροφορίες σχετικά με τον ισχυρισμό του.

14. Τα μέρη επιδιώκουν να συνάπτουν διμερείς και πολυμερείς συμφωνίες ή ρυθμίσεις για την εκτέλεση ή τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της έκδοσης. Όταν τα μέρη δεσμεύονται με υφιστάμενη συμφωνία ή διακυβερνητικό διακανονισμό, εφαρμόζονται οι αντίστοιχες διατάξεις της εν λόγω συμφωνίας ή διακυβερνητικού διακανονισμού, εκτός εάν τα μέρη συμφωνήσουν να εφαρμόσουν αντ' αυτών τις παρ. 1 έως 13.

Άρθρο 31

Μέτρα για την εξασφάλιση της έκδοσης

1. Με την επιφύλαξη του εθνικού του δικαίου και τις συμφωνίες έκδοσης που έχει συνάψει, το μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση μπορεί, εάν θεωρεί ότι το δικαιολογούν οι περιστάσεις και υπάρχει επείγουσα ανάγκη και σχετικό αίτημα του αιτούντος μέρους, να θέσει υπό προσωρινή κράτηση πρόσωπο του οποίου ζητείται η έκδοση και το οποίο βρίσκεται στο έδαφός του ή να λάβει άλλα αναγκαία μέτρα που θα διασφαλίσουν την παρουσία του στις διαδικασίες έκδοσης.

2. Τα μέτρα που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή της παρ. 1 κοινοποιούνται, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, κατά περίπτωση και χωρίς καθυστέρηση, στο αιτούν μέρος.

3. Κάθε πρόσωπο για το οποίο λαμβάνονται μέτρα σύμφωνα με την παρ. 1 έχει δικαίωμα:

α) να επικοινωνήσει άμεσα με τον πλησιέστερο κατάλληλο εκπρόσωπο του κράτους του οποίου είναι υπήκοος ή, εάν είναι άπατρις, του κράτους στο έδαφος του οποίου διαμένει συνήθως το εν λόγω πρόσωπο και

β) να τον επισκεφθεί εκπρόσωπος του εν λόγω κράτους.

ΜΕΡΟΣ VI

ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ

Άρθρο 32

Υποβολή εκθέσεων και ανταλλαγή πληροφοριών

1. Κάθε μέρος υποβάλλει στη διάσκεψη των μερών, μέσω της Γραμματείας της σύμβασης, περιοδικές εκθέσεις σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος πρωτοκόλλου.

2. Το μορφότυπο και το περιεχόμενο αυτών των εκθέσεων καθορίζεται από τη διάσκεψη των μερών. Οι εν λόγω εκθέσεις αποτελούν μέρος του μέσου τακτικής υποβολής εκθέσεων της σύμβασης - πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού.

3. Το αναφερόμενο στην παρ. 1 περιεχόμενο των περιοδικών εκθέσεων καθορίζεται αφού ληφθούν υπόψη, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

α) οι πληροφορίες σχετικά με νομοθετικά, εκτελεστικά, διοικητικά ή άλλα μέτρα που λαμβάνονται για την εφαρμογή του παρόντος πρωτοκόλλου,

β) οι πληροφορίες, κατά περίπτωση, για ενδεχόμενους περιορισμούς ή εμπόδια που αντιμετωπίστηκαν κατά την εφαρμογή του εν λόγω πρωτοκόλλου, καθώς και για τα μέτρα που λαμβάνονται για την άρση αυτών των εμποδίων,

γ) οι πληροφορίες, κατά περίπτωση, για τη χρηματοδοτική και τεχνική βοήθεια που έχει χορηγηθεί, εισπραχθεί ή ζητηθεί για δραστηριότητες που σχετίζονται με την εξάλειψη του αθέμιτου εμπορίου των προϊόντων καπνού και

δ) οι πληροφορίες που ορίζονται στο άρθρο 20.

Εάν έχουν ήδη συγκεντρωθεί δεδομένα στο πλαίσιο του μηχανισμού αναφοράς της διάσκεψης των μερών, η σύνοδος των μερών δεν επαναλαμβάνει αυτές τις προσπάθειες.

4. Η σύνοδος των μερών, κατ' εφαρμογή των άρθρων 33 και 36, εξετάζει τη δυνατότητα ρυθμίσεων που βοηθούν μέρη που αποτελούν αναπτυσσόμενες χώρες και μέρη με οικονομίες σε μεταβατικό στάδιο, εάν το ζητήσουν, να τηρήσουν τις υποχρεώσεις τους βάσει του παρόντος άρθρου.

5. Η υποβολή των πληροφοριών βάσει των εν λόγω άρθρων υπόκειται στο εθνικό δίκαιο σχετικά με την εμπιστευτικότητα και την ιδιωτική ζωή. Τα μέρη προστατεύουν, βάσει αμοιβαίας συμφωνίας, τυχόν εμπιστευτικές πληροφορίες που υποβάλλονται ή ανταλλάσσονται.

ΜΕΡΟΣ VII

ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

Άρθρο 33

Σύνοδος των μερών

1. Θεσπίζεται σύνοδος των μερών. Η πρώτη συνεδρίαση της συνόδου των μερών συγκαλείται από τη Γραμματεία της σύμβασης αμέσως πριν ή αμέσως μετά την επόμενη τακτική συνεδρίαση της διάσκεψης των μερών μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος πρωτοκόλλου.

2. Μετέπειτα, η Γραμματεία της σύμβασης συγκαλεί τακτικές συνεδριάσεις της συνόδου των μερών, αμέσως πριν ή αμέσως μετά τις τακτικές συνεδριάσεις της διάσκεψης των μερών.

3. Συγκαλούνται έκτακτες συνεδριάσεις της συνόδου των μερών όποτε η σύνοδος το κρίνει απαραίτητο ή μετά από γραπτό αίτημα οποιουδήποτε μέρους, υπό την προϋπόθεση ότι, εντός έξι μηνών από την κοινοποίηση του αιτήματος στα μέρη από τη Γραμματεία της Σύμβασης, το αίτημα υποστηρίζεται τουλάχιστον από το ένα τρίτο των μερών.

4. Ο Εσωτερικός Κανονισμός και οι δημοσιονομικές διατάξεις της διάσκεψης των μερών της σύμβασης - πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού εφαρμόζονται, κατ' αναλογία, στη σύνοδο των μερών, εκτός εάν η σύνοδος των μερών αποφασίσει διαφορετικά.

5. Η σύνοδος των μερών επανεξετάζει σε τακτά διαστήματα την εφαρμογή του πρωτοκόλλου και λαμβάνει τις αναγκαίες αποφάσεις για την προώθηση της αποτελεσματικής εφαρμογής του.

6. Η σύνοδος των μερών αποφασίζει σχετικά με την κλίμακα και τον μηχανισμό των προαιρετικών συνεισφορών των μερών του πρωτοκόλλου για τη λειτουργία του παρόντος πρωτοκόλλου, καθώς και άλλους πιθανούς πόρους για την εφαρμογή του.

7. Σε κάθε τακτική συνεδρίαση, η σύνοδος των μερών εγκρίνει με ομοφωνία προϋπολογισμό και σχέδιο εργασίας για την οικονομική περίοδο μέχρι την επόμενη τακτική συνεδρίαση, τα οποία είναι διαφορετικά από τον προϋπολογισμό και το πρόγραμμα εργασίας της σύμβασης - πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού.

Άρθρο 34

Γραμματεία

1. Η Γραμματεία της σύμβασης είναι η Γραμματεία του παρόντος πρωτοκόλλου.

2. Η Γραμματεία της σύμβασης ασκεί τα ακόλουθα καθήκοντα με την ιδιότητα της Γραμματείας του παρόντος πρωτοκόλλου:

α) ρυθμίζει τις συνεδριάσεις της συνόδου των μερών και, ενδεχομένως, επικουρικών οργάνων, καθώς και ομάδων εργασίας και άλλων οργάνων που συγκροτούνται από τη σύνοδο των μερών, και τους παρέχει τις αναγκαίες υπηρεσίες,

β) λαμβάνει, αναλύει, διαβιβάζει και παρέχει υλικό ανάδρασης στα ενδιαφερόμενα μέρη, κατά τα απαιτούμενα, και προς τη σύνοδο των μερών σχετικά με τις εκθέσεις που λαμβάνει σύμφωνα με το παρόν πρωτόκολλο και διευκολύνει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των μερών,

γ) παρέχει βοήθεια στα μέρη, ιδιαίτερα τα μέρη που αποτελούν αναπτυσσόμενες χώρες και τα μέρη με οικονομίες σε μεταβατικό στάδιο, κατόπιν αιτήσεως, με τη συλλογή, κοινοποίηση και ανταλλαγή των αναγκαίων πληροφοριών σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος πρωτοκόλλου, και συνδρομή για τον εντοπισμό διαθέσιμων πόρων, προκειμένου να διευκολύνει την τήρηση των υποχρεώσεων δυνάμει του παρόντος πρωτοκόλλου,

δ) συντάσσει εκθέσεις των δραστηριοτήτων της βάσει του παρόντος πρωτοκόλλου υπό την καθοδήγηση της συνόδου και τις υποβάλλει στη σύνοδο των μερών,

ε) διασφαλίζει, υπό την καθοδήγηση της συνόδου των μερών, τον αναγκαίο συντονισμό με τους αρμόδιους διεθνείς και περιφερειακούς διακυβερνητικούς οργανισμούς και άλλους φορείς,

στ) συνάπτει, υπό την καθοδήγηση της συνόδου των μερών, τις διοικητικές ή συμβατικές ρυθμίσεις που ενδέχεται να απαιτούνται για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων της ως Γραμματείας του παρόντος πρωτοκόλλου,

ζ) λαμβάνει και εξετάζει τις αιτήσεις διακυβερνητικών και μη κυβερνητικών οργανισμών που επιθυμούν να διαπιστευθούν ως παρατηρητές της συνόδου των μερών, αφού βεβαιωθεί παράλληλα ότι δεν συνδέονται με την καπνοβιομηχανία, και υποβάλλει τις αναθεωρημένες αιτήσεις στη σύνοδο των μερών προς εξέταση και

η) εκτελεί άλλα γραμματειακά καθήκοντα που ορίζονται στο παρόν πρωτόκολλο και άλλα καθήκοντα που ενδέχεται να ορίσει η σύνοδος των μερών.

Άρθρο 35

Σχέσεις μεταξύ της συνόδου των μερών και διακυβερνητικών οργανισμών

Για την παροχή τεχνικής και χρηματοδοτικής συνεργασίας για την επίτευξη του στόχου του παρόντος πρωτοκόλλου, οι σύνοδοι των μερών μπορούν να ζητήσουν τη συνεργασία αρμόδιων διεθνών και περιφερειακών διακυβερνητικών οργανισμών, περιλαμβανομένων χρηματοοικονομικών και αναπτυξιακών οργανισμών.

Άρθρο 36

Χρηματοδοτικοί πόροι

1. Τα μέρη αναγνωρίζουν τον σημαντικό ρόλο των χρηματοδοτικών πόρων στην επίτευξη του στόχου του παρόντος πρωτοκόλλου και αναγνωρίζουν τη σημασία του άρθρου 26 της σύμβασης - πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού για την επίτευξη των στόχων της σύμβασης.

2. Κάθε μέρος χορηγεί χρηματοδοτική στήριξη για τις εθνικές δραστηριότητες του για την επίτευξη των στόχων του παρόντος πρωτοκόλλου, σύμφωνα με τα εθνικά σχέδια, τις προτεραιότητες και τα προγράμματά του.

3. Τα μέρη προωθούν, κατά περίπτωση, τη χρήση διμερών, περιφερειακών, υποπεριφερειακών και άλλων πολυμερών διαύλων για τη χορήγηση χρηματοδότησης για την ενίσχυση της ικανότητας των μερών που αποτελούν αναπτυσσόμενες χώρες και των μερών με οικονομίες σε μεταβατικό στάδιο για την επίτευξη των στόχων του παρόντος πρωτοκόλλου.

4. Με την επιφύλαξη του άρθρου 18, ενθαρρύνονται τα μέρη, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο και τις πολιτικές τους και όταν είναι απαραίτητο, να χρησιμοποιούν κατασχεμένα έσοδα που προέρχονται από το παράνομο εμπόριο καπνού, προϊόντων καπνού και εξοπλισμού κατασκευής για την επίτευξη των στόχων του παρόντος πρωτοκόλλου.

5. Τα μέρη που εκπροσωπούνται σε συναφείς περιφερειακούς και διεθνείς διακυβερνητικούς οργανισμούς και χρηματοπιστωτικούς και αναπτυξιακούς οργανισμούς ενθαρρύνουν αυτές τις οντότητες να χορηγούν χρηματοδοτική συνδρομή για να βοηθήσουν τα μέρη που αποτελούν αναπτυσσόμενες χώρες και τα μέρη με οικονομίες σε μεταβατικό στάδιο να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους βάσει του παρόντος πρωτοκόλλου, χωρίς να περιορίζουν τα δικαιώματα συμμετοχής σε αυτούς τους οργανισμούς.

6. Τα μέρη συμφωνούν ότι:

α) για να βοηθηθούν τα μέρη να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους σύμφωνα με το παρόν πρωτόκολλο, θα πρέπει να συγκεντρώνονται και να χρησιμοποιούνται όλοι οι πιθανοί και υφιστάμενοι πόροι που διατίθενται για δραστηριότητες που συνδέονται με τον στόχο του παρόντος πρωτοκόλλου, προς όφελος όλων των μερών, ιδίως των μερών που αποτελούν αναπτυσσόμενες χώρες και των μερών με οικονομίες μετάβασης, και

β) η Γραμματεία της σύμβασης παρέχει σε μέρη που αποτελούν αναπτυσσόμενες χώρες και σε μέρη με οικονομίες σε μεταβατικό στάδιο, εάν το ζητήσουν, συμβουλές σχετικά με τις διαθέσιμες πηγές χρηματοδότησης, για να τους διευκολύνει να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους βάσει του παρόντος πρωτοκόλλου.

7. Τα μέρη μπορούν να ζητήσουν από την καπνοβιομηχανία να επιβαρυνθεί με τα έξοδα που συνδέονται με τις υποχρεώσεις ενός μέρους να επιτύχει τους στόχους του παρόντος πρωτοκόλλου, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3 της σύμβασης - πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού.

8. Τα μέρη καταβάλλουν προσπάθεια, με την επιφύλαξη του εθνικού δικαίου τους, να επιτύχουν την αυτοχρηματοδότηση της εφαρμογής του πρωτοκόλλου, μεταξύ άλλων μέσω της εισπραχής φόρων και άλλων επιβαρύνσεων σε προϊόντα καπνού.

ΜΕΡΟΣ VIII

ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 37

Επίλυση διαφορών

Η επίλυση διαφορών μεταξύ των μερών σχετικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή του παρόντος πρωτοκόλλου διέπεται από το άρθρο 27 της σύμβασης - πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού.

ΜΕΡΟΣ IX

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ

Άρθρο 38

Τροποποιήσεις του πρωτοκόλλου

1. Κάθε μέρος μπορεί να προτείνει τροποποιήσεις του παρόντος πρωτοκόλλου.

2. Οι τροποποιήσεις του παρόντος πρωτοκόλλου εξετάζονται και εγκρίνονται από τη σύνοδο των μερών. Το κείμενο κάθε προτεινόμενης τροποποίησης του παρόντος πρωτοκόλλου κοινοποιείται στα μέρη από τη Γραμματεία της σύμβασης τουλάχιστον έξι μήνες πριν τη συνεδρίαση στην οποία υποβάλλεται για έγκριση. Η Γραμματεία της σύμβασης κοινοποιεί επίσης τις προτεινόμενες τροποποιήσεις στα μέρη που έχουν υπογράψει το παρόν πρωτόκολλο και, για ενημέρωση, στον θεματοφύλακα.

3. Τα μέρη καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια να καταλήξουν σε ομόφωνη απόφαση για κάθε προτεινόμενη τροποποίηση του παρόντος πρωτοκόλλου. Εάν εξαντληθούν όλες οι προσπάθειες για την επίτευξη ομοφωνίας και δεν επιτευχθεί, η τροποποίηση εγκρίνεται, ως έσχατη λύση, από την πλειοψηφία των τριών τετάρτων των μερών που είναι παρόντα και ψηφίζουν στη συνεδρίαση. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, με τον όρο «παρόντα και ψηφίζοντα μέρη» νοούνται τα μέρη που είναι παρόντα και αποθέτουν θετική ή αρνητική ψήφο. Η Γραμματεία της σύμβασης διαβιβάζει κάθε εγκριθείσα τροπολογία στον θεματοφύλακα, ο οποίος την κοινοποιεί σε όλα τα μέρη προς αποδοχή.

4. Τα μέσα αποδοχής μιας τροποποίησης κατατίθενται στον θεματοφύλακα. Τροποποίηση που εγκρίνεται σύμφωνα με την παρ. 3 τίθεται σε ισχύ για τα μέρη που την έχουν αποδεχτεί την 90ή ημέρα από την ημερομηνία παραλαβής από τον θεματοφύλακα της πράξης αποδοχής τουλάχιστον από τα δύο τρίτα των μερών.

5. Η τροποποίηση τίθεται σε ισχύ για όλα τα άλλα μέρη την 90ή ημέρα από την ημερομηνία κατά την οποία το εν λόγω μέρος καταθέτει στον θεματοφύλακα την πράξη του αποδοχής της εν λόγω τροποποίησης.

Άρθρο 39

Έκδοση και τροποποίηση παραρτημάτων του παρόντος πρωτοκόλλου

1. Κάθε μέρος μπορεί να υποβάλει προτάσεις για παράρτημα του παρόντος πρωτοκόλλου και να προτείνει τροποποιήσεις των παραρτημάτων του παρόντος πρωτοκόλλου.

2. Τα παραρτήματα περιορίζονται σε καταλόγους, έντυπα και κάθε άλλο περιγραφικό υλικό που αφορά διαδικαστικά, επιστημονικά, τεχνικά ή διοικητικά θέματα.

3. Τα παραρτήματα του παρόντος πρωτοκόλλου και οι τροποποιήσεις τους προτείνονται, εγκρίνονται και τίθενται σε ισχύ σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 38.

ΜΕΡΟΣ Χ

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 40

Επιφυλάξεις

Το παρόν πρωτόκολλο δεν επιδέχεται επιφυλάξεων.

Άρθρο 41

Αποχώρηση

1. Ανά πάσα στιγμή μετά την παρέλευση δύο (2) ετών από την ημερομηνία κατά την οποία έχει τεθεί σε ισχύ το παρόν πρωτόκολλο για ένα μέρος, το εν λόγω μέρος

δύνатаι να αποχωρήσει από το πρωτόκολλο παραδίδοντας έγγραφη κοινοποίηση στον θεματοφύλακα.

2. Κάθε τέτοια αποχώρηση αρχίζει να ισχύει κατά τη λήξη ενός έτους από την ημερομηνία παραλαβής από τον θεματοφύλακα της κοινοποίησης της αποχώρησης ή από μεταγενέστερη ημερομηνία η οποία ορίζεται στην κοινοποίησης της αποχώρησης.

3. Κάθε μέρος που αποχωρεί από τη σύμβαση - πλαίσιο της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού θεωρείται ότι αποχωρεί και από το παρόν πρωτόκολλο, με ισχύ από την ημερομηνία αποχώρησής του από τη σύμβαση - πλαίσιο της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού.

Άρθρο 42

Δικαίωμα ψήφου

1. Κάθε μέρος του παρόντος πρωτοκόλλου έχει μία ψήφο, εκτός από την πρόβλεψη της παρ. 2.

2. Οι περιφερειακοί οργανισμοί οικονομικής ολοκλήρωσης, για θέματα της αρμοδιότητάς τους, ασκούν το δικαίωμα ψήφου με αριθμό ψήφων ίσο προς τον αριθμό των κρατών μελών τους που είναι μέρη του παρόντος πρωτοκόλλου. Οι οργανισμοί αυτοί δεν μπορούν να ασκήσουν το δικαίωμα ψήφου, εάν κάποιο από τα κράτη - μέλη τους ασκήσει το δικαίωμα ψήφου του, και αντίστροφως.

Άρθρο 43

Υπογραφή

Το πρωτόκολλο είναι ανοικτό για υπογραφή από όλα τα μέρη της σύμβασης - πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού στην έδρα του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας στη Γενεύη από τις 10 έως τις 11 Ιανουαρίου 2013 και μετέπειτα στην έδρα των Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη έως τις 9 Ιανουαρίου 2014.

Άρθρο 44

Κύρωση, αποδοχή, έγκριση, τυπική επιβεβαίωση ή προσχώρηση

1. Το παρόν πρωτόκολλο υπόκειται στην κύρωση, αποδοχή, έγκριση ή προσχώρηση των κρατών και την τυπική επιβεβαίωση ή την προσχώρηση των οργανισμών περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης που είναι μέρη της σύμβασης - πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού. Είναι ανοικτό για προσχώρηση από την επομένη της ημερομηνίας λήξης της προθεσμίας υπογραφής του πρωτοκόλλου. Οι πράξεις κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης, τυπικής επιβεβαίωσης ή προσχώρησης κατατίθενται στον θεματοφύλακα.

2. Κάθε οργανισμός περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης που γίνεται μέρος, χωρίς να είναι μέρος κανένα από τα κράτη - μέλη του, δεσμεύεται από όλες τις υποχρεώσεις βάσει του παρόντος πρωτοκόλλου. Όσον αφορά τους οργανισμούς ένα ή περισσότερα κράτη - μέλη των οποίων είναι μέρη, ο οργανισμός και τα κράτη - μέλη του αποφασίζουν σχετικά με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους για την τήρηση των υποχρεώσεών τους βάσει του παρόντος πρωτοκόλλου. Στις περιπτώσεις αυτές, ο οργανισμός και τα κράτη - μέλη δεν δικαιούνται να ασκούν ταυτοχρόνως δικαιώματα δυνάμει του παρόντος πρωτοκόλλου.

3. Οι οργανισμοί περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης δηλώνουν, στις πράξεις τους για την τυπική επιβεβαίωση ή στις πράξεις προσχώρησής τους, την έκταση της αρμοδιότητάς τους όσον αφορά τα θέματα που διέπονται από το παρόν πρωτόκολλο. Οι οργανισμοί αυτοί ενημερώνουν επίσης τον θεματοφύλακα, ο οποίος με τη σειρά του ενημερώνει τα μέρη για κάθε ουσιαστική τροποποίηση όσον αφορά την αρμοδιότητά τους.

Άρθρο 45

Έναρξη ισχύος

1. Το παρόν πρωτόκολλο αρχίζει να ισχύει την 90ή ημέρα από την ημερομηνία κατάθεσης στον θεματοφύλακα της 40ής πράξης κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης, τυπικής επιβεβαίωσης ή προσχώρησης.

2. Για κάθε μέρος της σύμβασης - πλαισίου της ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού που επικυρώνει, αποδέχεται, εγκρίνει ή επιβεβαιώνει τυπικά το παρόν πρωτόκολλο ή προσχωρεί σε αυτό, αφού εκπληρωθούν οι όροι που ορίζονται στην παρ. 1 για την έναρξη της ισχύος, το παρόν πρωτόκολλο αρχίζει να ισχύει την ενενηκοστή ημέρα από την ημερομηνία κατάθεσης της πράξης επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης, προσχώρησης ή τυπικής επιβεβαίωσης του.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, καμία νομική πράξη που κατατίθεται από έναν οργανισμό περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης δεν προστίθεται στα μέσα που έχουν ήδη καταθέσει τα κράτη - μέλη του εν λόγω οργανισμού.

Άρθρο 46

Θεματοφύλακας

Ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών εκτελεί χρέη θεματοφύλακα του παρόντος πρωτοκόλλου.

Άρθρο 47

Αυθεντικά κείμενα

Το πρωτότυπο του παρόντος πρωτοκόλλου, του οποίου τα κείμενα στην αγγλική, αραβική, γαλλική, ισπανική, κινεζική και ρωσική γλώσσα είναι εξίσου αυθεντικά, κατατίθεται στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.».

(1) Τα μέρη μπορούν να παραπέμπουν στο εναρμονισμένο σύστημα περιγραφής και κωδικοποίησης των εμπορευμάτων του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων για τον σκοπό αυτό, κατά περίπτωση.

(2) Κατά περίπτωση, με τον όρο εθνικός ή εσωτερικός νοούνται επίσης και οι περιφερειακοί οργανισμοί οικονομικής ολοκλήρωσης.

(3) Η ασφαλής ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ δύο μερών είναι ανθεκτική στην υποκλοπή και στην επέμβαση (παραποίηση). Με άλλους όρους, τα στοιχεία που ανταλλάσσονται μεταξύ των δύο μερών δεν μπορούν να αναγνωσθούν ούτε να τροποποιηθούν από έναν τρίτο.

Άρθρο 28Α

Διατάξεις εφαρμογής του Πρωτοκόλλου για την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της Ανε-

ξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), μπορεί να ρυθμίζονται κατά περίπτωση ειδικότερα ζητήματα εφαρμογής του Πρωτοκόλλου για την εξάλειψη του παράνομου εμπορίου καπνού και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

2. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας μπορεί να ρυθμίζονται ειδικότερα ζητήματα εφαρμογής του Μέρους V του Πρωτοκόλλου της παρ. 1.

3. Αρμόδιες αρχές για την εφαρμογή των διατάξεων του Πρωτοκόλλου της παρ. 1 είναι η Διεύθυνση Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας και οι Διευθύνσεις Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης και Φόρου Προστιθέμενης Αξίας και Στρατηγικής Τελωνειακών Ελέγχων και Παραβάσεων της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ε.Φ.Κ. της ΑΑΔΕ. Ειδικά για τον συντονισμό της εφαρμογής των διατάξεων που προκύπτουν από το Μέρος V του Πρωτοκόλλου του Καπνού, αρμόδια Αρχή είναι η Διεύθυνση Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας.».

ΜΕΡΟΣ Γ΄ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ, ΣΧΟΛΑΖΟΥΣΩΝ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ Κ.ΛΠ.

Άρθρο 29

Δικαιούμενοι εγγραφής στο Μητρώο - Ελάχιστη αμοιβή - Τροποποίηση του άρθρου 16 του ν. 4182/2013

1. Η περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 4182/2013 (Α' 185) τροποποιείται και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Στο Μητρώο εγγράφονται, με αίτησή τους και εφόσον δεν συντρέχουν στο πρόσωπό τους τα κωλύματα της παρ. 1 του άρθρου 18:

α) δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, πτυχιούχοι οικονομικών σχολών Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της ημεδαπής ή κάτοχοι ισοτιμίας και αντιστοιχίας τίτλου οικονομικής επιστήμης με πράξη αναγνώρισης του ΔΟΑΤΑΠ ή κάτοχοι πράξης αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων λογιστή - φοροτεχνικού ή οικονομολόγου ή κάτοχοι πράξης αναγνώρισης επαγγελματικής ισοδυναμίας με τίτλο α' κύκλου σπουδών οικονομικής επιστήμης σύμφωνα με το π.δ. 38/2010 (Α' 78),

β) νομικά πρόσωπα με εταιρική μορφή και αντικείμενο την παροχή νομικών ή οικονομικών υπηρεσιών, τα οποία όμως υποχρεούνται, κατά την άσκηση των καθηκόντων του εκτελεστή διαθήκης, εκκαθαριστή κοινωφελούς περιουσίας ή κηδεμόνα σχολάζουσας κληρονομιάς, να χρησιμοποιούν ως προστηθέντες μόνον φυσικά πρόσωπα που πληρούν τα προσόντα της περ. α'.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται η διαδικασία γνωστοποίησης και υποβολής αίτησης από τους ενδιαφερόμενους για την εγγραφή στο

Μητρώο, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την κατάρτιση του Μητρώου.».

2. Στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 4182/2013 προστίθενται εδάφια και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Μετά την αποδοχή του διορισμού τους για την εκτέλεση καθηκόντων από αυτά που ορίζονται στην παρ. 1, τα φυσικά πρόσωπα που είναι εγγεγραμμένα στο Μητρώο υποχρεούνται να καταθέτουν κάθε χρόνο και για όσο διάστημα προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 3213/2003 (Α' 309) για τους υπόχρεους της περ. μθ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3213/2003, μετά την ολοκλήρωση του έργου τους ή την τυχόν διαγραφή τους, δήλωση σχετικά με την περιουσιακή τους κατάσταση. Η ελάχιστη αμοιβή των διορισθέντων από το Μητρώο του παρόντος, ορίζεται στο ποσό των χιλίων (1.000,00) ευρώ, για την ολοκλήρωση του έργου τους κατά περίπτωση και καταβάλλεται ως ακολούθως:

α) Για τους εκτελεστές διαθηκών και εκκαθαριστές: με την παράδοση της περιουσίας στα τετιμημένα πρόσωπα ή στους κληρονόμους, την έγκριση σύστασης ιδρύματος ή την εκτέλεση εφάπαξ έργου ή σκοπού από τους ίδιους.

β) Για τους κηδεμόνες σχολαζουσών κληρονομιών: με την αναγνώριση του κληρονομικού δικαιώματος του Δημοσίου ή τρίτου.

Το ανωτέρω ποσό μπορεί να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.».

Άρθρο 30

Αποποίηση διορισμού - Διαγραφή και επανεγγραφή στο Μητρώο - Τροποποίηση του άρθρου 17 του ν. 4182/2013

1. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4182/2013 (Α' 185) τροποποιείται και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Όταν η εκκαθάριση ή η εκτέλεση του κοινωφελούς σκοπού ή έργου δεν ανατίθεται με τη συστατική πράξη στον κληρονόμο ή κληροδόχο ή εκτελεστή διαθήκης, διορίζεται εκκαθαριστής της κληρονομίας με απόφαση της αρμόδιας αρχής, μετά από κλήρωση, κατά την παρ. 1 του άρθρου 16. Ο διοριζόμενος οφείλει, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση της πράξης διορισμού, να δηλώσει εγγράφως την αποδοχή στην αρμόδια Αρχή, αλλιώς τεκμαίρεται άρνηση του διορισμού και ο διορισθείς διαγράφεται από το Μητρώο του άρθρου 16, δικαιούμενος να επανεγγραφεί σε αυτό μετά την παρέλευση χρονικού διαστήματος δυο (2) ετών από της αποποιήσεως.».

2. Η παρ. 3 του άρθρου 17 του ν. 4182/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Φυσικά πρόσωπα που διορίζονται κατά τα άρθρα 16 έως 21 δεν επιτρέπεται να διοριστούν εκ νέου πριν την υποβολή της οριστικής λογοδοσίας επί του έργου τους.».

Άρθρο 31

Αντικατάσταση - Τροποποίηση του άρθρου 19 του ν. 4182/2013

1. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 19 του ν. 4182/2013 (Α' 185) τροποποιείται και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Αν αποποιηθεί τον διορισμό ή υποβάλλει παραίτηση εκτελεστής διαθήκης ή διοικητής ιδρύματος που ορίζεται με τη διαθήκη, λόγω της ιδιότητάς του ως κρατικού λειτουργού, ως αντικαταστάτης διορίζεται ο νόμιμος αναπληρωτής του στην κύρια θέση του. Αν και αυτός κωλύεται, αποποιηθεί ή παραιτηθεί ή αν δεν υφίσταται αναπληρωτής, ο αντικαταστάτης εκτελεστή διαθήκης διορίζεται από την αρμόδια Αρχή κατά τα άρθρα 16 και 17 και ο αντικαταστάτης διοικητή ιδρύματος διορίζεται με απόφαση της αρμόδιας αρχής και επιλέγεται πρόσωπο με εμπειρία και τεχνογνωσία, κατά το δυνατόν, συναφή με αυτή του οριζόμενου στη συστατική πράξη διοικητή.».

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 19 του ν. 4182/2013 τροποποιείται και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Εφόσον είναι ανέφικτος ο ορισμός αντικαταστάτη ή εκτελεστή διαθήκης ή διοικητή ιδρύματος, κατά τις διατυπώσεις που ορίζονται στη συστατική πράξη, ο ορισμός γίνεται σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3. Ομοίως και αν δεν ορίζεται εκτελεστής στη συστατική πράξη ή αποποιηθεί ο οριζόμενος σε αυτή χωρίς να προβλέπεται ο τρόπος αντικατάστασής του.».

Άρθρο 32

Παραίτηση - Διαγραφή και επανεγγραφή στο Μητρώο - Τροποποίηση του άρθρου 20 του ν. 4182/2013

Η παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 4182/2013 (Α' 185) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Εφόσον ο παραιτηθείς είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο του άρθρου 16, διαγράφεται από αυτό, δικαιούμενος να επανεγγραφεί μετά την παρέλευση χρονικού διαστήματος τριών (3) ετών από της παραίτησής του.».

Άρθρο 33

Διάρκεια μίσθωσης - Τροποποίηση του άρθρου 24 του ν. 4182/2013

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 10 του άρθρου 24 του ν. 4182/2013 (Α' 185) τροποποιείται και η παρ. 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«10. Η αρχική διάρκεια της μίσθωσης ορίζεται στα ελάχιστα χρονικά όρια που προβλέπονται από τον νόμο, όσον αφορά στις μισθώσεις κατοικιών, ενώ για τις μισθώσεις εμπορικών ή επαγγελματικών χώρων ορίζεται στα ελάχιστα χρονικά όρια των εμπορικών μισθώσεων και μέχρι τα δώδεκα (12) έτη. Μετά τη λήξη της μίσθωσης μπορεί να συμφωνείται η ανανέωση για χρόνο ίσο ή και βραχύτερο, με τους ίδιους ή επουσιωδώς διαφορετικούς, όρους, το δε σχετικό μισθωτήριο υποβάλλεται στην αρμόδια Αρχή προς ενημέρωση αυτής. Με το μισθωτήριο συμβόλαιο συμφωνείται η αναπροσαρμογή του μισθώματος κατά τις ισχύουσες κατά περίπτωση διατάξεις. Κατ' εξαίρεση μπορεί να συμφωνηθεί έκτακτη αναπροσαρμογή όταν συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι (ιδίως απρόοπτη μεταβολή των οικονομικών συνθηκών της αγοράς). Η σχετική τροποποιητική σύμβαση υποβάλλεται στην αρμόδια Αρχή προς ενημέρωση αυτής. Η αρμόδια Αρχή μπορεί, εντός προθεσμίας δεκαπέντε

(15) ημερών, να μην εγκρίνει την υποβληθείσα σε αυτήν τροποποιητική σύμβαση, αλλιώς τεκμαίρεται η συναίνεση της. Για την υπεκμίσθωση του ακινήτου με τους ίδιους όρους της αρχικής μίσθωσης ενημερώνεται ο εκτελεστής και η αρμόδια Αρχή.»

Άρθρο 34
Δημοσιοποίηση οικονομικών στοιχείων -
Τροποποίηση του άρθρου 59 του ν. 4182/2013

Το τέταρτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 59 του ν. 4182/2013 (Α' 185) τροποποιείται και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Ο προϋπολογισμός και ο απολογισμός των εσόδων και εξόδων των ιδρυμάτων, καθώς και ο ισολογισμός τους συντάσσονται με βάση τις ρυθμίσεις του π.δ. της παρ. 2 του άρθρου 73. Αν εκτελούνται περισσότεροι σκοποί, εμφανίζονται στον προϋπολογισμό σε ιδιαίτερα κεφάλαια. Μαζί με τον απολογισμό καταρτίζεται και υποβάλλεται γενικός ισολογισμός της περιουσίας του ιδρύματος, στον οποίο περιλαμβάνεται η γενική κατάσταση του ενεργητικού και παθητικού κατά τη λήξη του οικονομικού έτους και όλες οι μεταβολές στα περιουσιακά στοιχεία του ιδρύματος κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, που αναγράφονται σε ιδιαίτερες απολογιστικές καταστάσεις. Ο προϋπολογισμός, ισολογισμός και απολογισμός αναρτώνται στο διαδικτυακό τόπο του ιδρύματος, εφόσον υπάρχει, και δημοσιεύονται στον διαδικτυακό τόπο του Μητρώου Κοινωνικών Περιουσιών με την καταχώρισή τους στο Μητρώο. Η παράλειψη ανάρτησης στο διαδίκτυο αποτελεί παράβαση υποχρέωσης, η οποία τιμωρείται σύμφωνα με την παρ. 2α του άρθρου 71.»

Άρθρο 35
Πληροφορίες για περιουσιακά στοιχεία -
Τροποποίηση του άρθρου 68 του ν. 4182/2013

Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 68 του ν. 4182/2013 (Α' 185) τροποποιείται και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 68
Πληροφορίες

Οι αρμόδιες Αρχές, οι εκκαθαριστές και διοικητές περιουσιών, οι εκτελεστές διαθηκών και οι κηδεμόνες σχολαζουσών κληρονομιών δικαιούνται να ζητούν από δημόσιους φορείς, Ανεξάρτητες Αρχές, νομικά ή φυσικά πρόσωπα που μπορεί να κατέχουν στοιχεία της περιουσίας, ιδίως πιστωτικά ιδρύματα, ασφαλιστικές εταιρείες και το Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών, πληροφορίες για τα στοιχεία αυτά και να ενεργούν έλεγχο για την εξακρίβωση των περιουσιών αυτών. Οι ζητούμενες πληροφορίες παρέχονται χωρίς την καταβολή οποιασδήποτε αμοιβής ή τέλους.»

Άρθρο 36
Τμηματική καταβολή τιμήματος -
Τροποποίηση του άρθρου 58 του π.δ. 715/1979

Στην παρ. 2 του άρθρου 58 του π.δ. 715/1979 (Α' 212) προστίθεται τρίτο εδάφιο και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 58
Παραλαβή ακινήτου

1. Η παραλαβή του αγορασθέντος ακινήτου ενεργείται, μετά τη μεταγραφή του περί αγοράς αυτού συμβολαίου, από τριμελή Επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του διοικούντος το Ν.Π.Δ. συλλογικού οργάνου, κατά τα οριζόμενα στις παρ. 2, 5 και 6 του άρθρου 2 του παρόντος.

2. Για την παραλαβή συντάσσεται πρωτόκολλο εις διπλούν, από τα οποία το ένα υποβάλλεται στην αρμόδια Υπηρεσία του Ν.Π.Δ.Δ. και το άλλο λαμβάνει ο πωλητής. Ευθύς από τη σύνταξη του πρωτοκόλλου παραλαβής καταβάλλεται το τίμημα στον πωλητή, ενώπιον συμβολαιογράφου και συντάσσεται σχετική πράξη εξόφλησης αυτού. Σε περίπτωση αγοράς ακινήτου/κτίσματος υπό ανέγερση ή διαμόρφωση, με υποχρέωση του πωλητή να το παραδώσει πλήρως αποπερατωμένο σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης, είναι δυνατή, πριν τη σύνταξη του πρωτοκόλλου παραλαβής, η πληρωμή μέρους του τιμήματος με τμηματικές προκαταβολές, αναλόγως των σταδίων αποπεράτωσης του κτίσματος, με την προσκόμιση εκ μέρους του πωλητή ισόποσων εγγυητικών επιστολών αναγνωρισμένου πιστωτικού ιδρύματος.

3. Από την παραλαβή του ακινήτου κατά την προηγούμενη παράγραφο, το Ν.Π.Δ.Δ. φέρει τον κίνδυνο της τυχαίας καταστροφής ή χειροτερεύσεως αυτού.»

Άρθρο 37
Καταργούμενες διατάξεις

1. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4182/2013 (Α' 185) καταργείται.
2. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 30 του ν. 4182/2013 καταργείται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΕΛΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΕΛΟΥΣ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

Άρθρο 38
Υπολογισμός τελών κυκλοφορίας με βάση
την ευρωπαϊκή και την παγκόσμια μέθοδο
μέτρησης εκπομπών ρύπων CO₂ -
Τροποποίηση του άρθρου 20 του ν. 2948/2001

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 2948/2001 (Α' 242) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

Α. Πριν από τον πίνακα της υποπερ. β) της περ. Α' της παρ. 1 προστίθεται τίτλος «Πίνακας Ι».

Β. Μετά την υποπερ. β) της περ. Α' της παρ. 1, προστίθενται υποπερ. β.1) και β.2) ως εξής:

«β.1) Από την έναρξη ισχύος της παρούσας, για επιβατικά αυτοκίνητα ταξινομούμενα για πρώτη φορά σε κράτος - μέλος της Ε.Ε./ΕΟΧ, από 1-11-2010 μέχρι την 31-12-2020, με βάση τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (γραμμάρια CO₂ ανά χιλιόμετρο), σύμφωνα με τον Νέο Ευρωπαϊκό Κύκλο Οδήγησης (New European Driving Cycle) όπως αναγράφονται στην άδεια του οχήματος, και μόνον εφόσον οι τιμές αυτές συμφωνούν με αυτές που αναγράφονται στο Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης ή άλλο δικαιολογητικό που προσκομίζεται στο τελωνείο για τις

ανάγκες υπολογισμού τελών ταξινόμησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 8 του άρθρου 121 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α' 265). Σε περίπτωση που οι τιμές δεν συμφωνούν, λαμβάνονται υπόψη οι τιμές ρύπων που αναγράφονται στο Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης ή το έτερο δικαιολογητικό που προσκομίσθηκε στο τελωνείο κατά τα ανωτέρω. Ο υπολογισμός γίνεται σύμφωνα με τον Πίνακα Ι της υποπερ. β'.

β.2) Για επιβατικά αυτοκίνητα ταξινομούμενα για πρώτη φορά σε κράτος - μέλος της Ε.Ε./ΕΟΧ από την 1η.1.2021 κι εφεξής, με βάση τις τιμές εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (γραμμάρια CO₂ ανά χιλιόμετρο), σύμφωνα με την Παγκοσμίως Εναρμονισμένη Διαδικασία Δοκιμής Ελαφρών Οχημάτων (Worldwide Light Test Procedure), όπως αναγράφονται στην άδεια του οχήματος, και μόνον εφόσον οι τιμές αυτές συμφωνούν με αυτές που αναγράφονται στο Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης ή άλλο δικαιολογητικό που προσκομίζεται στο τελωνείο για τις ανάγκες υπολογισμού τελών ταξινόμησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 8 του άρθρου 121 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001). Σε περίπτωση που οι τιμές δεν συμφωνούν, λαμβάνονται υπόψη οι τιμές ρύπων που αναγράφονται στο Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης ή το έτερο δικαιολογητικό που προσκομίσθηκε στο τελωνείο κατά τα ανωτέρω. Ο υπολογισμός γίνεται με βάση τον Πίνακα ΙΙ.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ

ΕΥΡΟΣ	Τιμή
0-122	0
123-139	0,64
140-166	0,70
167-208	0,85
209-224	1,87
225-240	2,20
241-260	2,50
261-280	2,70
>281	2,85

Γ. Πριν τον πίνακα της υποπερ. β) της περ. Β' της παρ. 1 προστίθεται τίτλος «Πίνακας ΙΙΙ»

Δ. Μετά την υποπερ. β) της περ. Β της παρ. 1 του άρθρου 20, προστίθενται υποπερ. β.1) και β.2) ως εξής:

«β.1) Από την έναρξη ισχύος της παρούσας, για επιβατικά αυτοκίνητα ταξινομούμενα για πρώτη φορά σε κράτος - μέλος της Ε.Ε./ΕΟΧ, από την 1.11.2010 μέχρι την 31-12-2020, με βάση τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (γραμμάρια CO₂ ανά χιλιόμετρο), σύμφωνα με τον Νέο Ευρωπαϊκό Κύκλο Οδήγησης (New European Driving Cycle), όπως αναγράφονται στην άδεια του οχήματος, και μόνον εφόσον οι τιμές αυτές συμφωνούν με αυτές που αναγράφονται στο Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης ή άλλο δικαιολογητικό που προσκομίζεται στο τελωνείο για τις ανάγκες υπολογισμού τελών ταξινόμησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 8 του άρθρου 121 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001). Σε περίπτωση που οι τιμές δεν συμφωνούν, λαμβάνονται υπόψη

οι τιμές ρύπων που αναγράφονται στο Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης ή το έτερο δικαιολογητικό που προσκομίσθηκε στο τελωνείο κατά τα ανωτέρω. Ο υπολογισμός γίνεται σύμφωνα με τον Πίνακα ΙΙΙ της υποπερ. β'.

β.2) Για επιβατικά αυτοκίνητα ταξινομούμενα για πρώτη φορά σε κράτος - μέλος της Ε.Ε./ΕΟΧ από την 1.1.2021 και εφεξής, με βάση τις τιμές εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (γραμμάρια CO₂ ανά χιλιόμετρο) σύμφωνα με την Παγκοσμίως Εναρμονισμένη Διαδικασία Δοκιμής Ελαφρών Οχημάτων (Worldwide Light Test Procedure), όπως αναγράφονται στην άδεια του οχήματος, και μόνον εφόσον οι τιμές αυτές συμφωνούν με αυτές που αναγράφονται στο Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης ή άλλο δικαιολογητικό που προσκομίζεται στο τελωνείο για τις ανάγκες υπολογισμού τελών ταξινόμησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 8 του άρθρου 121 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001). Σε περίπτωση που οι τιμές δεν συμφωνούν λαμβάνονται υπόψη οι τιμές ρύπων που αναγράφονται στο Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης ή το έτερο δικαιολογητικό που προσκομίσθηκε στο τελωνείο κατά τα ανωτέρω. Ο υπολογισμός γίνεται με βάση τον ΠΙΝΑΚΑ ΙV.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙV

ΕΥΡΟΣ	Τιμή
0-114	0
115-186	1,7
>187	2

2. Το πρώτο εδάφιο της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 2948/2001 αντικαθίσταται και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2.α) Τα τέλη κυκλοφορίας για τα επιβατικά ιδιωτικής χρήσης οχήματα, για τις δίκυκλες τρίκυκλες μοτοσυκλέτες ιδιωτικής χρήσης, καθώς και για τα επιβατικά ιδιωτικής χρήσης ρυμουλκούμενα, ημιρυμουλκούμενα (τροχόσπιτα) είναι αδιαίρετα και οφείλονται για ολόκληρο το έτος ανεξάρτητα από το χρονικό διάστημα που κυκλοφόρησαν εντός του έτους. Τα οχήματα αυτά θεωρείται ότι κυκλοφόρησαν για ολόκληρο το έτος εφόσον δεν τεθούν σε ακινησία κατά τις διατάξεις των παρ. 1 έως και 6 του άρθρου 22 του ν. 2367/1953 (Α' 82) για ολόκληρο το έτος.

β) Τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας για τα λοιπά οχήματα, με εξαίρεση τα οχήματα που περιγράφονται στις περ. Ε' και Π' της παρ. 1, περιορίζονται κατά πενήντα τοις εκατό (50%), εφόσον τα οχήματα αυτά δεν κυκλοφόρησαν για ολόκληρο ημερολογιακό εξάμηνο λόγω διαγραφής τους κατά το πρώτο ημερολογιακό εξάμηνο, θέσης σε κυκλοφορία τους κατά το δεύτερο ημερολογιακό εξάμηνο ή θέσης σε ακινησία για ολόκληρο ημερολογιακό εξάμηνο.

γ) Σε περίπτωση συνιδιοκτησίας, για τα τέλη κυκλοφορίας και το τυχόν πρόστιμο ευθύνονται εις ολόκληρο όλοι οι συνιδιοκτήτες.»

3. Στο άρθρο 20 του ν. 2948/2001, όπου αναφέρονται οι φράσεις «... στην Ελλάδα ή σε χώρα της Ε.Ε./ΕΟΧ...» και «...στη Χώρα μας ή σε χώρα της ΕΕ/ΕΟΧ...», αντικαθίστανται με τη φράση «...σε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης/ΕΟΧ».

Άρθρο 39
Υπολογισμός τέλους ταξινόμησης
με βάση την ευρωπαϊκή και την παγκόσμια
μέθοδο μέτρησης εκπομπών ρύπων CO₂ -
Τροποποίηση του άρθρου 121
του ν. 2960/2001

1. Στο άρθρο 121 του ν. 2960/2001 (Α' 265) αντικαθίστανται οι παρ. 3 και 8, προστίθεται νέα παρ. 3Α, και το άρθρο 121 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 121
 Τέλος ταξινόμησης επιβατικών
 αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης

1. Επιβατικά αυτοκίνητα της δασμολογικής κλάσης 87.03 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας (Κανονισμός ΕΟΚ 2658/1987 του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 1987 ΕΕ Ι της 7-9-1987), υποβάλλονται σε τέλος ταξινόμησης επί της φορολογητέας αξίας, όπως αυτή διαμορφώνεται σύμφωνα με το άρθρο 126 του ν. 2960/2001 και το άρθρο 4 του ν. 1573/1985 (Α' 201).

2. α) Οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης της παρ. 1 ορίζονται σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα προοδευτικής φορολόγησης:

Φορολογητέα αξία

Αξία από (ευρώ)	Αξία έως και (ευρώ)	Συντελεστής
0	14.000	4%
>14.000	17.000	26%
>17.000	20.000	53%
>20.000	25.000	62%
>25.000	30.000	71%
>30.000		30%

Για την επιλογή των ως άνω συντελεστών, για μεταχειρισμένα επιβατικά αυτοκίνητα, λαμβάνεται υπόψη η φορολογητέα αξία του άρθρου 126, πριν από τις μειώσεις που προβλέπονται στο άρθρο αυτό.

β) Για αυτοκίνητα οχήματα τρίκυκλα ή τετράκυκλα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού 168/2013 (Ε.Ε.) και της Οδηγίας 2002/24/ΕΚ του Συμβουλίου της 18ης Μαρτίου 2002 (Ε.Ε. L 124 της 9-5-2002) και πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές του Κανονισμού 168/2013 (Ε.Ε.) ή της Οδηγίας 2002/51/Ε.Κ. ή μεταγενέστερης, οι συντελεστές τέλους ταξινόμησης ορίζονται ως ακολούθως:

ΚΥΛΙΝΔΡΙΣΜΟΣ ΚΙΝΗΤΗΡΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΕΛΟΥΣ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ
Κάτω των 50 κυβικών εκατοστών	0%
Από 50 μέχρι 500 κυβικά εκατοστά	4%
Από 501 μέχρι 900 κυβικά εκατοστά	7%
Από 901 κυβικά εκατοστά και πάνω	11%

Το άρθρο 26 του ν. 1959/1991 (Α' 123) και η υπό στοιχεία Β.27660/712/10-7-1992 κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Μεταφορών και Επικοινωνιών (Β' 519), εφαρμόζονται και για τα πετρελαιοκίνητα οχήματα αυτής της περίπτωσης,

3. α) Για τα επιβατικά αυτοκίνητα της παρ. 1, τα οποία ταξινομούνται για πρώτη φορά σε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης έως την 31η.12.2020, των οποίων η εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα - CO₂ (συνδυασμένος κύκλος) σύμφωνα με τον Νέο Ευρωπαϊκό Κύκλο Οδήγησης (New European Driving Cycle) είναι:

αα) μικρότερη ή ίση των εκατό (100) γρ./χλμ, οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης της περ. α' της παρ. 2 μειώνονται κατά 5%,

αβ) μεγαλύτερη από εκατόν είκοσι (120) και μικρότερη από ή ίση με εκατόν σαράντα (140) γρ./χλμ, οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης της περ. α' της παρ. 2 αυξάνονται κατά δέκα τοις εκατό (10%),

αγ) μεγαλύτερη από εκατόν σαράντα (140) και μικρότερη από ή ίση με εκατόν εξήντα (160) γρ./χλμ, οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης της περ. α' της παρ. 2 αυξάνονται κατά είκοσι τοις εκατό (20%),

αδ) μεγαλύτερη από εκατόν εξήντα (160) και μικρότερη από ή ίση με εκατόν ογδόντα (180) γρ./χλμ, οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης της περ. α' της παρ. 2 αυξάνονται κατά τριάντα τοις εκατό (30%),

αε) μεγαλύτερη από εκατόν ογδόντα (180) και μικρότερη από ή ίση με διακόσια (200) γρ./χλμ, οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης της περ. α' της παρ. 2 αυξάνονται κατά σαράντα τοις εκατό (40%),

αστ) μεγαλύτερη από διακόσια (200) και μικρότερη από ή ίση με διακόσια πενήντα (250) γρ./χλμ, οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης της περ. α' της παρ. 2 αυξάνονται κατά εξήντα τοις εκατό (60%), αζ) μεγαλύτερη από διακόσια πενήντα (250) γρ./χλμ, οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης της περ. α' της παρ. 2 αυξάνονται κατά εκατό τοις εκατό (100%).

β) Για επιβατικά αυτοκίνητα της παρ. 1, τα οποία ταξινομούνται για πρώτη φορά, σε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την 1η.1.2021 και εφεξής, των οποίων η εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα - CO₂ (συνδυασμένος κύκλος), σύμφωνα με την Παγκοσμίως Εναρμονισμένη Διαδικασία Δοκιμής Ελαφρών Οχημάτων (Worldwide Light Test Procedure), είναι:

βα) μικρότερη ή ίση των εκατό τριάντα (130) γρ./χλμ, οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης της περ. α' της παρ. 2 μειώνονται κατά 5%,

ββ) μεγαλύτερη από εκατόν πενήντα έξι (156) και μικρότερη από ή ίση με εκατόν ογδόντα δύο (182) γρ./χλμ, οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης της περ. α' της παρ. 2 αυξάνονται κατά δέκα τοις εκατό (10%),

βγ) μεγαλύτερη από εκατόν ογδόντα δύο (182) και μικρότερη από ή ίση με διακόσια οκτώ (208) γρ./χλμ, οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης της περ. α' της παρ. 2 αυξάνονται κατά είκοσι τοις εκατό (20%),

βδ) μεγαλύτερη από διακόσια οκτώ (208) και μικρότερη από ή ίση με διακόσια τριάντα τέσσερα (234) γρ./χλμ, οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης της περ. α' της παρ. 2 αυξάνονται κατά τριάντα τοις εκατό (30%),

βε) μεγαλύτερη από διακόσια τριάντα τέσσερα (234) και μικρότερη από ή ίση με διακόσια εξήντα (260) γρ./χλμ, οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης της περ. α' της παρ. 2 αυξάνονται κατά σαράντα τοις εκατό (40%),

βστ) μεγαλύτερη από διακόσια εξήντα (260) και μικρότερη από ή ίση με τριακόσια είκοσι πέντε (325) γρ./χλμ, οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης της περ. α' της παρ. 2 αυξάνονται κατά εξήντα τοις εκατό (60%),

βζ) μεγαλύτερη από τριακόσια είκοσι πέντε (325) γρ./χλμ, οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης της περ. α' της παρ. 2 αυξάνονται κατά εκατό τοις εκατό (100%).

3.Α. Ως εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα - CO₂, συνδυασμένος κύκλος, λαμβάνεται υπόψη, για τα υβριδικά ηλεκτρικά επιβατικά αυτοκίνητα εξωτερικής φόρτισης, η σταθμισμένη, σε συνδυασμένο κύκλο, τιμή της εκπεμπόμενης μάζας διοξειδίου του άνθρακα - CO₂ και για τα επιβατικά αυτοκίνητα διπλής τροφοδοσίας, βενζίνης - αερίου ή πετρελαίου - αερίου, η τιμή, σε συνδυασμένο κύκλο, της εκπεμπόμενης μάζας διοξειδίου του άνθρακα - CO₂ του αερίου καυσίμου.

4. Για επιβατικά αυτοκίνητα της παρ. 1, τα οποία:

α) πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές ορίων εκπομπών EURO 6 με τελευταία ημερομηνία ταξινόμησης ως προς την πρώτη ταξινόμηση έως και 31-8-2018, όπως αυτά ορίζονται στους Κανονισμούς 715/2007 (ΕΚ) και 692/2008 (ΕΕ) ή 2017/1151 (ΕΕ) ή μεταγενέστερους τροποποιητικούς αυτών ή τις προδιαγραφές του Κανονισμού 595/2009 (ΕΚ) Euro VI, με τελευταία ημερομηνία ταξινόμησης ως προς την πρώτη ταξινόμηση έως και 31-8-2019 οι συντελεστές της περ. α' της παρ. 2 προσ αυξάνονται κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%),

β) πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές ορίων εκπομπών EURO 6 και 5 b, με τελευταία ημερομηνία ταξινόμησης ως προς την πρώτη ταξινόμηση έως και 31-8-2015, όπως αυτά ορίζονται στους Κανονισμούς 715/2007 (ΕΚ), 692/2008 (ΕΕ) ή μεταγενέστερους τροποποιητικούς αυτών ή τις προδιαγραφές των σειρών B2 ή C (EEV) των Οδηγιών 1999/96 ΕΚ, 2005/55 ΕΚ Euro V, οι συντελεστές της περ. α' της παρ. 2 προσ αυξάνονται κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%),

γ) πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές ορίων εκπομπών EURO 6a και EURO 5a, με τελευταία ημερομηνία ταξινόμησης ως προς την πρώτη ταξινόμηση έως και 31-12-2012, όπως αυτά ορίζονται στους Κανονισμούς 715/2007 (ΕΚ), 692/2008 (ΕΕ) ή μεταγενέστερους τροποποιητικούς αυτών ή τις προδιαγραφές της Οδηγίας 98/69 ΕΚ γραμμή (φάση) Β Euro 4, ή τις προδιαγραφές της σειράς Β1 των Οδηγιών 1999/96 ΕΚ, 2005/55 ΕΚ Euro IV που πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές της Οδηγίας 98/69 ΕΚ γραμμή (φάση) Α Euro 3, της Οδηγίας 94/12 ΕΚ, Euro 2, της Οδηγίας 91/441 ΕΟΚ Euro 1 ή τις προδιαγραφές των Οδηγιών 1999/96/ΕΚ, 2005/55/ΕΚ, φάση Α Euro III, 91/542/ΕΟΚ φάση Β Euro II, 91/542/ΕΟΚ φάση Α Euro I, οι συντελεστές της περ. α' της παρ. 2 προσ αυξάνονται κατά ποσοστό διακόσια τοις εκατό (200%),

δ) δεν πληρούν προδιαγραφές ορίων εκπομπών (Euro) συμβατικής τεχνολογίας και για τα οποία δεν αποδεικνύονται οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, οι συντελεστές της περ. α) της παρ. 2 προσ αυξάνονται κατά ποσοστό διακόσια τοις εκατό (200%), με επιπλέον εφαρμογή επί αυτών της προσ αύξησης της περ. ζ) της παρ. 3,

ε) δεν πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές του Κανονισμού 168/2013 (ΕΕ) ή της Οδηγίας 2002/51 ΕΚ, οι συντελεστές της περ. α) της παρ. 2 προσ αυξάνονται κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%).

5. Τα υβριδικά μηχανοκίνητα επιβατικά αυτοκίνητα, όπως αυτά προσδιορίζονται από την Οδηγία 2007/46/ΕΚ, όπως ισχύει, και ειδικότερα τα υβριδικά ηλεκτρικά αυτοκίνητα, όπως αυτά προσδιορίζονται από τον Κανονισμό 692/2008, όπως ισχύει, με εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα μεγαλύτερη από ή ίση με πενήντα ένα (51) γρ./χλμ., απαλλάσσονται από το πενήντα τοις εκατό (50%) του προβλεπόμενου από το άρθρο αυτό τέλους ταξινόμησης. Τα υβριδικά αυτοκίνητα του προηγούμενου εδαφίου με εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα μικρότερη ή ίση με πενήντα (50) γρ./χλμ. απαλλάσσονται από το εβδομήντα πέντε (75%) του προβλεπόμενου από τις διατάξεις του άρθρου αυτού τέλους ταξινόμησης. Τα αμιγώς ηλεκτρικά αυτοκίνητα, όπως αυτά προσδιορίζονται από τον Κανονισμό 692/2008, δεν υπόκεινται στο προβλεπόμενο από τις διατάξεις του παρόντος τέλους ταξινόμησης.

6. Τα αυτοκινούμενα τροχήσπιτα της Δασμολογικής Κλάσης Δ.Κ. 8703 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας (Σ.Ο.), απαλλάσσονται από το εβδομήντα πέντε (75%) του προβλεπόμενου από τις διατάξεις του παρόντος τέλους ταξινόμησης.

7. Επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης της Δασμολογικής Κλάσης Δ.Κ. 87.03 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας, τα οποία είχαν ταξινομηθεί και κυκλοφορήσει στην Ελλάδα, εφόσον μεταφέρονται ή αποστέλλονται σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή εξάγονται σε τρίτη χώρα και επαναφέρονται στην ημεδαπή μέσα σε διάστημα οκτώ (8) ετών από τη διαγραφή τους από τα μητρώα αυτοκινήτων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, με σκοπό να επαναταξινομηθούν και να τεθούν εκ νέου σε κυκλοφορία, απαλλάσσονται από το προβλεπόμενο από τις διατάξεις του παρόντος τέλους ταξινόμησης.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών καθορίζεται κάθε ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή της παρούσας.

8. Για την υπαγωγή στους αντίστοιχους συντελεστές τέλους ταξινόμησης των παρ. 2, 3 και 4, η διαπίστωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και του ευρωπαϊκού προτύπου εκπομπών ρύπων («Euro»), τις προδιαγραφές του οποίου πληροί εκ κατασκευής το όχημα, πραγματοποιείται από την αρμόδια τελωνειακή αρχή με βάση την έγκριση τύπου που προσκομίζεται σε αυτήν ή το δελτίο κοινοποίησης έγκρισης τύπου και το αντίστοιχο πιστοποιητικό συμμόρφωσης του οχήματος.

Σε περίπτωση που δεν υπάρχει ταύτιση στοιχείων μεταξύ του πιστοποιητικού συμμόρφωσης του οχήματος και της αντίστοιχης έγκρισης τύπου ή του δελτίου κοινοποίησης έγκρισης τύπου, η υπαγωγή στον αντίστοιχο συντελεστή τέλους ταξινόμησης γίνεται με βάση τις αναγραφόμενες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και το αναγραφόμενο στο πιστοποιητικό συμμόρφωσης πρότυπο εκπομπών ρύπων που πληροί εκ κατασκευής το όχημα.

Προκειμένου για μεταχειρισμένα οχήματα, απαιτείται η προσκόμιση και της πρωτότυπης άδειας κυκλοφορίας αυτών που είχαν λάβει στην ξένη χώρα.

Στις ειδικές περιπτώσεις οχημάτων που δεν διαθέτουν τα δικαιολογητικά έγγραφα του πρώτου εδαφίου, για την υπαγωγή του οχήματος στον αντίστοιχο συντελεστή τέλους ταξινόμησης, καθορίζονται, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, οι διαδικασίες και τα δικαιολογητικά έγγραφα που προσκομίζονται στην αρμόδια τελωνειακή αρχή για τον χαρακτηρισμό του οχήματος ως αντιρρυστικής τεχνολογίας και τη διαπίστωση των προδιαγραφών της οδηγίας αντιρρυστικής τεχνολογίας που αυτό πληροί εκ κατασκευής, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή της παρούσας.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΚΙΝΗΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ

Άρθρο 40

Ειδικός τρόπος φορολόγησης εισοδήματος από μισθωτή εργασία και επιχειρηματική δραστηριότητα που προκύπτει στην ημεδαπή, φυσικών προσώπων που μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα - Προσθήκη άρθρου 5Γ στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013)

1. Μετά το άρθρο 5B του ν. 4172/2013 (Α' 167) προστίθεται νέο άρθρο 5Γ ως εξής:

«Άρθρο 5Γ΄

Ειδικός τρόπος φορολόγησης εισοδήματος από μισθωτή εργασία και επιχειρηματική δραστηριότητα που προκύπτει στην ημεδαπή, φυσικών προσώπων που μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα

1. Ο φορολογούμενος, φυσικό πρόσωπο, που μεταφέρει τη φορολογική κατοικία του στην Ελλάδα υπάγεται σε φορολόγηση, όπως ορίζεται στην παρ. 2, για το εισόδημα από μισθωτή εργασία που αποκτά στην Ελλάδα κατά την έννοια της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 5, εφόσον σωρευτικά:

α) δεν ήταν φορολογικός κάτοικος της Ελλάδος τα προηγούμενα πέντε (5) από τα έξι (6) έτη πριν από τη μεταφορά της φορολογικής κατοικίας του στην Ελλάδα,

β) μεταφέρει τη φορολογική του κατοικία από κράτος - μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. ή από κράτος με το οποίο είναι σε ισχύ συμφωνία διοικητικής συνεργασίας στον τομέα της φορολογίας με την Ελλάδα,

γ) παρέχει υπηρεσίες στην Ελλάδα στο πλαίσιο εργασιακής σχέσης κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 12, που ασκείται είτε σε ημεδαπό νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα είτε σε μόνιμη εγκατάσταση αλλοδαπής επιχείρησης στην Ελλάδα και

δ) δηλώνει ότι θα παραμείνει στην Ελλάδα τουλάχιστον για μία διετία.

2. Εφόσον η αίτηση του φορολογούμενου σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παρ. 3 γίνει δεκτή, το φυσικό πρόσωπο απαλλάσσεται από τον φόρο εισοδήματος και από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 43Α για το πενήντα τοις εκατό (50%) του εισοδήματός του από μισθωτή εργασία που αποκτά στην Ελλάδα μέσα στο φορολογικό έτος, επιφυλασσομένων των παρ. 60 και 61 του άρθρου 72. Για την υποβολή της δήλωσης και την καταβολή του φόρου του φυσικού προσώπου έχει εφαρμογή το άρθρο 67.

3. Η αίτηση μεταφοράς της φορολογικής κατοικίας για την υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος υποβάλλεται στη Φορολογική Διοίκηση από το φυσικό πρόσωπο εντός του έτους ανάληψης της υπηρεσίας του σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 1 και όχι πέραν της 31ης Ιουλίου του έτους αυτού.

Εντός εξήντα (60) ημερών από την υποβολή της αίτησης η Φορολογική Διοίκηση εξετάζει την αίτηση και εκδίδει απόφαση, με την οποία την εγκρίνει ή την απορρίπτει, αναλόγως της συνδρομής ή μη των προϋποθέσεων της παρ. 1.

Το φυσικό πρόσωπο δηλώνει στην αίτησή του το κράτος στο οποίο είχε την τελευταία φορολογική κατοικία του μέχρι την υποβολή της αίτησής του. Η Φορολογική Διοίκηση ενημερώνει τις φορολογικές αρχές του κράτους αυτού σχετικά με τη μεταφορά της φορολογικής κατοικίας του εν λόγω φορολογούμενου, σύμφωνα με τις διατάξεις περί διεθνούς διοικητικής συνεργασίας, όπως αυτές ισχύουν.

4. Οι διατάξεις του παρόντος έχουν εφαρμογή για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους για το οποίο υποβάλλεται η αίτηση του φυσικού προσώπου σύμφωνα με την παρ. 3 και λήγει μετά το πέρας επτά (7) συνολικά φορολογικών ετών. Η υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος δεν δύναται να παραταθεί πέραν των επτά (7) φορολογικών ετών.

5. Το φυσικό πρόσωπο που εντάσσεται στις διατάξεις του παρόντος, εφόσον σε κάποιο φορολογικό έτος δεν πληροί τις προϋποθέσεις των περ. γ' και δ' της παρ. 1, παύει να υπάγεται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου από το οικείο φορολογικό έτος και εφεξής φορολογείται για το σύνολο του εισοδήματός του από μισθωτή εργασία που αποκτά στην Ελλάδα.

6. Οι παρ. 1 έως και 6 εφαρμόζονται αποκλειστικά για την πλήρωση νέων θέσεων εργασίας.

7. Οι παρ. 1 έως και 5 εφαρμόζονται ανάλογα και για τα φυσικά πρόσωπα που μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα, με σκοπό να ασκήσουν ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα στην Ελλάδα. Το πενήντα τοις εκατό (50%) του εισοδήματός τους από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν στην Ελλάδα μέσα στο φορολογικό έτος απαλλάσσεται από τον φόρο εισοδήματος και από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 43Α για επτά (7) συναπτά φορολογικά έτη. Η αίτηση μεταφοράς της φορολογικής κατοικίας για την υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος υποβάλλεται στη Φορολογική Διοίκηση από το φυσικό πρόσωπο εντός του φορολογικού έτους έναρξης των εργασιών του στην Ελλάδα και όχι πέραν της 31ης Ιουλίου του έτους αυτού.

8. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται η διαδικασία υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς της φορολογικής κατοικίας, η αρμόδια υπηρεσία για την υποβολή, εξέταση και έγκριση της αίτησης, τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση, τα δικαιολογητικά για την απόδειξη συνδρομής των προϋποθέσεων του παρόντος, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα ή λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.».

2. Στο άρθρο 33 του ν. 4172/2013 προστίθεται νέα περ. ι' ως εξής:

«ι) Προκειμένου για φυσικά πρόσωπα που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 5Γ', για το ποσό της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης, η οποία προκύπτει βάσει της κατοικίας ή του επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης.».

3. Στο άρθρο 72 του ν. 4172/2013 προστίθεται νέα παρ. 62 ως εξής:

«62. Οι διατάξεις του άρθρου 5Γ' έχουν εφαρμογή για τα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2021 και μετά.».

ΜΕΡΟΣ Δ' ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 41

Προσλήψεις προσωπικού αορίστου χρόνου

1. Οι προσλήψεις πάσης φύσεως προσωπικού της Ανώνυμης Εταιρείας Ελληνικά Ταχυδρομεία (ΕΛΤΑ Α.Ε.) με συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου γίνονται στο πλαίσιο της πολιτικής προσλήψεων που εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.) μετά από εισήγηση της Επιτροπής Προσλήψεων και Αμοιβών. Οι προσλήψεις διενεργούνται ύστερα από δημόσια προκήρυξη, η οποία εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.), εκδίδεται από τα αρμόδια όργανα της εταιρείας μετά από έλεγχο του Ανωτάτου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) κατά την παρ. 3 και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της, με την οποία καθορίζονται ενδεικτικά:

α) Ο αριθμός ανά κατηγορία και ειδικότητα ή κλάδο ή έργο του προσωπικού που θα προσληφθεί.

β) Τα απαιτούμενα κατά κατηγορία και ειδικότητα ή κλάδο ή έργο τυπικά και ουσιαστικά προσόντα.

γ) Τα κριτήρια επιλογής και η μοριοδότησή τους.

δ) Η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων των υποψηφίων, ο τρόπος υποβολής τους και η υπηρεσία υποδοχής τους.

ε) Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και ο τρόπος και ο χρόνος υποβολής τους.

στ) Η διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής υποψηφίων, συμπεριλαμβανομένης τυχόν συνέντευξης, η διαδικασία σύνταξης των πινάκων κατάταξης, τα αρμόδια όργανα, η διαδικασία ελέγχου νομιμότητας των πινάκων κατάταξης και η ολοκλήρωση της διαδικασίας.

ζ) Το δικαίωμα άσκησης ένστασης, ο τρόπος και χρόνος άσκησης της και το όργανο εξέτασής της.

2. Οι προβλέψεις της προκήρυξης καθορίζονται κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης και χωρίς

έγκριση από την Επιτροπή της ΠΥΣ 33/2006 (Α' 280), τηρουμένων των αρχών της διαφάνειας, της αξιοκρατίας και της ισότητας.

3. Η προκήρυξη αποστέλλεται στο Α.Σ.Ε.Π., το οποίο εγκρίνει ή τροποποιεί αυτήν μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από την περιέλευση σε αυτό του σχεδίου προκήρυξης. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία των δέκα (10) ημερών, τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη του Α.Σ.Ε.Π.

4. Η αξιολόγηση των αιτήσεων διενεργείται από τριμελή τουλάχιστον Επιτροπή, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Δ.Σ. της ΕΛΤΑ Α.Ε. Η Επιτροπή συντάσσει προσωρινούς πίνακες κατάταξης, τους οποίους δημοσιεύει στην ιστοσελίδα της. Κατά των πινάκων αυτών ασκείται ένσταση μόνο για λόγους νομιμότητας εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την επομένη της καταχώρησης αυτών στην ιστοσελίδα της ΕΛΤΑ Α.Ε. Οι ενστάσεις εξετάζονται από Επιτροπή Ενστάσεων, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Δ.Σ. Η Επιτροπή Ενστάσεων καταρτίζει και τον οριστικό πίνακα προσληπτέων και απορριπτέων, τον οποίο αποστέλλει στο Α.Σ.Ε.Π. για έλεγχο εντός δέκα (10) ημερών από την κατάρτισή του. Το Α.Σ.Ε.Π., αφού ελέγξει τη νομιμότητα του οριστικού πίνακα προσληπτέων και απορριπτέων, σε είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες κυρώνει αυτόν και τον επιστρέφει στην ΕΛΤΑ Α.Ε. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία των είκοσι (20) ημερών, τεκμαίρεται η έγκριση από το Α.Σ.Ε.Π. του οριστικού πίνακα προσληπτέων και απορριπτέων.

5. Οι συμβάσεις αορίστου χρόνου που καταρτίζονται σύμφωνα με το παρόν, διέπονται από τις κείμενες διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας που ρυθμίζουν τις σχέσεις εργοδότη και εργαζόμενου στον ιδιωτικό τομέα και από τις διατάξεις της προκήρυξης, κατά παρέκκλιση από την ισχύουσα στην επιχείρηση Επιχειρησιακή Συλλογική Σύμβαση Εργασίας ή από τον Γενικό Κανονισμό Προσωπικού ΕΛΤΑ ή από οποιαδήποτε άλλη επιχειρησιακή συμφωνία, ρύθμιση ή συνήθεια, ιδίως ως προς τις αποδοχές των νεοπροσλαμβανομένων, τις άδειες, τις κάθε είδους προσαυξήσεις των αποδοχών, τα επιδόματα και λοιπές παροχές, καθώς και τους όρους και τη διαδικασία των απολύσεων. Ειδικότερα, συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου των προσλαμβανομένων που συνάπτονται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος σύμφωνα με τις παρ. 1 έως 4, μπορούν να καταγγέλλονται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της εργατικής νομοθεσίας.

6. Στην ΕΛΤΑ Α.Ε. δεν εφαρμόζεται οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη Επιχειρησιακής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας ή του Γενικού Κανονισμού Προσωπικού ΕΛΤΑ ή οποιασδήποτε άλλης επιχειρησιακής συμφωνίας ή ρύθμισης, κατά το μέρος που ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος.

7. Η πλήρωση θέσεων προσωπικού στην ΕΛΤΑ Α.Ε. εξαιρείται από τις ρυθμίσεις των παρ. 1, 4, 5 και 6 του άρθρου 11 του ν. 3833/2010 (Α' 40), της περ. 1 της παρ. 20 και των παρ. 21 και 22 του άρθρου ένατου του ν. 4057/2012 (Α' 54), των παρ. 8, 9 και 10 του άρθρου 49 του ν. 3943/2011 (Α' 66), της παρ. 10 του άρθρου 1 του ν. 4038/2012 (Α' 14) και της παρ. 20 του άρθρου 14 του ν. 2266/1994 (Α' 218).

Άρθρο 42**Προσλήψεις προσωπικού ορισμένου χρόνου**

1. Η πλήρωση οργανικών θέσεων Γενικών Διευθυντών γίνεται κατόπιν δημόσιας προκήρυξης με απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου της Ανώνυμης Εταιρείας Ελληνικά Ταχυδρομεία (ΕΛΤΑ Α.Ε.) με συμβάσεις ορισμένου χρόνου μέχρι τριετούς διάρκειας με δυνατότητα ανανέωσης άπαξ μέχρι ισόχρονου διαστήματος. Η διαδικασία πρόσληψης και η πολιτική αποδοχών των στελεχών εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση μετά από εισήγηση της Επιτροπής Προσλήψεων και Αμοιβών. Με απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου καθορίζονται τα κριτήρια πρόσληψης, η διάρκεια, οι αποδοχές και οι λοιποί όροι των σχετικών συμβάσεων. Στη διαδικασία δύναται να συμμετέχει προσωπικό της εταιρείας και υποψήφιοι εκτός εταιρείας. Σε περίπτωση πλήρωσης της θέσης από προσωπικό της εταιρείας, οι αποδοχές της παρούσας δεν διατηρούνται μετά την καθ' οιονδήποτε τρόπο αποχώρηση του στελέχους από τη θέση. Με τη διαδικασία της παρούσας δύναται να καλύπτεται και ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) επί του συνόλου των προβλεπόμενων θέσεων Διευθυντών.

2. Με την επιφύλαξη της παρ. 1, οι προσλήψεις προσωπικού με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου της ΕΛΤΑ Α.Ε. για την κάλυψη πρόσκαιρων, παροδικών ή εποχικών αναγκών γίνεται με απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου της ΕΛΤΑ Α.Ε. Η διάρκεια της απασχόλησης του εν λόγω προσωπικού δεν μπορεί να υπερβαίνει τους οκτώ (8) μήνες σε συνολικό χρόνο δώδεκα (12) μηνών. Μετά το πέρας του ως άνω χρόνου απασχόλησης, οι συμβάσεις αυτές λύνονται αυτοδίκαια, χωρίς καμία προειδοποίηση ή διατύπωση και χωρίς αποζημίωση. Παράταση ή σύναψη νέας σύμβασης κατά το αυτό ημερολογιακό έτος ή μετατροπή σε σύμβαση αορίστου χρόνου, είναι άκυρες.

3. Στην ΕΛΤΑ Α.Ε. παύει να ισχύει και να εφαρμόζεται κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη περί προσλήψεων προσωπικού, κατά το μέρος που ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος μέρους.

Άρθρο 43**Επιτροπή Προσλήψεων και Αμοιβών**

1. Στην Ανώνυμη Εταιρεία Ελληνικά Ταχυδρομεία (ΕΛΤΑ Α.Ε.) συστήνεται Επιτροπή Προσλήψεων και Αμοιβών, η οποία συγκροτείται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης (Γ.Σ.). Η Επιτροπή αποτελείται από τρία (3) μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) της εταιρείας. Η θητεία των μελών της Επιτροπής είναι τριετής και δύναται να ανανεωθεί μία φορά, παύει δε με την καθ' οιονδήποτε τρόπο απώλεια της ιδιότητας του μέλους Δ.Σ.

2. Έργο της Επιτροπής είναι:

α) η εισήγηση προς το Δ.Σ. για την έκδοση απόφασης προς έγκριση από τη Γ.Σ. για τον καθορισμό της πολιτικής προσλήψεων προσωπικού αορίστου χρόνου της εταιρείας στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού της Προγράμματος,

β) η εισήγηση προς το Δ.Σ. για την έκδοση απόφασης προς έγκριση από τη Γ.Σ. για τον καθορισμό της διαδικασίας πρόσληψης και των αμοιβών των Γενικών Διευθυντών και των Διευθυντών σύμφωνα με την παρ. 1 του προηγούμενου άρθρου,

γ) η εισήγηση προς το Δ.Σ. για την έκδοση απόφασης προς έγκριση από τη Γ.Σ. για την πολιτική αποδοχών των Γενικών Διευθυντών και των Διευθυντών σύμφωνα με την παρ. 1 του προηγούμενου άρθρου σε συνδυασμό με τα άρθρα 110 -112 του ν. 4548/2018 (Α' 104),

δ) η εποπτεία της τήρησης των πολιτικών προσλήψεων και αποδοχών και η σύνταξη κατ' έτος έκθεσης ελέγχου, η οποία υποβάλλεται στη Γ.Σ.

3. Η Επιτροπή κατά την εκτέλεση του έργου της οφείλει να τηρεί τις αρχές της διαφάνειας, της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας. Επιπλέον διασφαλίζει ότι οι διαδικασίες διορισμού είναι αδιάβλητες και ότι οι αμοιβές και παροχές αφενός είναι ανάλογες με τα καθήκοντα και τις ευθύνες των στελεχών και αφετέρου συνδέονται με την αξιολόγηση της απόδοσής τους.

4. Με απόφαση του Δ.Σ. της εταιρείας καθορίζεται ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής, με τον οποίο ρυθμίζονται ενδεικτικά θέματα συγκρότησης, καθεστώτος των μελών, ασυμβιβάστων και κωλυμάτων, σύγκλησης, διεξαγωγής συνεδριάσεων και λήψης αποφάσεων.

Άρθρο 44**Προγράμματα εθελουσίας εξόδου προσωπικού**

Στην Ανώνυμη Εταιρεία Ελληνικά Ταχυδρομεία (ΕΛΤΑ Α.Ε.) και στη θυγατρική της εταιρεία «ΤΑΧΥΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΛΤΑ Α.Ε.», δύναται να εφαρμόζονται, με αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της αντίστοιχης εταιρείας, στοχευμένα προγράμματα εθελουσίας εξόδου του προσωπικού, με βάση καθορισμένα κριτήρια, ιδίως για συγκεκριμένες κατηγορίες ή ειδικότητες ή για συγκεκριμένες υπηρεσιακές μονάδες και με χρηματοδότηση της εταιρείας. Με τις ανωτέρω αποφάσεις καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις, καθώς και το ύψος του οικονομικού κινήτρου που καταβάλλεται για την οικειοθελή αποχώρηση του προσωπικού, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, την οικονομική κατάσταση της εταιρείας, το πλήθος των ωφελουμένων και τα ιδιαίτερα στοιχεία της προς έξοδο κατηγορίας εργαζομένων.

Άρθρο 45**Μεταφορά προσωπικού εντός Ομίλου**

1. Το προσωπικό της Ανώνυμης Εταιρείας Ελληνικά Ταχυδρομεία (ΕΛΤΑ Α.Ε.) και της θυγατρικής της «ΤΑΧΥΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΛΤΑ Α.Ε.», δύναται να μεταφέρεται από και προς την ΕΛΤΑ Α.Ε. ή από και προς τη θυγατρική, σε κενές οργανικές θέσεις αντίστοιχης ή παρεμφερούς κατηγορίας ή ειδικότητας με αυτήν στην οποία ανήκει ο μεταφερόμενος, με βάση τα τυπικά προσόντα που κατέχει, σύμφωνα με τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Οι Διευθύνοντες Σύμβουλοι ή οι νόμιμοι αναπληρωτές των εταιρειών της παρ. 1 αποστέλλουν εκατέρωθεν τα αιτήματά τους με τις ανάγκες για κάλυψη θέσεων με μεταφορά προσωπικού, τα οποία συνοδεύονται από

έκθεση αναφορικά με το προσωπικό που υπηρετεί σε αυτές, τις εκτιμώμενες αποχωρήσεις λόγω συνταξιοδότησης και τις τυχόν τρέχουσες διαδικασίες προσλήψεων. Τα αιτήματα αναφέρουν το σύνολο των οργανικών θέσεων για την κατηγορία ή ειδικότητα που αφορά το αίτημα, καθώς και το σύνολο των κενών θέσεων στην ζητούμενη κατηγορία ή ειδικότητα.

3. Η διαδικασία της μεταφοράς εκκινεί με την έκδοση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο ή τον νόμιμο αναπληρωτή της εταιρείας υποδοχής προς το προσωπικό του Ομίλου «ΕΛΤΑ Α.Ε.». Η εταιρεία προέλευσης κοινοποιεί την πρόσκληση στο προσωπικό της. Η διαδικασία ολοκληρώνεται με την έκδοση απόφασης μεταφοράς από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο ή τον νόμιμο αναπληρωτή της εταιρείας υποδοχής, η οποία κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο και στην εταιρεία προέλευσης. Σε κάθε περίπτωση, ιδίως εάν η διαδικασία πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος αποβεί άγονη, η εταιρεία προέλευσης διατηρεί το δικαίωμα μεταφοράς προσωπικού, κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, με απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου. Η προϋπηρεσία που έχει αναγνωρισθεί από την εταιρεία προέλευσης, αναγνωρίζεται πλήρως για όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτή. Ο Διευθύνων Σύμβουλος ή ο νόμιμος αναπληρωτής της εταιρείας προέλευσης διατηρεί τη διακριτική ευχέρεια μη αποδοχής της αίτησης του υπαλλήλου για μεταφορά στην άλλη εταιρεία, κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης, για λόγους επιχειρησιακούς.

4. Με απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου της ΕΛΤΑ Α.Ε., ρυθμίζονται τα θέματα οργάνωσης, διαδικασίας και εφαρμογής του παρόντος άρθρου, τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση μεταφοράς, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

5. Για την κάλυψη επείγουσών αναγκών μεταφοράς προσωπικού μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου, και για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες, ο Διευθύνων Σύμβουλος ή ο νόμιμος αναπληρωτής των εταιρειών αποφασίζουν, κατόπιν σχετικής συμφωνίας, τη μεταφορά προσωπικού με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, από τη μία εταιρεία του Ομίλου στην άλλη.

Άρθρο 46

Μεταφορά πλεονάζοντος προσωπικού εντός του Ομίλου

1. Μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών των δύο προηγούμενων άρθρων, για το πλεονάζον προσωπικό, δηλαδή τον αριθμό των εργαζομένων της Ανώνυμης Εταιρείας Ελληνικά Ταχυδρομεία (ΕΛΤΑ Α.Ε.) που, κατά το Διοικητικό της Συμβούλιο (Δ.Σ.), υπερβαίνει το απολύτως αναγκαίο για την επίτευξη των σκοπών και αντικειμένων της, εφαρμόζεται άπαξ η διαδικασία των παρ. 2 και 3.

2. Το Δ.Σ. προσδιορίζει τον αριθμό του πλεονάζοντος προσωπικού και των κενών οργανικών θέσεων ανά περιφερειακή ενότητα και ανά ειδικότητα ή κλάδο ή έργο στην ΕΛΤΑ Α.Ε. και καθορίζει τα κριτήρια μεταφοράς, εφόσον για την ίδια κενή οργανική θέση εκδηλώσουν ενδιαφέρον περισσότεροι εργαζόμενοι. Η ΕΛΤΑ Α.Ε. καταρτίζει κατάλογο πλεονάζοντος προσωπικού ανά περιφερειακή ενότητα και ανά ειδικότητα ή κλάδο ή έργο

στον οποίο εντάσσονται οι έχοντες τη μεγαλύτερη προϋπηρεσία στην εταιρεία κατά φθίνουσα σειρά. Το πλεονάζον προσωπικό μετακινείται στις κενές οργανικές θέσεις με απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, εφόσον πληροί τα προσόντα της θέσης, ανεξαρτήτως ειδικότητας ή κλάδου ή έργου.

3. Η διαδικασία μεταφοράς ολοκληρώνεται εντός τριάντα (30) ημερών από την έκδοση της απόφασης του Δ.Σ. σύμφωνα με την παρ. 2.

Άρθρο 47

Μεταφορά πλεονάζοντος προσωπικού στο Δημόσιο

1. Το πλεονάζον τακτικό προσωπικό που δεν δύναται να μετακινηθεί σε κενή οργανική θέση εντός της Ανώνυμης Εταιρείας Ελληνικά Ταχυδρομεία (ΕΛΤΑ Α.Ε.), σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο, δύναται να μεταφέρεται σε Φορείς Υποδοχής, με την ίδια σχέση εργασίας, εντός δώδεκα (12) μηνών από την έκδοση της κοινής απόφασης της παρ. 5, σύμφωνα με τη διαδικασία του παρόντος άρθρου. Ως Φορείς Υποδοχής νοούνται φορείς ή νομικά πρόσωπα του Δημοσίου, οι ανεξάρτητες αρχές, ο ευρύτερος δημόσιος τομέας, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' και β' βαθμού και οι επιχειρήσεις αυτών, καθώς και εταιρείες του ν. 3429/2005 (Α' 314), στις οποίες το Δημόσιο κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου κατά τον χρόνο διενέργειας της μεταφοράς.

2. Η μεταφορά του προσωπικού της παρ. 1 γίνεται με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Οικονομικών, Εσωτερικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργείου σε κενή ή συνιστώμενη με την απόφαση μεταφοράς θέση συναφούς ή παρεμφερούς κλάδου ή ειδικότητας της ίδιας ή ανώτερης κατηγορίας, εφόσον ο εργαζόμενος κατέχει τα τυπικά προσόντα του κλάδου ή της ειδικότητας στην οποία μεταφέρεται. Εφόσον ο εργαζόμενος συναινεί, η μεταφορά του μπορεί να γίνει και σε κλάδο κατώτερης κατηγορίας. Η προσωποπαγής θέση καταργείται με την καθ' οιονδήποτε τρόπο αποχώρηση αυτού που την κατέχει.

3. Οι μεταφερόμενοι κατατάσσονται σε βαθμό και μισθολογικό κλιμάκιο ανάλογα με τον χρόνο υπηρεσίας τους, ο οποίος έχει διανυθεί στον φορέα προέλευσης με τα τυπικά προσόντα της κατηγορίας στην οποία μεταφέρονται. Όποιος μεταφέρεται σε κατώτερη κατηγορία κατατάσσεται στον βαθμό και το μισθολογικό κλιμάκιο της νέας κατηγορίας με βάση τον συνολικό χρόνο υπηρεσίας του. Η μεταφορά σε κάθε περίπτωση γίνεται χωρίς να διατηρείται τυχόν διαφορά αποδοχών.

4. Οι μεταφερόμενοι που δεν παρουσιάζονται για ανάληψη υπηρεσίας στον Φορέα Υποδοχής μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από τη δημοσίευση της πράξης μεταφοράς στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως θεωρείται ότι δεν αποδέχονται τη μεταφορά τους.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης εξειδικεύονται η διαδικασία του παρόντος, τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση μεταφοράς, τα κριτήρια της μεταφοράς, καθώς και κάθε αναγκαία οργανωτική ή άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 48 **Πολιτική προμηθειών**

1. Η ανάθεση των συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών στην Ανώνυμη Εταιρεία Ελληνικά Ταχυδρομεία (ΕΛΤΑ Α.Ε.), άνω και κάτω των χρηματικών ορίων του άρθρου 235 του ν. 4412/2016 (Α' 147) για τις δημόσιες συμβάσεις, γίνεται σύμφωνα με τον Κανονισμό Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών της εταιρείας, κατά παρέκκλιση από την κείμενη νομοθεσία για την ανάθεση και την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων, με την επιφύλαξη των διατάξεων του ενωσιακού δικαίου. Ο ανωτέρω Κανονισμός καταρτίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) της ΕΛΤΑ Α.Ε. εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Ειδικώς, στην περίπτωση που με τον Κανονισμό ρυθμίζεται η ανάθεση των συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών άνω των ανωτέρω ορίων, ο Κανονισμός εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Μέχρι την κατάρτιση του Κανονισμού, το ΔΣ δύναται να αποφασίζει για τον τρόπο και τη διαδικασία ανάθεσης των συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών κάτω των χρηματικών ορίων. Μέχρι την έκδοση της κοινής απόφασης του τρίτου εδαφίου, η ΕΛΤΑ Α.Ε., ως προς τις συμβάσεις δημοσίων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών άνω των ορίων, εφαρμόζει τις διατάξεις του Βιβλίου ΙΙ του ν. 4412/2016. Σε κάθε περίπτωση, το σύστημα έννομης προστασίας του Βιβλίου ΙV του ν. 4412/2016, εφαρμόζεται στις συμβάσεις που αναθέτει η ΕΛΤΑ Α.Ε. και βάσει του ως άνω Κανονισμού Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών. Η ισχύς της παρούσας εκκινεί από τη συγκρότηση της νέας Επιτροπής Ελέγχου κατά την παρ. 2.

2. Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, που συγκαλείται εντός μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος, στην Επιτροπή Ελέγχου που λειτουργεί στην ΕΛΤΑ Α.Ε. προστίθενται δύο (2) μέλη, που επιλέγονται από κατάλογο προσώπων με αποδεδειγμένη εμπειρία στον τομέα των συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, και είναι ανεξάρτητα από την εταιρεία κατά την έννοια του άρθρου 9 του ν. 4706/2020 (Α' 136) και του άρθρου 99 του ν. 4548/2018 (Α' 104). Η θητεία των μελών είναι τριετής και δύναται να ανανεωθεί μία φορά, ως προς δε τα μέλη ΔΣ, η θητεία παύει με την καθ' οιονδήποτε τρόπο απώλεια της ιδιότητας του μέλους ΔΣ της ΕΛΤΑ Α.Ε.

3. Έργο της Επιτροπής, πέραν των οριζόμενων στον Κανονισμό λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου, είναι:

α) Ο έλεγχος και η παρακολούθηση της ορθής εφαρμογής του Κανονισμού Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών σε δειγματοληπτική βάση.

β) Η υποβολή ετήσιας αναφοράς προς το ΔΣ σχετικά με την απόδοση της λειτουργίας ανάθεσης συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών της Εταιρείας, βάσει συγκεκριμένων δεικτών, με σκοπό την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας, τη μείωση των συναφών κινδύνων και τη σύνδεση της λειτουργίας προμηθειών με την εταιρική στρατηγική.

γ) Η εισήγηση προς το ΔΣ για τροποποιήσεις του Κανονισμού Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών, και εν γένει για μέτρα βελτίωσης της απόδοσης της λειτουργίας Προμηθειών της εταιρείας.

Για την εκτέλεση του έργου της τα μέλη της Επιτροπής έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν γνώση των σχετικών φακέλων, εγγράφων ή στοιχείων της εταιρείας.

4. Με απόφαση του Δ.Σ. της εταιρείας εγκρίνεται ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής, με τον οποίο ρυθμίζονται ενδεικτικά θέματα συγκρότησης, καθεστώτος των μελών, ασυμβιβάστων και κωλυμάτων, σύγκλησης, διεξαγωγής συνεδριάσεων και λήψης αποφάσεων.

Άρθρο 49 **Αναλογική εφαρμογή στη** **θυγατρική εταιρεία της ΕΛΤΑ Α.Ε.**

Οι διατάξεις του παρόντος μέρους εφαρμόζονται αναλογικά και στη θυγατρική εταιρεία της ΕΛΤΑ Α.Ε., «ΤΑΧΥΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΛΤΑ Α.Ε.».

Άρθρο 50 **Περί χρηματοδοτήσεως** **της παροχής καθολικής υπηρεσίας -** **Τροποποίηση του άρθρου 8 του ν. 4053/2012**

1. Το άρθρο 8 του ν. 4053/2012 (Α' 44) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 8 **Χρηματοδότηση καθολικής υπηρεσίας**

1. Το επαληθευμένο από την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) καθαρό κόστος παροχής της καθολικής υπηρεσίας, εφόσον αποτελεί άδικη οικονομική επιβάρυνση σύμφωνα με το Μέρος Β' του Παραρτήματος Ι, αποζημιώνεται στο σύνολό του από τον κρατικό προϋπολογισμό. Στο ανωτέρω ποσό αποζημίωσης συνυπολογίζονται τα ποσά, ύψους δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000,00) ευρώ, που έχουν καταβληθεί από τον κρατικό προϋπολογισμό στον Φορέα Παροχής Καθολικής Υπηρεσίας (Φ.Π.Κ.Υ.), κατά τα έτη 2013 - 2021, ως προκαταβολή έναντι του συνόλου του κατ' έτους επαληθευμένου από την Ε.Ε.Τ.Τ. κόστους για την παροχή καθολικής υπηρεσίας.

2. Ο Φ.Π.Κ.Υ. δύναται να συνεχίσει να λαμβάνει, κατόπιν αιτήματός του προς τη Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ακόμα και πριν από την επαλήθευση του καθαρού κόστους παροχής της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας από την Ε.Ε.Τ.Τ. προκαταβολή, έως δεκαπέντε εκατομμύρια (15.000.000,00) ευρώ. Ο Φ.Π.Κ.Υ. δικαιούται την ως άνω προκαταβολή, εφόσον η Ε.Ε.Τ.Τ. προβλέπει, βάσει των κοστολογικών-οικονομικών στοιχείων παροχής της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας, κατά το πρώτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους, σε συνδυασμό με το ετήσιο καθαρό κόστος παροχής της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας των προηγούμενων πέντε (5) επαληθευμένων ετών, ότι το σχετικό κόστος θα υπερβεί για το τρέχον έτος το αιτούμενο ποσό. Εάν το αίτημα υποβληθεί πριν την παρέλευση του πρώτου τριμήνου του έτους, τότε η Ε.Ε.Τ.Τ. λαμβάνει υπόψη της

για την πρόβλεψη τα κοστολογικά - οικονομικά στοιχεία παροχής της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας του προηγούμενου έτους.

3. Τα ποσά των παρ. 1 και 2 καταβάλλονται απευθείας στον Φ.Κ.Π.Υ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται το ύψος των προς καταβολή ποσών, ο χρόνος και η διαδικασία καταβολής τους, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

4 Η παροχή πρόσθετων υπηρεσιών πέραν των υποχρεώσεων της καθολικής υπηρεσίας, όπως η διανομή συντάξεων και χρηματικών ενταλμάτων, δύναται να χρηματοδοτείται σύμφωνα με τους ενωσιακούς κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.

5. Η σύμβαση ανάθεσης παροχής καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και του Φ.Π.Κ.Υ. που υπογράφηκε στις 19-4-2017 ισχύει αναδρομικά από την ημερομηνία λήξης της προηγούμενης, ήτοι από τις 19-4-2015.».

2. Στην τελευταία παράγραφο του Μέρους Β' του Παραρτήματος Ι του ν. 4053/2012 διαγράφεται το τρίτο εδάφιο, στην τελευταία παράγραφο του Μέρους Γ' του Παραρτήματος Ι του ν. 4053/2012 διαγράφεται η φράση: «ή/και θα επιμερίζεται στους φορείς παροχής ταχυδρομικής υπηρεσίας ή/και των χρηστών» και το Παράρτημα Ι του ν. 4053/2012 διαμορφώνεται ως εξής:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Υπολογισμός καθαρού κόστους
της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας

Μέρος Α': Προσδιορισμός Καθολικής
Ταχυδρομικής Υπηρεσίας

Η κατά το άρθρο 6 καθολική ταχυδρομική υπηρεσία περιλαμβάνει ενιαίες τιμές τουλάχιστον ανά συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή. Επίσης, δύναται να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα εξής:

1. περισσότερες ημέρες διανομής από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 6,

2. ελάχιστο αριθμό προσιτών σημείων πρόσβασης, και 3. παροχή ορισμένων δωρεάν υπηρεσιών για άτομα τυφλά ή με σοβαρά προβλήματα όρασης.

Μέρος Β': Υπολογισμός καθαρού κόστους

Το καθαρό κόστος των υποχρεώσεων παροχής καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας είναι κάθε κόστος συναφές και αναγκαίο για τη λειτουργία της παροχής καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας.

Το καθαρό κόστος των υποχρεώσεων παροχής καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του καθαρού κόστους της λειτουργίας του φορέα παροχής καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας του άρθρου 6 με υποχρεώσεις παροχής καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας και του κόστους λειτουργίας του ίδιου φορέα παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών χωρίς υποχρεώσεις παροχής καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας.

Κατά τον υπολογισμό συνεκτιμώνται όλα τα άλλα σχετικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων ενδεχόμενων άυλων οφελών και οφελών της αγοράς που αποκομίζει φορέας παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών στον οποίο

έχει ανατεθεί η παροχή καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας, του δικαιώματος για εύλογα κέρδη και των κινήτρων της αποτελεσματικότητας σε σχέση με το κόστος.

Πρέπει να δίνεται η δέουσα προσοχή στην ορθή εκτίμηση των στοιχείων κόστους τα οποία θα απέφυγε οποιοσδήποτε καθορισμένος φορέας παροχής καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας, εάν δεν ήταν επιφορτισμένος με την υποχρέωση παροχής καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας.

Κατά τον υπολογισμό του καθαρού κόστους θα πρέπει να συνεκτιμώνται τα άυλα οφέλη του φορέα παροχής καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας.

Ο υπολογισμός βασίζεται στο κόστος που προκύπτει από:

i) στοιχεία των καθορισμένων υπηρεσιών οι οποίες μπορούν να παρέχονται μόνο με ζημία ή με συνθήκες κόστους που δεν εμπίπτουν στα συνήθη εμπορικά πρότυπα.

Η κατηγορία αυτή είναι δυνατόν να περιλαμβάνει στοιχεία υπηρεσιών όπως οι οριζόμενες στο Μέρος Α',

ii) ειδικούς χρήστες ή ομάδες χρηστών που μπορούν να εξυπηρετούνται μόνο με ζημία ή με συνθήκες κόστους που δεν εμπίπτουν στα συνήθη εμπορικά πρότυπα, λόγω του κόστους παροχής της συγκεκριμένης υπηρεσίας, των σχετικών εσόδων και ενδεχομένων ενιαίων τιμών.

Ο υπολογισμός του καθαρού κόστους των ειδικών πτυχών των υποχρεώσεων καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας διενεργείται χωριστά, ώστε να μην υπολογίζονται διπλά ενδεχόμενα άμεσα ή έμμεσα οφέλη και στοιχεία κόστους.

Το συνολικό καθαρό κόστος των υποχρεώσεων καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας για οποιονδήποτε καθορισμένο φορέα παροχής καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας υπολογίζεται ως άθροισμα του καθαρού κόστους που προκύπτει από τις επί μέρους συνιστώσες των υποχρεώσεων καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας, λαμβανομένων υπόψη ενδεχόμενων άυλων οφελών. Η ευθύνη για την επαλήθευση του καθαρού κόστους ανήκει στην Ε.Ε.Τ.Τ.

Ο φορέας ή οι φορείς παροχής καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας οφείλουν να συνεργαστούν κατά την επαλήθευση του καθαρού κόστους.

Η Ε.Ε.Τ.Τ. ελέγχει τον υπολογισμό του καθαρού κόστους που υποβάλλει ο φορέας παροχής καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας και στη συνέχεια υποβάλλει έκθεση στον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Το καθαρό κόστος καθολικής υπηρεσίας αποτελεί «άδικη οικονομική επιβάρυνση», όταν υπερβαίνει ποσοστό 1% των εσόδων του Φ.Π.Κ.Υ. από την παροχή καθολικών υπηρεσιών. Αν η Ε.Ε.Τ.Τ. διαπιστώσει ότι το επαληθευμένο καθαρό κόστος αποτελεί άδικη οικονομική επιβάρυνση για τον Φ.Π.Κ.Υ., το κόστος αυτό αποζημιώνεται στο σύνολό του. Αν η Ε.Ε.Τ.Τ. διαπιστώσει ότι το επαληθευμένο καθαρό κόστος δεν αποτελεί άδικη οικονομική επιβάρυνση, αυτό επιβαρύνει αποκλειστικά τον Φ.Π.Κ.Υ.

Μέρος Γ': Κάλυψη του καθαρού κόστους των υποχρεώσεων καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας

Η κάλυψη ή η χρηματοδότηση οποιωνδήποτε στοιχείων καθαρού κόστους των υποχρεώσεων καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας μπορεί να συνεπάγεται την αποζημίωση του ή των καθορισμένων φορέων παροχής του άρθρου 6 για τις προσφερόμενες υπηρεσίες που παρέχουν από μη εμπορικές συνθήκες.

Η αποζημίωση για το καθαρό κόστος θα προέρχεται από τον κρατικό προϋπολογισμό κατά τρόπο που θα εξασφαλίζεται η αντικειμενικότητα, η διαφάνεια, η αμεροληψία και η αναλογικότητα και θα προκαλούνται οι ελάχιστες δυνατές στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό και στη ζήτηση των χρηστών.»

Άρθρο 51

Σύσταση και λειτουργία

Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Δωρεών (e-Δωρεές)

1. α) Συστήνεται και τηρείται στη Γενική Γραμματεία Συντονισμού της Προεδρίας της Κυβέρνησης, Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Δωρεών (e-Δωρεές), η οποία αναρτάται και λειτουργεί ως ψηφιακή δημόσια υπηρεσία μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr) του άρθρου 22 του ν. 4727/2020 (Α' 184). Η συνολική διαχείριση, παραγωγική λειτουργία, καθώς και η τεχνολογική ανάπτυξη και υποστήριξη της πλατφόρμας και της ηλεκτρονικής υπηρεσίας που προβλέπονται στο πρώτο εδάφιο ανήκουν στην αρμοδιότητα της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού της Προεδρίας της Κυβέρνησης, σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Συντονισμού, ανατίθεται η τήρηση, λειτουργία και ενημέρωση της πλατφόρμας, σε μέχρι δύο (2) υπαλλήλους της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού, κατηγορίας ΠΕ κλάδου Πληροφορικής ή Διοικητικού.

Για τη λειτουργία και τις εγγραφές της πλατφόρμας, συντάσσεται και υποβάλλεται ετησίως από τη Γενική Γραμματεία Συντονισμού στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, Έκθεση Απολογισμού Πεπραγμένων, σύνοψη της οποίας αναρτάται στην οικεία ιστοσελίδα και είναι προσβάσιμη σε οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο. Η Έκθεση Απολογισμού υποβάλλεται στις 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους, αρχής γενομένης από το έτος 2021.

β) Σκοπός της πλατφόρμας είναι μέσω της δυνατότητας αξιοποίησης ενός εύχρηστου, διαφανούς και σύγχρονου πληροφοριακού συστήματος:

βα) η καταχώριση και η δημοσιοποίηση των δράσεων και λειτουργικών αναγκών του Δημοσίου και των εποπτευόμενων από αυτό Ν.Π.Δ.Δ.,

ββ) ο εκσυγχρονισμός και η απλούστευση της διαδικασίας υποβολής αιτημάτων προς το Δημόσιο και τα Ν.Π.Δ.Δ. για την κάλυψη, μέσω δωρεών, των αναγκών και δράσεων των τελευταίων, οι οποίες καταχωρίζονται υποχρεωτικά σε αυτή και δημοσιοποιούνται μέσω της πλατφόρμας, καθώς και

βγ) η διασφάλιση της διαφάνειας στον τομέα των υπέρ του Δημοσίου και των Ν.Π.Δ.Δ. δωρεών, καθώς και των αντίστοιχων δωρητών.

γ) Το πληροφοριακό σύστημα της πλατφόρμας τίθεται αρχικά σε δοκιμαστική λειτουργία έναν (1) μήνα μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος και για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών. Η λήξη της δοκιμαστικής λειτουργίας διαπιστώνεται με κοινή απόφαση των Γενικών Γραμματέων Συντονισμού της Προεδρίας της Κυβέρνησης και Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Από την ημερομηνία λήξης της δοκιμαστικής λειτουργίας της πλατφόρμας αρχίζουν η παραγωγική λειτουργία αυτής, η υποχρέωση ηλεκτρονικής καταχώρισης σε αυτήν των στοιχείων που προβλέπονται στις παρ. 2 και 3, καθώς και η υποχρέωση ηλεκτρονικής υποβολής αιτημάτων σύστασης δωρεών υπέρ του Δημοσίου και των εποπτευόμενων Ν.Π.Δ.Δ. από κάθε ενδιαφερόμενο μέσω της πλατφόρμας.

Μέχρι την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της πλατφόρμας, καταχωρίζονται στην πλατφόρμα και όλες οι υπέρ του Δημοσίου και των Ν.Π.Δ.Δ. δωρεές που έχουν συντελεστεί κατά το χρονικό διάστημα από την 1η Ιουλίου 2019 και μέχρι την έναρξη λειτουργίας της πλατφόρμας, συμπεριλαμβανομένων και των δωρεών για την αντιμετώπιση αναγκών λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19.

δ) Η πλατφόρμα διαλειτουργεί, σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 4623/2019 (Α' 134) και το άρθρο 84 του ν. 4727/2020 (Α' 184), μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας (ΚΕ.Δ.) της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, με το υποσύστημα Κοινοφελών Περιουσιών του πληροφοριακού συστήματος Ψηφιακών Υπηρεσιών Δημόσιας Περιουσίας και Εθνικών Κληροδοτημάτων (Ψ.Υ.-ΔΗ.ΠΕ.Ε.Κ) της παρ. 5 του άρθρου 12 του ν. 4182/2013 (Α' 185). Η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Συντονισμού της Προεδρίας της Κυβέρνησης και τη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών αναπτύσσει τις αναγκαίες διαδικτυακές υπηρεσίες για τη διαλειτουργικότητα μεταξύ της πλατφόρμας και του πληροφοριακού συστήματος Ψ.Υ.ΔΗ.ΠΕ.Ε.Κ.

2. Στην πλατφόρμα, η οποία ενημερώνεται και επικαιροποιείται σε καθημερινή βάση, καταχωρίζονται υποχρεωτικά, ανά Υπουργείο:

α) οι ανάγκες του οικείου Υπουργείου και των εποπτευόμενων από αυτό νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), ιδίως αυτές που αφορούν προμήθειες αγαθών, παροχή υπηρεσιών, εκτέλεση έργων, καθώς και οι δράσεις τους που συνεπάγονται την κάλυψη τέτοιων αναγκών.

β) Οι δωρεές που συστήνονται για την κάλυψη των αναγκών της περ. α', το στάδιο στο οποίο βρίσκονται και ειδικότερα αν είναι εκκρεμείς, αν έχουν ματαιωθεί ή αν έχουν ολοκληρωθεί, η απόφαση αποδοχής των δωρεών

αυτών από το αρμόδιο όργανο, καθώς και τα στοιχεία των δωρητών.

γ) Οι δωρεές του Μητρώου Δωρεών που προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 4182/2013.

Από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της υπουργικής απόφασης της περ. β' της παρ. 6 για την επέκταση του δικαιώματος πρόσβασης της πλατφόρμας και σε φυσικά πρόσωπα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 4, το Μητρώο Δωρεών της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 4182/2013 καταργείται και όλες οι δωρεές εν ζωή κινητών, καθώς και οι δωρεές που συνίστανται σε παροχή υπηρεσιών υπέρ του Δημοσίου, οι οποίες γίνονται αποδεκτές με απόφαση του καθ' ύλη αρμόδιου οργάνου, και προορίζονται για την κάλυψη λειτουργικών αναγκών των υπηρεσιών που ανήκουν στην οργανωτική δομή του αντίστοιχου Υπουργείου και η αξία τους εκτιμάται σε ποσό που δεν υπερβαίνει τις σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ, καταχωρίζονται υποχρεωτικά στην πλατφόρμα. Κατά τα λοιπά, η λειτουργία της πλατφόρμας δεν επηρεάζει τη λειτουργία του Μητρώου του άρθρου 12 του ν. 4182/2013.

3. Η πλατφόρμα περιλαμβάνει:

α) Το Ευρετήριο Δράσεων ανά υπουργείο, στο οποίο καταχωρίζονται ηλεκτρονικά από τις αρμόδιες υπηρεσίες της παρ. 5, οι δράσεις και οι ανάγκες κάθε υπουργείου, καθώς και των εποπτευομένων από αυτό Ν.Π.Δ.Δ. Στο Ευρετήριο Δράσεων καταχωρίζονται υποχρεωτικά οι πληροφορίες που αφορούν στην περιγραφή του αντικειμένου κάθε επιμέρους δράσης ή ανάγκης ανά Υπουργείο, το ιστορικό κάθε δράσης ή ανάγκης, πληροφορίες για τη δωρεά με την οποία καλύφθηκε η συγκεκριμένη δράση ή ανάγκη, καθώς και τα στοιχεία του Δωρητή.

β) Το Ευρετήριο Δημόσιας Διοίκησης, στο οποίο καταχωρίζονται όλα τα Υπουργεία, τα στοιχεία των υπαλλήλων στους οποίους έχει ανατεθεί η διαχείριση και λειτουργία της πλατφόρμας σε κάθε υπουργείο, καθώς και τα στοιχεία επικοινωνίας των χρηστών της πλατφόρμας με τους υπαλλήλους αυτούς.

γ) Το Ευρετήριο Δωρεών, στο οποίο ευρετηριάζονται κατά Υπουργείο, Δράση, Δωρεά και Δωρητή, και καταχωρίζονται οι δωρεές προς το Δημόσιο και τα Ν.Π.Δ.Δ., μαζί με πληροφορίες σχετικά με το ύψος κάθε δωρεάς και τη δράση ή την ειδικότερη ανάγκη που καλύφθηκε με αυτήν, τα στοιχεία του δωρητή, καθώς και στοιχεία για το στάδιο της διαδικασίας της δωρεάς από τα οποία προκύπτει αν έχει υποβληθεί σχετικό αίτημα για την κάλυψη της δράσης και από ποιόν, αν έχει γίνει αποδεκτή η δωρεά, καθώς και τον αριθμό της απόφασης για την αποδοχή της, καθώς και πληροφόρηση σχετικά με το αν η δωρεά έχει παραμείνει ανενεργή ή έχει μαιωωθεί, προκειμένου να είναι δυνατή η προσέλευση άλλων ενδιαφερομένων για την κάλυψη της συγκεκριμένης ανάγκης.

δ) Το Ευρετήριο Δωρητών, στο οποίο καταχωρίζονται και ευρετηριάζονται με αλφαβητική σειρά, όσοι έχουν προβεί σε δωρεές προς το Δημόσιο και εποπτευόμενα από αυτό νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, η επωνυμία, η έδρα τους, καθώς και τα στοιχεία επικοινωνίας τους.

Η επεξεργασία των στοιχείων που αναφέρονται στην παρούσα, καθώς και η οργάνωση της αναζήτησης των σχετικών πληροφοριών πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη των εθνικών και ενωσιακών κανόνων για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,

4. α) Οι χρήστες της πλατφόρμας αποκτούν πρόσβαση στις υπηρεσίες της, ύστερα από προηγούμενη αυθεντικοποίηση, με χρήση κωδικών - διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, στην έννοια των χρηστών περιλαμβάνονται νομικά πρόσωπα όπως ιδίως εταιρείες, κοινωφελή ιδρύματα και νομικές οντότητες εν γένει, καθώς και τα φυσικά πρόσωπα που ενεργούν αποδεδειγμένα με την ιδιότητα του νόμιμου εκπροσώπου των ανωτέρω νομικών προσώπων.

Με την απόφαση της περ. β' της παρ. 6 μπορεί να επεκτείνεται η εφαρμογή της πλατφόρμας στις Ανεξάρτητες Αρχές και στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και να καθορίζονται οι διαχειριστές της, καθώς και να επεκτείνεται το δικαίωμα πρόσβασης στην πλατφόρμα και σε φυσικά πρόσωπα, τα οποία μέχρι την έκδοση της απόφασης αυτής μπορούν να ενημερώνονται μέσω της εφαρμογής αυτής μόνο για το περιεχόμενο της απολογιστικής έκθεσης που προβλέπεται στο τελευταίο εδάφιο της περ. α' της παρ. 1, καθώς και για τυχόν στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις υπέρ του Δημοσίου και των Ν.Π.Δ.Δ. δωρεές που δημοσιοποιούνται μέσω της ιστοσελίδας και είναι προσβάσιμα σε όλους.

β) Από την ημερομηνία έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της πλατφόρμας, τα αιτήματα των χρηστών με σκοπό την κάλυψη των δράσεων και αναγκών των υπουργείων και των Ν.Π.Δ.Δ. που προβλέπονται στην περ. α' της παρ. 2, υποβάλλονται υποχρεωτικά ηλεκτρονικά μέσω της πλατφόρμας. Μέσω της πλατφόρμας μπορεί να υποβάλλονται από τους χρήστες της και αιτήματα ή προσφορές και για τη μέσω δωρεάς κάλυψη δράσεων και αναγκών των υπουργείων και των Ν.Π.Δ.Δ. που δεν είναι καταχωρισμένες σε αυτήν. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της περ. β' της παρ. 6, για την επέκταση του δικαιώματος πρόσβασης στην πλατφόρμα και σε φυσικά πρόσωπα, τα αιτήματα δωρεών σε υπουργεία και Ν.Π.Δ.Δ. από φυσικά πρόσωπα υποβάλλονται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

5. Αρμόδιος για τη διαχείριση, την τήρηση και λειτουργία της πλατφόρμας σε κάθε υπουργείο ορίζεται ο υπηρεσιακός Γραμματέας αυτού, ο οποίος μπορεί να αναθέτει σε μέχρι δύο (2) υπαλλήλους κατηγορίας ΠΕ κλάδου Πληροφορικής ή Διοικητικού, την καθημερινή ενημέρωση αυτής. Η ενημέρωση συνίσταται στην αρχική καταχώριση στην πλατφόρμα και σε κάθε μεταγενέστερη πρόσθετη καταχώριση, μεταβολή ή διαγραφή υφιστάμενων καταχωρίσεων που αφορούν τις υπέρ των υπουργείων και των εποπτευομένων από αυτά Ν.Π.Δ.Δ. δωρεές, τα στοιχεία των αντίστοιχων δωρητών και κάθε άλλη αναγκαία πληροφορία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παρ. 2 και 3,

6. α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν στην τήρηση, την οργάνωση, τις τεχνικές προδιαγραφές, την τεχνική διαχείριση και την εν γένει λειτουργία και δημοσιότητα της πλατφόρμας, τη διαδικασία που ακολουθείται σε περίπτωση παρατεταμένης αδυναμίας πρόσβασης σε αυτήν ή παρατεταμένης αδυναμίας αποθήκευσης δεδομένων για τεχνικούς λόγους, τη συνεργασία των υπηρεσιών τήρησης της πλατφόρμας με άλλες υπηρεσίες, αρχές και φορείς για τη συλλογή, την κοινοποίηση, τον έλεγχο και τον συσχετισμό στοιχείων, εγγράφων και εν γένει πληροφοριών που αφορούν όσα υποχρεωτικά καταχωρίζονται στην πλατφόρμα αυτή, τις αναγκαίες διαλειτουργικότητες μεταξύ των πληροφοριακών συστημάτων και κάθε αναγκαία τεχνική ή άλλη λεπτομέρεια.

β) Με όμοια απόφαση, μπορεί να καθορίζονται ο τρόπος τήρησης της πλατφόρμας, τα καταχωριστέα στοιχεία των υπέρ του Δημοσίου δωρεών, καθώς και τα καταχωριστέα στοιχεία των Δωρητών, οι καταχωριστέες διοικητικές πράξεις, και να ρυθμίζεται το δικαίωμα κάθε ενδιαφερομένου να αποκτά, ύστερα από ηλεκτρονική αίτησή του προς την αρμόδια Υπηρεσία διαχείρισης της πλατφόρμας, δικαίωμα πρόσβασης στα ηλεκτρονικά αρχεία της και αυτοδύναμης ανάκτησης των αποθηκευμένων σε αυτήν δεδομένων. Με την ίδια απόφαση, καθορίζονται και οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες ασκείται το δικαίωμα αυτό κατά τρόπον σύμφωνο με τους εθνικούς και ενωσιακούς κανόνες για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η διαδικασία ελέγχου της συνδρομής των προϋποθέσεων αυτών και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 52

Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Υγειονομικών Πιστοποιητικών για το Εξαγωγικό Εμπόριο

1. Στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, συστήνεται και λειτουργεί Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Υγειονομικών Πιστοποιητικών για το Εξαγωγικό Εμπόριο (Π.Σ.Δ.Υ.Π.Ε.Ε.), με την ονομασία «Εξαγωγές Ζώων, Τροφίμων Ζωικής προέλευσης και Ζωικών Υποπροϊόντων», μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr - ΕΨΠ). Το Π.Σ.Δ.Υ.Π.Ε.Ε. έχει ως σκοπό την ψηφιακή έκδοση των κτηνιατρικών πιστοποιητικών εξαγωγής σε τρίτες χώρες.

2. Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι αρμόδιο για τη δημιουργία, οργάνωση, τήρηση και ενημέρωση του Π.Σ.Δ.Κ.Υ.Ε.Ε. Ειδικότερα:

α) οι Διευθύνσεις Υγείας των Ζώων και Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι αρμόδιες για την επεξεργασία και διαχείριση των δεδομένων, σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των περιφερειακών ενοτήτων της Χώρας και

β) η Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Αγροτικής

Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι αρμόδια για την υλοποίηση, αναβάθμιση, τροποποίηση και συντήρηση του Πληροφοριακού Συστήματος.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθορίζονται οι λεπτομέρειες λειτουργίας και εφαρμογής του Π.Σ.Δ.Κ.Υ.Ε.Ε., η διαδικασία για την υποβολή ηλεκτρονικής αίτησης για έγκριση του προς εξαγωγή φορτίου και για την ψηφιακή έκδοση των κτηνιατρικών πιστοποιητικών εξαγωγής σε τρίτες χώρες, οι οικείες υποχρεώσεις των εμπόρων - εξαγωγέων ζώων, τροφίμων ζωικής προέλευσης και ζωικών υποπροϊόντων, ο κατάλογος των ενταγμένων στο Π.Σ.Δ.Κ.Υ.Ε.Ε. κτηνιατρικών πιστοποιητικών για εξαγωγές σε τρίτες χώρες, καθώς και κάθε άλλο τεχνικό ή ειδικότερο θέμα. Η αίτηση για την έκδοση των κτηνιατρικών πιστοποιητικών εξαγωγής υποβάλλεται αποκλειστικά μέσω του Π.Σ.Δ.Υ.Π.Ε.Ε. Τα σχετικά κτηνιατρικά πιστοποιητικά εξαγωγής εκδίδονται αποκλειστικώς μέσω του Π.Σ.Δ.Υ.Π.Ε.Ε.

ΜΕΡΟΣ Ε'

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΚΑΙ ΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Άρθρο 53

Παράταση της δυνατότητας επανένταξης υπό όρους των οφειλετών σε ρυθμίσεις τμηματικής καταβολής για βεβαιωμένες οφειλές - Αντικατάσταση του άρθρου 291 του ν. 4738/2020

Το άρθρο 291 του ν. 4738/2020 (Α' 207) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 291

Επανένταξη πηγόντων από την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19 στις ρυθμίσεις των άρθρων 1-17 του ν. 4321/2015, των άρθρων 98-109 του ν. 4611/2019 και του ν. 4469/2017

Οφειλέτες με οφειλές βεβαιωμένες στις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) και τα Ελεγκτικά Κέντρα και δόσεις ρυθμίσεων τμηματικής καταβολής, για τις οποίες έχουν χορηγηθεί αναστολή είσπραξης και παράταση καταβολής, σύμφωνα με την από 11-3-2020 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), η οποία κυρώθηκε με τον ν. 4682/2020 (Α' 76), την από 30-3-2020 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), την από 1-5-2020 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 90), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4690/2020 (Α' 104) και τον ν. 4690/2020, οι οποίοι απώλεσαν κατά τη διάρκεια του χρονικού διαστήματος Μαρτίου 2020 έως και Νοεμβρίου 2020 ρύθμιση τμηματικής καταβολής σύμφωνα με: α) τα άρθρα 1-17 του ν. 4321/2015 (Α' 32), β) τα άρθρα 98-109 του ν. 4611/2019 (Α' 73) και γ) τον ν. 4469/2017 (Α' 62), δύνανται να επανενταχθούν στο ίδιο καθεστώς ρύθμισης με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις για την υπολειπόμενη οφειλή και για τον εναπομείναντα αριθμό δόσεων της ρύθμισης κατόπιν αίτησής τους.

Η επανένταξη του οφειλέτη στη ρύθμιση συντελείται με την καταβολή της δόσης του μηνός Δεκεμβρίου 2020, η οποία πρέπει να πραγματοποιηθεί μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του ίδιου μήνα. Η καταληκτική ημερομηνία της αναβίωσης ρύθμισης επεκτείνεται κατά το πλήθος των δόσεων που ήταν ανεξόφλητες την ημέρα της αναβίωσης.».

Άρθρο 54

Αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο για την επιστροφή του ημίσεος ποσού της μείωσης των μισθωμάτων - Αντικατάσταση του άρθρου 13 του ν. 4690/2020

Η παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 4690/2020 (Α' 104) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. α. Τα φυσικά πρόσωπα της παρ. 42 του άρθρου 72 του ν. 4172/2013 (Α' 167), εφόσον εισέπραξαν μειωμένο μίσθωμα κατά τουλάχιστον σαράντα τοις εκατό (40%) ή εφόσον εισέπραξαν, κατόπιν συμφωνίας, μειωμένο μίσθωμα κατά τουλάχιστον τριάντα τοις εκατό (30%), σύμφωνα με διατάξεις στο πλαίσιο αντιμετώπισης των επιπτώσεων του κορωνοϊού COVID-19, έχουν δικαίωμα έκπτωσης ποσού ίσου με ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) επί του εξήντα τοις εκατό (60%) των μισθωμάτων των μηνών αυτών λογιζομένων πριν την ως άνω μείωση, από οφειλές με καταληκτική ημερομηνία καταβολής προς τη φορολογική αρχή από τις 31-7-2020 και μετά, πλην των οφειλών από ρυθμίσεις ή διευκολύνσεις τμηματικής καταβολής, οφειλών υπέρ αλλοδαπού δημοσίου και από ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων.

Στα ως άνω φυσικά πρόσωπα, τα οποία από τον μήνα Νοέμβριο 2020 και εφεξής, εισπράττουν μειωμένο μίσθωμα κατά σαράντα τοις εκατό (40%), σύμφωνα με διατάξεις στο πλαίσιο αντιμετώπισης των επιπτώσεων του κορωνοϊού COVID-19, αντί της έκπτωσης του προηγούμενου εδαφίου καταβάλλεται στον τραπεζικό λογαριασμό, που έχει γνωστοποιηθεί στη διαδικτυακή πύλη www.aade.gr της Α.Α.Δ.Ε. στο περιβάλλον TAXISnet, ποσό ίσο με το ήμισυ της μείωσης των μισθωμάτων των μηνών αυτών σε βάρος των πιστώσεων του ΑΛΕ 2910601058 "Πιστώσεις για δράσεις που σχετίζονται με την υλοποίηση μέτρων αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών του κορωνοϊού" του ΕΦ 1023-711-0000000 "Γενικές Κρατικές Δαπάνες" του Υπουργείου Οικονομικών.

β. Το ποσό της περ. α' που καταβάλλεται στους λογαριασμούς των δικαιούχων, δεν εμπίπτει σε καμία κατηγορία εισοδήματος, δεν υπόκειται σε οποιονδήποτε φόρο, τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013, είναι ανεκχώρητο και ακατάσχετο στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα των τελευταίων, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα.

γ. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, μετά από εισήγηση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., δύναται να καθο-

ρίζονται οι ειδικότερες διαδικαστικές προϋποθέσεις, η διασταύρωση των στοιχείων, η διαδικασία καταβολής και κάθε άλλο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.».

Άρθρο 55

Αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο για τις ενισχύσεις που αφορούν προμήθεια θερμαντικών σωμάτων από τις επιχειρήσεις εστίασης

Για το χρονικό διάστημα ισχύος των έκτακτων μέτρων αντιμετώπισης του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, και πάντως όχι πέραν της 30ής.4.2021, η ενίσχυση που καταβάλλεται στο πλαίσιο δράσεων επιχορήγησης επιχειρήσεων εστίασης για την προμήθεια θερμαντικών σωμάτων εξωτερικού χώρου δεν υπόκειται σε οποιονδήποτε φόρο, τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 (Α' 167), είναι ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα. Οι δικαιούχοι της ενίσχυσης του παρόντος απαλλάσσονται από την υποχρέωση προσκόμισης αποδεικτικού φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για τη συμμετοχή τους στις δράσεις και την είσπραξη της ενίσχυσης.

Άρθρο 56

Παράταση αναστολής εφαρμογής των υποχρεώσεων των συμβολαιογράφων για τις δηλώσεις μεταβιβάσεων ακινήτων των άρθρων 47, 48 και 49 του ν. 4646/2019 - Αντικατάσταση της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 4652/2020

Η παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 4652/2020 (Α' 9) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Αναστέλλεται μέχρι την 30ή.6.2021 η εφαρμογή των άρθρων 47, 48 και 49 του ν. 4646/2019 (Α' 201), με εξαίρεση τη διάταξη της Ενότητας Β' του άρθρου 48. Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) μπορεί να προβλέπεται η ηλεκτρονική υποβολή των δηλώσεων φορολογίας μεταβίβασης ακινήτων, κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών και κερδών από τυχερά παίγνια, να καθορίζονται ο τρόπος, το περιεχόμενο και ο χρόνος υποβολής τους, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.».

Άρθρο 57

Απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος για μισθωτή εργασία αλλοδαπών αξιωματικών και πληρωμάτων, φορολογικών κατοίκων αλλοδαπής για διεθνείς πλόες

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 4172/2013 (Α' 167) προστίθεται νέα περ. ια' ως εξής:

«α) Το εισόδημα από μισθωτή εργασία που αποκτούν αλλοδαποί αξιωματικοί και αλλοδαπό κατώτερο πλήρωμα, οι οποίοι είναι φορολογικοί κάτοικοι αλλοδαπής, σε πλοία του Εμπορικού Ναυτικού με ελληνική σημαία, τα οποία εκτελούν αποκλειστικά διεθνείς πλόες.».

2. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 15 του ν. 4172/2013 καταργείται.

3. Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Ομοίως, απαλλάσσεται της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης το εισόδημα από μισθωτή εργασία που αποκτούν αλλοδαποί αξιωματικοί και αλλοδαπό κατώτερο πλήρωμα, οι οποίοι είναι φορολογικοί κάτοικοι αλλοδαπής, σε πλοία του Εμπορικού Ναυτικού με ελληνική σημαία, τα οποία εκτελούν αποκλειστικά διεθνείς πλόες.».

4. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 αντικαθίσταται και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Στο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες που αποκτούν οι αμειβόμενοι με μηνιαίο μισθό, οι συνταξιούχοι από φορείς κύριας ασφάλισης, οι αμειβόμενοι με ημερομίσθιο, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες με σχέση μίσθωσης εργασίας πάνω από ένα (1) έτος στον ίδιο εργοδότη ή με σχέση μίσθωσης εργασίας αορίστου χρόνου, οι αξιωματικοί και το κατώτερο πλήρωμα του Εμπορικού Ναυτικού που παρέχουν υπηρεσίες σε εμπορικά πλοία, με εξαίρεση τους αλλοδαπούς αξιωματικούς και το αλλοδαπό κατώτερο πλήρωμα, οι οποίοι είναι φορολογικοί κάτοικοι αλλοδαπής, που υπηρετούν σε πλοία του Εμπορικού Ναυτικού με ελληνική σημαία, τα οποία εκτελούν αποκλειστικά διεθνείς πλόες, καθώς και με εξαίρεση τα εισοδήματα των προσώπων που παρουσιάζουν αναπηρίες κάθε μορφής σε ποσοστό από ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω, διενεργείται παρακράτηση από τους εργοδότες ή από τους φορείς που καταβάλλουν κύριες συντάξεις έναντι της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης. Η παρακράτηση διενεργείται κατά την καταβολή και υπολογίζεται με συντελεστή μετά από προηγούμενη αναγωγή του μισθού ή της σύνταξης ή του ημερομισθίου ή της αμοιβής που ορίζεται με άλλη βάση, σε ετήσιο καθαρό εισόδημα που ορίζεται στην παρ. 3. Για την απόδοση των ποσών αυτών που παρακρατήθηκαν εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 60.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΩΝΙΑΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ Ε.Φ.Κ. ΚΑΙ ΤΟΝ Φ.Π.Α.

Άρθρο 58

Προκαταβολή επιστροφής ειδικού φόρου κατανάλωσης σε επαγγελματίες αλιείς, κατοίκους μικρών και απομακρυσμένων νησιών - Τροποποίηση του άρθρου 78 του ν. 2960/2001

Στο άρθρο 78 του ν. 2960/2001 (Α' 265) προστίθεται παρ. 4Α ως εξής:

«4Α. Σε αλιείς, δικαιούχους απαλλαγής του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) καυσίμων σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 1, κατοίκους μικρών και απομακρυσμένων νησιών όπου δεν υφίσταται φορολογική αποθήκη

καυσίμων ναυτιλίας, παρέχεται δυνατότητα προκαταβολής της επιστροφής του Ε.Φ.Κ. καυσίμων που αναλογεί στις ετήσιες καταναλώσεις καυσίμων κινητήρων για τις ανάγκες τους.

Η δυνατότητα προκαταβολής της δικαιούμενης, σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 1, επιστροφής ισχύει και για νομικά πρόσωπα, καθώς και για οποιαδήποτε νομική οντότητα με αντικείμενο την επαγγελματική αλιεία, υπό την προϋπόθεση ότι όλοι οι μέτοχοι ή εταίροι είναι κάτοικοι μικρών και απομακρυσμένων νησιών.

Η προκαταβολή της παρούσας είναι ακατάσχετη και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένες οφειλές προς τη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες και τα ασφαλιστικά ταμεία.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η οποία εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., καθορίζονται τα νησιά που υπάγονται στη ρύθμιση της παρούσας, τα κριτήρια για τον προσδιορισμό του ύψους της προκαταβολής, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.».

Άρθρο 59

Παροχή πίστωσης καταβολής φορολογικών και λοιπών επιβαρύνσεων σε ενεργειακά προϊόντα

Κατ' εξαίρεση της παρ. 1 του άρθρου 109 του ν. 2960/2001 (Α' 265), παρέχεται πίστωση στους εγκεκριμένους αποθηκευτές, όπως ορίζονται στην περ. α' του άρθρου 55 του ν. 2960/2001 για τις Δηλώσεις Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης και λοιπών φορολογιών που υποβάλλονται μέχρι και τη δεκάτη ενάτη (19η) ημέρα εκάστου μηνός, για την καταβολή στις τελωνειακές αρχές του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), καθώς και κάθε άλλης σχετικής επιβάρυνσης, που αναλογούν στα ενεργειακά προϊόντα των περ. α' έως και ιε' της παρ. 1 του άρθρου 73 του ν. 2960/2001, τα οποία εξέρχονται του καθεστώτος αναστολής και για τα οποία βεβαιώνονται οι οφειλόμενες φορολογικές επιβαρύνσεις, με την επιφύλαξη της παρ. 8 του άρθρου 109 του ίδιου νόμου. Το σύνολο των οφειλόμενων επιβαρύνσεων, εισπράττεται έως και την εικοστή (20η) ημέρα του ίδιου μήνα υποβολής της Δήλωσης Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης και λοιπών φορολογιών. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, κατατίθεται εγγύηση είτε χρηματική, είτε τραπεζική, είτε ασφαλιστήριο συμβόλαιο. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης καταβολής του συνόλου της οφειλής, αυτή εισπράττεται με ανάλογη κατάπτωση της εγγύησης του προηγούμενου εδαφίου υπέρ του Δημοσίου.

Άρθρο 60

Πρόστιμο για περιπτώσεις διαφυγής δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων ποσού έως πενήντα ευρώ - Προσθήκη παρ. 12 στο άρθρο 147 του ν. 2960/2001

Στο άρθρο 147 του ν. 2960/2001 (Α' 265), όπως τροποποιείται από το άρθρο 21 του παρόντος σχεδίου νόμου, προστίθεται παρ. 12, ως εξής:

«12. Πράξη η οποία έχει ως αποτέλεσμα τη στέρηση από το Δημόσιο δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύν-

σεων υγρών καυσίμων, τα οποία εισπράττονται από τις τελωνειακές αρχές σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και που δεν υπερβαίνουν συνολικά τα πενήντα (50) ευρώ, χαρακτηρίζεται ως απλή τελωνειακή παράβαση και τιμωρείται με πρόστιμο ίσο με το τριπλάσιο των διαφυγουσών επιβαρύνσεων, το οποίο δεν δύναται να είναι κατώτερο των εκατό (100) ευρώ.».

Άρθρο 61

Επιβολή Φόρου Κατανάλωσης - Βάση υπολογισμού και συντελεστές φόρου - Βεβαίωση και είσπραξη του φόρου - Αντικατάσταση του άρθρου 53Α του ν. 2960/2001

Το άρθρο 53Α του ν. 2960/2001 (Α' 265) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 53Α

Επιβολή Φόρου Κατανάλωσης - Βάση υπολογισμού και συντελεστές φόρου - Βεβαίωση και είσπραξη του φόρου

1. Επιβάλλεται φόρος κατανάλωσης στα εισαγόμενα από τρίτες χώρες, προερχόμενα από άλλα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή εγχωρίως παραγόμενα προϊόντα, ως ακολούθως:

α) Στα υγρά αναπλήρωσης, τα οποία περιέχονται στα ηλεκτρονικά τσιγάρα του κωδικού Συνδυασμένης Ονοματολογίας 85437070 ή σε ειδικούς περιέκτες επαναπλήρωσης ή φιαλίδια μίας χρήσης που προορίζονται να ενσωματωθούν σε συσκευές ηλεκτρονικού τσιγάρου, τα οποία κατατάσσονται στους κωδικούς Σ.Ο. 38249956 και 38249957. Οι συσκευές ηλεκτρονικού τσιγάρου του κωδικού Σ.Ο. 85437070 δεν υπόκεινται σε Φόρο Κατανάλωσης, εφόσον αποτελούνται μόνο από την εξωτερική συσκευή και δεν περιέχουν υγρά τα οποία καταναλώνονται μέσω αυτής.

β) Στον καβουρδισμένο καφέ των κωδικών Σ.Ο. 0901 21 00 και 0901 22 00.

γ) Στον μη καβουρδισμένο καφέ των κωδικών Σ.Ο. 0901 11 00 και 0901 12 00.

δ) Στα εκχυλίσματα, αποστάγματα και συμπυκνώματα καφέ του κωδικού Σ.Ο. EX 2101 11 00, σε υγρή ή στερεή μορφή, εκτός από εκείνα που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν στα παρασκευάσματα διατροφής.

ε) Στα παρασκευάσματα με βάση τα εκχυλίσματα, αποστάγματα ή συμπυκνώματα του καφέ ή με βάση τον καφέ των κωδικών Σ.Ο. 2101 12 92 και 2101 12 98.

στ) Στο μείγμα καπνού που περιέχεται στο ηλεκτρικά θερμαινόμενο προϊόν καπνού.

2. Οι συντελεστές φόρου κατανάλωσης που επιβάλλονται στα προϊόντα της παρ. 1 ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για τα προϊόντα της περ. α', δέκα λεπτά (0,10) ανά χιλιοστόλιτρο (ml) προϊόντος.

β) Για τα προϊόντα της περ. β', τρία (3) ευρώ ανά κιλό καθαρού βάρους που περιέχεται στο τελικό προϊόν.

γ) Για τα προϊόντα της περ. γ', δύο (2) ευρώ ανά κιλό καθαρού βάρους.

δ) Για τα προϊόντα της περ. δ', τέσσερα (4) ευρώ ανά κιλό καθαρού βάρους που περιέχεται στο τελικό προϊόν.

ε) Για τα προϊόντα της περ. ε', τέσσερα (4) ευρώ ανά κιλό καθαρού βάρους που περιέχεται στο τελικό προϊόν.

στ) Για τα προϊόντα της περ. στ', εκατόν πενήντα έξι ευρώ και εβδομήντα λεπτά (156,70) ανά χιλιόγραμμο καθαρού βάρους μείγματος καπνού του προϊόντος.

3. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου:

α) ως «ηλεκτρονικό τσιγάρο» ορίζεται το προϊόν, το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κατανάλωση ατμού με επιστόμιο ή στοιχείο του εν λόγω προϊόντος, συμπεριλαμβανομένου του περιέκτη, του δοχείου και της συσκευής χωρίς περιέκτη ή δοχείο. Τα ηλεκτρονικά τσιγάρα μπορούν να είναι είτε επαναπληρώσιμα μέσω περιέκτη επαναπλήρωσης και δοχείου είτε επαναπληρώσιμα με περιέκτες μίας χρήσης.

β) Ως «περιέκτης επαναπλήρωσης» ορίζεται το δοχείο που περιέχει υγρό, το οποίο μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί για να επαναπληρώσει ηλεκτρονικό τσιγάρο.

γ) Ως «παραγωγή καφέ», δεν νοείται η φρύξη (καβούρντισμα), η άλεση και η συσκευασία του τελικού προϊόντος.

δ) Ως «εγκεκριμένος αποθηκευτής προϊόντων φόρου κατανάλωσης»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που παραλαμβάνει, κατέχει ή αποστέλλει κατά την άσκηση του επαγγέλματός του υποκείμενα σε φόρο κατανάλωσης προϊόντα τα οποία τελούν σε καθεστώς φορολογικής αποθήκης.

ε) Ως «ηλεκτρικά θερμαινόμενο προϊόν καπνού»: το βιομηχανοποιημένο προϊόν, το οποίο περιέχει καπνό και παράγει αερόλυμα μέσω διαδικασίας θέρμανσης και όχι καύσης.

4. Τα προϊόντα της παρ. 1 τα οποία παράγονται εγχωρίως ή παραλαμβάνονται από άλλα κράτη - μέλη της Ε.Ε. στο εσωτερικό της Χώρας ή εισάγονται από τρίτη χώρα και έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία, δύναται να τίθενται σε καθεστώς φορολογικής αποθήκης και για το χρονικό διάστημα που παραμένουν στο καθεστώς αυτό τελούν σε αναστολή καταβολής του φόρου κατανάλωσης και του Φ.Π.Α., σύμφωνα με το άρθρο 25 του κώδικα Φ.Π.Α. (ν. 2859/2000, Α' 248).

5. Το άρθρο 56, αναφορικά με το απαιτητό του φόρου κατά τον χρόνο θέσης σε ανάλωση και το άρθρο 109 αναφορικά με τη διαδικασία και τις διατυπώσεις για τη βεβαίωση και είσπραξη του φόρου εφαρμόζονται κατ' αναλογία και στα προϊόντα του παρόντος άρθρου.

Το άρθρο 65 εφαρμόζεται και για τα υγρά αναπλήρωσης ηλεκτρονικού τσιγάρου, τα προϊόντα καφέ ή με βάση τον καφέ και το μείγμα καπνού για το ηλεκτρικά θερμαινόμενο προϊόν καπνού της παρ. 1, τα οποία τελούν υπό καθεστώς αναστολής. Η καταστροφή των προϊόντων διενεργείται κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου προσώπου, από την επιτροπή του άρθρου 37, με την εξαίρεση του ηλεκτρικά θερμαινόμενου προϊόντος καπνού, η καταστροφή του οποίου διενεργείται από την επιτροπή του άρθρου 105.

Τα άρθρα 102, 105, 106 και 108 εφαρμόζονται αναλόγως και για το μείγμα καπνού για ηλεκτρικά θερμαινόμενο προϊόν καπνού της περ. στ' της παρ. 1.

5α. Τα προϊόντα των περ. α', β', δ', ε' και στ' της παρ. 1, που αποκτά ιδιότης για δική του χρήση και τα οποία

μεταφέρει στη Χώρα αυτοπροσώπως από άλλο κράτος - μέλος της Ε.Ε. ή τρίτη χώρα, απαλλάσσονται από τον φόρο κατανάλωσης. Για να προσδιοριστεί κατά πόσο τα προϊόντα αυτά προορίζονται για ίδια χρήση, λαμβάνονται υπόψη από τις αρμόδιες Αρχές τα εξής τουλάχιστον στοιχεία:

α) η εμπορική ιδιότητα του κατόχου και οι λόγοι κατοχής των προϊόντων,

β) ο τόπος όπου βρίσκονται τα προϊόντα ή, ανάλογα με την περίπτωση, ο χρησιμοποιούμενος τρόπος μεταφοράς,

γ) κάθε έγγραφο σχετικό με τα προϊόντα,

δ) η φύση των προϊόντων,

ε) η ποσότητα των προϊόντων, για την οποία, ως αποδεικτικό στοιχείο, ορίζεται για τα προϊόντα της περ. α' της παρ. 1 το ποσοτικό όριο των είκοσι (20) χιλιοστόλιτρων (ml) υγρών αναπήρωσης που περιέχονται στα ηλεκτρονικά τσιγάρα, για τα προϊόντα της περ. στ) της παρ. 1 το ποσοτικό όριο των δεκατριών (13) γραμμαρίων μείγματος καπνού που περιέχεται στο ηλεκτρικά θερμαινόμενο προϊόν καπνού και για τα προϊόντα καφέ των περ. β', δ' και ε' της παρ. 1 το ποσοτικό όριο των τριών (3) κιλών.

6. Η υποχρέωση καταβολής του φόρου κατανάλωσης που επιβάλλεται στα προϊόντα της παρ. 1, στην περίπτωση παραλαβής των προϊόντων αυτών από άλλα κράτη - μέλη της Ε.Ε. γεννάται κατά την παραλαβή τους στο εσωτερικό της χώρας.

7. Υπόχρεος για την καταβολή του φόρου είναι κατά περίπτωση:

α) το πρόσωπο που εισάγει από τρίτη χώρα τα ανωτέρω προϊόντα,

β) το πρόσωπο που αποκτά από άλλο κράτος - μέλος της Ε.Ε. τα ανωτέρω προϊόντα,

γ) το πρόσωπο που παράγει εγχωρίως τα ανωτέρω προϊόντα, εκτός καθεστώτος αναστολής,

δ) ο εγκεκριμένος αποθηκευτής των προϊόντων αυτών,

ε) ειδικά για τα προϊόντα καφέ των περ. β', γ', δ' και ε' της παρ. 1, κάθε πρόσωπο το οποίο έχει εγκριθεί ως δικαιούχος υποβολής αίτησης επιστροφής φόρου κατανάλωσης, και αποκτά τα προϊόντα αυτά από εγκεκριμένο αποθηκευτή-πωλητή, το οποίο δύναται να καταβάλει με την υποβολή του προβλεπόμενου τελωνειακού παραστατικού τον φόρο κατανάλωσης που αναλογεί στα αποκτώμενα προϊόντα κατά τη θέση τους σε ανάλωση.

8. Η βεβαίωση και εισπραξη του φόρου κατανάλωσης που επιβάλλεται στα προϊόντα της παρ. 1 ενεργείται από την αρμόδια Αρχή, ως κατωτέρω:

α) Ως προς την εισαγωγή, κατά την ίδια χρονική στιγμή που βεβαιώνονται και εισπράττονται οι λοιπές δασμολογικές επιβαρύνσεις.

β) Ως προς την απόκτηση από άλλο κράτος - μέλος, το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών από τη γένεση της υποχρέωσης, εκτός εάν τα προϊόντα τεθούν άμεσα σε καθεστώς φορολογικής αποθήκης της παρ. 4.

γ) Ως προς την εγχώρια παραγωγή των προϊόντων αυτών, εκτός καθεστώτος αναστολής, το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών από τη γένεση της υποχρέωσης.

δ) Ως προς την έξοδο από τη φορολογική αποθήκη, ήτοι από το καθεστώς αναστολής των φορολογικών επιβαρύνσεων, το αργότερο μέχρι τις 25 του επόμενου μήνα από τον μήνα εξόδου από το καθεστώς αναστολής με την επιφύλαξη των επομένων εδαφίων. Για τα προϊόντα καφέ των περ. β', γ', δ' και ε' της παρ. 1, η οποία πραγματοποιείται από τα υπόχρεα πρόσωπα της περ. ε' της παρ. 7, η βεβαίωση και εισπραξη του φόρου κατανάλωσης ενεργείται κατά τον χρόνο θέσης σε ανάλωση των προϊόντων στο εσωτερικό της Χώρας με Δήλωση Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης και λοιπών φορολογιών (ΔΕΦΚ), που υποβάλλεται από τα πρόσωπα αυτά. Για το μείγμα καπνού που περιέχεται στο ηλεκτρικά θερμαινόμενο προϊόν καπνού εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 104 και 111.

9. Με τον φόρο κατανάλωσης των ανωτέρω προϊόντων βεβαιώνεται και εισπράττεται, κατά την ίδια χρονική στιγμή, ο αναλογών Φ.Π.Α. Κατ' εξαίρεση, ο αναλογών Φ.Π.Α. των προϊόντων καφέ των περ. β), γ), δ) και ε) της παρ. 1, βεβαιώνεται και εισπράττεται με δήλωση που υποβάλλεται από τον εγκεκριμένο αποθηκευτή-πωλητή, το αργότερο μέχρι τις 25 του επόμενου μήνα από τον μήνα εξόδου από το καθεστώς αναστολής, σε περίπτωση που ο φόρος κατανάλωσης βεβαιώνεται και εισπράττεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο δεύτερο εδάφιο της περ. δ' της παρ. 8.

Η φορολογητέα αξία διαμορφώνεται με βάση τα άρθρα 19 και 20 του ν. 2859/2000 (Α' 248).

Οι εγκεκριμένοι αποθηκευτές των προϊόντων του παρόντος ασκούν το δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ των εισροών τους με την υποβολή του προβλεπόμενου παραστατικού στην αρμόδια τελωνειακή αρχή.

9α. Επιστρέφεται το ποσό του φόρου κατανάλωσης που έχει εισπραχθεί κατά τα οριζόμενα στην παρ. 8, για τα εισαγόμενα από τρίτες χώρες, προερχόμενα από άλλα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), εγχωρίως παραγόμενα και για τα εξερχόμενα από φορολογική αποθήκη προϊόντα καφέ των περ. β', γ', δ' και ε' της παρ. 1, τα οποία, μετά τη θέση τους σε ανάλωση, αυτούσια ή κατόπιν επεξεργασίας τους, συμπεριλαμβανομένων και των συνήθων εργασιών που δεν μεταβάλλουν τη Δασμολογική τους Κλάση, εξάγονται σε τρίτες χώρες ή αποστέλλονται σε άλλα κράτη - μέλη της Ε.Ε. Δικαιούχοι επιστροφής του φόρου κατανάλωσης είναι τα πρόσωπα της παρ. 7, κατά περίπτωση, τα οποία διενεργούν την εξαγωγή ή την παράδοσή τους σε άλλο κράτος - μέλος και τα οποία έχουν εγκριθεί για την υποβολή αίτησης επιστροφής του φόρου κατανάλωσης.

10. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας φορολογικής αποθήκης και εγκεκριμένου αποθηκευτή των ανωτέρω προϊόντων, οι διαδικασίες επιβολής του Φόρου Κατανάλωσης, η παρακολούθηση και ο έλεγχος των προϊόντων του παρόντος άρθρου, καθώς και οι λοιπές λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων. Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για την επιστροφή του φόρου κατανάλωσης της παρ. 9.».

Άρθρο 62
Επέκταση απαλλαγών από τον
Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης
αιθυλικής αλκοόλης - Τροποποίηση
του άρθρου 83 του ν. 2960/2001

Η περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 83 του ν. 2960/2001 (Α' 265) αντικαθίσταται, στην περ. β' η λέξη «Κοινοτικές» αντικαθίσταται με τη λέξη «ενωσιακές» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Τα προϊόντα του άρθρου 80 του παρόντα Κώδικα απαλλάσσονται του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) αιθυλικής αλκοόλης, στις παρακάτω περιπτώσεις:

α) όταν διανέμονται με τη μορφή αιθυλικής αλκοόλης, η οποία έχει υποστεί πλήρη μετουσίωση, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις περί μετουσίωσης,

β) όταν έχουν υποστεί μετουσίωση, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της ελληνικής νομοθεσίας ή της νομοθεσίας άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. και χρησιμοποιούνται για την παρασκευή οποιουδήποτε προϊόντος που δεν προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση (παραγωγή ποτών). Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που εκδίδεται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες ενωσιακές διατάξεις, μετά από εισήγηση της αρμόδιας Διεύθυνσης του Γενικού Χημείου του Κράτους, καθορίζεται το είδος και το ποσοστό των χρησιμοποιούμενων μετουσιωτικών της αιθυλικής αλκοόλης,

γ) όταν χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ξυδιού σύμφωνα με τον ορισμό του κωδικού Σ.Ο. 22.09,

δ) όταν χρησιμοποιούνται αυτούσια για την παραγωγή φαρμάκων που προορίζονται για ανθρώπινη και κτηνιατρική χρήση, όπως η παραγωγή και η κυκλοφορία αυτών ορίζεται από την ισχύουσα εθνική και ενωσιακή νομοθεσία, καθώς και όταν χρησιμοποιούνται, στην παρασκευή πρώτης ύλης των φαρμάκων αυτών, υπό την προϋπόθεση ότι αυτή αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της διαδικασίας παραγωγής τους,

ε) όταν χρησιμοποιούνται για την παραγωγή αρωματικών ουσιών που προορίζονται για την παραγωγή ειδών διατροφής και μη αλκοολούχων ποτών, με ογκομετρικό αλκοολικό τίτλο μέχρι και 1,2% vol.,

στ) όταν χρησιμοποιούνται ως πρώτη ύλη ή ως συστατικά ημιτελών προϊόντων για την παραγωγή ειδών διατροφής, γεμιστών ή όχι, εφόσον σε κάθε περίπτωση η περιεχόμενη αιθυλική αλκοόλη δεν υπερβαίνει τα 8,5 λίτρα άνυδρης αιθυλικής αλκοόλης ανά 100 χιλιόγραμμα προϊόντος για τις σοκολάτες και τα 5 λίτρα άνυδρης αιθυλικής αλκοόλης ανά 100 χιλιόγραμμα προϊόντος για άλλα προϊόντα,

ζ) όταν χρησιμοποιούνται ως δείγματα για αναλύσεις για τη διεξαγωγή των αναγκαίων δοκιμών παραγωγής ή για επιστημονικούς σκοπούς,

η) όταν χρησιμοποιούνται για σκοπούς επιστημονικής έρευνας,

θ) όταν χρησιμοποιούνται στα νοσοκομεία, θεραπευτήρια, κλινικές, νοσηλευτικά ιδρύματα δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου, για ιατρικούς σκοπούς,

ι) όταν χρησιμοποιούνται για τον ψεκάσμο αρτοσκευασμάτων και παραλαμβάνονται από βιομηχανίες ή βιοτεχνίες που διαθέτουν αυτόματα μηχανήματα ψεκάσμου των αρτοσκευασμάτων αυτών.»

Άρθρο 63
Σφράγιση βυτιοφόρων μεταφοράς
υποκείμενων υγρών καυσίμων προς εξαγωγή -
Προσθήκη άρθρου 112Α στον ν. 2960/2001

Στον ν. 2960/2001 (Α' 265) προστίθεται νέο άρθρο 112Α ως εξής:

«Άρθρο 112 Α

Σφράγιση βυτιοφόρων μεταφοράς υποκείμενων υγρών καυσίμων προς εξαγωγή

1. Η διακίνηση, υπό καθεστώς αναστολής, των υποκείμενων σε Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης ενεργειακών προϊόντων των περ. α) έως ιβ) της παρ. 1 του άρθρου 73, τα οποία προορίζονται για εξαγωγή, μέσω βυτιοφόρων οχημάτων, γίνεται με αποκλειστική ευθύνη των εγκεκριμένων αποθηκευτών του άρθρου 55 και είναι επιτρεπτή, εφόσον συντρέχουν, σωρευτικά, οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) τα διαμερίσματα των δεξαμενών των βυτιοφόρων οχημάτων σφραγίζονται, κατά τη φόρτωση, με εταιρικές σφραγίδες, ώστε να διασφαλίζεται το απαραβίαστο των διαμερισμάτων τους, κατά τη διακίνηση,

β) τα βυτιοφόρα οχήματα διαθέτουν πιστοποιητικό ογκομέτρησης με τα στοιχεία ογκομέτρησης όλων των διαμερισμάτων των δεξαμενών τους, εκδιδόμενο από αρμόδιους πιστοποιημένους φορείς, καθώς και βέργα μέτρησης στάθμης των δεξαμενών τους συνοδευόμενη από το απαιτούμενο πιστοποιητικό διακριβώσης, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην περ. α' της παρ. 13 του άρθρου 31 του ν. 3784/2009 (Α' 137) και τα άρθρα 30 και 31 του ν. 4608/2019 (Α' 66),

γ) τα βυτιοφόρα οχήματα διαθέτουν πιστοποιητικό καταλληλότητας για τελωνειακή σφράγιση και αριθμό μητρώου «Διακινήτη Πετρελαίου Ναυτιλίας και Αερολογίων Καυσίμων» (ΔΙ.ΠΕ.Ν.Α.Κ.).

2. Η μη τήρηση των υποχρεώσεων της παρ. 1 χαρακτηρίζεται ως απλή τελωνειακή παράβαση, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 119Α, και τιμωρείται ως εξής:

α) Για παράβαση της περ. α) επιβάλλεται πρόστιμο ποσού πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ ανά διαμέρισμα.

β) Για παράβαση της περ. β) επιβάλλεται πρόστιμο ποσού τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ ανά βυτιοφόρο.

γ) Για παράβαση της περ. γ) επιβάλλεται πρόστιμο ποσού τριών χιλιάδων (3.000) ανά βυτιοφόρο.

Υπόχρεοι για την καταβολή των προστίμων της παρούσας είναι οι εγκεκριμένοι αποθηκευτές του άρθρου 55, οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για τη σφράγιση των βυτιοφόρων σύμφωνα με την παρ. 1.

3. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται οι διαδικασίες παρακολούθησης και ελέγχου τήρησης της παρ. 1, τα σημεία σφράγισης, τα χαρακτηριστικά των σφραγίδων, τα συνοδευτικά έγγραφα τα οποία φέρουν υποχρεωτικά τα στοιχεία των σφραγίδων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

Άρθρο 64
Μείωση συντελεστή ΦΠΑ
για διάφορα παρασκευάσματα -
Τροποποίηση του παραρτήματος III
του Κώδικα Φ.Π.Α.

Η παρ. 28 του Κεφαλαίου Α' του Παραρτήματος III του ν. 2859/2000 «Κύρωση Κώδικα ΦΠΑ» (Α' 248) αντικαθίσταται ως εξής:

«28. Εκχυλίσματα, αποστάγματα και συμπυκνώματα καφέ, τσαγιού, ή ματέ και παρασκευάσματα με βάση τα προϊόντα αυτά ή με βάση τον καφέ, το τσάι ή το ματέ. Κιχώριο φρυγμένο και άλλα φρυγμένα υποκατάστατα του καφέ και τα εκχυλίσματα, αποστάγματα και συμπυκνώματα αυτών. Ζύμες (ενεργές ή αδρανείς). Άλλοι αδρανείς μονοκύτταροι οργανισμοί (με εξαίρεση τα εμβόλια της ΔΚ 3002). Σκόνες για το φούσκωμα της ζύμης, παρασκευασμένες. Παρασκευάσματα για σάλτσες και σάλτσες παρασκευασμένες. Μουστάρδα παρασκευασμένη. Παρασκευάσματα για σούπες και ζωμούς, σούπες και ζωμοί παρασκευασμένα. Παγωτά έστω και αν περιέχουν κακάο. Παρασκευάσματα διατροφής που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού, με εξαίρεση τα συμπληρώματα διατροφής σε οποιαδήποτε μορφή παρουσιάζονται και τα σύνθετα αλκοολούχα παρασκευάσματα, άλλα από εκείνα που γίνονται με βάση ευώδεις ουσίες, των τύπων που χρησιμοποιούνται για την παρασκευή ποτών. (Δ.Κ. 2101, 2102, ΕΧ 2103, ΕΧ 2104, 2105, ΕΧ 2106.)».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ

Άρθρο 65 Επιστροφή καταβληθέντος τέλους ταξινόμησης οχημάτων που εξάγονται σε τρίτες χώρες ή αποστέλλονται σε άλλο κράτος - μέλος της Ε.Ε. - Προσθήκη παρ. 11 στο άρθρο 130 του ν. 2960/2001

Στο άρθρο 130 του ν. 2960/2001 (Α' 265) προστίθεται παρ. 11 ως εξής:

«11. Το τέλος ταξινόμησης που βεβαιώθηκε και εισπράχθηκε, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, επιστρέφεται, σε περίπτωση οχημάτων, τα οποία δεν ταξινομήθηκαν, με συνέπεια να μην κυκλοφορήσουν στο εσωτερικό της Χώρας, λόγω εξαγωγής σε τρίτες χώρες ή αποστολής τους σε άλλα κράτη - μέλη της Ε.Ε.

Δικαιούχος της επιστροφής είναι το πρόσωπο της παρ. 1, το οποίο κατέβαλε το τέλος ταξινόμησης με την κατά περίπτωση υποβολή του προβλεπόμενου από τις παρ. 2 και 3 τελωνειακού παραστατικού. Το σχετικό δικαίωμα παρέχεται ύστερα από αίτηση του δικαιούχου στις αρμόδιες τελωνειακές αρχές.

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την επιστροφή του τέλους ταξινόμησης.».

Άρθρο 66 Ηλεκτρονική δήλωση ακινησίας οχημάτων - Τροποποίηση του άρθρου 22 του ν. 2367/1953

1. Μετά την παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 2367/1953 (Α' 82), προστίθεται παρ. 1Α ως εξής:

«1Α. Για τα επιβατικά ιδιωτικής χρήσης οχήματα και τις μοτοσυκλέτες, η ακινησία δηλώνεται στη Φορολογική Διοίκηση ηλεκτρονικά, μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr - ΕΨΠ) από τον ιδιοκτήτη ή κάτοχο του οχήματος. Η δήλωση περιλαμβάνει τα ακριβή στοιχεία της πόλης, της οδού και του αριθμού, του σημείου ακινητοποίησης του οχήματος. Η άδεια κυ-

κλοφορίας και οι πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας του οχήματος δεν παραδίδονται στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων. Αμέσως μετά τη δήλωση, ο ιδιοκτήτης ή κάτοχος του οχήματος έχει υποχρέωση να αφαιρέσει από το όχημα τις πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας του και να φυλάσσει το όχημα σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 2992/2002 (Α' 54). Προκειμένου για την έκπτωση των τελών κυκλοφορίας, η ακινησία δηλώνεται πριν την έναρξη του έτους που αφορά και ισχύει μέχρι την ανάκλησή της μέσω αίτησης άρσης ακινησίας. Δήλωση ακινησίας μετά την έναρξη του έτους που αφορά, δεν λαμβάνεται υπόψη για τις ανάγκες έκπτωσης των τελών κυκλοφορίας.

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την υποβολή, τον τύπο της δήλωσης ακινησίας και άρσης αυτής και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.».

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 2367/1953 (Α' 82) αντικαθίσταται, προστίθενται εδάφια και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Αυτοκίνητο όχημα, για το οποίο υποβλήθηκε δήλωση ακινησίας, απαγορεύεται απολύτως να κυκλοφορήσει για οποιαδήποτε αιτία.

Όχημα, για το οποίο έχει δηλωθεί ακινησία, εάν εντοπισθεί στο πλαίσιο ελέγχων που διενεργούνται από τα κατά νόμο αρμόδια όργανα και από τις υπηρεσίες της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, είτε να κυκλοφορεί είτε να φέρει πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας, αίρεται αυτοδικαίως η ακινησία και επιβάλλονται από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, πέραν των τελών κυκλοφορίας και του προστίμου μη καταβολής αυτών που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, και διοικητικό πρόστιμο ίσο με δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ. Σε περίπτωση υποτροπής, το πρόστιμο του προηγούμενου εδαφίου τριπλασιάζεται και, με απόφαση του κατά νόμο αρμοδίου οργάνου, αφαιρείται για τρία (3) έτη το δίπλωμα οδήγησης του ιδιοκτήτη ή κατόχου του οχήματος.

Όχημα που εντοπίζεται σταθμευμένο σε διαφορετικό σημείο από αυτό το οποίο έχει δηλωθεί στην ηλεκτρονική ακινησία ή διερχόμενο, θεωρείται ότι κυκλοφόρησε.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Προστασίας του Πολίτη και Εσωτερικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται τα όργανα και η διαδικασία ελέγχου για τη διαπίστωση των παραβάσεων των προηγούμενων εδαφίων, η διαδικασία ενημέρωσης των αρμοδίων οργάνων για την επιβολή των κυρώσεων από τα αρμόδια όργανα για τη διενέργεια των ελέγχων που προβλέπονται στα προηγούμενα εδάφια, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.

Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την είσπραξη και απόδοση του διοικητικού προστίμου.».

3. Στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 22 του ν. 2367/1953, προστίθενται εδάφια και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Σε περίπτωση διακοπής της ακινησίας με σκοπό να τεθεί το αυτοκίνητο σε κυκλοφορία, ο ιδιοκτήτης ή κάτοχος αυτού υποχρεούται προηγουμένως να το δηλώσει στην αρμόδια υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης. Για οχήματα που τίθενται σε ακινησία, σύμφωνα με την παρ. 1.Α, η άρση αυτής πραγματοποιείται με υποβολή αίτησης ηλεκτρονικά, μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr - ΕΨΠ), εφόσον καταβληθούν τα τέλη κυκλοφορίας του έτους της άρσης.

Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. δύνανται να ορίζονται περιπτώσεις για τις οποίες η κατάθεση της αίτησης για τη θέση σε ακινησία και την άρση αυτής θα συνεχίσει να υποβάλλεται στις Δ.Ο.Υ.».

4. Μετά την παρ. 4 του άρθρου 22 του ν. 2367/1953, προστίθεται παρ. 4Α ως εξής:

«4Α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων δύνανται να δημιουργηθεί ειδικός ιστότοπος στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr - ΕΨΠ), όπου με βάση μόνο τον αριθμό κυκλοφορίας τους στο μητρώο οχημάτων της Α.Α.Δ.Ε., θα παρέχονται δημόσιες πληροφορίες (open data) σχετικά με την κατάσταση κίνησης ή ακινησίας των οχημάτων για τα οποία έχει εκδοθεί άδεια κυκλοφορίας στην Ελλάδα, την τρέχουσα κατάσταση ασφάλισής τους, τυχόν δήλωσή τους ως απωλεσθέντων ή κλαπέντων, και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Με την ίδια απόφαση ορίζονται η διαδικασία και οι λεπτομέρειες χορήγησης των στοιχείων μητρώου οχημάτων από την Α.Α.Δ.Ε., προς δημοσίευση στον ανωτέρω ειδικό ιστότοπο, αποκλειομένης της δημοσιοποίησης κάθε είδους στοιχείων ταυτότητας των ιδιοκτητών ή κατόχων των οχημάτων. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης ορίζονται οι πληροφορίες που θα χορηγούνται από άλλους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς προς δημοσιοποίηση στον ανωτέρω ιστότοπο, η διαδικασία χορήγησης και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.».

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΡΕΥΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ
ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ
ΟΦΕΙΛΩΝ ΤΗΣ ΠΑΡ. 3 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 23
ΤΟΥ Ν. 4009/2011**

**Άρθρο 67
Εποπτεία Διεύθυνσης Ερευνών Οικονομικού
Εγκλήματος - Τροποποίηση του άρθρου 381
του ν. 4512/2018**

Η παρ. 2 του άρθρου 381 του ν. 4512/2018 (Α' 5) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Ο Προϊστάμενος Εισαγγελέας του Τμήματος Οικονομικού Εγκλήματος έχει την εποπτεία, καθοδήγηση και τον συντονισμό των ενεργειών των υπαλλήλων της Υπηρεσίας σε σχέση με τις υποθέσεις, των οποίων αυτοί έχουν επιληφθεί ως ειδικοί ανακριτικοί υπάλληλοι, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.».

**Άρθρο 68
Ρυθμίσεις σχετικά με τη διαδικασία
είσπραξης οφειλών της παρ. 3 του
άρθρου 23 του ν. 4009/2011**

1. Στην παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 4009/2011 (Α' 195) επέρχονται οι εξής αλλαγές:

α) Η περ. γ' αντικαθίσταται ως εξής:

«γ. Οι οφειλές των Καθηγητών και υπηρετούντων λεκτόρων πλήρους απασχόλησης των Α.Ε.Ι. από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας που αφορά ατομική επιχείρηση υπόχρεη σε τήρηση βιβλίων και στοιχείων και λογιστικών αρχείων, οι οποίες γεννήθηκαν έως τις 31-12-2017 προσδιορίζονται σε ποσοστό επτά τοις εκατό (7%) και παραγράφονται με την πάροδο εικοσαετίας από το τέλος του οικονομικού έτους μέσα στο οποίο γεννήθηκαν. Οι οφειλές των Καθηγητών και υπηρετούντων λεκτόρων πλήρους απασχόλησης των Α.Ε.Ι. από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας μέσω εταιρίας, οι οποίες γεννήθηκαν από το έτος 2016 και έπειτα, υπολογίζονται σε ποσοστό επτά τοις εκατό (7%) επί των εισοδημάτων που προέρχονται από την εν λόγω δραστηριότητα (μερίσματα, διανομή κερδών κ.λπ.) και παραγράφονται με την πάροδο εικοσαετίας από το τέλος του οικονομικού έτους μέσα στο οποίο γεννήθηκαν. Η παραγραφή διακόπτεται με την έκδοση και κοινοποίηση της πράξης προσδιορισμού οφειλής της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε. προς τον υπόχρεο.».

β) Η περ. ε' αντικαθίσταται ως εξής:

«ε. Το ύψος των οφειλόμενων ποσών της περ. β' προσδιορίζεται με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε. και εισπράττεται είτε εφάπαξ, είτε σε έως δώδεκα (12) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, μετά από απόφαση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε. κατόπιν υποβολής αιτήματος του υπόχρεου περί ρύθμισης της οφειλής. Σε περίπτωση τμηματικής καταβολής η είσπραξη πραγματοποιείται το αργότερο έως το τέλος του επόμενου ημερολογιακού έτους από αυτό κατά το οποίο πραγματοποιήθηκε η χορήγηση των στοιχείων από την Α.Α.Δ.Ε. Ειδικά, η είσπραξη των οφειλών των Καθηγητών και υπηρετούντων λεκτόρων πλήρους απασχόλησης για το έτος 2018 πραγματοποιείται το αργότερο έως τις 31-12-2021. Το ποσό που καταβάλλεται από κάθε υπόχρεο Καθηγητή ή υπηρετούντα μέλη για οφειλές του έτους 2018 και εξής εκπίπτει από τη φορολογική δήλωση που υποβάλλεται κατά το επόμενο φορολογικό έτος.».

γ) Η υποπερ. στστ' της περ. στ' αντικαθίσταται ως εξής:

«στστ. Οι οφειλές των καθηγητών και υπηρετούντων λεκτόρων από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας μέσω εταιρίας για τα έτη 2016 και 2017 καταβάλλονται είτε εφάπαξ, είτε σε ισόποσες μηνιαίες δόσεις μετά από απόφαση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε. κατόπιν υποβολής αιτήματος ρύθμισης της οφειλής από τον υπόχρεο. Ο αριθμός των δόσεων δεν δύναται να υπερβαίνει τις είκοσι τέσσερις (24). Εάν οι υπόχρεοι δεν καταβάλλουν το οφειλόμενο ποσό ή μία (1) δόση σε περίπτωση τμηματικής καταβολής, η Μ.Ο.Δ.Υ. του Ε.Λ.Κ.Ε. αποστέλλει στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. όλα τα απαραίτητα στοιχεία, προκειμένου η τελευταία να

εκδώσει σχετική πράξη βεβαίωσης και να εισπράξει υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε. το οφειλόμενο ποσό σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.).».

δ) Η περ. η' αντικαθίσταται ως εξής:

«Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζεται η διαδικασία αποστολής όλων των απαραίτητων φορολογικών στοιχείων από την Α.Α.Δ.Ε. στους Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι., η διαδικασία προσδιορισμού των οφειλών, ο τρόπος είσπραξης και ρύθμισης των οφειλών, ο αριθμός και το είδος των ρυθμιζόμενων δόσεων, η διαδικασία είσπραξης οφειλών παρελθόντων ετών και συμψηφισμού με τυχόν καταβληθέντα ποσά, η διαδικασία βεβαίωσης των οφειλόμενων ποσών από τις κατά τόπον αρμόδιες Δ.Ο.Υ. και απόδοσής τους στους Ε.Λ.Κ.Ε., ο τρόπος υποβολής των αιτήσεων των καθηγητών, καθώς και κάθε άλλο σχετικό, τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα.».

2. Οι διοικήσεις των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) και των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας των Α.Ε.Ι. απαλλάσσονται από κάθε είδους ευθύνη από τη μη είσπραξη των οφειλών των Καθηγητών και υπηρετούντων λεκτόρων πλήρους απασχόλησης των Α.Ε.Ι. από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας ατομικώς για το φορολογικό έτος 1998, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 4009/2011.

Άρθρο 69

Μεταβατικές διατάξεις και έναρξη ισχύος

1. Το άρθρο 57 εφαρμόζεται από την 1η.1.2021.
2. Το άρθρο 59 ισχύει μέχρι και την 30ή.4.2021.
3. Το άρθρο 60 εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις για τις οποίες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος εκκρεμεί η έκδοση καταλογιστικής πράξης από τον Προϊστάμενο της αρμόδιας τελωνειακής αρχής.
4. Το άρθρο 63 τίθεται σε ισχύ την 1η.7.2021. Η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να παραταθεί το αργότερο έως την 1η.1.2022 με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Άρθρο 70

Αποφάσεις Επιτροπής Δημοσιονομικού Ελέγχου για δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθεισών δαπανών - Τροποποίηση των περ. α' και β' της παρ. 8 του άρθρου 12 του ν. 4314/2014

1. Στο άρθρο 12 του ν. 4314/2014 (Α' 265) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

α) Στο τελευταίο εδάφιο της περ. α' της παρ. 8 η φράση «Η αρμοδιότητα για την έκδοση των αποφάσεων ανάκτησης των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθεισών δαπανών ανήκει στον Υπουργό Οικονομικών.» αντικαθίσταται από τη φράση «Η αρμοδιότητα για την έκδοση των αποφάσεων δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτησης των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθεισών δαπανών ανήκει στην Ε.Δ.ΕΛ., εφαρμοζόμενης της παρ. 8

του άρθρου 15 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας» και η περ. α' της παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. (α) Μετά το πέρας του ελέγχου, το όργανο ελέγχου των παρ. 6 και 7, συντάσσει έκθεση προσωρινών αποτελεσμάτων ελέγχου, στην οποία περιλαμβάνει και τυχόν συστάσεις για τη λήψη αναγκαίων δημοσιονομικών διορθώσεων, και την υποβάλλει στην αρμόδια Διεύθυνση Ελέγχου Διαχείρισης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων. Η Διεύθυνση αυτή, αφού ελέγξει την πληρότητα της έκθεσης, την κοινοποιεί στον ελεγχόμενο, στην οικεία Διαχειριστική Αρχή και στον κατά περίπτωση ενδιάμεσο φορέα διαχείρισης, στην Αρχή Πιστοποίησης και στην Εθνική Αρχή Συντονισμού. Οι ανωτέρω φορείς έχουν δικαίωμα να υποβάλουν εγγράφως αντιρρήσεις ή και παρατηρήσεις εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την ημέρα επίδοσης της έκθεσης ελέγχου. Μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, οι εκθέσεις προσωρινών αποτελεσμάτων ελέγχου με τις τυχόν αντιρρήσεις ή και παρατηρήσεις των ανωτέρω φορέων και σχετική εισήγηση της εκάστοτε αρμόδιας Διεύθυνσης Ελέγχου εξετάζονται από την Ε.Δ.ΕΛ., η οποία εγκρίνει και οριστικοποιεί τα αποτελέσματα των ελέγχων. Στη συνεδρίαση της Ε.Δ.ΕΛ. δύναται να παρευρισκονται, μετά από πρόσκλησή της, οι φορείς που υπέβαλαν αντιρρήσεις ή και παρατηρήσεις, για την υποστήριξη των θέσεών τους. Τα οριστικά αποτελέσματα των ελέγχων της Ε.Δ.ΕΛ. κοινοποιούνται σε όλους τους ανωτέρω φορείς, καθώς και σε όποιο φορέα κρίνεται από την Ε.Δ.ΕΛ. αναγκαία η κοινοποίηση. Στις περιπτώσεις διαπίστωσης σημαντικού ευρήματος με δημοσιονομική επίπτωση ή υπόνοιας απάτης, τα οριστικά αποτελέσματα των ελέγχων της Ε.Δ.ΕΛ. κοινοποιούνται επιπλέον και στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσα δαπάνη, εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στο άρθρο 33. Η αρμοδιότητα για την έκδοση των αποφάσεων δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτησης των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθεισών δαπανών ανήκει στην Ε.Δ.ΕΛ., εφαρμοζόμενης της παρ. 8 του άρθρου 15 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.».

β) Στο τέταρτο εδάφιο της περ. β' της παρ. 8 η φράση «Μετά την εξέταση των αντιρρήσεων ή την άπρακτη παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, η Ε.Δ.ΕΛ., εφόσον θεωρεί ότι συντρέχει περίπτωση να γίνουν οριζόντιες δημοσιονομικές διορθώσεις ή να ληφθούν λοιπά διορθωτικά μέτρα, εισηγείται στον Υπουργό Οικονομικών την έκδοση σχετικής απόφασης.» αντικαθίσταται από τη φράση: «Μετά την εξέταση των αντιρρήσεων ή την άπρακτη παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, η Ε.Δ.ΕΛ., εφόσον θεωρεί ότι συντρέχει περίπτωση να γίνουν οριζόντιες δημοσιονομικές διορθώσεις ή να ληφθούν λοιπά διορθωτικά μέτρα, προβαίνει στην έκδοση σχετικής απόφασης» και η περ. β' της παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«β) Η Ε.Δ.ΕΛ., σε συνέχεια αξιολόγησης των αποτελεσμάτων των ελέγχων της, καθώς και των επιτόπιων επαληθεύσεων που διενεργούνται από τις Διαχειριστικές Αρχές ή τους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης, και ύστερα από εισήγηση της Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Αξιολόγησης Ελέγχων, μπορεί να απευθύνει συστάσεις

για οριζόντιες δημοσιονομικές διορθώσεις και λοιπά διορθωτικά μέτρα στην οικεία Διαχειριστική Αρχή και στον κατά περίπτωση Ενδιάμεσο Φορέα Διαχείρισης, στην Αρχή Πιστοποίησης και στους ελεγχόμενους φορείς. Οι σχετικές συστάσεις της Επιτροπής Δημοσιονομικού Ελέγχου κοινοποιούνται στους εμπλεκόμενους φορείς, καθώς και στην Εθνική Αρχή Συντονισμού, με έγγραφο της Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Αξιολόγησης Ελέγχων. Οι εν λόγω φορείς έχουν δικαίωμα να υποβάλουν στην Ε.Δ.ΕΛ., εγγράφως, αντιρρήσεις ή και παρατηρήσεις εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση του εγγράφου σε αυτούς. Μετά την εξέταση των αντιρρήσεων ή την άπρακτη παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, η Ε.Δ.ΕΛ., εφόσον θεωρεί ότι συντρέχει περίπτωση να γίνουν οριζόντιες δημοσιονομικές διορθώσεις ή να ληφθούν λοιπά διορθωτικά μέτρα, προβαίνει στην έκδοση σχετικής απόφασης. Η απόφαση αυτή λαμβάνεται υπόψη για τη σύνταξη από την Ε.Δ.ΕΛ. της γνωμοδότησης της υποπερ. (ι) της περ. δ' της παρ. 2 του άρθρου 11».

2. Η αρμοδιότητα της Ε.Δ.ΕΛ. για την έκδοση αποφάσεων δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτησης καταλαμβάνει και τους ελέγχους εκείνους, τα αποτελέσματα των οποίων έχουν οριστικοποιηθεί από την Ε.Δ.ΕΛ., κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, αλλά δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί η διαδικασία έκδοσης της απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτησης.

Άρθρο 71

Αρμοδιότητες Τριμελών Επιτροπών - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3086/2002

Προστίθεται εδάφιο στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3086/2002 (Α' 324) και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι Τριμελείς Επιτροπές γνωμοδοτούν για:

α) τη συμβιβαστική επίλυση διαφορών ή αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, τη μη άσκηση αγωγών ή άλλων ένδικων βοηθημάτων από το Δημόσιο, την παραίτηση από αγωγές ή άλλα ένδικα βοηθήματα, που ασκήθηκαν από αυτό, την αποδοχή αγωγών ή άλλων ένδικων βοηθημάτων που ασκήθηκαν κατά του Δημοσίου, εφόσον η υπόθεση υπάγεται γενικά στην καθ' ύλην, αρμοδιότητα του Ειρηνοδικείου, του Μονομελούς Πρωτοδικείου και του Μονομελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου. Το αυτό ισχύει και για υποθέσεις, που υπάγονται στην καθ' ύλην αρμοδιότητα και κάθε άλλου δικαστηρίου, εφόσον το αντικείμενο της διαφοράς, ανεξάρτητα από τον χαρακτήρα της ως ιδιωτικής ή διοικητικής, δεν υπερβαίνει το ποσό της καθ' ύλην αρμοδιότητας του Μονομελούς Πρωτοδικείου,

β) τη μη άσκηση ένδικων μέσων κατά δικαστικών αποφάσεων, που έχουν εκδοθεί, και την παραίτηση από ένδικα μέσα, που έχουν ασκηθεί, ανεξάρτητα από το αντικείμενο ή το ποσό της διαφοράς,

γ) τη μη άσκηση ανακοπής κατά πίνακα κατάταξης δανειστών, εφόσον η διαφορά μεταξύ του ποσού των αναγγελθεισών απαιτήσεων του Δημοσίου ή του συνολικού εκπλειστηριάσματος αφενός και του ποσού της κατάταξης του Δημοσίου αφετέρου υπερβαίνει το ποσό των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ.

Κατ' εξαίρεση, οι Τριμελείς Επιτροπές αποφαινόμενες με σχετική Πράξη, που χρονολογείται και υπογράφεται από τα μέλη που τις συγκροτούν, χωρίς να ακολουθείται η διαδικασία εισήγησης και πρακτικού στις εξής περιπτώσεις:

αα) για τη μη άσκηση ένδικων μέσων κατά αποφάσεων των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, εφόσον δεν μπορεί να ασκηθεί παραδεκτά, λόγω του ποσού της διαφοράς, έφεση ή αίτηση αναίρεσης, και δεν συντρέχουν λόγοι για την κατ' εξαίρεση άσκηση τους,

ββ) για τη μη άσκηση ένδικων μέσων επί φορολογικών και τελωνειακών υποθέσεων και υποθέσεων εκτέλεσης (κοινής και διοικητικής),

γγ) για τη μη άσκηση ένδικων μέσων κατά αποφάσεων πολιτικών δικαστηρίων, εφόσον το αντικείμενο της διαφοράς δεν υπερβαίνει το συνολικό ποσό των δέκα πέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ κατά κεφάλαιο, ανά διάδικο γενικά ή ανά δανειολήπτη στις περιπτώσεις αποφάσεων που εκδόθηκαν επί αγωγών που ερείδονται στις διατάξεις των άρθρων 1 και 11 του ν. 2322/1995 (Α' 143) και των υπουργικών αποφάσεων που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση αυτών,

δδ) για τη μη άσκηση ανακοπής κατά δηλώσεων τρίτων, οι οποίες υποβάλλονται συνεπεία κατασχέσεων, που επιβάλλονται στα χέρια τους εκ μέρους των φορολογικών και τελωνειακών αρχών,

εε) για τη μη άσκηση ανακοπής κατά πίνακα κατάταξης δανειστών, εφόσον η διαφορά μεταξύ του ποσού των αναγγελθεισών απαιτήσεων του Δημοσίου ή του συνολικού εκπλειστηριάσματος αφενός και του ποσού της κατάταξης του Δημοσίου αφετέρου δεν υπερβαίνει το ποσό των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ,

στστ) για την εισαγωγή ή μη στο ακροατήριο υποθέσεων για τις οποίες έχουν εκδοθεί αποφάσεις σε συμβούλιο, σύμφωνα με τη διαδικασία των άρθρων 34Α και 34Β του π.δ. 18/1989 (Α' 8), του άρθρου 126Α του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας [ν. 2717/1999, (Α' 97)] και της παρ. 3 του άρθρου 108Α του π.δ. 1225/1981 (Α' 304),

ζζ) για τη μη άσκηση ένδικων μέσων για υποθέσεις της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998 (Α' 275), στις περιπτώσεις αρχικών εγγραφών με την ένδειξη «αγνώστου ιδιοκτήτη», στις οποίες το Δημόσιο, όπως προκύπτει από έγγραφα όλων των αρμόδιων υπηρεσιών του, δεν προβάλλει, ούτε επιφυλάσσεται να προβάλλει δικαιώματα επί του ακινήτου. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις, η Πράξη συντάσσεται ύστερα από προφορική εισήγηση του εισηγητή της υπόθεσης, περιέχει συνοπτική αιτιολογία που αναφέρεται στα έγγραφα του φακέλου και το περιεχόμενό τους και δεν υπόκειται σε θεώρηση ή έγκριση.

Με Πράξη, που εκδίδεται με την ίδια διαδικασία, οι Τριμελείς Επιτροπές παραπέμπουν στο οικείο Τμήμα οποιαδήποτε υπόθεση της αρμοδιότητάς τους, αν κρίνουν ότι παρουσιάζει ιδιαίτερη σπουδαιότητα ή έχει ευρύτερες δημοσιονομικές επιπτώσεις. Με την εξαίρεση των υποθέσεων του τελευταίου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 20 του ν. 3086/2002, όπως προστέθηκε με το άρθρο 46 του ν. 4569/2018 (Α' 179), για τη μη άσκηση ένδικων βοηθημάτων ή μέσων σε υποθέσεις του

ν. 3869/2010 (Α' 130) τίθεται απλή επισημειωματική πράξη στον φάκελο της υπόθεσης που υπογράφεται από τον χειριστή της υπόθεσης και τον Προϊστάμενο του αντίστοιχου Γραφείου Ν.Σ.Κ.

Με απόφαση του Προέδρου του Ν.Σ.Κ., ύστερα από γνώμη της Ολομέλειας, μπορεί:

α) να παραπέμπονται στις Τριμελείς Επιτροπές υποθέσεις, μολονότι το αντικείμενο της διαφοράς δεν υπάγεται στην αρμοδιότητά τους, εφόσον οι υποθέσεις αυτές είναι όμοιες κατά το πραγματικό και νομικό μέρος, τα ανακύπτοντα ζητήματα έχουν αντιμετωπιστεί από την Ολομέλεια και κρίνεται ότι παρέλκει η εισαγωγή τους σε Τμήμα ή στην Ολομέλεια,

β) να ορίζονται και άλλα είδη υποθέσεων επί των οποίων οι Τριμελείς Επιτροπές αποφαινόμενες με Πράξη, χωρίς να ακολουθείται η διαδικασία εισήγησης και πρακτικού, και

γ) να ορίζεται ότι για τη μη άσκηση ή την αποδοχή αγωγών ή ένδικων βοηθημάτων ή τη μη άσκηση ενδίκου μέσου, σε υποθέσεις με ανώτατο όριο την υλική αρμοδιότητα Ειρηνοδικείου ή που τα νομικά τους ζητήματα έχουν κριθεί με αποφάσεις ανωτάτων δικαστηρίων ή την παραίτηση από ένδικο μέσο που ασκήθηκε αποκλειστικά για διαφύλαξη της προθεσμίας, τίθεται επισημειωματική πράξη στον φάκελο της υπόθεσης που υπογράφεται από τον χειριστή της υπόθεσης και τον Προϊστάμενο του αντίστοιχου Γραφείου Ν.Σ.Κ.

Η Τριμελής Επιτροπή της Κεντρικής Υπηρεσίας του Ν.Σ.Κ. αποφαινόμενα σε θέματα αρμοδιότητάς της για υποθέσεις επαρχιών, στις οποίες δεν λειτουργούν Δικαστικά Γραφεία ή αν στα Δικαστικά Γραφεία που λειτουργούν δεν είναι δυνατή η συγκρότηση Επιτροπής ή σε υποθέσεις Γραφείων Νομικών Συμβούλων ή Ειδικών Γραφείων Νομικών Συμβούλων στα οποία δεν είναι δυνατή η συγκρότηση Επιτροπής λόγω του αριθμού των μελών του Ν.Σ.Κ. που υπηρετούν σε αυτά. Με απόφαση του Προέδρου του Ν.Σ.Κ., καθορίζεται ο τρόπος, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία άσκησης των παραπάνω αρμοδιοτήτων. Με όμοια απόφαση οι παραπάνω υποθέσεις μπορούν να ανατίθενται στην αρμοδιότητα της Τριμελούς Επιτροπής του Γραφείου Νομικού Συμβούλου του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργείου, Ν.Π.Δ.Δ ή Ανεξάρτητης Αρχής, των οποίων η νομική υπηρεσία διεξάγεται από το Ν.Σ.Κ και να καθορίζονται τα ειδικότερα θέματα και οι λεπτομέρειες για την άσκηση της αρμοδιότητας αυτής.»

Άρθρο 72

Απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης και τα τέλη κυκλοφορίας ορισμένων κατηγοριών ατόμων με αναπηρία - Τροποποίηση του άρθρου 16 του ν. 1798/1988

1. Στην περ. Γ' της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 1798/1988 (Α' 166) τροποποιούνται οι υποπερ. α', β', δ' και ε' και η περ. Γ' διαμορφώνεται ως εξής:

«Γ. Στους Έλληνες πολίτες και πολίτες των άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με κατοικία στην Ελλάδα, οι οποίοι:

α. είναι άτομα με νοητική αναπηρία με δείκτη νοημοσύνης κάτω του 40, ή

β. είναι άτομα με αυτισμό, εφόσον αυτός συνοδεύεται από επιληπτικές κρίσεις ή νοητική αναπηρία ή οργανικό ψυχосύνδρομο, οι οποίοι, εξαιτίας των παθήσεων αυτών έχουν καταστεί ανάπηροι, με συνολικό ποσοστό αναπηρίας από εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, είναι ανίκανοι για εργασία και έχουν ανάγκη βοήθειας ή γ. πάσχουν από μεσογειακή αναιμία ή

δ. πάσχουν από νεφρική ή ηπατική ή πνευμονική ανεπάρκεια τελικού σταδίου ή είναι νεφροπαθείς ή ηπατοπαθείς ή καρδιοπαθείς, μεταμοσχευμένοι ή

ε. πάσχουν από συγγενή αιμορραγική διάθεση (αιμορροφιλία) ή κυστική ίνωση ή ομόζυγο κληρονομική υπερχοληστερολαιμία, οι οποίοι, εξαιτίας των παθήσεων αυτών, έχουν καταστεί ανάπηροι, με συνολικό ποσοστό αναπηρίας από εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, είναι ανίκανοι για εργασία και έχουν ανάγκη βοήθειας».

2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται για τα τέλη κυκλοφορίας έτους 2021 και επομένως.

Άρθρο 73

Καταβολή μισθωμάτων κυλικείων, καφενείων και κουρείων εντός κτιρίων ιδιοκτησίας του Ελληνικού Δημοσίου και των λοιπών Ν.Π.Δ.Δ. - Τροποποίηση του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012

Στην περ. 10 της υποπαρ. ΣΤ'.2, της παρ. ΣΤ', του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222), τροποποιείται το στοιχείο στ' και η περ. 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«10. α) Υφιστάμενες διοικητικές άδειες διατηρούνται σε ισχύ. Περαιτέρω μεταβίβαση αυτών επιτρέπεται μόνον άπαξ και για χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών:

αα) στον ή στη σύζυγο του αποθανόντος δικαιούχου ή
αβ) στα ενήλικα τέκνα του, εφόσον ανήκουν στην κατηγορία των ατόμων με αναπηρία, με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω.

β) Εκμίσθωση του δικαιώματος εκμετάλλευσης σε τρίτους, επιτρέπεται για χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών.

γ) Από 1-1-2014, οι δικαιούχοι της περ. α' υπόκεινται σε υποχρέωση καταβολής τέλους για τον κοινόχρηστο χώρο που καταλαμβάνει η κατασκευή του περιπτέρου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 του από 20-10-1958 βασιλικού διατάγματος (Α' 171). Για τη χρήση κοινόχρηστου χώρου, πέραν του τέλους της παρούσας, εφαρμόζονται οι ίδιες ως άνω διατάξεις από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

δ) Τον δικαιούχο μπορεί να αναπληρώνει ο σύζυγος ή η σύζυγος και τα ενήλικα τέκνα, τα στοιχεία των οποίων αναγράφονται στην πράξη παραχώρησης.

ε) Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, μισθώματα και τέλη από εκμετάλλευση περιπτέρων, καθώς και κυλικείων, καφενείων και κουρείων εντός κτιρίων που στεγάζονται υπηρεσίες των Ο.Τ.Α., των οποίων οι δικαιούχοι έχουν αποβιώσει, καταβάλλονται στους οικείους Ο.Τ.Α., μέχρι τη λήξη της μίσθωσης.

στ) Μισθώματα από εκμετάλλευση κυλικείων, καφενείων και κουρείων εντός κτιρίων ιδιοκτησίας του Ελληνικού Δημοσίου και των λοιπών Ν.Π.Δ.Δ., των οποίων οι δικαιούχοι έχουν αποβιώσει, καταβάλλονται στο Ελληνικό Δημόσιο ή στο αντίστοιχο Ν.Π.Δ.Δ., μέχρι τη λήξη της

μίσθωσης. Ειδικότερα, μισθώματα από εκμετάλλευση κυλικείων εντός κτιρίων ιδιοκτησίας του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., στα οποία στεγάζονται δικαστήρια και δικαστικές υπηρεσίες, των οποίων οι δικαιούχοι έχουν αποβιώσει, καταβάλλονται στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., μέχρι τη λήξη της μίσθωσης.

ζ) Σε υφιστάμενες, κατά τη δημοσίευση του παρόντος άδειες κατά ιδανικά μερίδια, εφόσον παύσει να υφίσταται δικαιούχος μεριδίου, κατόπιν αιτήσεως των λοιπών, παραχωρείται σε αυτούς το ανωτέρω απομένον μερίδιο.».

Άρθρο 74

Ειδική εκκαθάριση δημοσίων επιχειρήσεων - Απαλλαγή από ΕΝ.Φ.Ι.Α. - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4223/2013

Η περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4223/2013 (Α' 287) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Απαλλάσσονται από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. τα δικαιώματα στα ακίνητα που ανήκουν:

α) Στο Δημόσιο, στο Ταμείο Αξιοποίησης της Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ.), στον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.), στην Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου (ΕΤ.Α.Δ.) Α.Ε., στην Επιτροπή Ολυμπίων και Κληροδοτημάτων (Ε.Ο. και Κ.) και στις δημόσιες ανώνυμες εταιρείες που έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ειδικής εκκαθάρισης του άρθρου 14α του ν. 3429/2005, πριν από τη δημοσίευση του παρόντος και στις οποίες το ελληνικό Δημόσιο ασκεί άμεσα αποφασιστική επιρροή, ως κύριος μετοχών που εκπροσωπούν την απόλυτη πλειοψηφία του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.».

Άρθρο 75

Ρύθμιση ζητημάτων ειδικής εκκαθάρισης δημοσίων επιχειρήσεων που τελούν σε τέτοιο καθεστώς - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 3717/2008

Το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 3717/2008 (Α' 239) τροποποιείται, προστίθεται τέταρτο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Σε περίπτωση κατά την οποία μία από τις εταιρείες Ολυμπιακές Αερογραμμές Α.Ε., Ολυμπιακή Αεροπορία - Υπηρεσίες Α.Ε. και Ολυμπιακή Αεροπλοΐα Α.Ε. «GALILEO HELLAS Α.Ε.» τεθεί σε καθεστώς ειδικής εκκαθάρισης του άρθρου 14Α του ν. 3429/2005 (Α' 314), που προστέθηκε με το άρθρο 40 του ν. 3710/2008 (Α' 216), σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 2 του άρθρου αυτού, και το προϊόν της εκκαθάρισης δεν επαρκεί για την αποπληρωμή των πιστωτών, το Δημόσιο δύναται να συμμετέχει κατά το απολύτως αναγκαίο μέτρο στην ικανοποίησή τους, στην έκταση που αυτό δεν έρχεται σε αντίθεση με διατάξεις της κείμενης ελληνικής νομοθεσίας και της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών ρυθμίζεται η διαδικασία με την οποία το Ελληνικό Δημόσιο δύναται να συμμετέχει στην ικανοποίηση των πιστωτών, σύμφωνα με τη διάταξη του προηγούμενου εδαφίου, καθώς και οι ειδικότερες λεπτομέρειες εφαρμογής της διαδικασίας αυτής.

Οι υπό εκκαθάριση επιχειρήσεις των ανωτέρω εδαφίων απαλλάσσονται, για όσο χρόνο αυτές τελούν υπό

το καθεστώς της ειδικής εκκαθάρισης του άρθρου 14α του ν. 3429/2005 (Α' 314), από την υποχρέωση προσκόμισης πιστοποιητικού φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας και από την καταβολή ΤΑΠ και ΕΝ.Φ.Ι.Α. για τη σύναψη συμβάσεων μεταβίβασης, τη λήψη δανείων, τη θεώρηση βιβλίων και στοιχείων και για κάθε άλλη συναλλαγή τους με το Δημόσιο.

Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται και στις επιχειρήσεις που έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ειδικής εκκαθάρισης του άρθρου 14α του ν. 3429/2005 πριν τη δημοσίευση του παρόντος.

Οφειλόμενες απαιτήσεις των εργαζομένων με σύμβαση αορίστου ή ορισμένου χρόνου στις υπό εκκαθάριση εταιρείες, που γεννήθηκαν πριν την υπαγωγή των εταιριών σε εκκαθάριση, για αποζημίωση μη ληφθείσας άδειας έτους 2009, επιδόματος αδείας ή δώρου Χριστουγέννων έτους 2009 καταβάλλονται από τον εκκαθαριστή και θεωρούνται δαπάνες εκκαθάρισης.».

Άρθρο 76

Ειδική εκκαθάριση Ελληνικής Βιομηχανίας Οχημάτων Α.Ε., διανομή πλειστηριάσματος - Τροποποίηση της παρ. του 24 άρθρου 14Α του ν. 3429/2005

Στο τέλος της παρ. 24 του άρθρου 14Α του ν. 3429/2005 (Α' 314) προστίθεται εδάφιο και η παρ. 24 διαμορφώνεται ως εξής:

«24. Η Ελληνική Βιομηχανία Οχημάτων Α.Ε. καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας ειδικής εκκαθάρισης του παρόντος άρθρου, επιτρέπεται να επιχορηγείται από το Ελληνικό Δημόσιο μέσω του εποπτευόντος Υπουργείου, εφόσον η επιχορήγηση διατίθεται αποκλειστικά για τη συνέχιση της αμιγούς στρατιωτικής δραστηριότητας της εταιρίας που αφορά την εκτέλεση υφιστάμενων συμβάσεων με τις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις και την εκπλήρωση της διαδικασίας της ειδικής εκκαθάρισης. Κατά παρέκκλιση των οριζόμενων και απαιτούμενων δικαιολογητικών στην υπ' αρ. 2014380/377/0026/1998 (Β' 284) υπουργική απόφαση, για την εκταμίευση της επιχορήγησης απαιτούνται μόνον: α) η απόφαση ανάληψης της σχετικής υποχρέωσης από το αρμόδιο όργανο για την επιχορήγηση και β) επικυρωμένο αντίγραφο της απόφασης του αρμοδίου οργάνου για την έγκριση της επιχορήγησης.

Η επιχορήγηση της παρούσας παραγράφου διατίθεται αποκλειστικά για την εξόφληση απαιτήσεων του προσωπικού που συνδέεται με την εταιρία με σχέση εξαρτημένης εργασίας, ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου, απαιτήσεων του Δημοσίου, φορέων κοινωνικής ασφάλισης, παροχών ενέργειας και λοιπών δαπανών αναγκαίων για την υλοποίηση των ως άνω συμβάσεων, καθώς και για την κάλυψη της αμοιβής του ειδικού εκκαθαριστή και των λοιπών εξόδων και δαπανών για την εκπλήρωση της διαδικασίας της ειδικής εκκαθάρισης. Ο εκκαθαριστής καθ' όλη τη διάρκεια της ειδικής εκκαθάρισης οφείλει να υποβάλει προς έγκριση στο Ελληνικό Δημόσιο ειδικά το αιτιολογημένο αίτημα, όπου θα προσδιορίζεται το ύψος του αιτούμενου ποσού, και η χρήση της επιχορήγησης ανά κατηγορία δαπάνης, η δε επιχορήγηση

θα καταβάλλεται «αποκλειστικά», για την κάλυψη της εγκριθείσας δαπάνης.

Μετά την πώληση της επιχείρησης στο σύνολό της ή επιμέρους περιουσιακών στοιχείων αυτής, το ισόποσο της ως άνω επιχορήγησης προαφαιρείται από το προϊόν του πλειστηριάσματος, προηγείται κάθε γενικού ή ειδικού προνομίου και αποδίδεται στο Ελληνικό Δημόσιο.

Η επιχορήγηση της παρούσας παραγράφου δεν υπόκειται σε κανενός είδους παρακράτηση και δεν συμψηφίζεται με οφειλές της ως άνω εταιρίας προς το Ελληνικό Δημόσιο από οποιαδήποτε αιτία ή προς τα ασφαλιστικά ταμεία.

Η απαγόρευση της παρ. 20 του παρόντος άρθρου ισχύει και για το ποσό της ως άνω επιχορήγησης.

Στην περίπτωση, δε, που το πλειστηρίασμα δεν επαρκεί για την πλήρη κάλυψη της ως άνω επιχορήγησης η παρ. 14 δεν εφαρμόζεται.».

Άρθρο 77

Ειδική εκκαθάριση δημοσίων επιχειρήσεων, ανάκτηση πιστούμενης από το Κράτος δαπάνης εκκαθάρισης - Τροποποίηση της παρ. 25 του άρθρου 14Α του ν. 3429/2005

Στην περ. β' της παρ. 25 του άρθρου 14Α του ν. 3429/2005 (Α' 314) προστίθενται δύο εδάφια και η παρ. 25 διαμορφώνεται ως εξής:

«25.α. Οι ειδικές εκκαθαρίσεις των δημοσίων επιχειρήσεων του παρόντος άρθρου τίθενται υπό τον έλεγχο και υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπουργού Οικονομικών. Ειδικότερα, ο Υπουργός Οικονομικών προτείνει τους εκκαθαριστές, οι επιμέρους αρμοδιότητες και υποχρεώσεις των οποίων καθορίζονται με τις συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ του Υπουργού και των εκκαθαριστών.

β. Οι δαπάνες των ειδικών εκκαθαρίσεων των ως άνω δημοσίων επιχειρήσεων, σε περίπτωση μη επάρκειας των ταμειακών διαθεσίμων τους, καλύπτονται από πιστώσεις που εγγράφονται στον ειδικό φορέα των Γενικών Κρατικών Δαπανών του προϋπολογισμού του Υπουργείου Οικονομικών. Η αδυναμία κάλυψης των δαπανών της ειδικής εκκαθάρισης τεκμηριώνεται με αιτιολογημένη έκθεση του ειδικού εκκαθαριστή που υποβάλλεται στον Υπουργό Οικονομικών. Μετά την πώληση της επιχείρησης στο σύνολο της ή επιμέρους περιουσιακών στοιχείων αυτής, το ισόποσο της ως άνω πίστωσης προαφαιρείται από το προϊόν του πλειστηριάσματος, προηγείται κάθε γενικού ή ειδικού προνομίου και αποδίδεται στο Ελληνικό Δημόσιο. Στην περίπτωση, δε, που το πλειστηρίασμα δεν επαρκεί για την πλήρη κάλυψη της ως άνω πίστωσης η διάταξη της παρ. 14 δεν εφαρμόζεται.

γ. Δαπάνες της ειδικής εκκαθάρισης, κατά τα ανωτέρω, θεωρούνται οι αμοιβές των ειδικών εκκαθαριστών, οι αμοιβές των απασχολούμενων για τις ανάγκες της εκκαθάρισης, οι λειτουργικές δαπάνες και κάθε άλλου είδους δαπάνη που κρίνεται αναγκαία για την υποστήριξη και επίτευξη του σκοπού της ειδικής εκκαθάρισης, εξαιρουμένων των προς τρίτους οφειλών και υποχρεώσεων των ως άνω επιχειρήσεων.

δ. Μπορεί να ορίζεται αμοιβή επιτυχίας για το έργο του ειδικού εκκαθαριστή, η οποία ανέρχεται σε ποσοστό που συμφωνείται ανά περίπτωση επί του τελικού τιμήματος της πώλησης, πλέον Φ.Π.Α., εάν επιτευχθεί πώληση του υπό ειδική εκκαθάριση φορέα ως σύνολο ή τμηματικά και θα καταβάλλεται εκ του πλειστηριάσματος, μετά την ικανοποίηση των πιστωτών.

ε. Το τελικό προϊόν της ειδικής εκκαθάρισης των ως άνω επιχειρήσεων, μετά την ολοκλήρωση του σκοπού της ειδικής εκκαθάρισης αυτών, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, αποτελεί έσοδο που θα αποδίδεται στο Ελληνικό Δημόσιο και θα εγγράφεται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομικών.

στ. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια, διαδικασία και τυχόν άλλο ζήτημα που ανακύπτει κατά την διαδικασία της εφαρμογής των ανωτέρω.

ζ. Η ισχύς της παρούσας παραγράφου αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός της ειδικής εκκαθάρισης της εταιρείας με την επωνυμία "Μεταλλουργική Βιομηχανία Ηπείρου Α.Ε.", για την οποία η ισχύς αρχίζει από 1-1-2017.».

Άρθρο 78

Σύσταση και λειτουργία του Παρατηρητήριου Ρευστότητας

1. Συστήνεται Παρατηρητήριο Ρευστότητας (εφεξής Παρατηρητήριο), με τη συμμετοχή των Υπουργείων Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η λειτουργία του οποίου διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος.

2. Σκοπός του Παρατηρητηρίου είναι η εν γένει παρακολούθηση της ρευστότητας στην αγορά, αυτοτελώς, καθώς και σε συνάρτηση με την πιστωτική επέκταση, στο πλαίσιο της κατεύθυνσης στήριξης της οικονομίας και της μέγιστης δυνατής αξιοποίησης των χρηματοδοτικών μέσων για την κάλυψη των αναγκών ρευστότητας των επιχειρήσεων.

3. Στο πλαίσιο επίτευξης του σκοπού του, το Παρατηρητήριο είναι αρμόδιο για:

α) τη διαχρονική παρακολούθηση της ρευστότητας στην αγορά είτε αυτή προέρχεται από τον χρηματοπιστωτικό κλάδο (πιστωτική επέκταση) είτε από ειδικά χρηματοδοτικά εργαλεία και προγράμματα.

Ειδικότερα, το Παρατηρητήριο είναι αρμόδιο για την παρακολούθηση, ιδίως:

αα) της εξέλιξης της πιστωτικής επέκτασης μέσω των χρηματοδοτικών εργαλείων και των προγραμμάτων της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας Α.Ε. που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ ή το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων αυτοτελώς, καθώς και σε συνάρτηση με τη συνολική πιστωτική επέκταση,

αβ) της εφαρμογής των χρηματοδοτικών εργαλείων και των προγραμμάτων της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας Α.Ε. που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ ή το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, τον εντοπισμό προβλημάτων και τυχόν δυσλειτουργιών και την υποβολή σχετικών εισηγήσεων και προτάσεων,

αγ) της εξέλιξης της πιστωτικής επέκτασης μέσω των καθεστώτων ενίσχυσης επιστρεπτέας προκαταβολής λόγω της πανδημίας του COVID-19,

αδ) της εφαρμογής των καθεστώτων ενίσχυσης λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, τον εντοπισμό προβλημάτων και τυχόν δυσλειτουργιών και την υποβολή σχετικών εισηγήσεων και προτάσεων,

αε) της εξέλιξης της πιστωτικής επέκτασης μέσω των χρηματοδοτικών εργαλείων και προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων λόγω της πανδημίας του COVID-19,

αστ) της εφαρμογής των χρηματοδοτικών εργαλείων και προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, τον εντοπισμό προβλημάτων και τυχόν δυσλειτουργιών και την υποβολή σχετικών εισηγήσεων και προτάσεων,

β) την υποβολή προτάσεων, για τη βελτίωση των δράσεων που αποβλέπουν στην παροχή ρευστότητας, καθώς και της λειτουργίας των χρηματοδοτικών εργαλείων και προγραμμάτων που παρακολουθεί,

γ) τη διαχρονική παρακολούθηση της ρευστότητας στην αγορά ιδίως μέσω του χρηματοπιστωτικού τομέα, ειδικών χρηματοδοτικών εργαλείων, προγραμμάτων και καθεστώτων ενίσχυσης, λαμβάνοντας υπόψη και τις προβλέψεις για την πορεία των βασικών δημοσιονομικών και μακροοικονομικών μεγεθών,

δ) την υποβολή προτάσεων για ενέργειες και δράσεις για τη χάραξη πολιτικών και τη λήψη μέτρων που διασφαλίζουν την ύπαρξη ρευστότητας και την πιστωτική επέκταση.

4. Η αξιολόγηση και ο έλεγχος των γενικών και ειδικών όρων των χρηματοδοτικών εργαλείων και προγραμμάτων δεν εμπíπτουν στις αρμοδιότητες του Παρατηρητηρίου.

5. Αρμόδιο για την επιτέλεση του σκοπού του Παρατηρητηρίου, την υλοποίηση του αντικειμένου του και την άσκηση των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στις παρ. 2 και 3, είναι το Συμβούλιο Ρευστότητας (εφεξής Συμβούλιο), το οποίο συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και αποτελείται από εννέα (9) μέλη, ως εξής:

α) τον Υπουργό Οικονομικών, ως Πρόεδρο,

β) τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων,

γ) τον Γενικό Γραμματέα Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών,

δ) τον Ειδικό Γραμματέα της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (ΕΓΔΙΧ) του Υπουργείου Οικονομικών,

ε) τον Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων,

στ) τον Γενικό Γραμματέα Συντονισμού της Προεδρίας της Κυβέρνησης,

ζ) τον Πρόεδρο της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας Α.Ε.,

η) έναν (1) εκπρόσωπο της Τράπεζας της Ελλάδος, που προτείνεται από τον Διοικητή της,

θ) έναν εκπρόσωπο της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, που προτείνεται από την ίδια.

Εφόσον οι αρμοδιότητες του χρηματοπιστωτικού συστήματος, καθώς και των δημοσίων επενδύσεων και του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ)

ανατίθενται σε Αναπληρωτή Υπουργό ή Υφυπουργό Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων αντιστοίχως, το μέλος της Κυβέρνησης ή ο Υφυπουργός που ασκεί τις σχετικές αρμοδιότητες συμμετέχει επίσης ως μέλος στο Συμβούλιο.

Η διάρκεια της θητείας των μελών του Συμβουλίου ορίζεται τριετής, με δυνατότητα ανανέωσης.

6. Το Συμβούλιο συνεδριάζει τακτικά δύο (2) φορές τον μήνα και έκτακτα, όποτε τούτο κρίνεται αναγκαίο, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου του. Ο Πρόεδρος μπορεί να συγκαλεί έκτακτες συνεδριάσεις με ορισμένα μέλη που συνδέονται με συγκεκριμένο αντικείμενο και να αναθέτει σε ομάδες εργασίας την εξέταση εξειδικευμένων θεμάτων. Στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου μπορεί να μετέχουν, επίσης, χωρίς δικαίωμα ψήφου, εφόσον κληθούν προς τούτο από τον Πρόεδρο, γενικοί και ειδικοί γραμματείς υπουργείων, συνεργάτες του άρθρου 46 του ν. 4622/2019 (Α' 133), εμπειρογνώμονες, δημόσιοι λειτουργοί και υπάλληλοι, καθώς και εκπρόσωποι περιφερειακών ή τοπικών αρχών, ανάλογα με τα θέματα της εκάστοτε ημερήσιας διάταξης. Το Συμβούλιο συνεδριάζει νομίμως με επιτόπιες ή ηλεκτρονικές συνεδριάσεις. Ως τόπος συνεδριάσεων του Συμβουλίου, που μπορεί να μεταβάλλεται από τον Πρόεδρο, ορίζεται το κτίριο όπου στεγάζεται το Υπουργείο Οικονομικών. Για κάθε θέμα που δεν ρυθμίζεται ειδικά στο παρόν, εφαρμόζεται συμπληρωματικά ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (Α' 45).

7. α) Το Συμβούλιο δύναται να ζητεί, συλλέγει και επεξεργάζεται τα αναγκαία στοιχεία και δεδομένα για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του Παρατηρητηρίου και την εκπλήρωση των σκοπών του, τα οποία υποβάλλονται σε αυτό από:

αα) την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Α.Ε.,

ββ) τα πιστωτικά ιδρύματα, είτε αυτοτελώς είτε μέσω της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών,

γγ) την Τράπεζα της Ελλάδος.

Με την επιφύλαξη των οριζόμενων στον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και στον ν. 4624/2019 (Α' 137), τα στοιχεία συλλέγονται από κάθε φορέα σε μηνιαία βάση ή σε τακτά χρονικά διαστήματα με απόφαση του Συμβουλίου, συγκεντρωτικά ή και σε επίπεδο δανείου και οφειλέτη και υποβάλλονται με βάση τα πρότυπα αναφορών που εγκρίνονται με απόφαση του Συμβουλίου.

Ιδίως για την Τράπεζα της Ελλάδος, στα στοιχεία που συλλέγονται από το Συμβούλιο, κατ' εφαρμογή της υποπερ. αα' της περ. α' της παρ. 6 του άρθρου 54 του ν. 4261/2014 (Α' 107), εμπíπτουν και στοιχεία σχετικά με τις μεταβολές ως προς τη ρευστότητα και το ύψος των καταθέσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων που λειτουργούν στην Ελλάδα.

β) Το Συμβούλιο μπορεί, υπό την επιφύλαξη των οριζόμενων στον Κανονισμό (Ε.Ε.) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και στον ν. 4624/2019, να ζητεί, κατά την κρίση του, και άλλα δεδομένα ή στοιχεία πέραν αυτών που προβλέπονται στην περ. α', καθώς και να καλεί σε διαβούλευση στελέχη της διοίκησης, των πιστωτικών ιδρυμάτων, της Ελληνικής Ένωσης Τραπε-

ζών, της Τράπεζας της Ελλάδος και της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας Α.Ε., εφόσον κρίνει ότι αυτό είναι αναγκαίο για την παροχή περαιτέρω διευκρινίσεων στα θέματα της εκάστοτε ημερήσιας διάταξης.

γ) Οι φορείς που υποβάλλουν δεδομένα ή στοιχεία στο Συμβούλιο, σύμφωνα με την περ. α', οφείλουν να συνεργάζονται με αυτό και να το διευκολύνουν στην επίτευξη του σκοπού του, με κάθε απαραίτητη πληροφορία.

Οι φορείς από τους οποίους υποβάλλονται τα δεδομένα ή στοιχεία για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του Παρατηρητηρίου, μπορεί να επανακαθορίζονται, με απόφαση του Συμβουλίου.

8. Τα δεδομένα και τα στοιχεία της παρ. 7 τηρούνται σε διαρκή βάση, ηλεκτρονικά, στην Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Οικονομικών.

9. Με βάση τα στοιχεία και δεδομένα της παρ. 7, παράγονται από το Συμβούλιο αναφορές, οι οποίες κοινοποιούνται στον Πρωθυπουργό και στους Υπουργούς Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Τμήμα των αναφορών αυτών, το οποίο προσδιορίζεται από το Συμβούλιο Ρευστότητας, μπορεί να χρησιμοποιείται για ενημέρωση τρίτων και να δημοσιοποιείται, αποκλειστικά και μόνο στον βαθμό που η δημοσιοποίηση των στοιχείων δεν προσκρούει στις διατάξεις για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

10. Στο πλαίσιο επίτευξης του σκοπού και της αποστολής του Παρατηρητηρίου, το Συμβούλιο καταρτίζει και υποβάλλει στον Πρωθυπουργό και στους Υπουργούς Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων, τριμηνιαίες εκθέσεις σχετικά με την πορεία και τις δυνατότητες βελτίωσης της λειτουργίας του Παρατηρητηρίου, καθώς και με την εξέλιξη της πιστωτικής επέκτασης στη χώρα. Οι εκθέσεις αυτές κοινοποιούνται και στον Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος.

Με τις εκθέσεις που προβλέπονται στα προηγούμενα εδάφια, το Συμβούλιο μπορεί, επίσης, να υποβάλλει προτάσεις για τη χάραξη πολιτικών και τη λήψη μέτρων που διασφαλίζουν την ύπαρξη ρευστότητας και την πιστωτική επέκταση.

11. Για τις ανάγκες λειτουργίας του Παρατηρητηρίου, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων, μπορεί να ανατίθεται η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του Παρατηρητηρίου σε τρεις (3) υπαλλήλους του Υπουργείου Οικονομικών ή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Με όμοια απόφαση, μπορεί να καθορίζονται το χρονοδιάγραμμα, καθώς και τα ειδικότερα στάδια λειτουργίας του Παρατηρητηρίου, ως προς την άσκηση όλων ή ορισμένων από τις αρμοδιότητές του και να εξειδικεύονται και να τροποποιούνται οι όροι λειτουργίας του Συμβουλίου, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του ν. 2690/1999 για τη λειτουργία των συλλογικών οργάνων.

Άρθρο 79

Αντιμετώπιση στεγαστικών αναγκών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου

Προστίθεται εδάφιο στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 4375/2016 (Α' 51), συμπληρώνεται η εξουσιοδότηση ως προς τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Για τις ανάγκες εγκατάστασης των υπηρεσιών της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται στρατόπεδα που παραχωρούνται κατά χρήση από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και τους εποπτευόμενους φορείς του στο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, με αντάλλαγμα (μίσθωμα), στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, ή άνευ ανταλλάγματος και κατά παρέκκλιση των διατάξεων πολεοδομικού σχεδιασμού κάθε επιπέδου. Για τυχόν επισκευές, βελτιώσεις και αναγκαίες πρόσθετες εγκαταστάσεις σε αυτά, εφαρμόζονται αναλογικά από το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου οι διατάξεις που διέπουν την εκτέλεση στρατιωτικών έργων και εγκαταστάσεων εντός στρατοπέδων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Μετανάστευσης και Ασύλου, καθορίζεται κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος. Ακίνητα του Δημοσίου μπορεί επίσης να παραχωρούνται, κατά χρήση δωρεάν, από την Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, για την αντιμετώπιση των στεγαστικών αναγκών της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης. Δημόσια ακίνητα αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομικών μπορούν να παραχωρούνται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, κατά χρήση, άνευ ανταλλάγματος και σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, για την αντιμετώπιση των στεγαστικών αναγκών της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης.»

ΜΕΡΟΣ Ζ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Άρθρο 80

Περιορισμοί ως προς την πώληση αγαθών και υπηρεσιών

Η παρ. 1 του άρθρου εικοστού πρώτου της από 20-3-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. α) Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως όχι πέραν της 28ης.2.2021, απαγορεύεται η συνομολόγηση ή η λήψη περιουσιακών ωφελημάτων που αφορούν στην πώληση οποιουδήποτε αγαθού ή υπηρεσίας που είναι απαραίτητο για την υγεία, τη διατροφή, τη διαβίωση, τη μετακίνηση και την ασφάλεια του καταναλωτή, ιδίως δε φαρμακευτικών προϊόντων, τεστ ανίχνευσης ιού ή οποιαδήποτε άλλου ισοδύναμου μέτρου, μέσω ατομικής προστασίας και προσωπικής υγιεινής, όπως χειρουργικών масκών, αντισηπτικών υγρών και άλλων υλικών απολύμανσης, εφόσον τα ωφελήματα αυτά υπερβαίνουν την αξία της παροχής, τόσο ώστε το μικτό περιθώριο κέρδους να είναι μεγαλύτερο του αντίστοιχου περιθωρίου προ της 1ης Σεπτεμβρίου 2020, για τα ως άνω προϊόντα και υπηρεσίες.

β) Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, έπειτα από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή, δίδεται η δυνατότητα καθορισμού ανώτατης τιμής πώλησης στους καταναλωτές για τα αγαθά και τις υπηρεσίες της περ. α).»

ΜΕΡΟΣ Η'**Άρθρο 81****Έναρξη ισχύος**

1. Η ισχύς του Α' Μέρους αρχίζει από τη δημοσίευσή του, με την επιφύλαξη των διατάξεων των παρ. 2, 3, 4 και 5.

2. Η ισχύς του άρθρου 4 αρχίζει από τη μηχανογραφική υλοποίηση του ηλεκτρονικού μητρώου επιτηδευματιών αλκοολούχων ποτών, η ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του οποίου καθορίζεται με την κοινή απόφαση που προβλέπεται στην παρ. 2 του νέου άρθρου 93Α, που προστίθεται στον ν. 2960/2001 (Α' 265) με το ίδιο άρθρο 4.

3. Η ισχύς του άρθρου 5 αρχίζει από τη μηχανογραφική υλοποίηση του ηλεκτρονικού συστήματος ταυτοποίησης αλκοολούχων ποτών, η ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του οποίου καθορίζεται με την κοινή απόφαση που προβλέπεται στην παρ. 3 του νέου άρθρου 93Β, που προστίθεται στον ν. 2960/2001 με το ίδιο άρθρο 5.

4. Η ισχύς του άρθρου 15 αρχίζει από τη μηχανογραφι-

κή υλοποίηση των αδειών αυτών, η ημερομηνία έναρξης της οποίας καθορίζεται με την απόφαση του τελευταίου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 100Α του ν. 2960/2001, όπως αντικαθίσταται με το ίδιο άρθρο.

5. Η ισχύς του άρθρου 16 αρχίζει από τη μηχανογραφική υλοποίηση του μητρώου ΕΚΜΕΑ, η ημερομηνία έναρξης της οποίας καθορίζεται με την κοινή απόφαση της παρ. 6 του άρθρου 100Β του ν. 2960/2001, όπως αντικαθίσταται από το ίδιο άρθρο.

6. Η ισχύς του Β' Μέρους ξεκινά από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 45 του Πρωτοκόλλου που κυρώνεται από τον παρόντα νόμο.

7. Η ισχύς του Γ' Μέρους αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος, με την επιφύλαξη των διατάξεων των παρ. 8, 9 και 10.

8. Η ισχύς του άρθρου 38 αρχίζει από 1-1-2021.

9. Η ισχύς του άρθρου 39 αρχίζει από 1-1-2021 πλην της παρ. 3 Α του άρθρου 121 του ν. 2960/2001, η οποία ισχύει από τη δημοσίευση του παρόντος.

10. Η ισχύς του άρθρου 40 αρχίζει από 1-1-2021.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 4 Δεκεμβρίου 2020

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

Αναπληρωτής
Υπουργός Οικονομικών

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

Ανάπτυξης και Επενδύσεων

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Εξωτερικών

ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ

Προστασίας του Πολίτη

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

Υφυπουργός
Προστασίας του Πολίτη

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ

Εθνικής Άμυνας

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Παιδείας και Θρησκευμάτων

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

Εργασίας και
Κοινωνικών Υποθέσεων

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

Υγείας

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Δικαιοσύνης

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

Εσωτερικών

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

Μετανάστευσης και Ασύλου

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ

Υποδομών και Μεταφορών

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Ναυτιλίας
και Νησιωτικής Πολιτικής

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ

Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

Επικρατείας

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ

Επικρατείας

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 4 Δεκεμβρίου 2020

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

A. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

B. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσίευματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα	Ιστότοπος: www.et.gr
ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054	Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: helpdesk.et@et.gr
ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ	Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: webmaster.et@et.gr
Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)	Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: grammateia@et.gr
Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)	
Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)	
Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30	

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

